

АЙЗЪК АЗИМОВ

НЕМЕЗИДА

Превод от английски: Илиана Димитрова, Евгения Димитрова, 1992

chitanka.info

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Тази книга не е част от поредицата за фондацията, нито от поредицата за Роботите, нито от поредицата за Империята. Тя е самостоятелна книга. Реших да ви предупредя, за да избегна недоразуменията. Разбира се, може някой ден да напиша друг роман, който да свърже този с останалите, но може и да не го направя. В крайна сметка, докога ще мога да измислям такива заплетени истории за бъдещето?

Още нещо. Преди много години реших когато пиша да следвам едно основно правило — да бъде *ясен*. Отказах се да пиша поетично или символично, или експериментално, или по някой от другите начини, които можеха (ако бях достатъчно добър) да ми донесат наградата Пулицер. Реших просто да пиша ясно и по този начин да установя топли взаимоотношения между себе си и своите читатели, а професионалните критици... Е, те могат да правят каквото пожелаят.

Боя се, обаче, че моите творби сами се пишат и с ужас установих, че пиша тази книга в две линии на развитие.

Събитията в едната линия се развиват в настоящето, а в другата — в миналото, като неотклонно приближават настоящето. Сигурен съм, че няма да срещнете трудности в проследяването на нишката, но, тъй като сме приятели, реших да ви предупредя.

*На Марк Хърст,
моя скъп редактор,
който, според мен,
работи над ръкописите ми
повече от самия мен.*

ПРОЛОГ

Той седеше сам, затворен в себе си.

Навън бяха звездите, особено една звезда със своята малка планетна система. Той я виждаше в съзнанието си по-ясно, отколкото би я видял в действителност, ако избистреше затъмнения си прозорец.

Една малка звезда с розово-червен цвят — цвета на кръвта и унищожението, и с подходящо име.

Немезида!

Немезида, Богинята на Небесното Възмездие.

Той отново си спомни историята, която беше чул на младини — легендата, мита, разказа за световен потоп, който заличил едно грешно, изродено човечество, като оставил само едно семейство, което да положи ново начало.

Този път нямаше потоп. Само Немезида.

Човечеството отново се беше изродило и възмездието, което щеше да му бъде изпратено, беше заслужена присъда. Нямаше да е потоп. Нямаше да е толкова просто.

Дори оцелелите, които успеят да се спасят... Къде ще отидат?

Защо не изпитваше скръб? Човечеството не можеше да продължава така. То умираше бавно вследствие на собствените си грешки. Ако вместо бавно и мъчително, то загинеше много бързо — това беше ли причина за скръб?

Тук, в орбита около Немезида, обикаляше планета, около планетата — спътник. Около спътника — Ротор.

От онзи древен потоп малцина се спасили в Ноевия Ковчег. Той имаше съвсем бегла представа за Ноевия Ковчег, но Ротор играеше същата роля. Той носеше избрана част от човечеството, която щеше да се спаси и да положи основите на един нов, далеч по-добър свят.

А за стария свят оставаше Немезида!

Той отново се замисли за нея. Една звезда червено джудже, която неизменно следва своя път. Тя и нейните светове бяха в безопасност. Но Земята не беше.

Земя, Немезида идва!
И носи своето Небесно Възмездие!

ЕДНО МАРЛЕЙНА

1.

Марлейна беше видяла Слънчевата Система за последен път, когато беше на малко повече от една година. Тя, разбира се, не си я спомняше. Беше чела много за нея, но нищо от прочетеното не я накара да я почувствува като част от себе си, нито пък себе си, като част от нея.

Тя беше на петнадесет години и познаваше само Ротор. Винаги беше мислила, че той е един голям свят. Откакто навърши десет години тя започна да си прави разходки — веднъж в месеца, ако имаше тази възможност — и понякога минаваше по пътеките със слаба гравитация, за да поплава из въздуха. Това винаги я забавляваше. Независимо дали ходеше или плаваше, сградите, парковете, фермите и най-вече хората на Ротор нямаха край.

Тези разходки ѝ отнемаха цял ден, но майка ѝ нямаше нищо против. Тя казваше, че Ротор е напълно безопасен. „Не е като Земята,“ но не обясняваше ЗАЩО Земята не е безопасна. „Няма значение“, казваше тя.

От всичко Марлейна най-малко харесваше хората. Казваха, че при новото преброяване населението на Ротор ще възлезе на шестдесет хиляди. Твърде много. Прекалено много. И всеки един от тях носеше фалшиво лице. Марлейна мразеше да вижда тези фалшиви лица, зад които се криеше нещо друго. Тя не можеше да разговаря с никого за това. Беше опитвала като по-малка, но майка ѝ се ядосваше и ѝ казваше, че не трябва да говори такива неща.

С годините започна да вижда фалша по-ясно, но той я притесняваше все по-малко. Беше се научила да го приема и да прекарва колкото е възможно повече време насаме със собствените си мисли.

Напоследък често мислеше за Еритро, планетата, в чиято орбита обикаляха откакто се помнеше. Не знаеше защо мисли за него, но понякога отиваше на наблюдателната платформа, взираше се жадно в планетата и искаше да бъде там — на Еритро.

Майка ѝ не разбираше защо иска да отиде на една пуста, неплодородна планета и тя не можеше да ѝ обясни. Не знаеше. „Просто искам“ отвърщаше тя.

Сега беше сама на наблюдателната платформа и съзерцаваше Еритро. Роторианците почти не идваха тук. Марлейна предполагаше, че е така, защото гледката им беше позната и по една или друга причина Еритро не ги вълнуваше така, както нея.

Той стоеше в небето — едната му част осветена, другата тъмна. Марлейна смътно си спомняше как някога две ръце я повдигаха, за да види Еритро и всеки път той ставаше по-голям с приближаването на Ротор към него.

Истински ли беше този спомен? Все пак тогава тя беше почти четиригодишна, така че това беше напълно възможно.

Но сега този спомен, независимо дали беше истински или не, бе изместен от други мисли, от все по-ясното осъзнаване на това, колко голяма бе всъщност една ПЛАНЕТА. Диаметърът на Еритро беше не осем, а повече от дванадесет хиляди километра. Тя не можеше да проумее тези размери. На екрана той не изглеждаше толкова голям и тя не можеше да си представи да стои на него и да вижда на стотици, дори хиляди километри. Но силно желаше това.

Оринел не се интересуваше от Еритро и това я разочароваше. Той казваше, че има да мисли за други неща, като например подготовката за университета. Той беше на седемнадесет години и половина, а Марлейна току-що беше навършила петнадесет. Но това няма голямо значение, мислеше си гневно тя, тъй като момичетата се развиват по-бързо.

Поне би трябвало да е така. Тя се погледна и не за пръв път си помисли разочаровано и смутено, че все още е ниска и набита като дете.

Тя отново погледна към Еритро. Той беше голям и красив и на места отразяваше мека червена светлина. Беше достатъчно голям, за да бъде планета, но Марлейна знаеше, че е спътник. Той обикаляше около Мегас и в действителност Мегас (който беше още по-голям) беше планетата, въпреки че всички наричаха Еритро така. Те двете, Мегас и Еритро, както и Ротор, обикаляха звездата Немезида.

— Марлейна.

Тя позна гласа на Оринел. Напоследък се притесняваше да разговаря с него и причината за това я смущаваше. Харесваше й начинът, по който той произнася името й. Произнасяше го правилно. Три срички: Мар-ЛЕЙ-на, с леко вибриране на „р“-то. Само като го чуеше й ставаше хубаво.

Тя се обърна и смотолеви:

— Здравей, Оринел, — и се опита да не се изчервява.

Той се ухили.

— Гледаш Еритро, нали?

Тя не отговори. Естествено, че гледаше Еритро. Всички знаеха какво чувствава тя към него.

— А ти какво правиш тук? — (Кажи, че ме търсиш, помисли си тя.)

— Майка ти ме изпраща, — отговори Оринел.

(Е, нищо.)

— Защо?

— Каза, че си в лошо настроение и че всеки път, когато изпитваш самосъжаление, идваш тук, а аз трябваше да дойда и да те взема, защото тя каза, че ако останеш тук, ще станеш още по-кисела. А ти защо си в лошо настроение?

— Не съм. А дори и да съм, си имам причини.

— Какви причини? Хайде, вече не си малко дете. Трябва да умееш да се изразяваш.

Марлейна вдигна вежди.

— Благодаря, но мога да се изразявам достатъчно ясно. Причината е, че ми се пътува.

Оринел се засмя.

— Ти си пътувала, Марлейна. Пропътувала си повече от две светлинни години. Никой в цялата история на Слънчевата Система не е пропътувал дори и малка част от една светлинна година. Освен нас. Така че нямаш право да се оплакваш. Ти си Марлейна Инсиня Фишър, галактически пътешественик.

Марлейна подтисна смеха си. Инсиня беше моминското име на майка й и винаги, когато Оринел казваше трите й имена, той козируваше и правеше гримаса, а отдавна не го беше правил. Марлейна предполагаше, че това се дължи на неговото израстване и че той трябваше да се упражнява да се държи като голям.

— Изобщо не си спомням това пътуване, — каза тя. — Знаеш, че не го помня, а това означава, че то не се брои. Ние сме тук, на повече от две светлинни години от Слънчевата Система и никога няма да се върнем там.

— Откъде знаеш?

— Хайде, Оринел. Чувал ли си някой да говори за връщане?

— Дори и да не се върнем, какво от това? Земята е един пренаселен свят и цялата Слънчева Система все повече се пренаселва и изхабява. По-добре ни е тук, като господари на всичко наоколо.

— Само че не сме. Ние наблюдаваме Еритро, но не слизаем там долу, за да му бъдем господари.

— Разбира се, че слизаем. На Еритро имаме един добър базов Купол и ти знаеш това.

— Да, но той не е предназначен за нас, а за някакви си учени. Аз говоря за НАС. Те не ни позволяват да слизаем долу.

— След време ще ни позволят — каза весело Оринел.

— Да, когато остареея. Или когато умра.

— Нещата не са чак толкова лоши. Както и да е. Излез оттук и зарадвай майка си. Аз не мога да остана. Имам работа. Долорет...

Марлейна усети бръмчене в ушите си и не успя да чуе какво точно каза Оринел. Достатъчно беше, че чу — Долорет!

Тя МРАЗЕШЕ Долорет, която беше висока и... и ПРАЗНОГЛАВА.

Но какво от това? Оринел се въртеше около нея и само като го погледнеше, Марлейна знаеше точно какво изпитва той към Долорет. А сега го бяха изпратили да я намери и той само си губеше времето. Тя виждаше, че той си го мисли и също така виждаше с какво нетърпение чака да се върне при тази... тази Долорет. (Защо винаги виждаше тези неща? Понякога тона беше толкова ужасно.)

Изведнъж Марлейна поиска да го нарани, да му каже нещо, което да му причини болка, някаква истина. Не искаше да го лъже.

— Ние никога няма да се върнем в Слънчевата Система. Аз ЗНАМ защо — изрече тя.

— И защо?

Марлейна се колебаеше дали да отговори и той добави:

— Тайна ли е?

Марлейна се усети. Не трябваше да казва това. Тя смотолеви:

— Не искам да ти кажа. Не би трябвало да го знам.

И все пак тя ИСКАШЕ да му каже. В този момент тя искаше ВСИЧКИ да се чувствуват зле.

— На мен, обаче, ще кажеш, нали? Ние сме приятели.

— Така ли? — попита тя. — Добре, ще ти кажа. Няма никога да се върнем, защото Земята ще бъде унищожена.

Оринел не реагира както тя очакваше. Той се разсмя високо. Когато се успокои, тя го изгледа възмутено.

— Марлейна, къде чу това? Ти си гледала филми на ужасите.

— НЕ СЪМ!

— Но какво те накара да кажеш такова нещо?

— Защото знам. Виждам. От това, което хората казват, но не изказват и което правят, но не знаят, че правят. И от неща, които компютърът ми казва, когато му задам правилния въпрос.

— И какви неща ти казва той?

— Няма да ти кажа.

— А възможно ли е... има ли СЪВСЕМ малка възможност, — и той показа с два пръста близо един до друг, — да си въобразяваш тези неща?

— Не, не е възможно. Земята няма да бъде унищожена веднага, може би не и след хиляди години, но тя ще бъде унищожена. — Тя кимна сериозно, лицето ѝ беше напрегнато. — И нищо не може да предотврати това.

Марлейна се обърна и се отдалечи. Тя се сърдеше на Оринел, че се съмнява в думите ѝ. Не, не затова. Имаше нещо друго. Той мислеше, че тя не е с всичкия си. И ето резултата. Тя беше казала твърде много, а не беше спечелила нищо. ВСИЧКО се обърка.

Оринел втренчено гледаше след нея. Усмивката беше замръзнала на момчешки хубавото му лице и някакво безпокойство го беше накарало да сбърчи вежди.

2.

По време на пътуването до Немезида и дългия престой след пристигането, Юджиния Инсиня беше достигнала средна възраст. Тя често си напомняше: Това е за цял живот; и за живота на нашите деца в неизвестното бъдеще.

Тази мисъл винаги я подтискаше.

Защо? Тя беше разбрала, че това е неизбежното следствие на всичко, което беше станало от момента, в който Ротор напусна Слънчевата Система. Всички на Ротор — до един останали доброволно — го бяха разбрали. Тези, които нямаха смелостта за вечна раздяла, бяха напуснали Ротор преди отпътуването и измежду тях...

Юджиния Инсиня не довърши мисълта си. Тя често я спохождаше и Юджиния се стараяше никога да не я довършва.

Сега те бяха тук, на Ротор, но това ли беше техният дом? Той беше дом за Марлейна, която не познаваше друг. А за нея, за Юджиния? „У дома“ бяха Земята и Луната, Слънцето и Марс, и всички планети, които съпътствуваха човечеството в неговата история и праистория. Те съпътствуваха живота от самото му начало. Тази мисъл, че Ротор не е „у дома“, не я напускаше и сега.

Все пак тя беше прекарала първите двадесет и осем години от живота си в Слънчевата Система и беше работила по дипломната си работа на самата Земя в продължение на две години.

Беше странно, че от време на време я спохожда мисълта за Земята. Тя не ѝ беше харесала. Не ѝ харесаха внезапните промени във времето, раните върху земята и замърсеният океан. Тя се завърна на Ротор с огромно облекчение и с нов съпруг, на когото се опита да дари своя малък мил въртящ се свят — да направи подредения му уют така приятен за него, както беше за нея, родената там.

Но той забелязваше единствено, че Ротор е малък. „За шест месеца ти втръсва,“ беше казал той.

Самата тя не успя да задържи интереса му по-дълго. Какво да се прави...

Нещата щяха да се решат от само себе си. Не за нея. Тя беше завинаги изгубена между световите. За децата. Юджиния беше родена на Ротор и можеше да живее без Земята. Марлейна беше живяла само на Ротор и можеше да живее без Слънчевата Система, като се изключи смътното чувство, че произлиза оттам. Нейните деца нямаше да знаят дори това и то нямаше да ги интересува. За тях Земята и Слънчевата Система щяха да бъдат някакъв мит, а дотогава Еритро щеше да е станал един бързо развиващ се свят.

Тя се надяваше да е така. Марлейна вече беше странно запалена по Еритро, въпреки че това беше започнало преди няколко месеца и може би щеше да премине също така бързо, както беше започнало.

Общо взето би било неблагоприятно от нейна страна да се оплаква. Никой не беше допускал съществуването на обитаема планета около Немезида. Условиата, които правеха Еритро обитаем, бяха забележителни. Като се вземе предвид това, и като се добави близостта на Немезида до Слънчевата Система, всичко това изглеждаше още по-невероятно.

Тя отново се обърна към компютъра, който чакаше да ѝ подаде съобщенията за деня с безкрайната търпеливост, присъща за неговия вид. Но преди да успее да приеме данните, от малкия микрофон, прикачен на лявото рамо на дрехата ѝ, се чу тихият глас на нейната секретарка.

— Оринел Пампас иска да ви види. Няма уговорен час.

Инсиня се намръщи, после си спомни, че го беше изпратила да потърси Марлейна.

— Нека влезе.

Тя хвърли бърз поглед в огледалото. Видя, че изглежда добре. Намираще, че няма вид на четиридесет и две годишна. Надяваше се, че и другите мислят така.

Струваше ѝ се глупаво да се тревожи за това, как изглежда, пред едно седемнадесетгодишно момче, но Юджиния Инсиня беше видяла как Марлейна гледа това момче и знаеше какво означава този поглед. Инсиня мислеше, че Оринел — толкова доволен от собствената си външност — гледа на Марлейна, която все още не беше се отървала от детинската си пълнота, само като на едно забавно дете. И все пак, ако Марлейна трябваше да се примири с това, поне да не мисли, че майка

й, по някакъв начин, е допринесла за нейния неуспех; тя винаги се е отнасяла мило с момчето.

Така или иначе тя ще ме упреква, си помисли с въздишка Инсиня, когато момчето влезе в стаята с усмивка, все още по детски свенлив.

— Е, Оринел, — каза тя, — намери ли Марлейна?

— Да, госпожо. Точно там, където казахте, че ще бъде. Казах й, че не искате да остава там.

— И как се чувствува тя?

— Ако ви интересува, д-р Инсиня, не мога да определя дали това е депресия или нещо друго, но тя си е наумила нещо доста странно. Не съм сигурен, че ще й хареса, ако ви кажа...

— Е, аз също не искам да пращам хора да я следят, но тя често има странни хрумвания и ме тревожи. Моля те, кажи ми какво ти каза.

Оринел поклати глава.

— Добре, но не й казвайте, че съм ви казал. Това **НАИСТИНА** е налудничаво. Тя каза, че Земята щяла да бъде унищожена.

Той зачака Инсиня да се разсмее.

Но тя не се разсмя. Вместо това избухна:

— **КАКВО?** И какво я е накарало да каже това?

— Не зная, д-р Инсиня. Тя е много умна хлапе, нали знаете, но има странни мисли. А може и да се е пошегувала.

Инсиня го прекъсна.

— Може да е направила точно това. Тя има странно чувство за хумор. Така че, слушай, не искам да повтаряш това пред никого. Не искам да тръгнат глупави приказки. Разбираш ли?

— Разбира се, госпожо.

— Съвсем сериозно! Нито дума!

Оринел кимна енергично.

— Все пак, благодаря, че ми каза, Оринел. Беше много важно. Ще говоря с Марлейна и ще разбера какво я безпокои... и няма да й казвам, че ти си ми казал.

— Благодаря ви, — каза Оринел. — Още нещо, госпожо.

— Какво?

— Земята ще бъде ли унищожена?

Инсиня се втренчи в него, после се засмя насила.

— Разбира се, че не! Сега можеш да си вървиш.

Тя остана загледана след него. Щеше ѝ се да е била победителна в отговора си.

3.

Дженъс Пит имаше внушителна външност, която му беше помогнала да се издигне като Губернатор на Ротор. В началото, когато Колониите се формираха, се предпочитаха хора със среден ръст. Това се дължеше на представата, че така ще са нужни по-малко място и средства на глава от населението. След време тези съображения бяха сметнени за излишни и изоставени, но предубеждението все още съществуваше в гените на ранните Колонии и средният роторианец беше с един-два сантиметра по-нисък от средния жител на по-късните Колонии. Пит, обаче, беше висок, със сива като стомана коса и дълго лице с дълбоки сини очи, и въпреки че беше на петдесет и шест години, тялото му беше в добра форма.

Когато Юджиния Инсиня влезе, Пит вдигна очи и се усмихна, но, както обикновено, се почувствува леко смутен. Юджиния винаги го смущаваше, дори го уморяваше. Тя винаги имаше такива Причини (с главно П), с които беше трудно да се справиш.

— Благодаря ти, че ме прие толкова бързо, Дженъс, — каза тя.

Пит натисна „пауза“ на компютъра си и се облегна назад, като си наложи да изглежда спокоен.

— Хайде, — каза той. — Между нас няма формалности. Познаваме се отдавна.

— И сме преживели много неща заедно, — каза Инсиня.

— Така е. Как е дъщеря ти?

— Впрочем, именно заради нея идвам. Включено ли е защитното поле?

Пит повдигна вежди.

— Защо е необходимо? Какво има да крием и от кого?

Самият въпрос го накара да осъзнае странното положение, в което се намираше Ротор.

Практически Ротор беше сам във Вселената. Слънчевата Система беше на повече от две светлинни години отук и може би не съществуваха други светове населени с разумни същества на стотици, дори на милиарди светлинни години разстояние. Въпреки че

роторианците понякога се чувствуваха самотни, те бяха изцяло освободени от страх от вмешателство отвън. Е, почти изцяло, помисли си Пит.

— Знаеш какво имаме да крием, — каза Инсиня. — Ти си този, който винаги е държал на секретността.

Пит включи защитното поле и каза:

— Пак ли ще говорим за това? Моля те, Юджиния, този въпрос е решен. Той беше решен още преди четиринадесет години, когато отпътувахме. Знам, че от време на време мислиш за това.

— Мисля за това? И защо не? Това е МОЯТА звезда. — Тя махна с ръка, като че да посочи Немезида. — Тя е МОЯ отговорност.

Пит стисна устни. Необходимо ли е пак да говорим за всичко това, си мислеше той. На глас каза:

— Защитени сме. Сега, какво те безпокои?

— Марлейна. Дъщеря ми. По някакъв начин тя е разбрала.

— Какво е разбрала?

— За Немезида и Слънчевата Система.

— Откъде би могла да разбере? Освен ако не си и казала?

Инсиня разпери ръце безпомощно.

— Разбира се, че не съм ѝ казала, но това не е необходимо. Не знам как, но Марлейна сякаш чува и вижда всичко. И от това, което чува и вижда, тя проумява нещата. Винаги е можела да го прави, но през последната година това много се засили.

— Значи налучква и понякога успява да отгатне истината. Кажй ѝ, че греша и се погрижи да не говори за това.

— Но тя вече е казала на един младеж, който дойде да ми каже. Така узнах. Оринел Пампас. Той е приятел на семейството.

— А, да. Познавам го бегло. Просто му кажи да не слуша измислиците на едно малко момиче.

— Тя не е малка. На петнадесет години е.

— За него е малка, уверявам те. Казах ти, че го познавам. Имам чувството, че е минал пубертета и си спомням, че когато аз бях на неговите години, петнадесетгодишните момичета не ме интересуваха, особено ако бяха...

— Разбирам, — каза Инсиня с горчивина. — Особено ако са ниски, пълни и обикновени. А това, че е много интелигентна, не е ли от значение?

— За теб и за мен? Разбира се. За Оринел — разбира се, че не. Ако е необходимо, аз ще говоря с момчето. Ти говори с Марлейна. Кажй й, че тази мисъл е абсурдна, че не е истина и че тя не трябва да разказва обезпокоителни измислици.

— Ами ако е ИСТИНА?

— Не става въпрос за това. Виж, Юджиния, аз и ти сме прикривали тази вероятност години наред и би било по-добре да продължаваме да я крием. Ако се разчуе, тя ще бъде преувеличена и това ще предизвика буря от чувства и то напразно. Това само ще отвлече вниманието ни от делото, с което се захванахме след като напуснахме Слънчевата Система и което ще продължи да занимава цели поколения.

Тя го погледна изумена.

— Наистина ли не изпитваш нищо към Слънчевата Система, към Земята, света от който произлиза човечеството?

— Напротив, Юджиния, изпълнен съм с чувства, но те са ирационални и аз не мога да им позволя да ме водят. Ние напуснахме Слънчевата Система, защото мислехме, че е настъпил моментът, когато човечеството трябва да излезе от нейните граници. Сигурен съм, че и други ще ни последват. Може вече да са тръгнали. Ние превърнахме човечеството в галактическо явление и не можем повече да ограничаваме мисленето си само в една планетна система. Нашата работа е ТУК.

Те впериха поглед един в друг и Юджиния каза с нотка на отчаяние в гласа:

— Пак ще ме убедиш. Винаги си успявал.

— Да, но догодина пак ще се наложи да те убеждавам и после по-догодина. Ти не се предаваш лесно, Юджиния, и ме изморяваш. Един път трябваше да бъде достатъчен, — и той отново се обърна към компютъра.

ДВЕ НЕМЕЗИДА

4.

За пръв път бяха разговаряли преди шестнадесет години, през 2220 г., онази вълнуваща година, в която възможностите на Галактиката се разкриха пред тях. Тогава Дженъс Пит беше с тъмнокестенява коса и все още не беше Губернатор на Ротор, въпреки че всички гледаха на него като на многообещаващ човек. Тогава той оглавяваше Отдела за Изследване и Търговия и Космическата Сонда влизаше в задълженията му, и до голяма степен беше резултат от неговия труд.

Това беше първият опит за придвижване на материя в космоса посредством хиперпространствения метод.

Доколкото беше известно, този метод беше разработен само на Ротор и Пит беше най-горещият привърженик на запазването му в тайна. На събрание на Съвета той беше казал:

— Слънчевата Система е пренаселена. Не е лесно да се намери място за космическите Колонии. Дори астероидният пояс е само едно временно решение. Съвсем скоро и той ще се препълни с хора. Още повече, че отделните Колонии поддържат собствено екологично равновесие и все повече се различават в това отношение. Търговията замира поради страха ни да не внесем чужди паразити или патогени.

Единственото решение, господа Съветници, е да напуснем Слънчевата Система без много шум, без предупреждение. Нека да отпътуваме и да намерим нов дом, където да построим един нов свят, населен само с нашия вид, с наше собствено общество, с наш собствен начин на живот. Това не може да стане без помощта на хиперпространствения метод, който ние владеем. Впоследствие други Колонии ще открият този похват и също ще отпътуват. Слънчевата Система ще заприлича на прецъфтяло глухарче, чиито семена се носят в космическото пространство.

Но ако ние тръгнем първи, може би ще намерим някакъв свят преди другите да са ни последвали. Ще можем да се установим стабилно, така че, когато те наистина ни последват и евентуално открият нашия нов свят, ние ще бъдем достатъчно силни, за да ги

изпратим някъде другаде. Галактиката е голяма и не може да не се намерят други подходящи места.

Разбира се, имаше възражения, и то ожесточени възражения. Някои спореха от страх — страх от непознатото. Други спореха, водени от сантиментални чувства към родната планета. Трети спореха от идеализъм — от желание да предадат знанието, за да могат и други да тръгнат.

Пит почти не вярваше, че ще спечели. Той беше спечелил, защото Юджиния Инсиня му предостави решаващия аргумент. Какъв невероятен късмет, че тя дойде най-напред при него.

Тогава тя беше млада, само на двадесет и шест години, беше омъжена, но все още не беше бременна. Яви се при него развълнувана, зачервена и носеше куп компютърни разпечатки.

Пит си спомняше, че се намръщи, когато тя влезе в кабинета му без покана. Той беше Секретар на Отдела, а тя... тя беше никоя, въпреки че, както се оказа впоследствие, беше „никой“ за последен път в живота си. Разбира се, тогава той не знаеше това и нейното нахълтване го подразни. Той се стресна от явното вълнение на младата жена. Тя щеше да го накара да прегледа безкрайните й заплетени изчисления, които държеше в ръка, при това с ентусиазъм, който бързо щеше да го изтощи.

Трябваше да даде кратко резюме на някой от асистентите му. Той реши да ѝ го каже.

— Виждам, че носите данни, д-р Инсиня, които искате да разгледам. С удоволствие бих ги погледнал, когато му дойде времето. Защо не ги оставите на някой от хората ми? — и той кимна към вратата, като горещо се надяваше, че тя ще се обърне кръгом и ще тръгне натам.

През годините след това, в редките мигове на спокойствие, той се чудеше какво щеше да стане, ако тогава тя му се беше подчинила и при тази мисъл кръвта му изстиваше.

Но тя каза:

— Не, не, господин Секретар. Трябва да говоря само с вас и с никой друг.

Гласът ѝ трепереше докато говореше, като че ли не можеше да овладее вълнението си.

— Това е най-великото откритие след... след... — тя се отказа.
— То е най-великото.

Пит погледна към листовите в ръцете ѝ с подозрение. Те трепереха, но той не изпита никакво вълнение. Тези специалисти все си мислеха, че някакъв микронапредък в тяхната микрообласт е способен да събори съществуващите системи.

— Е, докторе, можете ли да ми го обясните с две думи? — попита той примирен.

— Включено ли е защитното поле?

— Защо да е включено?

— Не искам никой друг да чуе докато не съм сигурна... сигурна... трябва да проверявам отново и отново докато изчезне всяко съмнение. Но, всъщност, аз не се съмнявам. Май не ме разбирате?

— Така е, — отвърна Пит хладно и натисна едно копче. — Защитени сме. Кажете сега.

— Всичко е тук. Ще ви го покажа.

— Не. Първо ми разкажете. Накратко.

Тя дълбоко си пое дъх.

— Г-н Секретар, аз открих най-близката звезда.

Очите ѝ бяха широко отворени и тя дишаше учестено.

— Най-близката звезда е Алфа Кентавър, — каза Пит — и това се знае от четири века.

— Тя е най-близката звезда, която познаваме, но не е най-близката в действителност. Аз открих по-близка звезда. Слънцето има един далечен спътник. Можете ли да си представите?

Пит се вгледа в нея внимателно. Това наистина беше характерно. Ако бяха достатъчно млади, достатъчно ентусиазирани и достатъчно неопитни, тези хора винаги се палеха преждевременно.

— Сигурна ли сте? — попита той.

— Сигурна съм. Наистина. Нека да ви покажа данните. Това е най-вълнуващото откритие в астрономията след...

— Ако е истина. И не ми показвайте данните. Ще ги прегледам по-късно. Разкажете ми. Ако наистина съществува звезда, по-близо от Алфа Кентавър, защо не е била открита досега? Защо я открихте вие, д-р Инсиня? — Той знаеше, че думите му звучат саркастично, но тя като че ли не забелязваше това. Беше твърде развълнувана.

— Има причина. Звездата е скрита зад един облак, един тъмен облак звезден прах, който по една случайност се намира между нея и нас. Ако облакът не поглъщаше светлината ѝ тя щеше да е от осма величина и със сигурност щеше да бъде забелязана. Облакът намалява яркостта ѝ и я прави звезда от деветнадесета величина, изгубена между милионите други бледи звезди. Няма причина да бъде забелязана. Никой не ѝ е обърнал внимание. Тя се намира в далечната южна небесна полусфера на Земята, а повечето от телескопите, преди създаването на Колониите, дори не можеха да се насочват натам.

— Ако е така, как я забелязахте вие?

— С помощта на Космическата Сонда. Тази Звезда Съсед и Слънцето менят положението си една спрямо друга по един и същ начин. Предполагам, че те обикалят около един общ гравитационен център, много бавно, за милиони години. Вероятно, преди няколко века, положението им е позволявало да видим Звездата Съсед, в цялата ѝ яркост, от едната страна на облака, но пак с помощта на телескоп, а телескопът съществува едва от шест века — дори от по-скоро — на тези места на Земята, откъдето е било възможно да се наблюдава. След няколко века тя ще се покаже от другата страна на облака и отново ще се вижда ясно. Но няма нужда да чакаме толкова дълго. Космическата Сонда ни помогна.

Пит почувствува как у него се надига топла вълна.

— Да не искате да кажете, че Космическата Сонда е направила снимка на този сектор от небето, в който се намира Звездата Съсед и че е била достатъчно далече в космоса, за да я регистрира в целия ѝ блясък зад облака?

— Точно така, излиза, че има звезда от осма величина там, където не съществуваше такава и че тя има спектър на червено джудже. Очевидно е доста близо, тъй като червените джуджета не се виждат от големи разстояния.

— Но защо да е по-близо от Алфа Кентавър?

— Аз, естествено, изследвах същия сектор от небето, както се вижда от Ротор, и там нямаше звезда от осма величина. Недалеч от това място, обаче, имаше една звезда от деветнадесета величина, която липсва на снимката, направена от Космическата Сонда. Предположих, че това е една и съща звезда, като в единия случай тя е била засенчена,

а фактът, че се вижда на различни места, сигурно се дължи на изменение в паралакса.

— Да, разбирам. Един предмет, погледнат от различен ъгъл, създава впечатление, че променя мястото си.

— Да, но звездите са толкова далече, че дори Космическата Сонда да е изминала голяма част от една светлинна година, промяната на положението ѝ при далечните звезди, за разлика от близките, не би се забелязала. Докато при Звездата Съсед изместването е огромно, разбира се, относително. Прегледах различните положения на Космическата Сонда по пътя ѝ в пространството. Имаше три снимки, направени, когато се е намирала в нормалното пространство и на тях личи, че с приближаването на Космическата Сонда към края на облака Звездата Съсед става все пр-ярка. От изменението в паралакса излиза, че Звездата Съсед е на малко повече от две светлинни години от нас, на половината на разстоянието до Алфа Кентавър.

Последва продължително мълчание, в което Пит я гледаше замислено и тя се почувствува неспокойна и несигурна.

— Сега искате ли да разгледате данните, г-н Секретар?

— Не, — отвърна той. — Това което ми казахте е достатъчно. Сега трябва да ви задам няколко въпроса. Доколкото разбрах, вероятността някой да се заеме с изследването на звезда от деветнадесета величина, да открие паралакса ѝ и да определи разстоянието до нея, е нищожна.

— Почти нулева.

— Съществува ли друг начин да се установи, че някаква бледа звезда всъщност се намира близо до нас?

— За звезда, нейното собствено движение може да е значително. Това означава, че при внимателно наблюдение може да се забележи, че промяната на положението ѝ в небето, породено от това движение, образува почти права линия.

— Има ли вероятност това да направи впечатление?

— Възможно е, но не всяка звезда, дори да е близо до нас, има значително собствено движение. Движението на звездите е триизмерно, а ние отчитаме собственото им движение като двуизмерна проекция. Ще ви обясня...

— Няма нужда, вярвам ви. Голямо ли е преместването на тази звезда?

— Ще ми трябва известно време, за да определя това. Имам няколко по-стари снимки на този сектор от небето и бих могла да го изчисля. Това изисква допълнителна работа.

— Мислите ли, че ако астрономите случайно я видят, те непременно ще забележат нейното преместване?

— Не.

— Значи е възможно никой освен нас да не знае за съществуването на Звездата Съсед, след като Ротор единствен е изпратил Космическа Сонда! Това е по вашата специалност, д-р Инсиня. Съгласна ли сте, че сме единствените, изпратили Космическа Сонда?

— Космическата Сонда не е съвсем секретен проект. Губернаторе. Ние приемаме опити и от другите колонии и ги обсъждаме заедно; дори Земята, която напоследък не се интересува много от астрономия, взима участие.

— Наистина Земята е постъпила разумно, като е оставила астрономията на Колониите. Но дали някоя Колония тайно не е изпратила Космическа Сонда?

— Съмнявам се. Затова ще им е необходим хиперпространственият метод, а ние го пазим в ПЪЛНА тайна. Ако разполагат с хиперпространствения метод, ние ще разберем. Ще ги издадат опитите, които трябва да проведат в космоса.

— Според Споразумението за Огласяване на Научните Постижения, всички данни, получени от Космическата Сонда, трябва да бъдат разпространени навсякъде. Това значи ли, че вече сте информирали...

Инсиня възмутено го прекъсна:

— Разбира се, че не. Преди да го публикувам имам още много работа. Сега разполагам само с предварителни заключения, които споделям с вас под секрет.

— Но вие не сте единственият астроном, който работи над изследванията на Космическата Сонда. Предполагам, че сте показали заключенията си на останалите.

Инсиня се изчерви и извърна поглед.

— Не, не съм, — отговори тя. — Аз разчетох данните. Аз ги разработих. Аз открих значението им. АЗ. И искам да бъде сигурна, че тази заслуга ще ми бъде призната. Само една звезда се намира най-

близо до Слънцето и искам да остана в историята на науката като неин откривател.

— Може да има друга, по-близка, — и за пръв път, от началото на разговора, Пит си позволи да се усмихне.

— Ако беше така, отдавна щяхме да знаем. И моята звезда щеше да ни е позната, ако не беше малкият облак, който я закрива. Съществуването на друга, по-близка звезда, е изключено.

— С две думи, ние двамата сме единствените, които знаят за съществуването на Звездата Съсед. Прав ли съм? Никой друг?

— Да, сър. Само ние двамата, засега.

— Не само засега. Това трябва да остане тайна, докато мога да го кажа на определени хора.

— А споразумението... Споразумението за Огласяване на Научните Постижения...

— Ще трябва да го пренебрегнем. Във всичко са допустими изключения. Вашето откритие е свързано със сигурността на Колонията. А в такъв случай ние нямаме право да го огласяваме. По същата причина не сме огласили и хиперпространствения метод.

— Да, но съществуването на Звездата Съсед няма нищо общо със сигурността на Колонията.

— Точно обратното, д-р Инсиня. Може би не разбирате, че сте попаднали на нещо, което може да промени съдбата на човечеството.

5.

Тя остана неподвижна и вторачена в него.

— Седнете. Ние с вас сме заговорници и трябва да станем приятели. От сега нататък, когато сме насаме, аз ще ви наричам Юджиния, а вие ще ме наричате Дженъс.

Инсиня възрази:

— Не смятам, че това е правилно.

— Налага се, Юджиния. Не можем да бъдем заговорници и да се държим един с друг сковано и официално.

— Но аз съм твърдо против това да участвам в заговор с когото и да било, за каквото и да било. И не виждам смисъл да пазим в тайна съществуването на Звездата Съсед.

— Предполагам, че те е страх да не ти отнемат заслугата за нейното откриване.

Инсиня се поколеба за миг, после отвърна:

— Можеш да си напълно сигурен в това, Дженъс. Държа заслугата за това да остане моя.

— Засега, — каза той — забрави за съществуването на Звездата Съсед. Знаеш, че от известно време се опитвам да убедя хората, че Ротор трябва да напусне Слънчевата Система. Какво е твоето отношение по този въпрос? Искаш ли да напуснеш Слънчевата Система?

Тя сви рамене.

— Не съм сигурна. Би ми било интересно да видя някои астрономически обекти отблизо, но е и малко страшно, нали?

— Имаш предвид това да напуснем дома си?

— Да.

— Но ти няма да напускаш дома си. Тук е твоят дом. На Ротор, — и той описа полукръг с ръка. — Той ще бъде с теб.

— Дори да е така, г-н Секре... Дженъс, Ротор не е всичко. Около нас има и други неща, другите Колонии, Земята, цялата Слънчева Система.

— Те са пренаселени. Накрая някой от нас ще трябва да отпътува, независимо дали иска или не. Някога хората на Земята трябвало да прекосяват планини и океани. Преди два века те трябваше да напуснат планетата си и да се преселят на Колонии. Това ще бъде просто следващият етап в развитието на човека.

— Разбирам, но има хора, които останаха. Има хора, които все още живеят на Земята. Има хора, които поколения наред населяват отделни райони на Земята.

— И ти искаш да бъдеш един от тези домошари, които остават?

— Мисля, че съпругът ми, Крайл, го иска. Той открито не одобрява възгледите ти, Дженъс.

— Е, на Ротор имаме свобода на словото и мисълта, така че, ако иска, може да не ги одобрява. Има нещо друго, което искам да те попитам. Ако хората, независимо дали живеят на Ротор или другаде, решат да напуснат Слънчевата Система, накъде ще се отправят?

— Към Алфа Кентавър, разбира се. Всички мислят, че това е най-близката звезда. Дори с помощта на хиперпространствения метод, средната скорост, с която ще се движим, не може да е по-голяма от скоростта на светлината, така че пътят дотам ще ни отнеме четири години. Не е малко да пътуваш четири години, а пътят до което и да е друго място ще трае по-дълго.

— А ако е възможно да пътуваме по-бързо и можем да стигнем по-далече от Алфа Кентавър, къде бихме отишли?

Инсиня се замисли и каза:

— Вероятно пак на Алфа Кентавър. Тя все пак е в позната обстановка. Нощем небето ще изглежда почти същото. Това ще ни създава чувство на уют. Ще бъдем по-близо до дома в случай, че решим да се върнем. Освен това, Алфа Кентавър А — най-голямата от тризвездната система Алфа Кентавър — практически е близък на Слънцето. Алфа Кентавър В е по-малка, но не е прекалено малка. Дори ако пренебрегнем Алфа Кентавър С, която е червено джудже, пак ще ти останат две звезди вместо една, т.е. две планетни системи.

— Ако някоя Колония се отправи към Алфа Кентавър, намери приемливи условия за живот и се установи там, за да създаде един нов свят, и ако това е известно в Слънчевата Система? Тогава къде ще отидат следващите Колонии, когато решат да отпътуват оттук?

— Към Алфа Кентавър, разбира се, — каза Инсиня без да се колебае.

— Значи е естествено човешкият род да се насочи към същото място и ако една Колония успее, другите бързо ще я последват, до момента, в който и новият свят се пренасели като стария, докато не се напълни с много хора с различни култури и в крайна сметка различни Колонии с различни екологии.

— Тогава ще дойде време да продължим към други звезди.

— Но успехът на едно място винаги ще привлича други Колонии, Юджиния. Една подходяща звезда, една хубава планета, ще привлича тълпи.

— Сигурно си прав.

— Но ако ние отидем към една звезда на малко повече от две светлинни години оттук, което е половината от разстоянието до Алфа Кентавър и ако никой, освен нас, не знае за съществуването ѝ, тогава кой ще ни последва?

— Никой, докато не открият Звездата Съсед.

— Но това може да им отнеме много време. Дотогава всички те ще са се струпали около Алфа Кентавър или някоя от другите подходящи звезди. Те никога няма да забележат една звезда червено джудже съвсем наблизко, а ако я забележат, ще я отхвърлят като неподходяща за живот, в случай че не знаят, че човешки същества вече са тръгнали натам.

Инсиня го слушаше с внимание и недоверие.

— Какво означава всичко това? Какво ще спечелим, ако отидем при Звездата Съсед и никой не знае това?

— Предимството е, че ние можем да запълним нейния свят. Ако там има обитаема планета...

— Около червено джудже не може да има обитаема планета.

— Тогава ще можем да използваме суровините, които съществуват там, за да построим колкото искаме Колонии.

— Искаш да кажеш, че ще разполагаме с повече място?

— Да. Много повече място, отколкото ако те дойдат след нас.

— Значи печелим малко повече време, Дженъс. Но с времето ние ще населим пространството около Звездата Съсед, дори да сме сами. Само дето това ще стане за петстотин години, вместо за двеста. И каква е разликата?

— Разликата е огромна, Юджиния. Ако позволим на Колониите да нахлуят, както им дойде, ще се съберат хиляда различни култури, които ще донесат със себе си цялата омраза и неразбирателство от мрачната история на Земята. Но ако сме сами, ще разполагаме с време и ще можем да построим една система от Колонии, еднородна в културно и екологично отношение. Това положение ще бъде по-добро — с по-малко хаос и безредие.

— Но ще бъде по-малко интересно. По-малко разнообразно. С по-малко живот.

— Напротив. Ние ще се разнообразяваме. Отделните Колонии ще имат свои собствени характеристики, но поне ще има една обща основа, от която да се развият тези разлики. Това ще породи Колонии от много по-висока класа. Дори и да греша, не може да не разбираш, че това е един експеримент, който трябва да се проведе. Защо да не посветим една звезда на това обмислено начинание и да видим дали ще има успех. Ще вземем една ненужна звезда, червено джудже, която не представлява интерес за никого и ще я използваме, за да се опитаме да построим едно ново, може би по-добро, общество.

— Нека да проверим на какво сме способни, — продължи той — ако не хабим и пилеем енергията си в безполезни културни разноречия, и ако природата ни не е погубвана от непознати екологически нашествия.

Инсиня се развълнува. Дори да не успеят, човечеството ще научи нещо — че такова начинание не може да успее. Ами ако УСПЕЯТ?

Но тя поклати глава.

— Това са празни мечти. Както и да опитваме да я скрием, Звездата Съсед ще бъде открита и от други.

— Но доколко твоето откритие беше случайност, Юджиния? Бъди искрена. Ти си забелязала звездата случайно. Сравнила си данните с друга карта. Възможно ли беше да не я забележиш? Възможно ли е други да не са я забелязали при подобни обстоятелства?

Инсиня не отговори, но Пит беше доволен от израза на лицето ѝ.

Гласът му стана по-тих, почти хипнотичен.

— Ако получим само сто години отсрочка. Ако разполагаме само със сто години, за да построим новото си общество, ще бъдем достатъчно големи и силни, за да можем да се защитим и да накараме

останалите да ни отминат и да се насочат към други светове. Няма да има нужда да се крием повече.

Инсиня не отговори.

— Убедих ли те? — попита Пит.

Тя като че ли се сепна.

— Не съвсем.

— Тогава помисли върху това, а аз искам да те помоля за още една услуга. Докато мислиш, не споменавай на никого за Звездата Съсед и остави всички данни по въпроса на съхранение при мен. Няма да ги унищожа. Обещавам ти. Те ще са ни необходими, когато тръгнем към Звездата Съсед. Това поне ще направиш, нали, Юджиния?

— Да, — най-сетне промълви тя. След това продължи разпалено. — Само че има още нещо. Трябва да ми позволите да назова звездата. Ако аз ѝ дам име, тогава тя ще е моя.

Пит се усмихна едва забележимо.

— Как искаш да я наречеш? Звездата на Инсиня ли? Звездата на Юджиния?

— Не, не съм чак ТОЛКОВА глупава. Искам да я нарека Немезида.

— Немезида ли? Н-Е-М-Е-З-И-Д-А?

— Да.

— Но защо?

— В края на двадесети век за известно време се е предполагало, че съществува звезда, съседна на Слънцето. Тогава това не е било доказано. Такава звезда не е била открита, но в документите по този въпрос тя е наречена „Немезида“. Бих искала да почета тези смели мислители.

— Немезида? Това не беше ли името на една гръцка Богиня? Богиня на нещо лошо.

— Богиня на Възмездието, на Справедливото Отмъщение, на Наказанието. Думата е влязла в езика като нарицателно. Когато я проверих, компютърът я нарече „архаична“.

— А защо тези хора са нарекли звездата „Немезида“?

— Във връзка с кометния облак. Очевидно траекторията на Немезида около Слънцето преминавала през този облак и на всеки двадесет и шест милиона години тя предизвиквала космически сблъсъци, които унищожавали голяма част от живота на Земята.

Пит изглеждаше удивен.

— Наистина ли?

— Не. Това предположение скоро отпаднало, но въпреки това искам звездата да се казва Немезида. И искам фактът, че аз ѝ давам това име, да бъде регистриран.

— Това ти обещавам. Тя е твое откритие и този факт ще бъде отбелязан в архивите. Когато след време човечеството открие немезидския район — така ли ще се казва — ще научи кой и при какви обстоятелства е направил това откритие. Твоята звезда, ТВОЯТА Немезида, ще бъде първата, след Слънцето, която ще грее над човешка цивилизация, произлязла другаде.

Пит я изпрати с поглед и почувствува, че почти е успял. Тя ще се съгласи. Това, че ѝ позволи да даде име на звездата, беше силен коз. Тя не може да не иска да отиде при своята звезда. Не може да не я привлече мисълта, че около НЕЙНАТА звезда ще бъде построена една последователно и добре организирана цивилизация, която може да стане майка на цивилизациите из цялата Галактика.

Но точно, когато се канеше да се отпусне в топлината на блестящото бъдеще, го обзе някакво смъртно чувство на ужас, което му беше напълно непознато.

Защо Немезида? Как ѝ беше хрумнало да нарече звездата на Богинята на Възмездието?

Той се чувствуваше толкова слаб, че едва не прие това като злокобна поличба.

ТРИ МАЙКАТА

6.

Беше време за вечеря и Инсиня беше в едно от онези настроения, в които собствената ѝ дъщеря малко я плаши.

В последно време тези настроения бяха зачестили, но тя не знаеше на какво се дължи това. Може би на факта, че Марлейна ставаше все по-мълчалива, по-затворена, като че ли изцяло се беше отдала на мислите си.

Понякога това безпокойство се смесваше с чувство за вина: вина за това, че не беше по майчински търпелива с момичето, за това, че обръщаше прекалено голямо внимание на външните ѝ недостатъци. Наистина, Марлейна не беше наследила нито хубостта на майка си, нито необузданата, изключителна външност на баща си.

Марлейна беше ниска и... НЕДОДЯЛАНА. Това, според Инсиня, беше единствената дума, която определяше бедното момиче.

Когато мислеше за нея, тя почти винаги използваше това прилагателно и едва се въздържаха да не го каже на глас.

Ниска. Недодялана. Пълна, но не дебела, ето каква беше Марлейна. В нея нямаше никаква грация. Косата ѝ беше тъмнокестенява, доста дълга и съвсем права. Носът ѝ беше малко голям, крайчетата на устата ѝ бяха леко увиснали, имаше малка брадичка, а самата тя беше инертна и затворена в себе си.

Очите ѝ бяха съвсем друго нещо, големи, тъмни и искрящи, с черни изписани вежди над тях, а дългите ѝ мигли приличаха на изкуствени. Но все пак, едни очи, колкото и да са обаятелни понякога, не могат да компенсират всичко останало.

Когато Марлейна навърши пет години се разбра, че тя няма да привлича мъжете с външността си и с всяка година това ставаше все по-ясно.

Преди Марлейна да навлезе в пубертета, Оринел все пак ѝ обръщаше внимание, тъй като беше интелигентна за възрастта си и го разбираше от една дума. В негово присъствие тя ставаше плаха и излъчваше задоволство, като че ли смътно усещаше някакво необяснимо привличане към обекта, наречен „момче“.

На Инсиня ѝ се струваше, че през последните две години Марлейна беше разбрала какво е „момче“. За това, без съмнение, спомогна фактът, че тя непрестанно четеше книги и гледаше филми, за които, поне физически, беше прекалено малка, но Оринел също растеше и вече не търсеше само закачки.

На вечеря Инсиня попита:

— Как мина денят ти, мила?

— Спокойно. Оринел дойде да ме търси и сигурно ти е казал. Съжалявам, че се налага да ме търсиш.

Инсиня въздъхна.

— Но, Марлейна, понякога ми се струва, че си нещастна и е естествено това да ме тревожи. Прекалено много време прекарваш сама.

— Обичам да бъда сама.

— Не ти личи. Не изглеждаш щастлива, когато си сама. Много хора биха искали да се сприятелят с теб и ти ще бъдеш по-щастлива, ако им позволиш. Оринел е твой приятел.

— Беше. Напоследък непрекъснато е зает с други хора. Явно и днес беше така. Това ме вбеси. Беше изцяло погълнат от мисълта за Долорет.

— Не можеш да го обвиняваш за това. Долорет е на неговите години, — каза Инсиня.

— Да, но само физически, — отвърна Марлейна. — Каква глупачка!

— На тази възраст разликата в годините има по-голямо значение.

— Личи си. Той също изглупява. Колкото повече се лигави по Долорет, толкова по-глупав става. Виждам го.

— Но той ще расте още и когато стане по-голям, може би ще разбере кои неща наистина имат значение. Ти също ще пораснеш...

Марлейна погледна майка си изпитателно.

— Хайде, мамо. Сама не вярваш в това, което намекваш. Изобщо не го вярваш.

Инсиня се изчерви. Внезапно ѝ хрумна, че Марлейна не налущква. Тя ЗНАЕШЕ... но откъде може да знае? Инсиня говореше искрено, беше се опитала да ПОВЯРВА в това, което казва. Но Марлейна без усилие бе прозряла истината. И това не се случваше за първи път. Инсиня чувствуваше, че Марлейна преценява интонацията

на гласа, паузите, движенията и винаги разбира това, което искаш да скриеш. Това качество я плашеше. Никой не иска да бъде разтворена книга под нечий надменен поглед. Какво ли беше казала, за да накара Марлейна да мисли, че Земята е обречена на унищожение? Трябваше да повдигне този въпрос.

Тя изведнъж се почувствува уморена. След като не може да излъже дъщеря си, защо изобщо да се опитва?

— Нека да поговорим по същество, мила. Какво искаш?

— Виждам, че наистина те интересува и ще ти кажа — каза Марлейна. — Искам да се махна.

— Да се махнеш? — Инсиня не може да проумее простите думи на дъщеря си. — Но къде можеш да отидеш?

— Ротор не е единственото място, мамо.

— Разбира се, че не е. Но най-близкото място е на повече от две светлинни години оттук.

— Не е така. Еритро е на по-малко от две хиляди километра.

— Това едва ли има значение. Не можеш да живееш на Еритро.

— Там ЖИВЕЯТ хора.

— Да, но под Купол. Там живее един екип от учени и инженери, защото правят необходими научни изследвания. Куполът е много по-малък от Ротор. Щом тук ти е тясно, как ще се чувствуваш там?

— Извън Купола има цял свят. Един ден хората ще заживеят по цялата планета.

— Може би. Но това изобщо не е сигурно.

— Аз мисля, че е сигурно.

— И така да е, това ще стане след векове.

— Но трябва да се започне от някъде. Защо да не бъда част от началото?

— Марлейна, това е абсурд. Тук имаш един уютен дом. Кога започна да мислиш за това?

Марлейна сви устни.

— Не съм сигурна. Преди няколко месеца, но става все по-лошо. Не мога да издържам повече на Ротор.

Инсиня намръщено погледна дъщеря си и си помисли: Чувствува, че е изгубила Оризел, сърцето ѝ е разбито завинаги и тя иска да се махне оттук, за да го накаже. Тя ще отиде на заточение на една гола планета и той ще съжالياва...

Да, беше напълно възможно да мисли така. Инсиня си спомни времето, когато самата тя беше на петнадесет години. На тази възраст сърцето е особено уязвимо и най-малкото нещо е в състояние да го нарани. Раните зарастват бързо, но никой петнадесетгодишен не би повярвал това. Петнадесет години! Всъщност по-късно, по-късно...

Нямаше смисъл да мисли за това!

— Какво те привлича в Еритро, Марлейна, — попита тя.

— Не съм сигурна. Той е един просторен свят. Не е ли естествено да желаш простор... — тя се поколеба дали да изрече последните думи, но продължи — ... като на Земята.

— Като на Земята! — страстно повтори Юджиния. — Ти никога не си била на Земята. Ти не знаеш нищо за Земята!

— Гледала съм много неща за нея. Библиотеките са пълни с филми за Земята.

(Това беше вярно. От известно време Пит чувстваше, че тези филми трябва да се изземат, дори да се унищожат. Той твърдеше, че за да се откъснеш от Слънчевата Система трябва да се ОТКЪСНЕШ; беше грешно изкуствено да се създава ореол около Земята. Инсиня беше възразила остро, но сега изведнъж започна да го разбира.)

— Марлейна, не можеш да съдиш по тези филми. Те идеализират нещата. В по-голямата си част те разказват за далечното минало, когато на Земята е било по-хубаво, но дори тогава не е било толкова хубаво, колкото го представят.

— Дори и така да е.

— Не „дори и така да е“. Знаеш ли какво представлява Земята? Тя е едно бунище, на което не може да се живее. Затова хората я напуснаха и създадоха Колониите. От големия и ужасен свят на Земята, хората се преселиха на малки цивилизовани Колонии. Никой не иска да се върне назад.

— Но на Земята все още живеят милиарди хора.

— Точно това я прави бунище, на което не може да се живее. Нейните жители я напускат при първа възможност. Ето защо бяха построени толкова много Колонии. Ето защо ние напуснахме Слънчевата Система и дойдохме ТУК, мила.

— Татко е бил Земянин, — тихо каза Марлейна. — Той не е напуснал Земята, въпреки че е имал възможност.

— Вярно е. Той остана. — Инсиня се намръщи и се опита да не повишава тон.

— Защо, мамо?

— Хайде, Марлейна. Говорили сме за това. Много хора останаха. Не искаха да напуснат мястото, което познават. На Земята останаха хора от почти всяко семейство на Ротор. Много добре знаеш това. Искаш да се върнеш на Земята? Така ли?

— Не, мамо, не е така.

— Дори и да искаш, не би могла, защото сме на две светлинни години оттам. Нали разбираш това?

— Естествено, че разбирам. Само се опитвах да ти кажа, че тук си имаме друга Земя. Еритро. ЕТО къде искам да отида; КОПНЕЯ да отида там.

Инсиня не можа да се въздържи и с ужас се чу да казва:

— Значи искаш да ме напуснеш, като баща си.

Марлейна трепна, след това каза спокойно:

— Наистина ли той те е напуснал, мамо? Може би това нямаше да се случи, ако ти се беше държала различно. — След това добави тихо, сякаш обявяваше, че е приключила с вечерята: — ТИ го изгони, нали, мамо?

ЧЕТИРИ БАЩАТА

7.

Беше странно или глупаво, че след четиринадесет години тези мисли все още ѝ причиняваха непоносима болка.

Крайл беше висок един метър и осемдесет, докато на Ротор средната височина на мъжете беше малко под метър и седемдесет. Ръстът му придаваше вид на силен човек (същото важеше и за Пит) и това впечатление остана дълго време след като тя разбра, без изцяло да го признава пред себе си, че не може да разчита на силата му.

Чертите на лицето му също излъчваха сила: с голям нос и изпъкнали скули, едра брада... поглед, който излъчваше някакъв глад и необузданост. Всичко в него излъчваше силна мъжественост. Когато се запозна с него, Инсиня усети това почти физически и бе завладяна от неговия чар.

По това време Юджиния все още беше студентка по астрономия последна година, привършваше работата си на Земята и с нетърпение чакаше да се завърне на Ротор, за да кандидатствува за работа по Космическата Сонда. Тя мечтаеше за големите открития, които можеха да се направят благодарение на Космическата Сонда (но и през ум не ѝ минаваше, че самата тя ще направи най-удивителното от тях).

Тогава тя срещна Крайл и за свое учудване разбра, че е лудо влюбена в един Земянин — в ЗЕМЛЯНИН! Изведнъж тя откри, че би се отказала от Космическата Сонда, би останала на Земята, само за да бъде с него.

Все още си спомняше как той я погледна удивено и каза:

— Да останеш тук с мен? Предпочитам аз да дойда с теб на Ротор.

Тя не можеше да си представи, че ТОЙ би се отказал от своя свят заради НЕЯ.

Инсиня не знаеше и никога не можа да разбере как Крайл успя да получи разрешение, за да дойде на Ротор. Когато броят на населението на някоя от Колониите достигнеше определена граница, тя налагаше ограничения на имиграцията — от една страна, защото не можеше да осигури нормален живот на повече от определен брой хора и от друга,

защото се стремеше да поддържа екологическото си равновесие. Хората, които идваха по важна работа от Земята и дори от другите Колонии, бяха подлагани на дълги процедури на обеззаразяване, частична изолация и трябваше да си заминат колкото може по-скоро.

Въпреки това Крайл дойде от Земята. Веднъж той ѝ се оплака от седмиците на чакане, които бяха част от обеззаразяването и тя тайно се зарадва на неговата настойчивост. Трябва да я е желал много силно щом се е подложил на това.

Но, понякога, той се затваряше в себе си и ставаше невнимателен. Тогава тя си задаваше въпроса, какво може да го е накарало да премине през толкова изпитания, за да дойде на Ротор. Може би истинската причина не беше тя, а нуждата да избяга от Земята. Дали не беше извършил престъпление? Дали нямаше някакъв смъртен враг? Дали не беше избягал от жена, която му бе омръзнала? Тя така и не посмя да го попита.

А и той не ѝ даде обяснение.

Дори след като беше получил разрешение да дойде на Ротор, оставаше въпросът, за колко време ще може да остане. Имиграционната Служба трябваше да му издаде специално разрешение, за да стане гражданин на Ротор, а това, по принцип, бе малко вероятно.

Всичко, заради което роторианците не можеха да приемат Крайл, носеше допълнително обаяние за Инсиня. Тя смяташе, че самият факт, че е от Земята, му придава чар и го прави различен от другите. Независимо дали беше гражданин на Ротор или не, истинските роторианци щяха да го презират, защото е чужденец, но у нея това събуждаше еротични вълнения. Тя беше решила да се бори за него и да победи този враждебен свят.

Когато той се опита да намери някаква работа, с която да печели и да заеме подходящо място в новото общество, Инсиня беше тази, която изтъкна, че ако се ожени за роторианка — от три поколения на Ротор — това ще окаже влияние върху Имиграционната Служба да му даде гражданство.

Като чу това, Крайл се изненада, сякаш никога не му беше идвало наум, но идеята му хареса. Инсиня почувствува разочарование. Щеше да е много по-щастлива да се ожени по любов, а не заради гражданство, но си помисли: Щом това е цената...

И така, след характерния за Ротор дълъг годеж, те се ожениха.

Животът продължи без много промени. Той не беше страстен любовник нито преди да се оженят, нито след това. Към нея проявяваше разсеяна привързаност, една непостоянна топлина, която непрекъснато я доближаваше до щастието, но не можеше да я потопи в него. Той никога съзнателно не се държеше грубо и невнимателно, в крайна сметка се беше отказал от своя свят заради нея и беше преминал през големи трудности, за да бъде с нея. Това наистина можеше да се приеме като плюс и Инсиня го приемаше така.

Дори когато получи официално гражданство след женитбата, в него остана едно зрънце недоволство. Инсиня усещаше това, но не можеше да го упреква напълно. Той беше гражданин на Ротор, но не беше роторианец по рождение и не можеше да участва в много от интересните мероприятия на Ротор. Тя не знаеше нищо за образованието му, тъй като той не беше споменавал нищо за това. Не изглеждаше необразован, а и нямаше нищо срамно в това да се е самообразовал, но Инсиня знаеше, че населението на Земята гледа на висшето образование като на нещо задължително, за разлика от хората на Колонните.

Тази мисъл я тревожеше. Тя нямаше нищо против това, че Крайл Фишър е Земянин и че предизвикателният му поглед кара нейните приятели и колеги да свеждат очи, но не знаеше дали ще се справи с един НЕОБРАЗОВАН Земянин.

Никой никога не намекна, че той наистина е такъв, а и той търпеливо изслушваше разказите ѝ за работата по Космическата Сонда. Разбира се, тя не се впускаше в детайли по техническата работа, за да го провери. Самият той понякога задаваше въпроси и коментираше тези неща и тя ценеше това, тъй като винаги успяваше да се убеди, че това са въпроси и коментари на един интелигентен човек.

Фишър работеше на една ферма. Работата беше съвсем прилична, но не се смяташе за много престижна в обществото. Действително той не се оплакваше и не вдигаше шум около това, но никога не разговаряше с нея за работата си, нито показваше дали му е приятна. И като че ли винаги беше недоволен.

По тази причина Инсиня се научи да не прави опити да го пита весело: „Как мина денят, Крайл?“

Беше го питала няколко пъти в началото, но той отговаряше глухо: „Нищо особено.“ И това беше всичко, като се изключи раздраженият поглед, който ѝ хвърляше.

Накрая тя престана да говори с него дори за дребните клюки и досадните грешки в работата си. Това също можеше да доведе до нежелателни сравнения на нейната работа с неговата.

Инсиня трябваше да признае, че страховете ѝ бяха неоснователни; факт, който разкриваше чувство на несигурност по-скоро у нея, отколкото у него. Фишър не показваше признаци на раздражение в случаите, когато тя бе принудена да обсъжда с него работата си. Понякога той дори проявяваше слаб интерес към хиперпространствения метод, но Инсиня не знаеше почти нищо за него.

Той се интересуваше от политиката на Ротор и дребните им проблеми го дразнеха, което беше характерно за Земянин. Инсиня се стараше да не показва, че това ѝ е неприятно.

С времето между тях се зароди едно мълчание, което нарушаваха само с равнодушни коментари на филмите, които бяха гледали, обществените си ангажименти и малките промени в живота им.

Това не доведе до истинско нещастие. Тортата бързо се превърна в бял хляб, но в живота има и по-лоши неща от белия хляб.

Това положение дори имаше някои предимства. Строго секретната работа означаваше да не говориш с НИКОГО за нея, но колко бяха онези, които успяваха да запазят мълчание пред съпруга или съпруг? Инсиня не споделяше с Крайл, защото нямаше какво да я изкушава, тъй като работата ѝ не изискваше строга секретност.

Но когато откри Звездата Съсед това изведнъж се оказа строго секретно — щеше ли да успее да запази мълчание? Разбира се щеше да бъде естествено да разкаже на мъжа си за великото откритие, с което името ѝ щеше да остане в астрономията за вечни времена. Можеше да му го каже дори преди да каже на Пит. Можеше да се втурне в къщи: „Познай какво стана! Познай! Никога няма да познаеш.“

Но не го направи. Не ѝ мина през ум, че това ще представлява интерес за него. Той сигурно разговаряше с другите за тяхната работа, дори с фермери и кофражисти, но не и с нея.

Така че не ѝ костваше усилие да не спомене Немезида пред него. Този въпрос не стоеше между тях, не съществуваше до онзи ужасен

ден, в които настъпи краят на техния брак.

8.

В кой момент Инсиня се довери на Пит окончателно?

В началото мисълта да пази в тайна Звездата Съсед я ужасяваше, перспективата да напусне Слънчевата Система и да се отправи към място, за което не се знаеше нищо друго, освен къде се намира, дълбоко я тревожеше. Тя считаше, че от нравствена гледна точка е нередно и непочтено крадешком да започнат да строят нова цивилизация, като изключат останалата част на човечеството.

Тя се съгласи заради сигурността на Колонията, но имаше намерение да продължи да спори с Пит насаме, да го убеждава. Репетираше наум, докато аргументите ѝ не станеха неоспорими и неопровержими, но така и не ги изложи пред него.

Винаги, винаги той поемаше инициативата.

Още в началото той ѝ каза:

— Запомни, Юджиния, ти си открила Звездата Съсед почти случайно и някой от колегите ти също може да го направи.

— Малко вероятно е... — започна тя.

— Не, Юджиния, няма да разчитаме на това, че е малко вероятно. Ще се подсигуриш. Ти ще се погрижиш никой да не поглежда в тази посока, никой да не изследва точно тези документи, които могат да издадат местоположението на Немезида.

— Но как да направя това?

— Много просто. Говорих с Губернатора и от сега нататък ти изцяло ръководиш изследванията на Космическата Сонда.

— Но това означава, че съм повишена без знанието на...

— Да, означава повишаване на отговорността ти, заплатата, общественото положение. Кое от тези неща не одобряваш?

— Не възразявам срещу нито едно от тях, — каза Инсиня с разтуптяно сърце.

— Сигурен съм, че ще се справиш с длъжността на Главен Астроном много добре, но главната ти цел ще бъде да се погрижиш работата да се изпълнява възможно най-качествено, при условие, че не се занимавате с Немезида.

— Но, Дженъс, не можем да я крием вечно!

— Нямам такова намерение. Щом напуснем Слънчевата Система всички ще узнаят къде отиваме. Дотогава ще го знаят колкото може по-малко хора, а и те ще научат това колкото може по-късно.

Инсиня се смути, когато установи, че повишението разся възраженията ѝ.

Друг път Пит я попита:

— А мъжът ти?

— Какво мъжът ми? — каза Инсиня, готова да се отбранява.

— Разбрах, че е Земянин.

Тя стисна устни.

— Той е роден на Земята, но е гражданин на Ротор.

— Разбирам. Предполагам, че не си му казвала за Немезида.

— Абсолютно нищо.

— А казвал ли ти е този твой съпруг защо е напуснал Земята и е положил толкова усилия, за да стане гражданин на Ротор?

— Не, не е. А и аз не съм го питала.

— А никога ли не си си задавала този въпрос?

Инсиня се поколеба и каза истината:

— Случвало се е.

Пит се усмихна.

— Може би аз трябва да ти кажа.

И го направи малко по малко. Никога не натрапваше тази тема, никога не я налагаше, но тя неизменно присъствуваше във всеки техен разговор. Това измъкна Инсиня от интелектуалната ѝ черупка. В края на краищата, след като живееше на Ротор ѝ беше много лесно да пренебрегва нещата, които ставаха другаде.

Благодарение на Пит, на неговите разкази, на филмите, които ѝ препоръча, тя започна да мисли за Земята като за една планета, населена с милиарди гладуващи, изпълнена с насилие, наркотици и отчуждение. Тя започна да я възприема като бездна от страдание, от която всеки иска да се измъкне. Вече не се чудеше защо Крайл Фишър е напуснал Земята. Чудеше се защо толкова малко хора правеха това.

Но Колониите не бяха много по-добре. Тя започна да забелязва, че те се затварят за останалия свят, че хората не могат свободно да посещават други Колонии. Всяка Колония се пазеше от микроскопичната флора и фауна на останалите. Търговията

постепенно западаше и все по-често се извършваше от автоматично управлявани кораби, със старателно стерилизиран товар.

Колониите се караха помежду си и се мразеха. И тези в орбита около Марс не се различаваха много. Само Колониите в астероидния пояс се размножаваха свободно, но дори те започваха да губят доверие в по-вътрешните Колонии.

Инсиня чувствуваше, че започва да мисли като Пит и дори с ентузиазъм да очаква бягството от непоносимото страдание и създаването на една система от светове, в която семената на мъката са унищожени. Едно ново начало, един нов шанс.

Тогавя тя разбра, че чака дете и ентузиазмът ѝ започна да отслабва. Струваше си да изложи себе си и Крайл на опасностите по време на такова дълго пътешествие, но да рискува едно бебе, едно дете...

Пит беше невъзмутим. Той я поздрави.

— Ще се роди тук и ще имаш малко време да свикнеш с положението. Подготовката за пътя ще ни отнеме почти година и половина. А дотогава ще осъзнаеш какъв късмет имаш задето няма нужда да чакаш повече. Детето няма да има спомен за страданието на една съсипана планета и едно безнадеждно раздвоено човечество. То ще познава само новия свят и културното разбирателство между неговите членове. Дете с късмет. Щастливо дете. Синът ми и дъщеря ми са вече големи, вече са белязани.

Инсиня отново му повярва и когато Марлейна се роди, тя наистина се ужасяваше при мисълта, че заминаването може да се забави, страхуваше се, че докато тръгнат, детето ще бъде белязано от провала на Слънчевата Система.

По това време тя вече беше изцяло на страната на Пит.

За нейно голямо облекчение Фишър изглеждаше запленил от Марлейна. Тя не вярваше, че от него ще излезе особено добър баща, но той бдеше над детето и пое своя дял от задълженията за неговото отглеждане. В резултат на това, той сякаш стана по-весел.

Когато наближи първият рожден ден на Марлейна, из Слънчевата Система плъзнаха слухове, че Ротор възнамерява да отпътува. Това доведе до криза в почти цялата Слънчева Система и Пит, който без съмнение щеше да бъде следващия Губернатор, злорадствуваше.

— Е и какво могат да направят? — каза той. — Не могат да ни спрат, а и цялата тази врява за предателството, заедно със собствените им прояви на слънчево-системен шовинизъм, отвличат вниманието им от изследванията за хиперпространствения метод, което ще ни е от полза.

— Но как се е разчуло, Дженъс? — попита Инсиня.

— Аз се погрижих за това, — усмихна се той. — На този етап вече нямам нищо против това, да научат за нашето заминаване, при условие, че не знаят къде отиваме. И без това скоро ще стане невъзможно да крием заминаването си. Ще трябва да се проведе референдум по този въпрос, а щом роторианците узнаят за отпътуването, ще узнаят и всички останали в Слънчевата Система.

— Референдум?

— Разбира се. Помисли си. Не можем да тръгнем с Колония, пълна с хора, които се страхуват или не искат да се разделят със своето Слънце. Никога няма да успеем. С нас ще дойдат само тези, които тръгват с желание.

Той беше напълно прав. Кампанията за напускане на Слънчевата Система започна почти веднага, а фактът, че новината вече се беше разчула, смекчи реакцията отвън, както и на самия Ротор.

Някои роторианци посрещнаха тази вест с вълнение, други със страх.

Фишър беше страшно ядосан и един ден каза:

— Това е лудост.

— Неизбежно е, — отвърна Инсиня, като се стараеше да звучи безпристрастно.

— Защо? Няма смисъл да тръгваме напосоки между звездите. Къде ще отидем? Там няма нищо.

— Има милиарди звезди.

— А колко планети? Ние не знаем дали съществуват други обитаеми планети и изобщо познаваме много малко други планети. Нашата Слънчева Система е единственото място, което познаваме.

— Търсенето е в кръвта на човечеството, — каза тя. Това беше един от изразите на Пит.

— Това са романтични глупости. Наистина ли има някой, който вярва, че хората ще гласуват да се разделят с човечеството и да изчезнат в космоса?

— Доколкото знам, Крайл, мненията на Ротор са по-скоро в подкрепа на това.

— Това е само пропаганда на Съвета. Мислиш ли, че хората ще искат да напуснат Земята? Да напуснат Слънцето? Никога. Ако се стигне дотам, ние ще се върнем на Земята.

Тя усети как сърцето ѝ се свива.

— А, не. Да не би да предпочиташ някой от онези самуми или виелици, или мистрали, или както там ги наричат? Да не искаш парчета лед и падаща вода, и духащ и виещ вятър?

Той вдигна вежди.

— Не е толкова лошо. От време на време има бури, но те могат да се предсказват. Всъщност те са интересни, когато не са много силни. Има нещо очарователно в това — малко студ, малко жегга, малко дъжд. Има разнообразие. Чувствуващ, че живееш. А помисли и за разнообразието от ястия.

— Ястия! Как можеш да говориш за това? Повечето хора на Земята гладуват. Ние през цялото време изпращаме хранителни продукти на Земята.

— НЯКОИ хора гладуват. Не всички.

— Не можеш да искаш Марлейна да живее при такива условия.

— Милиарди деца живеят така.

— Моето дете няма да бъде едно от тях, — каза Инсиня злобно.

Сега Марлейна беше единствената ѝ надежда. Скоро тя щеше да навърши десет месеца, имаше две зъбчета горе и две долу, пристъпваше тромаво, като се държеше за пръчките на кошарката си и гледаше света със своите учудени и умни очи.

Фишър все по-силно се привързваше към некрсивата си дъщеря. Когато не я дундуркаше, той я гледаше захласнато и с любов коментираше красивите ѝ очи. Като подчертаваше единственото ѝ качество, той сякаш не забелязваше липсата на други.

Фишър не можеше да се върне на Земята и да напусне Марлейна завинаги. Инсиня не вярваше, че пред Земята той ще предпочете нея, жената, която беше обикнал и за която се беше оженил, но се надяваше, че Марлейна ще го задържи. Дали?

9.

На деня след референдума Юджиния Инсиня завари Фишър почервенял от гняв.

— Референдумът беше нагласен, — каза той и думите го задавиха.

— Ш-ш-т! Ще събудиш бебето! — каза тя. Той направи гримаса и за момент затаи дъх. Инсиня си отдъхна и каза тихо:

— Няма съмнение, че хората искат да тръгнат.

— И ТИ ли гласува „за“?

Тя се замисли. Нямаше смисъл да се опитва да спечели благоразположението му с лъжи. Беше му показала чувствата си достатъчно ясно.

— Да, — каза тя.

— Предполагам, че Пит ти е наредил да направиш така.

Тя не беше подготвена за това.

— Не! Мога сама да взимам решения.

— Но ти и той... — той не довърши изречението си. Тя усети, че кръвното ѝ се вдига.

— Какво искаш да кажеш? — на свой ред ядосано попита тя. Да не би да я обвинява в изневяра?

— Този... този политик. Той иска да стане Губернатор на всяка цена. Всички знаят това. А ти искаш да се издигнеш заедно с него. Политическата лоялност също ще ти донесе нещо, нали?

— Какво ще ми донесе? Нищо не искам. Аз съм астроном, а не политик.

— Но те повишиха, нали? Теб, вместо по-възрастни и по-опитни хора.

— Заради работата ми. — (А сега как ще се защитава без да му каже истината?)

— Сигурен съм, че ти се ще да е така. Но Пит ти помогна.

Инсиня си пое дълбоко дъх.

— Докъде ще ни доведе този разговор?

— Слушай! — Откакто му напомни, че Марлейна спи, той говореше тихо. — Не мога да повярвам, че всички хора от Колонията ще поемат риска да пътуват с хиперпространствения метод. Откъде знаеш какво ще стане? Откъде знаеш, че ще успеете? Това може да убие всички ни.

— Космическата Сонда работи добре.

— Имаше ли живи същества на тази Космическа Сонда? Ако е нямало, откъде знаеш как ще им се отрази хиперпространственият метод? Какво знаеш за хиперпространствения метод?

— Абсолютно нищо.

— Защо? Ти работиш в лабораторията. Не работиш на ферма като мен.

(Той наистина завивжда, си помисли Инсиня.) На глас тя каза:

— Като казваш лабораторияТА, изглежда мислиш, че всички сме струпани в една стая. Казах ти. Аз съм астроном и не знам нищо за хиперпространствения метод.

— Искаш да кажеш, че Пит никога не споменава нищо за него.

— За хиперпространствения метод? Самият той не знае.

— Да не искаш да кажеш, че никой не знае?

— Разбира се, че не. Специалистите по хиперпространството знаят. Хайде, Крайл. Знаят тези, които трябва да знаят. Никой друг.

— Тогава той е тайна за всички, освен за малкото специалисти.

— Точно така.

— Тогава не можеш да бъдеш сигурна, че хиперпространственият метод е безопасен. Само специалистите го знаят. Как са разбрали?

— Предполагам, че са правили опити.

— ПРЕДПОЛАГАШ?

— Това е едно разумно предположение. Те ни убеждават, че е безопасно.

— И предполагам, че никога не лъжат.

— Те също ще заминат. Освен това съм СИГУРНА, че са правили опити.

Той я погледна с присвити очи.

— Сега си СИГУРНА. ТИ отговаряше за Космическата Сонда. Имаше ли на нея живи същества?

— Не се занимавах със самата процедура. Само изследвах астрономическите данни, които получавахме.

— Не отговори на въпроса ми.

Инсиня изгуби търпение.

— Виж какво, не желая да бъда подлагана на безкраен разпит, а и бебето е неспокойно. Аз също искам да те попитам едно — две неща. Какво смяташ да правиш ТИ? Ще дойдеш ли с нас?

— Не съм длъжен да дойда. Условията на референдума бяха, че който не иска да тръгва, може да остане.

— Знам, че не си длъжен, но ще дойдеш ЛИ? Не би искал да развалиш семейството ни, нали?

Тя се опита да се усмихне като каза това, но не излезе много успешно.

Фишър каза бавно и сериозно:

— Не бих искал да напускам Слънчевата Система.

— Предпочиташ да напуснеш мен? И Марлейна?

— Защо трябва да напускам Марлейна? Дори да си решила да рискуваш себе си в това безумно начинание, защо ще рискуваш детето?

— Ако аз тръгна, Марлейна идва с мен, — каза Инсиня през стиснати устни. — Разбери това, Крайл. Къде ще я заведеш ти? На някоя незавършена Колония в астероидния пояс?

— Разбира се, че не. Аз съм от Земята и мога да се върна там, ако поискам.

— Да се върнеш на една планета, която загива. Чудесно!

— Можеш да бъдеш сигурна, че й остава още малко живот.

— Тогава защо я напусна?

— Мислех, че ще се усъвършенствувам. Не знаех, че идването ми на Ротор е еднопосочен билет към нищото.

— Не към нищото. — Инсиня избухна, тя не можеше да издържа повече. — Ако знаеше къде отиваме, нямаше да си толкова убеден, че искаш да се върнеш.

— Защо? Къде отива Ротор?

— При звездите.

— В забвение.

Те впериха поглед един в друг. Марлейна отвори очи и измънка. Фишър погледна бебето и гласът му омекна.

— Юджиния, не е нужно да се разделяме. Разбира се, че не искам да изоставям Марлейна. Нито теб. Елате с мен.

— На Земята?

— Да. Защо не? Аз все още имам приятели там. Няма да имате проблеми да останете като мои жена и дете. Земята не е особено загрижена за екологичното си равновесие. Там ще бъдем на една огромна планета; не на някакъв малък смърдящ мехур в космоса.

— А на един огромен, непоносимо смърдящ мехур. Не, не, никога.

— Тогава ми позволи да взема Марлейна. Ако смяташ, че пътуването си струва риска, защото си астроном и искаш да изследваш Вселената, това си е твоя работа, но бебето трябва да остане тук — в Слънчевата Система, в безопасност.

— В безопасност — на Земята? Не ставай смешен. Затова ли беше всичко това? За да вземеш бебето ми?

— НАШЕТО бебе.

— МОЕТО бебе. Махай се. ИСКАМ да се махаш, но няма да докоснеш бебето ми. Прав си като казваш, че познавам Пит. Това означава, че ще успея да уредя да те изпратят на астероидите, независимо дали искаш или не, след което ще можеш сам да се върнеш на прогнилата си Земя. А сега напусни жилището ми и си намери къде да спиш, докато заминеш оттук. Когато ме уведомиш къде си, ще ти изпратя личните вещи. И не мисли, че можеш да се върнеш, ще наема охрана.

Докато казваше това, изпълнена със злоба, тя беше убедена, че е права. Можеше да му се моли, да го убеждава, да го умолява, да спори. Но не го направи. Тя го погледна сурово и неумолимо, и го изгони.

Фишър НАИСТИНА си отиде. Тя НАИСТИНА му изпрати багажа. Той НАИСТИНА отказа да тръгне с Ротор и НАИСТИНА го изгониха. Тя предполагаше, че той наистина се е върнал на Земята.

Той ги беше напуснал завинаги.

Тя го изгони и той си отиде завинаги.

**ПЕТ
ДАРБА**

10.

Инсиня остана дълбоко изненадана от себе си. Тя не беше разказвала тази история на никого, въпреки че мислеше за това почти всеки ден от четиринадесет години насам. Вярваше, че ще я отнесе със себе си в гроба.

В тази история нямаше нищо срамно, но тя касаше само нея.

А ето, че я разказа — цялата, без да скрива нищо — на малката си дъщеря, на която до този момент гледаше като на дете — едно особено безнадеждно дете.

Това дете сега я гледаше с тъмните си очи, без да мига, пресилено сериозно и накрая каза:

— Значи ти го накара да си отиде?

— В известен смисъл, да. Но бях бясна. Той искаше да вземе и ТЕБ. На ЗЕМЯТА. — Тя замълча, после попита колебливо. — Разбираш ли?

— Толкова силно ли искаше да остана при теб? — попита Марлейна.

Инсиня се засегна.

— Разбира се!

Но под спокойния поглед на дъщеря си тя си помисли немислимото. Наистина ли е искала Марлейна? После каза спокойно:

— Разбира се. Защо да не те искам?

Марлейна поклати глава и за миг лицето и помръкна.

— Мисля, че не съм била очарователно бебе. Може би ТОЙ ме е искал. Нещастна ли беше, че той ме иска повече от теб? Затова ли ме задържа, защото ТОЙ ме иска?

— Какви ужасни неща говориш. Съвсем не е така, — каза Инсиня без изобщо да е сигурна дали си вярва. Вече не се чувствуваше спокойна, когато разговаряше с Марлейна за тези неща. У Марлейна все по-силно се развиваше тази ужасна способност да вниква под очевидното. Инсиня я беше забелязвала и по-рано, но си мислеше, че това са случайни попадения на едно нещастно дете. Напоследък това

се случваше все по-често и сега Марлейна като че ли го правеше нарочно.

— Марлейна, какво те накара да мислиш, че аз съм изгонила баща ти? Никога не съм казвала такова нещо и не съм ти давала повод да мислиш така.

— Всъщност и аз не знам как разбирам някои неща, мамо. Понякога споменавах татко пред мен или пред някой друг и винаги като че ли има нещо, за което съжалявах, нещо, което би искала да върнеш назад.

— Така ли? Никога не съм имала такова чувство.

— Постепенно, като се събират тези впечатления, те стават по-ясни. Начинът, по който говориш, гледаш...

Инсиня я погледна напрегнато и внезапно каза:

— Какво мисля сега?

Марлейна се сепна и се изкикоти. Тя не се смееше и рядко си позволяваше дори това.

— Лесна работа, — каза тя. — Мислиш, че знам какво си мислиш, но грешиш. Аз не чета мисли. Просто разбирам нещата от думи и звуци, жестове и движения. Хората просто не могат да скрият това, което мислят. А аз ги наблюдавам толкова отдавна.

— Защо? Искам да кажа, защо си изпитвала нужда да ги наблюдаваш?

— Защото когато бях малка всички ме лъжеха. Казвах ми колко съм сладка. Или го казваха на теб в мое присъствие. А по лицата им ясно беше изписано: „Всъщност изобщо не мисля така.“ Но те не знаеха, че това личи. В началото не вярвах, че не знаят. А после си казах: „Сигурно им е по-удобно да се преструват, че говорят истината.“

Марлейна спря и внезапно попита майка си:

— Защо не каза на татко къде отиваме?

— Не можех. Тази тайна не беше само моя.

— Може би, ако му беше казала, той щеше да дойде с нас.

Инсиня енергично поклати глава.

— Едва ли. Беше решил да се върне на Земята.

— Но ако му беше казала, мамо, Губернаторът Пит нямаше да го пусне да си отиде, нали? Татко щеше да знае прекалено много.

— Тогава Пит не беше Губернатор, — каза Инсиня разсеяно. След това развълнувано добави, — а и аз не бих го задържала при тези

условия. А ти?

— Не знам. Не знам какъв щеше да бъде, ако беше останал.

— Но аз знам.

Инсиня отново чувствуваше, че гори. Тя отново си спомни последния им разговор и своя последен вик, когато му каза, че ТРЯБВА да си отиде. Не, не беше сгрешила. Тя не го искаше като затворник, насила останал на Ротор. Не го обичаше ЧАК толкова. Всъщност не го и мразеше чак толкова.

Тя бързо смени темата, за да не я издаде изражението ѝ.

— Днес следобед ти си разстроила Оринел. Защо си му казала, че Земята ще бъде унищожена? Той дойде да ме пита и беше много загрижен.

— Трябваше да му кажеш, че съм още дете и че никой не слуша какво приказват децата. Щеше да ти повярва.

Инсиня не обърна внимание на това. Може би е по-добре да мълчи, за да избегне истината.

— Наистина ли мислиш, че Земята ще бъде унищожена?

— Да. Когато говориш за Земята, понякога казваш: „Бедната Земя“. Почти винаги казваш „Бедната Земя“.

Инсиня почувствува, че се изчервява. Наистина ли говореше така за Земята? Тя каза:

— И защо не? Тя е пренаселена, изразходвана, пълна с омраза и глад и страдание. Съжалявам я. Бедната Земя.

— Не, мамо. Не го казваш по същия начин. Когато го казваш...

Марлейна търсеше подходящи думи и вдигна ръка, сякаш пръстите ѝ се опитват да уловят нещо, което е съвсем близо, но не могат да докоснат.

— Е, Марлейна?

— Знам какво искам да кажа, но не мога да го формулирам.

— Опитай се. Трябва да знам.

— От начина, по който го казваш, разбирам, че се чувствуваш виновна — като че ли е по твоя вина.

— Защо? Какво мислиш, че съм направила?

— Веднъж те чух да го казваш, когато беше в остъклената стая. Ти погледна Немезида и тогава ми се стори, че тя е причината. Попитах компютъра какво означава „Немезида“ и той ми каза. Това е нещо, което неумолимо руши, нещо, което носи възмездие.

— Но не това беше причината да я кръстя така, — извика Инсиня.

— Ти си я нарекла така, — каза Марлейна тихо и неумолимо.

Това престана да бъде тайна от деня, в който напуснаха Слънчевата Система. Инсиня беше призната за откривател и кръстник на Немезида.

— Именно защото аз я кръстих, знам, че не това беше причината.

— Тогава защо се чувствуващ виновна, мамо?

(Мълчи, ако не искаш да кажеш истината.)

Накрая Инсиня каза:

— Как мислиш, че ще бъде унищожена Земята?

— Не знам, но мисля, че ти знаеш.

— Не можем да се разберем, Марлейна, нека да оставим това засега. Искам само да ми обещаеш, че няма да говориш за това с никого — нито за баща си, нито за тази глупост за унищожаването на Земята.

— Разбира се, че няма, щом не искаш, но това за унищожаването на Земята не е глупост.

— Аз казвам, че е. Ще го определим като глупост.

Марлейна кимна.

— Мисля да отида в остъклената стая да погледам малко, — каза тя с привидно безразличие. — После ще си легна.

— Добре. — Инсиня я проследи с поглед.

Виновна, мислеше си тя. Аз се чувствувам виновна. Ясно е, сякаш е изписано с ярки цветове на лицето ми. Всеки, който ме погледне, може да го види.

Не, не всеки. Само Марлейна. Тя има дарба да вижда тези неща.

В Марлейна трябваше да има нещо, което да компенсира всичко останало. Това, че е интелигентна, не беше достатъчно, затова притежаваше дарбата да чете изрази, интонацията и разни незабележими движения на тялото, така че нищо не можеше да се скрие от нея.

Откога пазеше в тайна това опасно качество? От колко време знаеше, че го притежава? Дали щеше да се засили с възрастта? Защо му позволяваше да се прояви сега, да надникне иззад завесата, зад която го беше крила и да го използва срещу майка си?

Дали защото Оринел я беше отблъснал, окончателно и категорично, с онова, което бе прозряла в поведението му? Дали не си връща за болката без да я интересува кого ще нарани?

Виновна, помисли Инсиня. Защо да не се чувства виновна? Всичко стана по моя вина. Трябваше да го разбере в началото, в момента, в който направих откритието, но не исках.

ШЕСТ ПРИБЛИЖАВАНЕ

11.

Кога разбра? Дали в момента, когато кръсти звездата Немезида? Дали беше почувствувала какво представлява тя и какво означава, и несъзнателно ѝ беше дала подходящо име?

Когато за първи път забеляза звездата, единственото важно нещо беше, че я е открила. Тя не мислеше за нищо друго, освен за безсмъртието. Това беше нейната звезда. Звездата на Инсиня. Изкушаваше се да я нарече така. Това звучеше прекрасно, дори когато го отхвърли неохотно, с неискрена вътрешна гримаса на фалшива скромност. Колко ужасно щеше да се чувства сега, ако на времето се беше хванала в този капан.

След откритието дойде шокът от настояването на Пит да го запазят в тайна, а после трескавото приготвяне за Отпътуването. (Дали някой ден в учебниците по история щяха да го нарекат така? Отпътуването? С главна буква?)

А после, след Отпътуването, в продължение на две години корабът постоянно преминаваше в хиперпространството и обратно в пространството — и безкрайните изчисления, свързани с този хиперпространствен метод, изискваха постоянно добавяне на нови астрономически данни, което се извършваше под нейно ръководство. Само плътността и съставът на междузвездната материя...

Тя не можа да се замисли за Немезида нито веднъж през тези четири години; нито веднъж не можа да се съсредоточи над очевидното.

Наистина ли беше така? Или тя просто обръщаше гръб на това, което не искаше да види? Дали съзнателно търсеше убежище в цялата тайнственост, суетня и вълнение, в които се беше потопила.

Но дойде моментът, в който и последният етап от пътуването им през хиперпространството остана зад тях. В продължение на месец те се движиха с намалена скорост през градушка от водородни атоми, с които се сблъскаха с такава скорост, че тези атоми се превърнаха в частици от космически лъчи.

Никой обикновен космически кораб не би издържал на това, но Ротор беше покрит с дебел слой пръст, удебелен преди заминаването, и частиците бяха абсорбирани от него.

Един от специалистите в областта на хиперпространството я убеждаваше, че ще дойде време, когато човек ще може да преминава в хиперпространството и обратно с обикновена скорост. „След като вече е открито хиперпространството, каза той, не е необходимо ново концептуално откритие. Всичко е въпрос на техника.“

Може би! Останалите специалисти, обаче, не гледаха на това сериозно.

Когато научи ужасната истина, Инсиня побърза да уведоми Пит. През последната година той нямаше време за нея и тя проявяваше разбиране. Напрежението нарасна, когато вълнението около пътуването затихна, тъй като хората узнаха, че само след няколко месеца ще бъдат в района на друга звезда. Те бяха изправени пред проблема да оцелеят в съседство с една непозната звезда — червено джудже, без гаранции за наличието на подходящ планетен материал, който да послужи като източник на суровини и още по-малко за място, на което да се заселят.

Дженъс Пит вече не изглеждаше млад, въпреки че косата му още беше тъмна и по лицето му нямаше бръчки. Откакто беше отишла при него с новината за Немезида, бяха изминали само четири години. Погледът му излъчваше тревога и чувство, че са отнели радостта му и че не може да скрие грижите си.

Сега той беше кандидат-Губернатор. Може би на това се дължаха голяма част от проблемите му, но кой знае. Инсиня не познаваше истинската власт, нито отговорността, която я съпровождаше, но предполагаше, че тя е способна да озлоби този, който я познава.

Пит разсеяно ѝ се усмихна. Това, че пазеха една тайна, за която никой, а по-късно почти никой, не знаеше, ги принуди да се сближат. Помежду си можеха да разговарят открито за неща, които не можеха да споделят с никой друг. След Отпътуването, обаче, когато тайната беше разбудена, те отново се отчуждиха.

— Дженъс, — каза тя, — нещо ме тревожи и трябва да говоря с теб. Става дума за Немезида.

— Нещо ново? Не може да си открила, че не се намира там, където си мислела. Точно там е, на по-малко от шест милиарда

километра от нас. Вече я виждаме.

— Да, знам. Но когато я открих на повече от две светлинни години предположих, че е звезда спътник, че Немезида и Слънцето имат общ гравитационен център. Те са толкова близо една до друга, че не допусках друга възможност. Щеше да е толкова драматично.

— Добре. Защо от време на време нещата да не бъдат драматични?

— Защото, колкото и да е близо, тя очевидно е твърде далеч, за да бъде звезда спътник. Гравитационното привличане между Немезида и Слънцето е много слабо, толкова слабо, че гравитационните пертурбации на близки звезди биха направили орбитата нестабилна.

— Но Немезида е там.

— Да, почти два пъти по-близо от Алфа Кентавър.

— Какво общо има Алфа Кентавър?

— Истината е, че разстоянието между Немезида и Алфа Кентавър не е много по-голямо от разстоянието между Немезида и Слънцето. Не по-малко вероятно е Немезида да е звезда спътник на Алфа Кентавър. Още по-вероятно е, че към която и система да принадлежи Немезида, съществуването на другата звезда разрушава връзката или вече я е разрушила.

Пит замислено погледна Инсиня и леко почука с пръсти по облегалката на стола си.

— За колко време Немезида обикаля Слънцето... в случаи, че е негов спътник?

— Не знам. Трябва да изчисля орбитата ѝ. Трябваше да го направя преди Отпътуването, но тогава бях заета с толкова много други неща, а и сега... но това не е оправдание.

— Опитай се да прецениш.

— Ако орбитата ѝ е кръгова, Немезида ще направи една пълна обиколка около Слънцето или по-точно около общия им гравитационен център, за повече от петдесет милиона години, като Слънцето също ще направи такава обиколка. Линията между двете звезди винаги ще минава през този център. От друга страна, ако орбитата на Немезида е елипсовидна, пълната обиколка би отнела само двадесет и пет милиона години, при положение, че в момента се намира в най-отдалечената си точка, както би трябвало да бъде, тъй като, ако отидеше по-далеч, нямаше да бъде звезда спътник.

— Тогава последният път, когато Немезида е била на сегашното си място, почти по средата между Алфа Кентавър и Слънцето, местоположението на Алфа Кентавър е било съвсем различно от сегашното. Естествено е Алфа Кентавър да се премести за такъв голям период от време. Колко се е преместила?

— Голям фрагмент от светлинна година.

— Това означава ли, че сега за първи път двете звезди се карат за Немезида? Дали до сега нейният път е бил необезпокояван?

— Невъзможно, Дженъс. Дори ако пренебрегнем Алфа Кентавър, остават други звезди. Някоя звезда може отскоро да се намира в близост до нея, но в миналото трябва да е имало друга звезда, на разстояние, от което да ѝ влияе в друг участък от орбиталния ѝ път. Орбитата ѝ е нестабилна.

— Тогава, ако не е в орбита около Слънцето, какво прави тук при нас?

— Именно, — каза Инсиня.

— Какво искаш да кажеш с това?

— Ако беше в орбита около Слънцето, скоростта ѝ спрямо него щеше да бъде между осемдесет и сто метра в секунда, в зависимост от масата на Немезида. За звезда това е много бавно движение, така че ще изглежда, че тя дълго време стои неподвижна. Ето защо, в такъв случай, тя би останала зад облака много дълго време, особено ако облакът се движи в същата посока, в която и тя. При такава ниска скорост и при това скрита зад него, нищо чудно, че досега не е била забелязана. Само че... — тя замълча.

Пит, който не се преструваше на прекалено заинтересуван, въздъхна и каза:

— Е? Можеш ли да говориш по същество?

— Ами, ако тя НЕ е в орбита около Слънцето, тогава нейното движение е независимо и скоростта ѝ спрямо него трябва да е около сто километра в секунда, или хиляда пъти по-голяма, отколкото ако беше в орбита. Сега тя се намира близо до нас, но ще мине покрай Слънцето и няма да се завърне някога. Въпреки това, тя стои зад облака и едва-едва се премества.

— И каква е причината?

— За това, че се движи с голяма скорост и въпреки това местоположението ѝ не се променя ВИДИМО, има само едно

обяснение.

— Не ми казвай, че ту се приближава, ту се отдалечава.

Инсиня презрително сви устни.

— Моля те, Дженъс, не си прави шеги с това. Не е смешно. Немезида може би се движи право към Слънцето. Не се премества нито наляво, нито надясно, така че изглежда, че не променя местоположението си, но всъщност идва право към нас, т.е. право към Слънчевата Система.

Пит зяпна от учудване.

— Има ли доказателства за това?

— Още не. Когато я видях за пръв път, нямаше причина да изследвам спектъра на Немезида. Едва след като забелязах паралакса разбрах, че е необходим спектрален анализ, но така и не успях да го направя. Ако си спомняш, ти ме назначи начело на проекта по Космическата Сонда и ми каза да **ОТКЛОНЯВАМ** вниманието на всички от Немезида. Тогава не можех да направя точен спектрален анализ, а след Отпътуването така и не го направих. Но сега ще проуча въпроса, бъди сигурен.

— Нека да ти задам един въпрос. Ако Немезида се движеше в противоположна посока и се **ОТДАЛЕЧАВАШЕ** от Слънцето, нямаше ли да изглежда също така неподвижна? Еднакво вероятно е да се приближава или отдалечава от Слънцето, нали?

— Спектралният анализ ще покаже. Изместване в червения спектър ще означава отдалечаване, а изместване във виолетовия ще означава приближаване.

— Само че сега е твърде късно. Ако измериш спектъра ѝ, той ще ти каже че тя се приближава към нас, защото ние се приближаваме към НЕЯ.

— Точно сега няма да изследвам спектъра на Немезида, а този на Слънцето. Ако Немезида се приближава към Слънцето, то Слънцето ще се приближава към Немезида и ще вземем предвид собственото си движение. Освен това, ние намаляваме скоростта си и след около месец ще се движим толкова бавно, че движението ни няма да влияе осезаемо на спектроскопичните резултати.

Пит потъна а размисъл, загледан в подреденото бюро пред себе си, а ръката му бавно галеше компютърния терминал. После, без да си прави труда да я погледне, той каза:

— Не. Такива изследвания не трябва да се правят. Не искам повече да се тревожиш за това, Юджиния. Този проблем не съществува, просто го забрави.

Той ѝ направи знак с ръка да си върви.

12.

Инсиня шумно пое дъх през носа и гневно изсъска:

— Как смееш, Дженъс? Как смееш?

— Как смея какво? — Пит смръщи вежди.

— Как смееш да ме гониш като компютърен пират? Ако аз не бях открила Немезида, нямаше да сме тук. Ти нямаше да си кандидат-Губернатор. Немезида е моя. Аз имам право на глас.

— Немезида не е твоя. Тя принадлежи на Ротор. Така че, моля те, излез и ме остави да си върша работата.

— Дженъс, — тя повиши глас. — Повтарям ти, че по всяка вероятност Немезида се движи към нашата Слънчева Система.

— А аз ти повтарям, че тази вероятност е само петдесет процента. Дори и да се движеше към Слънчевата Система — която между другото вече не е НАШАТА, а ТЯХНАТА Слънчева Система — не се опитвай да ми кажеш, че ще се сблъсне в Слънцето. Няма да ти повярвам. В цялата му история, от близо пет милиарда години, никаква звезда не се е сблъсквала със Слънцето, дори не го е приближавала. Дори в относително пренаселените части на Галактиката вероятността от звезден сблъсък е минимална. Може да не съм астроном, но това поне ми е ясно.

— Вероятността си е вероятност, Дженъс, а не сигурен факт. Въпреки че можем да ПРЕДПОЛОЖИМ, че Немезида и Слънцето ще се сблъскат, аз намирам това за малко вероятно. Проблемът е, че дори едно по-близко разминаване би било фатално за Земята.

— А какво означава „едно по-близко разминаване“?

— Не знам. Това изисква много изчисления.

— Добре. Значи предлагаш да направим необходимите наблюдения и изчисления и ако се окаже, че Слънчевата Система наистина е в опасност, какво? Да ги предупредим?

— Ами да. Нямаме избор.

— И как ще ги предупредим? Нямаме средства за хиперкомуникация, а дори да имахме, те нямат система за приемане на такива съобщения. Ако изпратим някакво светлинно съобщение — с

помощта на светлина, микровълни, модулирани неутрино — то ще стигне до Земята след повече от две години, при условие, че лъчът е достатъчно силен или кохерентен. Но дори тогава, как ще разберем, че са получили съобщението? Ако си направят труда да ни отговорят, ще изминат още две години, докато получим този отговор. И какъв ще бъде крайният резултат от това предупреждение? Ще трябва да им разкрием местонахождението на Немезида, а и те ще видят, че информацията пристига оттук. Целият смисъл на секретността, целият план за създаването на хомогенна цивилизация, без чужда намеса, около Немезида, ще бъде изгубен.

— Каквато и да е цената, как можеш да допуснеш да НЕ ги предупредим?

— Какво те тревожи? Дори да се движи към Слънцето, за колко време Немезида ще достигне Слънчевата Система?

— Може би за около пет хиляди години.

Пит се облегна в стола си и погледна Инсиня с насмешка.

— Пет хиляди години. Само пет хиляди години? Виж какво, Юджиния, преди двеста и петдесет години за първи път човек е стъпил на Луната. Оттогава са изминали два века и половина и ето ни при най-близката звезда. С това темпо къде ще бъдем след още два века и половина? При която звезда поискаме. А след пет хиляди години — петдесет века — ще сме разпръснати из цялата Галактика, ако изключим съществуването на други разумни форми на живот. Ще се стремим към други Галактики. След пет хиляди години техниката ще е напреднала до там, че ако Слънчевата Система наистина е в опасност, всичките й Колонии и цялото й планетно население ще могат да отпътуват в космоса и към други звезди.

Инсиня поклати глава.

— Не мисли, че напредъкът в техниката означава, че можеш с един замах да опразниш Слънчевата Система, Дженъс. За да се евакуират милиарди хора без хаос и без огромен брой жертви, ще е необходима дълга подготовка. Ако след пет хиляди години те ще се намират в смъртна опасност, трябва да го знаят от СЕГА. Не е прекалено рано за започване на подготовката.

— Ти имаш добро сърце, Юджиния, — каза Пит, — и аз ще тя предложи компромисен вариант. Нека си дадем сто години, през които да се установим тук, да се размножим, да построим група от Колонии,

които ще бъдат достатъчно силни и устойчиви за да бъдат надеждни. ТОГАВА можем да изследваме накъде се движи Немезида и, ако е необходимо, да предупредим Слънчевата Система. Те все още ще разполагат с пет хиляди години да се организират. Едно малко отлагане от един век няма да се окаже фатално, кали?

Инсиня въздъхна.

— Така ли си представяш бъдещето? Как човечеството непрестанно се кара за звездите. Как отделни групи хора се опитват да се наложат като властващи над една или друга звезда. Как безкрайната омраза, подозрителност и противоречия, които съществуват на Земята от хиляди години, се прехвърлят в Галактиката.

— Юджиния, нямам представа. Човечеството ще постъпи както намери за добре. Може да се кара, както ти казваш, а може да създаде Галактическа Империя или да направи нещо друго. Аз не мога да диктувам действията на човечеството и нямам намерение да го ръководя. Аз имам грижа само за тази Колония и този век, през който да я установя около Немезида. Дотогава ти и аз ще сме умрели със сигурност и нашите приемници ще се заемат да предупредят Слънчевата Система, ако това е необходимо. Опитвам се да бъда рационален, Юджиния, а не емоционален. Ти също си разумен човек. Помисли си.

Инсиня се замисли. Тя седеше и сериозно гледаше Пит, докато той чакаше нетърпеливо. Накрая тя каза:

— Добре. Разбирам какво имаш предвид. Ще се заема с анализа на движението на Немезида спрямо Слънцето. Може би тревогите ми ще се окажат напразни.

— Не. — Пит предупредително вдигна пръст. — Спомни си какво казах преди малко. Тези наблюдения не трябва да се правят. Ако се окаже, че Слънчевата Система е в безопасност, няма да спечелим нищо. Тогава ще направим това, което настоявам да направим при всички случаи — в продължение на един век ще укрепваме цивилизацията на Ротор. Ако, обаче, откриеш, че ИМА опасност, съвестта ти ще бъде гузна и ти ще се изпълниш с опасения и страхове и чувство за вина. Новината ще се разчуе и ще разклати сигурността на роторианци, много от които сигурно са също така сантиментални, като теб. Тогава ще изгубим много. Разбираш ли ме?

Тя не отговори и той продължи:

— Добре. Виждам, че ме разбираш.

Той отново махна с ръка, за да ѝ покаже, че трябва да го остави.

Този път тя си тръгна и Пит, загледан подире ѝ, си помисли: Тя наистина става непоносима.

СЕДЕМ УНИЩОЖЕНИЕ?

13.

Марлейна гледаше майка си със сериозно изражение. Тя се стараеше да изглежда спокойна и безразлична, но се чувствуваше хем доволна, хем изненадана. Най-сетне, майка ѝ разказваше неща свързани с баща ѝ и Губернатора Пит. Отнасяше се с нея като с голям човек.

— Аз щях да проверя движението на Немезида, въпреки думите на Губернатора Пит, мамо, — каза Марлейна, — но виждам, че ти не си го направила. Чувството ти за вина го издава.

— Не мога да свикна с мисълта, че нося чувството си за вина като етикет на челото, — каза Инсиня.

— Никой не може да скрие чувствата си, — каза Марлейна. — Ако наблюдаваш внимателно, винаги можеш да ги видиш.

(Другите не умееха това. Марлейна го беше научила бавно и трудно. Хората просто не гледаха, те не чувствуваха, не ги интересуваше. Не наблюдаваха лицата и телата, звуците и позите и дребните характерни движения.)

— Не е хубаво да правиш така, Марлейна, — каза Инсиня, сякаш мислите им течаха успоредно. Тя прегърна момичето през раменете, за да смекчи ефекта от думите си. — Хората стават неспокойни, когато втренчиш големите си тъмни очи в тях. Трябва да уважаваш личните им чувства.

— Да, мамо, — каза Марлейна, която без усилие забеляза, че всъщност майка ѝ се опитва да предпази себе си. Тя се тревожеше, чудеше се какво издава във всеки момент.

— Как стана така, че въпреки чувството си за вина, ти не направи нищо за Слънчевата Система? — попита Марлейна.

— Има няколко причини, Моли.

(Не „Моли“, помисли си Марлейна с болка. Марлейна! Марлейна! Марлейна! Три срички. Ударението на втората. Тя е голяма!)

— Какви причини? — нацупи се тя. (Не можеше ли майка ѝ да долови враждебността, която обхващаше Марлейна, всеки път, когато

се обръщаше към нея на галено? Лицето ѝ се изкривяваше, очите ѝ се запалваха, устните ѝ започваха да се движат. Защо хората не забелязват? Защо не гледат?)

— На първо място, Дженъс Пит беше много убедителен. Колкото и да са странни становищата му, колкото и неприемливи да ти се виждат те, той винаги те убеждава, че има основание да мисли така.

— Ако това е истина, той е много опасен, мамо.

Инсиня като че ли се откъсна от мислите си и погледна дъщеря си с любопитство.

— Защо мислиш така?

— Всяка гледна точка може да бъде подкрепена с важни аргументи. Ако някой успее бързо да обедини тези аргументи и да ги изложи убедително, той може да накара всеки да направи каквото той поиска, а това е опасно.

— Признавам, че Дженъс Пит притежава тази способност. Учудвам се, че разбираш тези неща.

(Марлейна си помисли: Защото съм само на петнадесет години и ти си свикнала да мислиш за мен като за дете.) На глас тя каза:

— Като наблюдава хората, човек научава много неща.

— Да, но запомни какво ти казах. Контролирай се.

(Никога.)

— Значи г-н Пит те убеди.

— Накара ме да видя, че няма нищо лошо в това да почакаме известно време.

— И ти дори от любопитство не изследва Немезида, за да видиш накъде точно се движи? Сигурно си била любопитна.

— Бях, но не е толкова лесно, колкото си мислиш. Обсерваторията се използва през цялото време. Всеки чака реда си, за да работи с апаратурата. Дори като началник, аз не мога да я използвам, когато поискам. Освен това, се знае, когато някой работи с нея. Знаем за какво и защо я използвава. Вероятността да успее да разработя детайлно спектрите на Немезида и Слънцето или да използвам компютъра на Обсерваторията за необходимите изчисления, без веднага да се разбере какво правя, беше минимална. Също така подозирам, че Пит беше наредил на няколко души в Обсерваторията да ме наблюдават. Ако престъпех заповедите му, той веднага щеше да бъде уведомен.

— Но той не може да ти стори нищо.

— Не може да ме осъди на разстрел за измяна, ако това имаш предвид, не че би помислил за такова нещо, но може да ме освободи от длъжността ми в Обсерваторията и да ме изпрати на работа във фермите. А аз не искам. Скоро след този разговор с Пит, открихме, че Немезида има планета или звезда спътник. И до днес не знаем как да я определим. Разстоянието между тях е четири милиона километра и спътникът не излъчва във видимата част на спектъра.

— Става дума за Мегас, нали?

— Да. Това е остаряла дума, която означава „голям“ и тя наистина е голяма за планета — значително по-голяма от Юпитер, най-голямата планета в Слънчевата Система. Но е прекалено малка за звезда. Някои я смятат за кафяво джудже. — Тя замълча и внимателно погледна дъщеря си, сякаш изведнъж се усъмни, че тя разбира тези неща. — Знаеш ли какво е кафяво джудже, Моли?

— Името ми е Марлейна, мамо.

Инсиня се изчерви.

— Да. Извинявай, че от време на време забравям. Не го правя нарочно. Някога имах едно много мило момиченце, което се казваше Моли.

— Знам. И когато пак стана на шест години, можеш да ме наричаш Моли, колкото си искаш.

Инсиня се засмя.

— Знаеш ли какво е кафяво джудже, Марлейна?

— Да, мамо. Кафявото джудже е малко звездopodobно тяло, чиято маса е твърде малка, за да развие температурата и налягането, които предизвикват водороден синтез, но е достатъчна, за да предизвика вторични реакции, които поддържат висока температура.

— Точно така. Не е зле. Мегас е на границата. Тя е или една много топла планета, или едно много студено кафяво джудже. Тя не излъчва във видимата част от спектъра, а в инфрачервената. Никога досега не сме изследвали подобно нещо. Това беше първото екстрасоларно планетно тяло, т.е. първата планета извън Слънчевата Система, която имахме възможност да изследваме и Обсерваторията се занимаваше изцяло с нея. Дори да исках, нямаше да имам възможност да работя върху движението на Немезида, а и да ти кажа честно, за

известно време я забравих. И аз, като останалите, се интересувах от Мегас. Разбираш ли?

— Хм — каза Марлейна.

— Оказа се, че това е единственото голямо планетно тяло около Немезида, но и то е достатъчно. Масата ѝ е пет пъти...

— Знам, мамо. Масата ѝ е пет пъти по-голяма от тази на Юпитер и една тридесета от масата на Немезида. Отдавна го научих от компютъра.

— Разбира се, мила. Условията за живот на Мегас не са по-добри от тези на Юпитер, напротив. Това първоначално ни разочарова, въпреки че не очаквахме да открием обитаема планета около червено джудже. Ако една планета е толкова близо до звезда като Немезида, че водата там да бъде в течно състояние, по силата на приливните влияния едната ѝ страна винаги ще бъде обърната към Немезида.

— Не е ли така и с Мегас, мамо? Имам предвид, че едната му страна винаги е обърната към Немезида.

— Да, така е. Това означава, че тя има една топла и една студена страна, като температурата на топлата страна е доста висока. Ако циркулацията на плътната ѝ атмосфера не изравняваше донякъде температурите, тя щеше да е нагорещена до червено. Това, както и собствената вътрешна температура на Мегас, са причината дори студената ѝ страна да бъде гореща. Много неща на Мегас са уникални за астрономите. А после открихме, че тя има спътник или ако разглеждаме Мегас като малка звезда, че има планета — Еритро.

— И Ротор е в орбита около нея, знам. Но големият шум около Мегас и Еритро замря преди повече от единадесет години. Не може ли тайно да прегледаш спектрите на Немезида и Слънцето през всичките тези години? Не направи ли никакви изчисления?

— Ами...

Марлейна бързо каза:

— Знам, че си направила.

— По изражението ми ли съдиш?

— По всичко.

— Ти можеш да накараш човек да се чувствава много неловко, Марлейна. Да, правих такива изчисления.

— И?

— Да, Немезида се движи към Слънчевата Система.

Настъпи кратко мълчание. После Марлейна тихо попита:

— Ще се сблъска ли със Земята?

— Според моите изчисления, не. Съвсем сигурна съм, че няма да се сблъска нито със Слънцето, нито със Земята, нито с някое значително тяло от Слънчевата Система. Но това не е необходимо. Дори да се разминат, Земята вероятно ще бъде унищожена.

14.

За Марлейна беше съвсем ясно, че майка ѝ не иска да говори за унищожението на Земята, че нещо отвътре я възпира и че ако я остави намира, тя няма да каже нищо. Изражението ѝ, начинът, по който леко се отдръпваше от Марлейна, като че има желание да си отиде, това, че леко облизваше устните си, като че се опитваше да премахне вкуса на думите си, бяха съвсем прозрачни за Марлейна.

Но тя не искаше майка ѝ да спира. Трябваше да научи още.

— Ако Немезида не се сблъска със Земята, тогава как ще я унищожи? — попита тя.

— Ще се опитам да ти обясня. Земята се върти около Слънцето както Ротор се върти около Еритро. Ако Слънчевата Система се състоеше само от Земята и Слънцето, Земята щеше да обикаля около Слънцето по една неизменна орбита, почти вечно. Казвам „почти“, защото с въртенето си тя излъчва гравитационни вълни, които създават инерцията ѝ и които са причина тя много бавно да се доближава до Слънцето. Това може да бъде пренебрегнато.

Съществуват други фактори, които усложняват нещата, тъй като Земята не е единствената планета. Луната, Марс, Венера, Юпитер, всяко тяло в близост до нея я привлича. Тяхното притегляне е много по-слабо от това на Слънцето и почти не променя орбитата на Земята. Обаче слабото притегляне, което с движението на отделните тела се променя по посока и интензитет, внася известна промяна в орбитата на Земята. Тя леко се доближава и отдалечава от Слънцето, наклонът на еклиптиката се променя, ексцентрицитетът ѝ се изменя и т.н.

Може да се докаже, ДОКАЗАНО е, че всички тези слаби промени са циклични. Те не се извършват само в една посока, а ту в едната, ту в другата. Всичко това означава, че в орбитата си около Слънцето, Земята леко вибрира по различни начини. Всички тела в Слънчевата Система вибрират така. Земните вибрации не пречат на живота на Земята. В най-лошия случай може да настъпи ледников период или топене на ледовете и повишаване на нивото на световния

океан, но въпреки всичко, животът е успял да просъществува повече от три милиарда години.

Нека предположим, обаче, че при преминаването си Немезида не се сблъска с нищо, че премине на не по-малко от един светлинен месец. Това прави по-малко от трилион километра. Докато преминава, а това ще трае няколко години, тя ще придаде гравитационен тласък на системата. Това ще засили вибрациите, но после, след като отминат, те отново ще се успокоят.

Марлейна каза:

— Изглежда мислиш, че ще е много по-лошо, отколкото го описваш. Какво толкова страшно има в това, че Немезида ще усилви вибрациите в Слънчевата Система, след като после всичко отново ще се успокои?

— Ами дали ще се възстанови първоначалното състояние на системата? Ако положението на равновесие на Земята малко се промени — ако тя е малко по-далече от Слънцето или малко по-близо, ако орбитата ѝ стане малко по-ексцентрична, или оста ѝ се наклони повече, или по-малко — как ще повлияе това на земния климат? Дори една незначителна промяна може да превърне Земята в необитаема планета.

— Можеш ли да изчислиш всичко това предварително?

— Не. Ротор не е подходящо място за такива изчисления. Той също вибрира, и то доста силно. Много време и много работа ще бъдат необходими, за да мога отгук да установя ТОЧНАТА траектория на Немезида, а и няма да сме сигурни в заключенията докато тя не се приближи значително повече до Слънчевата Система, което ще стане много след като умра.

— Значи не можеш да определиш точно на какво разстояние от Слънчевата Система ще премине Немезида?

— Почти невъзможно е да се изчисли. За тази цел е необходимо да се вземе предвид гравитационното поле на всяка звезда на разстояние от около една дузина светлинни години. В края на краищата за период от две светлинни години, дори най-малкият неотчетен ефект може да доведе до такова отклонение, че това, което сме предвидили като близко разминаване, да се окаже съвсем далечно. И обратното.

— Губернаторът Пит каза, че докато Немезида стигне Слънчевата Система, всички хора ще успеят да я напуснат, ако искат. Вярно ли е?

— Може и да е вярно. Но как можем да бъдем сигурни какво ще се случи след пет хиляди години? Какви обрати в историята ще настъпят и какво отражение ще дадат? Можем само да се НАДЯВАМЕ, че всички ще успеят да се спасят.

— Дори да не са предупредени, — каза Марлейна, която се чувствуваше доста неуверена, задето изтъква пред майка си един очевиден астрономически факт, — те сами ще го открият. Няма как да не го открият. Немезида ще приближава все повече и повече и след време това ще стане съвсем ясно и с нейното приближаване те ще могат да изчислят траекторията ѝ по-точно.

— Но ще разполагат с по-малко време да се спасят, ако се окаже, че това е необходимо.

Марлейна стоеше, загледана в краката си.

— Мамо, не ми се сърди. Имам чувството, че би била нещастна дори ако всички благополучно напуснат Слънчевата Система. Има още нещо. Моля те, кажи ми какво е то?

— Мисълта, че хората ще напуснат Земята не ми харесва, — каза Инсиня, — дори това да стане организирано, в разстояние на много време и без жертви. Не искам Земята да бъде изоставена.

— А ако се налага?

— Тогава ще я изоставят. Не мога да не се примиря с неизбежното, но това не означава, че съм длъжна да го харесвам.

— Мъчно ли ти е за Земята? Нали си учила там?

— Там писах дипломната си работа по астрономия. Земята не ми хареса, но това няма значение. Тя е мястото, от което произлиза човечеството. Знаеш ли какво означава това, Марлейна? Независимо, че когато бях там, не ми хареса много, тя все пак е планетата, на която се е развил животът през вековете. За мен тя не е просто планета, тя е една абстракция. Искам да продължи да съществува заради миналото. Не знам дали мога да ти го обясня.

— Татко е бил Земянин, — каза Марлейна.

Инсиня леко сви устни.

— Да.

— И се е върнал на Земята.

— Според официалната информация, да. Предполагам, че е така.

— Значи съм наполовина Земянка. Така ли?

Инсиня се намръщи.

— Ние всички произхождаме от Земята, Марлейна. Моите пра-пра-родители цял живот са живели на Земята. Всички, без изключение, имаме земен произход. Това не се отнася само за хората. Всяка искрица живот на всяка Колония, от вируса до дървото, произхожда от Земята.

— Но само хората знаят това, — каза Марлейна. — И някои са по-близо от други. Ти мислиш ли понякога за татко, все още? — Тя погледна лицето на майка си и трепна. — Не е моя работа. Това искаш да ми кажеш.

— Наистина ми мина през ум, но не е необходимо да се водя от чувствата си. В края на краищата, ти си негова дъщеря. Да, от време на време мисля за него. — Тя леко сви рамене. — А ти мислиш ли за него, Марлейна?

— Няма за какво да мисля. Не го помня. Никога не съм виждала негови холограми или нещо от този род.

— Не, нямаше смисъл да... — гласът ѝ заглъхна.

— Но когато бях по-малка се чудех защо някои бащи са останали с децата си при Отпътуването, а други не. Мислех, че може би тези, които са си тръгнали, не са обичали децата си и че татко не ме е обичал.

Инсиня изпитателно погледна дъщеря си.

— Никога не си ми казвала това.

— Когато бях малка, това беше моя тайна. Когато пораснах, разбрах, че нещата са по-сложни.

— Не е трябвало да си мислиш такова нещо. Това не е вярно. Ако ми беше минало през ум, веднага щях да ти кажа, че...

— Не ти е приятно да говориш за това, мамо. Разбирам.

— Ако знаех, че мислиш така, ако можех да чета лицето ти, както ти четеш моето, щях да ти го кажа. Той НАИСТИНА те обичаше. Ако му бях позволила, щеше да те вземе със себе си. Всъщност, аз съм виновна, че сте разделени.

— Той също. Можел е да остане с нас.

— Можел е, но сега, след изминалите години, виждам и разбирам неговите проблеми малко по-добре оттогава. В края на краищата, аз не напусках дома си; моят свят тръгваше с мен. Може да

съм на две светлинни години от Земята, но все пак съм на Ротор, където съм родена. Баща ти беше различен. Той беше роден на Земята, а не на Ротор и предполагам, че не е могъл да понесе мисълта да се раздели със Земята напълно и завинаги. От време на време и аз мисля за това. Не мога да понеса мисълта Земята да бъде изоставена. Там сигурно има няколко милиарда души, които ще бъдат съкрушени, че трябва да я напуснат.

Те замълчаха за миг и Марлейна каза:

— Чудя се какво прави татко на Земята сега.

— Откъде можем да знаем, Марлейна? Двадесет билиона километра е много голямо разстояние, а четиринадесет години са много дълго време.

— Мислиш ли, че е още жив?

— Дори това не можем да знаем, — каза Инсиня. — Животът на Земята може да бъде много кратък. — После, като че ли внезапно осъзна, че не говори на себе си, тя каза. — Сигурна съм, че е жив, Марлейна. Когато си тръгна той беше здрав, а сега едва приближава петдесет години, — и тихо добави. — Липсва ли ти?

Марлейна поклати глава.

— Не може да ти липсва нещо, което никога не си притежавала.

(Но ТИ си го притежавала, мамо, помисли си тя. И на ТЕБ ти липсва.)

OCEM AGENT

15.

Колкото и да е странно, Крайл Фишър трябваше да свикне със Земята — по-точно отново да свикне. Не беше предполагал, че за по-малко от четири години Ротор до такава степен е станал част от него. Това беше най-дългото му отсъствие от Земята, но възможно ли беше да е било толкова дълго, че да го отчужди от нея?

А сега, ето я Земята, с огромните си размери, с далечния хоризонт, който рязко разделя земята и небето, а не се извива нагоре в мъгла. Ето ги тълпите, постоянната гравитация, въздухът, необуздан и своенравен, температурите, които стремително се покачват и падат, неудържимата природа.

Не че трябваше да изпита тези неща, за да ги почувствува. Дори когато беше в собствената си квартира той знаеше, че те са отвън и тяхната неопитоменост обхващаше и завладяваше духа му. А може би това се дължеше на прекалено малката и претрупана стая, на ясният шум, който идваше отвън, като създаваше у него усещането, че един пренаселен и загиващ свят го притиска.

Беше странно, че през годините на Ротор Земята му беше липсвала толкова силно; и че сега, когато се беше завърнал на Земята, Ротор му липсваше по същия начин. Дали не му беше съдено през целия си живот да иска да бъде там, където не беше.

Сигналната лампа светна и той чу неравномерния звън. На Земята всичко беше неравномерно, докато на Ротор всичко беше равномерно с почти враждебна точност.

— Влез, — каза той тихо, но достатъчно силно, за да се задействува механизма за отключване.

Влезе Гаранд Уайлър (Фишър очакваше, че ще е той) и го погледна весело.

— Не си ли ставал, откакто те оставих, Крайл?

— Поразмърдах се. Ядох. Бях в банята.

— Хубаво. Значи си жив, въпреки че не ти личи. — Той се усмихваше широко, кожата му беше гладка и кафява, очите му —

тъмни, зъбите — бели, косата — гъста и къдрава. — За Ротор ли мислиш?

— От време на време.

— Искам да те питам нещо, но все не успявам. Там всички са Снежинки, нали?

— Да, — каза Фишър. — Не видях нито един черен.

— Прав им път тогава. Разбра ли, че са заминали?

Фишър понечи да скочи на крака, но овладя тялото си. Той кимна.

— Говореха, че ще заминават.

— Говорели са сериозно. Отлетели са. Наблюдавахме ги докато изчезнаха и следяхме радио-вълните им. Набраха скорост с техния хиперпространствен метод и както ги различавахме ясно, така изведнъж изчезнаха. Прекъсна всякаква връзка.

— Засякохте ли ги, когато отново преминаха в пространството?

— Няколко пъти. Все по-слабо. Бяха набрали инерция и пътуваха със скоростта на светлината, и след като се появиха на екрана три пъти, при преминаването си от хиперпространството в пространството, повече не можахме да ги засечем.

Фишър каза с горчивина.

— Тяхна работа. Изхвърлиха тези, които бяха против, като мен.

— Жалко, че и ти не беше там. Трябваше да дойдеш. Гледката беше интересна. Знаеш, че до последния момент съществуваха консервативни мнения, че хиперпространственият метод е измама и че по някаква причина цялата история е измислена.

— Космическата Сонда беше тяхна. Без хиперпространствения метод нямаше да могат да я изпратят толкова далеч.

— Измама! Това твърдяха консервативните мнения.

— Истина е.

— Да, сега всички го знаят. Внезапното изчезване на Ротор от нашите уреди не може да се обясни по друг начин. Всички Колонии го наблюдаваха. Няма грешка. От всички уреди е изчезнал в една и съща секунда. Лошото е, че не можем да разберем накъде отиват.

— Предполагам, че към Алфа Кентавър. Къде другаде?

— Управлението смята, че може и да не е Алфа Кентавър и че ти може би знаеш това.

Фишър се ядоса.

— Разпитваха ме най-подробно. Нищо не съм премълчал.

— Да, разбира се. Знаем това. Ти не си знаел нищо. Искат да разговарям с теб като твой приятел и да видя дали не знаеш нещо, което не предполагаш, че знаеш. Може да изникне нещо, за което не си се сещал досега. Ти живя там четири години, беше женен, имаше дете. Не може да не си научил нещо.

— Как бих могъл. Щяха да ме изгонят и при най-малкото подозрение, че искам да науча нещо. Самият факт, че съм Земянин, ме правеше подозрителен. Ако не се бях оженил, ако не бях дал такова доказателство, че възнамерявам да стана роторианец, щяха да ме изгонят. Така или иначе ме държаха далече от всички критични или деликатни въпроси.

Фишър отмести погледа си.

— И това имаше ефект. Жена ми беше един обикновен астроном. Нямах избор. Не можех да пусна обява по холовизията, че търся млада дама, специалист в областта на хиперпространството. Ако бях срещнал такава жена, щях да направя всичко възможно да се хвана за нея, дори да приличаше на хиена, но през цялото време докато бях там, не срещнах такава. Методът се пазеше в тайна до такава степен, че според мен хората, които се занимаваха с него, бяха напълно изолирани. Сигурно в лабораториите са носели маски и са използвали фалшиви имена. За четири години не долових нито един намек, не узнах нищо и знаех, че това означава край на работата ми в Управлението.

Той се обърна към Гаранд и гневно изрече:

— Нещата вървяха толкова зле, че се превърнах в пълен загубеняк. Мисълта че се провалих ме съкруши.

Уайлър седеше срещу Фишър на масата в претрупаната с вещи стая и си люлееше на задните крака на стола си, но внимателно се държеше за масата да не падне.

— Крайл, от Управлението не могат да си позволяват любезности, но не са и напълно безчувствени. Те съжаляват, че трябва да се отнасят с теб така, но се налага. И аз съжалявам, че съм нагърбен с тази работа, но се налага. Загрижени сме, че ти не успя и че не ни донесе нищо. Ако Ротор не беше заминал, можехме да считаме, че не е имало какво да ни донесеш. Но те заминаха. Те притежаваха хиперпространствения метод и въпреки това ти не ни донесе нищо.

— Знаем.

— Но това не означава, че искаме да те изхвърлим или да се отървем от теб. Надяваме се, че все още можем да те използваме. Така че аз трябва да разбера дали твоят неуспех е истински.

— Какво искаш да кажеш?

— Трябва да мога да им кажа, че неуспехът ти не се дължи на лична слабост. В края на краищата ти се ожени за роторианка. Хубава ли беше? Обичаше ли я?

Фишър изръмжа.

— Искаш да кажеш, дали от любов към една роторианка, нарочно прикривам Ротор и им помагам да пазят тайната си.

— Е, — Уайлър остана равнодушен. — Така ли е?

— Как можеш да си помислиш такова нещо? Ако бях решил да стана роторианец, щях да замина с тях. Щях да изчезна в пространството и вие никога нямаше да ме откриете. Но не го направих. Напуснах Ротор и се върнах на Земята, въпреки че знаех, че провалът ми може да ми струва кариерата.

— Оценяваме твоята лоялност.

— Тя е по-голяма, отколкото предполагаш.

— Оценяваме факта, че може би си обичал жена си и че заради дълга си е трябвало да я напуснеш. Това би било в твоя полза, ако бяхме сигурни...

— Не толкова жена си, колкото дъщеря си.

Уайлър замислено погледна към Фишър.

— Знаем, че имаш дъщеря на една година. При тези обстоятелства май не е трябвало да имаш дете.

— Съгласен съм. Но не мога да се държа като добре смазан робот. Понякога нещата се случват против нашите желания. А щом детето се роди и бях с нея една година...

— Обяснимо е, но е било САМО една година. Едва ли е била достатъчна да се създаде връзка...

Фишър се намръщи.

— Може да мислиш, че е обяснимо, но не можеш да си го обясниш.

— Тогава ти ми го обясни. Ще се опитам да разбера.

— Това беше сестра ми, разбираш ли? Малката ми сестра.

Уайлър кимна.

— Спомената е в комп-досието ти. Мисля че беше Роза.

— Роузан. Тя почина преди осем години по време на бунтовете в Сан Франциско. Беше само на седемнадесет години.

— Съжалявам.

— Не участвувах на ничия страна. Беше един от невинните наблюдатели, а вероятността някой от тях да пострада беше по-голяма, отколкото някой от подстрекателите и полицията. Поне намерихме тялото ѝ и можах да го кремирам.

Уайлър мълчеше смутено. Накрая Фишър каза:

— Тя беше само на седемнадесет години. Родителите ни умряха, — той махна с ръка, като че ли не желае да говори за това, — когато тя беше на четири години, а аз бях на четиринадесет. Работех след училище и се грижех да бъде сита, облечена и доволна, дори аз да не бях. Сам се научих да правя програми — не че това ми носеше достатъчно пари — и когато беше на седемнадесет години и на никого не беше сторила зло, когато дори не знаеше за какво са тези сражения и викове, тя просто не е могла да избяга...

— Разбирам защо си постъпил доброволец за Ротор.

— Да. Две години бях като вцепенен. Започнах работа в Управлението, за да не мисля за нея, а и защото мислех, че работата ще бъде опасна. По едно време исках да умра — и ако можех, междувременно да направя нещо полезно. Когато се разглеждаше въпросът да се изпрати агент на Ротор аз се кандидатирах. Исках да се махна от Земята.

— А сега се върна. Съжаляваш ли?

— Да, малко, но Ротор ме задушаваше. Въпреки всичките ѝ недостатъци, на Земята има ПРОСТОР. Само ако беше видял Роузан, Гаранд. Не можеш да си я представиш. Не беше хубава, но имаше такива очи...

Погледът на Фишър беше зареян в миналото, между веждите му се появи лека бръчка, сякаш се взираше, за да го види по-ясно.

— Красиви очи, но страшни. Никога не можех да срещна погледа ѝ без да се почувствувам неловко. Тя виждаше направо в теб, ако разбираш какво искам да кажа.

— Не разбирам, — каза Уайлър.

Фишър не обърна внимание на думите му.

— Винаги знаеше дали лъжеш или криеш истината. Дори да мълчиш, тя разбираше какво не е наред.

— Да не искаш да кажеш, че е имала телепатични способности?

— Какво? Не. Казваше, че познава по изражението на лицето и по интонацията на гласа. Казваше, че никой не може да скрие мислите си, че колкото и да се смееш, не можеш да скриеш мъката си, че не можеш да прикриеш горчивината с усмивка. Опитваше се да ми обясни, но аз така и не разбрах как правеше това. Тя беше различна, Гаранд. Изпитвах *възхищение* от нея. После се роди дъщеря ми. Марлейн!

— Да?

— Тя имаше същите очи.

— Бебето имаше очите на сестра ти?

— Не от самото начало, но постепенно се промениха. Когато беше на шест месеца, очите ѝ ме караха да настръхвам.

— И жена ти ли настръхваше?

— Не съм забелязал да ѝ правят особено впечатление, но пък тя не е имала сестра като Роузан. Марлейн почти не плачеше, беше *спокойна*. Спомням си, че Роузан беше същата като бебе. При Марлейн също нямаше признаци, че ще стане особено красива. Сякаш Роузан се беше върнала при мен. Сега разбираш колко беше сложно.

— Имаш предвид връщането ти на Земята?

— Да се върна и да ги оставя. Все едно загубвах Роузан за втори път. Вече никога няма да я видя. Никога!

— Но въпреки това се върна.

— Лоялност! Задължения! Но ако искаш да ти кажа истината, за малко да не се върна. Стоях разкъсан. *Разкъсан!* Бях *отчаян* не исках да напусна Роузан — Марлейн. Виждаш ли, обърквам имената. Тогава Юджиния — жена ми — ми каза съкрушена: „Ако знаеше къде отиваме, нямаше да бързаш да се връщаш.“ В този момент не исках да си тръгвам. Помолих я да дойде с мен. Тя отказа. Помолих я поне да ми даде Роу... Марлейн. Отказа. И когато вече щях да се предам и да остана, тя избухна и ми каза да си вървя. И аз си тръгнах.

Уайлър замислено гледаше Фишър.

— „Ако знаеше къде отиваме, нямаше да бързаш да се връщаш.“ Така ли ти каза?

— Да, така. И когато я попитах: „Защо? Къде отива Ротор?“, тя отговори: „Към звездите.“

— Не може да е така, Крайл. Ти си *знаел*, че се готвят да отпътуват към звездите, но тя ти е казала „Ако знаеше къде отиваме...“ Имало е нещо, което не знаеш. Какво не си знаел? Какво е било то?

— Какво искаш да кажеш? Откъде да знам какво не знам?

Уайлър продължи:

— Разказа ли това в Управлението по време на разпитите?

Фишър се замисли.

— Мисля, че не. Дори не се бях сещал за това, докато не започнах да ти разказвам как за малко щях да остана.

Той затвори очи и бавно изрече:

— Не, за първи път говоря за това. За първи път си позволявам да мисля за този разговор.

— Добре. А сега, след като се замисли — къде отиваше Ротор? Чувал ли си да се говори за това? Някакви слухове? Или догадки?

— Предполагаше се, че отива към Алфа Центавър. Къде другаде? Това е най-близката звезда.

— Жена ти беше астроном. Тя какво казваше?

— Нищо. Никога не говореше за това.

— Ротор изпрати Космическата Сонда.

— Знам.

— И, като астроном, жена ти е била замесена.

— Така е, но за това също не ми е говорила никога, а аз внимавах да не я питам. Мисията ми щеше да бъде провалена и можеха да ме изпратят в затвора, дори да ме екзекутират, ако бях проявил явно любопитство.

— Но като астроном, тя може да е знаела къде отиват. За малко да ти каже. „Ако ТИ знаеше...“ Виждаш ли? Тя е знаела и ако ти също знаеше...

Фишър не прояви интерес.

— След като не ми каза какво знае, не мога да ти го кажа.

— Сигурен ли си? Някакви случайни забележки, които тогава са ти се сторили незначителни? Все пак ти НЕ СИ астроном и може да не си разбрал нещо, което ти е казала. Спомняш ли си да е споменавала нещо, което да те е озадачило?

— Не мога да си спомня такова нещо.

— Помисли! Възможно ли е Космическата Сонда да е открила планетна система около едната или и двете подобни на Слънцето

звезди на Алфа Кентавър?

— Не знам.

— Или планети около която и да е звезда?

Фишър сви рамене.

— Помисли! — каза настойчиво Уайлър. — Възможно ли е това да е означавало, „Ти мислиш, че отиваме към Алфа Кентавър, но около нея обикалят планети и ще отидем там.“ Или може би, „Ти мислиш, че отиваме към Алфа Кентавър, но ние отиваме към друга звезда, където е сигурно, че ще има подходяща планета.“ Или нещо от този род.

— Нямам представа.

Гаранд Уайлър стисна плътните си устни.

— Ето какво, Крайл, приятелю. Сега ще се случат три неща. Първо ще трябва отново да минеш на разпит. Второ, предполагам, че ще трябва да убедим Колонията Серес да ни позволи да използваме техния телескоп на астероидите, за да прегледаме много внимателно всички звезди на сто светлинни години от Слънчевата Система. И трето, трябва да накараме нашите специалисти по хиперпространството бързо да се заловят за работа. Само гледай дали няма да стане така.

ДЕВЕТ ЕРИТРО

16.

Понякога, все по-рядко с течение на времето, (поне така му се струваше) Дженъс Пит намираще време да се облегне в стола си, да се уедини мълчаливо и просто да се отпусне. Това бяха мигове, в които не беше нужно да дава заповеди, да приема информация, да взима неотложни решения, да посещава ферми, да прави инспекции, да прониква в космоса, да се среща с хора, да изслушва, да възпира някого, да насърчава...

И винаги в такива моменти Пит си позволяваше крайния лукс, който изискваше най-малко усилия — самосъжалението.

Въпреки това не би заменил работата си за нищо друго. Беше отдал целия си живот, за да стане Губернатор, защото считаше, че никой не би могъл да управлява Ротор като него; и сега, след като вече беше Губернатор, продължаваше да мисли така.

Но защо не можеше да намери поне един сред всичките глупаци на Ротор, който да притежава неговата далновидност. От Отпътуването бяха изминали четиринадесет години, но все още никой не можеше да види неизбежното, дори след като той подробно им го беше обяснил.

Някой ден, вероятно скоро, някой в Слънчевата Система ще открие хиперпространствения метод, както това направиха специалистите по хиперпространството на Ротор — може би дори в по-сполучлива форма. Някой ден човечеството, стотиците и хилядите му Колонии, милиони и милиарди хора ще отпътуват към Галактиката, за да я завладеят и това ще бъдат жестоки времена.

Галактиката наистина е огромна. Колко пъти беше чувал това? А отвъд нея има други Галактики. Но човечеството няма да се разпръсне равномерно. Винаги, винаги ще има звездни системи, които по някаква причина ще са по-добри от други и за които хората ще се карат и бият. Ако съществуват десет звездни системи и десет колонизиращи групи хора, всички те ще се отправят към една единствена звездна система.

Рано или късно ще открият Немезида и колонизаторите ще пристигнат. Как ще оцелее Ротор тогава?

Само ако има колкото е възможно повече време, ако създаде една силна цивилизация и ако се разрасне значително. Ако има достатъчно време, ще може да разшири властта си над няколко близки звезди. Ако не, достатъчна ще е само Немезида — но тя трябва да стане непревземаема.

Пит не мечтаеше за завладяване на Вселената, нито за завладяването на каквото и да било. Той искаше да има един остров на спокойствие и сигурност, когато Галактиката пламне в хаоса на противоречиви амбиции.

Но единствен той виждаше тези неща. Единствено той носеше тяхното бреме. Можеше да живее още четвърт век и да остане на власт през цялото това време като Губернатор или като опитен държавник с решаващо влияние. Но накрая ще умре — на кого ще завещае тогава далновидността си?

Пит беше обзет от пристъп на самосъжаление. Толкова години се беше трудил и щеше да се труди още много години, но никой не го оценяваше истински. А така или иначе, всичко щеше да свърши. Защото Идеята щеше да бъде удавена в океана на посредствеността, който непрестанно плискаше глезените на малкото хора, които виждаха напред в бъдещето.

Бяха изминали четиринадесет години от Отпътуването, но не беше се случвало да бъде спокоен и уверен в бъдещето. Всяка нощ си лягаше със страх, че преди разсъмване ще го събудят с новината, че е пристигнала друга колония — че Немезида е НАМЕРЕНА.

Ден след ден, част от него, не обръщаше внимание на неотложните въпроси на дневен ред, а се заслушваше — заслушваше се за тези фатални думи.

След четиринадесет години те все още не бяха в безопасност. Беше построена още една Колония — Нови Ротор. На него живееха хора, но това беше един нов свят. Както се казва — още миришеше на боя. Строяха се и други три Колонии. Скоро — вероятно след по-малко от десет години — броят на Колониите в процес на изграждане щеше да нарасне и те щяха да получат най-стария завет: Плодете се и се множете!

Като се има предвид положението на Земята и фактът, че на всяка Колония има място за ограничено количество хора и няма възможност за разрастване, раждаемостта винаги е била под строг

контрол. Там неизменните закони на аритметиката се сблъскваха с непреодолимата сила на инстинкта в полза на аритметиката. Но с увеличаване броя на Колониите, щеше да дойде време, когато щеше да изникне нуждата от хора, от много хора и импулсът им да се размножават щеше да получи пълна свобода.

Разбира се това щеше да бъде временно. Колкото и да са Колониите, те без усилие могат да бъдат запълнени от едно население, което лесно ще се удвоява на всеки тридесет и пет години, дори по-малко. И когато настъпи денят, в който прирастът на населението надмине темпото, с което се създават Колонии, може да се окаже по-трудно да напъхат духа обратно в бутилката, отколкото е било да го освободят.

Кой можеше да предвиди това и да се подготви за него, когато Пит си отиде?

Освен това съществуваше Еритро, планетата около която Ротор обикаляше така, че огромният Мегас и червената Немезида изгряваха и залязваха в сложна последователност. Еритро! От самото начало той беше една въпросителна.

Пит добре си спомняше първите дни от навлизането им в системата на Немезида. С приближаването на Ротор към звездата червено джудже, сложната организация на нейното планетно семейство постепенно се разкриваше пред тях.

Мегас се оказа на четири милиона километра от Немезида, само една петнадесета от разстоянието между Меркурий и Слънцето в Слънчевата Система. Мегас получаваше почти същото количество енергия, което Земята получаваше от Слънцето, но с по-нисък интензитет във видимата част на спектъра и по-висок в инфрачервената.

От пръв поглед ставаше ясно, че Мегас не е обитаема планета. Той беше газов гигант и едната му страна постоянно гледаше към Немезида. Завъртането му около Немезида, както и завъртането около собствената му ос, траеше двадесет дни. Постоянната нощ на едната му половина го охлаждаше само частично, тъй като собствената му вътрешна температура загряваше повърхността. Постоянният ден на другата му половина беше непоносимо горещ. Това, че Мегас запазваше атмосферата си при тази температура, се дължеше изцяло на гравитацията му — неговата маса беше по-голяма, а радиусът му —

по-малък от този на Юпитер, а притеглянето на повърхността му беше петнадесет пъти от това на Юпитер и четиридесет пъти по-силно от това на Земята.

Около Немезида нямаше друга голяма планета.

Но когато Ротор наближи и Мегас започна да се вижда по-ясно, положението отново се промени.

Юджиния Инсиня донесе новината на Пит. Това откритие не беше нейно. Като Главен Астроном, тя беше получила увеличените компютърни снимки, на които се беше появило това тяло. Когато ги занесе на Пит в неговия кабинет тя беше доста развълнувана.

Като се стараеше да овладее гласа си, който трепереше от вълнение, тя каза просто:

— Мегас има спътник.

Пит едва забележимо вдигна вежди, но каза:

— Това не се ли очакваше? Газовите гиганти на Слънчевата Система имат и до двадесет спътника.

— Разбира се, но Дженъс, това не е обикновен спътник, той е голям.

Пит запази самообладание.

— Юпитер има четири големи спътника.

— Искам да кажа, че този наистина е голям — по размери и маса той е почти колкото Земята.

— Разбирам. Интересно.

— Не е само интересно, Дженъс, много повече. Ако този спътник обикаляше само Немезида, само едната му страна щеше да е обърната към нея, заради приливните влияния и той щеше да е необитаем. В действителност, само едната му страна е обърната към Мегас, чиято температура е много по-ниска от тази на Немезида. Освен това орбитата на спътника е значително наклонена към екватора на Мегас. Това означава, че в небето на спътника Мегас се вижда само от едното полукълбо и се движи на север и на юг с период от около един ден, докато Немезида пресича небосклона като изгрява и залязва също в рамките на едни ден. На едното полукълбо дванадесет часа е тъмно и дванадесет часа е светло. Същото е и на другото полукълбо, но там Немезида често е в затъмнение през деня; всяко затъмнение трае около половин час, а охлаждането се компенсира от умерената температура

на Мегас. През нощта на това полукълбо тъмнината се разсейва от отразената от Мегас светлина.

— Значи небето на спътника е интересно. Това сигурно ще очарова астрономите.

— Това не е само залъгалка за астрономи, Дженъс. Възможно е температурата там да е умерена и подходяща за хората. Това може да се окаже обитаем свят.

Пит се усмихна.

— Става още по-интересно, но светлината там няма да е като нашата, нали?

Инсиня кимна.

— Това е вярно. Слънцето ще е червено, а небето ще е тъмно, защото няма светлина от късовълновата част на спектъра, която да се разсейва. И предполагам, че пейзажът ще бъде червен.

— В такъв случай, след като ти даде името на Немезида, а твой сътрудник даде името на Мегас, аз ще имам честта да дам име на спътника. Назовете го Еритро, което, ако си спомням добре, е свързано с гръцката дума, означаваща „червен“.

За известно време след това новините бяха добри. Отвъд орбитата на системата Мегас — Еритро беше открит астероиден пояс със значителни размери, който щеше да бъде идеален източник на материали за построяването на нови Колонии. А с приближаването към Еритро, ставаше все по-вероятно той да се окаже обитаем за хората. На Еритро имаше суша и морета, но по предварителни оценки на облачната му покривка, изследвана с видима и инфрачервена светлина, моретата бяха по-плитки от земните океани, а на сушата нямаше много големи планини. Въз основа на подробни изчисления Инсиня твърдеше, че климатът на планетата като цяло е напълно подходящ за човека.

А когато достигнаха такова разстояние, че да могат да направят спектроскопични изследвания на атмосферата на Еритро с максимална точност, Инсиня каза на Пит:

— Атмосферата на Еритро е малко по-плътна от земната и съдържа шестнадесет процента кислород в свободно състояние и пет процента аргон, а останалото е азот. Може да има и малки количества въглероден двуокис, но още не сме го открили. Важното е, че може да се диша.

— Звучи все по-добре, — отвърна Пит. — Кой можеше да предполага, че е така, когато ти за пръв път забеляза Немезида?

— Все по-добре е за биолозите. Но може би не е много добре за Ротор като цяло. Наличието на значително количество кислород в свободно състояние в атмосферата е сигурен признак за присъствие на живот.

— Живот? — Пит беше изумен.

— Да, живот, — отвърна Инсиня, която явно изпитваше удоволствие да му изтъква тази възможност. — А ако има живот, възможно е да бъде разумен, дори една високоразвита цивилизация.

17.

Това, което последва, беше кошмар за Пит. Освен, че живееше с ужасните опасения, че Земяните, които сигурно са повече и е възможно да притежават по-добра техника, ги преследват и завладяват, сега го обзе и един друг, по-силен страх. Възможно беше да приближават и да престъпват границите на стара, развита цивилизация, която в миг на разсеяно раздразнение може да ги унищожи, както човек, без да се замисли, смазва комара, който жужи в ухото му.

Продължаваха да напредват към Немезида и Пит, дълбоко разтревожен, се обърна към Инсиня.

— Сигурно ли е, че кислородът предполага наличие на живот?

— Това е закон на термодинамиката, Дженъс. На една планета, подобна на Земята, а доколкото ни е известно Еритро е подобна на Земята, не може да съществува кислород в свободно състояние, както камъкът не може да виси във въздуха в което и да е гравитационно поле на Земята. Ако изобщо има кислород в атмосферата, той естествено ще се свърже с други елементи в почвата, като отделя енергия. В атмосферата ще продължи да съществува само, ако протича процес, който отделя енергия и кислород в свободно състояние.

— Това ми е ясно, Юджиния, но защо процесът, който доставя енергия, трябва непременно да е свързан с наличието на живот?

— Защото в природата няма друго нещо, което да върши тази работа, освен фотосинтезата при зелените растения, които използват слънчевата енергия, за да отделят кислород.

— Като казваш, че в природата няма друго нещо, имаш предвид Слънчевата Система. Това е различна система с различно слънце и различна планета с различни условия. Възможно е законите на термодинамиката да важат, но може да съществува някакъв химичен процес, който образува кислорода тук, но не се среща в Слънчевата Система.

— Ако си падаш по облозите, не се обзалагай на това, — каза Инсиня.

Необходими бяха доказателства и Пит трябваше да чака те да се появят.

Първо се оказа, че Немезида и Мегас имат извънредно слаби магнитни полета. Този факт не предизвика сензация, тъй като се допускаше, че е така, поради извънредно бавната им ротация. Еритро имаше период на завъртане около оста си двадесет и три часа и шестнадесет минути (равен на периода му на завъртане около Мегас) и по сила, магнитното му поле беше подобно на земното.

Инсиня беше доволна.

— Поне няма да се тревожим за наличието на опасни радиационни ефекти, които се пораждаат от силни магнитни полета, тъй като звездният вятър на Немезида вероятно е много по-слаб от този на Слънцето. Това ще ни помогне да доловим наличието или отсъствието на живот на Еритро от разстояние, или поне на технически развита цивилизация.

— Защо? — попита Пит.

— Високо развитата техника не е възможна без наличието на радиовълни, които Еритро ще излъчва във всички посоки. Поради слабото магнитно поле, естественото излъчване на радиовълни от самата планета е минимално и ще можем да го различим от другото.

— Мисля, че това няма да е необходимо, — каза Пит. — Можем да заключим, че на Еритро няма живот, въпреки наличието на кислород в атмосферата.

— Така ли? И как ще стане това?

— Обмислил съм как. Слушай! Нали каза, че приливните влияния намаляват скоростта на въртене на Немезида, Мегас и Еритро? Каза също, че в резултат на това Мегас се е отдалечил от Немезида, а Еритро се е отдалечил от Мегас.

— Да.

— Значи, ако погледнем назад в миналото, Мегас някога е бил по-близо до Немезида, а Еритро е бил по-близо до Мегас и до Немезида. Това може да означава, че в началото Еритро е имал прекалено висока температура и там съществуват условия за живот отскоро. Може да не е имало достатъчно време за развитието на технически развита цивилизация.

Инсиня тихо се засмя.

— Добре разсъждаваш! Не бива да подценявам астрономическите ти познания, но не си достатъчно добър. Червените джуджета имат дълъг живот и Немезида може да се е образувала при възникването на Вселената — преди около петнадесет милиарда години. Приливното влияние може да е било много силно в началото, когато телата са били близо едно до друго и раздалечаването до голяма степен може да е протекло през първите три или четири милиарда години. Приливното влияние е обратно пропорционално на разстоянието на трета степен и вероятно през последните десетина милиарда години не е настъпила съществена промяна, а това време е ПРЕДОСТАТЪЧНО за изграждането на няколко технически развити цивилизации една след друга. Не, Дженъс, нека бъдем реалисти. Нека да почакаме да видим дали ще доловим излъчване на радиовълни или не.

... Още по-близо до Немезида.

С невъоръжено око тя се виждаше като малка червена сфера, но не беше ярка и не дразнеше очите. От едната ѝ страна се виждаше Мегас като яркочервена точка. В резултат от ъгъла, който се получаваше между него, Ротор и Немезида, през телескоп той се виждаше в по-малко от половин фаза. През телескопа се виждаше и Еритро като по-неясна, кървавочервена точка.

След време тя стана по-ярка и Инсиня каза:

— Имам добри новини за теб, Дженъс. Все още не сме доловили подозрителни излъчвания на радиовълни с неестествен произход.

— Прекрасно.

Пит почувствува вълната от облекчение като топлина, която премина през цялото му тяло.

— Не се радвай толкова, — каза Инсиня. — Възможно е да използват по-слабо излъчване на радиовълни, отколкото предполагаме. Възможно е да го прикриват много умело. Възможно е дори вместо радиовълни да използват нещо друго.

Устните на Пит се извиха в лека усмивка.

— Сериозно ли говориш?

Инсиня сви рамене неуверено.

— Защото ако си падаш по облозите, не се обзалагай на това.

... Още по-близо до Немезида. Сега с невъоръжено око Еритро се виждаше като голяма сфера, до него беше издутият Мегас, а

Немезида беше от другата страна на Колонията. Ротор беше нагодил скоростта си така, че да се движи успоредно с Еритро, на който през телескоп се виждаха разпокъсаните облаци със спираловидни форми, присъщи за планета с температура и атмосфера подобни на земните и следователно се предполагаше, че тя притежава климат, който поне донякъде прилича на земния.

— Няма светлини на тъмната страна на Еритро, — каза Инсиня. — Това сигурно те радва, Дженъс.

— Предполагам, че липсата на светлина е несъвместима със съществуването на технически развита цивилизация.

— Наистина е така.

— Позволи ми тогава да вляза в ролята на адвокат на дявола, — каза Пит. — При наличието на червено слънце и слаба светлина няма ли и светлината, която цивилизацията произвежда да е слаба?

— Може да е слаба във видимата част на спектъра, но Немезида излъчва силна инфрачервена светлина и се очаква, че изкуствената светлина ще е също така силна. Но инфрачервената светлина, която долавяме, е от планетата. Тя се наблюдава почти равномерно по цялата повърхност, докато изкуствената светлина щеше да е концентрирана изключително в населените райони.

— Значи няма технически развита цивилизация, Юджиния. Забрави тази възможност, — весело рече Пит. — Това може би прави Еритро не толкова интересен в някои отношения, но не вярвам да искаш да се срещнем с равна на нас или по-напреднала цивилизация. Щеше да се наложи да се отправим надругаде, а няма къде да отидем; дори да имаше, нямаше да ни стигнат енергийните запаси. А така можем да останем тук.

— Все пак атмосферата е богата на кислород, така че е сигурно, че на Еритро има живот. Липсва само технически развита цивилизация. Това означава, че ще трябва да слезем на планетата и да изследваме живота там.

— Защо?

— Как защо, Дженъс? Ако там има друг вид живот, който е съвършено различен от живота на Земята, това ще бъде златна мина за нашите биолози.

— Разбирам. Говориш за научна любознателност. Е, предполагам, че животът там няма да избяга. По-късно ще имаме

много време за него. Всяко нещо по реда си.

— Какво маже да бъде по-важно от изследването на съвършено непознати форми на живот?

— Бъди разумна, Юджиния. Първо трябва да се установим тук. Трябва да построим други Колонии. Трябва да създадем едно многобройно и добре организирано общество, много по-хомогенно, сговорно и миролюбиво, от което и да е в Слънчевата Система.

— За това ще ни бъдат необходими материали. Това отново ни връща към Еритро, където ще трябва да изследваме формите на живот...

— Не, Юджиния. В настоящия момент ще ни излезе прекалено скъпо да се приземим на Еритро и отново да отлетим, ако вземем под внимание гравитационното му поле. Силата на гравитационните полета на Еритро и Мегас — не забравяй Мегас — е доста голяма дори тук, в космическото пространство. Един от нашите хора я изчисли. Ще ни бъде трудно да се снабдим с материали дори от астероидния пояс, но ще бъде по-лесно, отколкото да ги вземаме от Еритро. Всъщност, ще бъде по-изгодно да се установим в астероидния пояс. Ще построим Колониите в астероидния пояс.

— Нима предлагаш да пренебрегнем Еритро?

— За известно време, Юджиния. Когато станем силни, когато нараснат енергийните ни запаси, когато обществото ни е стабилно и се разраства, ще имаме достатъчно време да изследваме живота на Еритро или може би необикновените химични явления там.

Пит се усмихна на Инсиня утешително и с разбиране. Той знаеше, че второстепенният въпрос за Еритро трябва да се отложи колкото е възможно по-дълго. След като там нямаше технически развито общество, то неговият живот и ресурси можеха да почакаат. Истинският враг бяха преследващите ги орди от Слънчевата Система.

Защо другите не можеха да разберат какво трябва да се направи? Защо толкова лесно отклоняваха вниманието си в безполезна неща?

Как можеше да си позволи някой ден да умре и да изостави глупаците без закрила?

ДЕСЕТ УБЕЖДАВАНЕ

18.

И сега, дванадесет години след като се разбра, че на Еритро не съществува технически развита цивилизация, дванадесет години, през които от Земята не бяха пристигнали Колонии, за да унищожат новия свят, който постепенно се изграждаше, Пит можеше да се наслаждава на тези редки мигове на спокойствие. И все пак, дори в тези редки мигове, се прокрадваха съмнения. Той се питаше дали нямаше да бъде по-добре за Ротор, ако се беше придържал към първоначалното си решение — ако не бяха останали в орбита около Еритро и ако не беше построен Куполът на Еритро.

Той седеше облегнат в мекия си стол, въздушната възглавница го обгръщаше, спокойната атмосфера почти го приспиваше, когато чу тихия звън, който го накара с нежелание да се върне в действителността.

Той отвори очи (не беше усетил кога ги е затворил) и погледна към малкия екран на стената срещу него. Докосна едно копче и той доби размерите на холовизионен екран.

Естествено, беше Семион Акорат. Той се появи на екрана с плешивата си овална глава. (Акорат бръснеше тъмния перчем, който му беше останал, защото с право мислеше, че няколко редки косъма само биха подчертали трогателното пустиня в центъра на темето му, докато един добре оформен, незагрозяван от нищо череп, изглеждаше почти величествен.) Появи се също разтревоженият му поглед, който беше разтревожен, дори когато нямаше причина за това.

Пат го намираше неприятен, не защото му липсваше преданост или изпълнителност (и в двете нямаше по-добър от него), а просто като условен рефлекс. Акорат винаги нарушаваше усамотението на Пит, прекъсваше мислите му, караше го да прави неща, които предпочиташе да не прави. С една дума Акорат отговаряше за срещите на Пит и определяше кого да приеме и кого не.

Пит леко се намръщи. Не си спомняше да има уговорена среща, но често забравяше и разчиташе на Акорат да помни.

— Кой е? — попита примирено той. — Надявам се, че не е нещо важно.

— Не представлява никакво значение, — каза Акорат, — но може би ще е по-добре да я приемете.

— Може ли да ни чуе?

— Г-н Губернатор, — каза сухо Акорат, сякаш го обвиняваха в нехайство в изпълнението на задълженията. — Разбира се, че не. Тя е от другата страна на преградата.

Той говореше с невероятна прецизност, която действуваше успокояващо на Пит. Никога не можеше да бъде разбран погрешно.

— Тя? — попита Пит. — Тогава предполагам, че е д-р Инсиня. Придържай се към инструкциите ми. САМО с предварително уговорен час. От известно време ми е дошла до гуша, Акорат. Всъщност, от дванадесет години. Измисли някакво извинение. Кажете, че медитирам... не, няма да повярва... Кажете...

— Г-н Губернатор, не е д-р Инсиня. Ако беше тя, нямаше да ви безпокоя. Дъщеря ѝ е.

— Дъщеря ѝ? — За миг той се напрегна да се спомни името ѝ. — Имаш предвид Марлейна Фишър?

— Да. Естествено, казах ѝ че сте зает и тя ми каза, че би трябвало да се засрамя, задето лъжа, защото изражението ми издавало, че я лъжа и че гласът ми бил прекалено напрегнат да говоря истината. — Той обидено изрецитира това. — Все едно, тя няма да си отиде. Настоява, че ще я приемете, ако разберете, че чака. Ще я приемете ли, г-н Губернатор? Честно казано, очите ѝ ме смущават.

— Мисля, че и аз съм чувал за нейните очи. Добре, нека влезе, нека влезе, а аз ще се опитам да оцелея под нейния поглед. Всъщност, тя трябва да ми даде обяснение за някои неща.

Тя влезе. (Забележително самообладание, помисли си Пит, но се държи скромно, без следа от предизвикателство.)

Тя седна отпуснала ръце в скута си и явно чакаше Пит да заговори пръв. Той я остави да почака, докато я разглеждаше малко разсеяно. Когато беше по-малка я виждаше по-често, но от известно време не я беше виждал. Като дете не беше красива и сега не се беше разхубавила. Имаше широки скули и беше някак недодялана, но очите ѝ наистина бяха забележителни — с изписани вежди и дълги мигли. Пит започна:

— Е, госпожице Фишър, разбрах, че искате да ме видите. Може ли да знам защо?

Марлейна вдигна очи към него, погледът ѝ беше хладен и тя изглеждаше съвсем спокойна.

— Г-н Губернатор, — каза тя, — майка ми сигурно ви е споменала, че казах на един приятел, че Земята ще бъде унищожена.

Пит свъси вежди над обикновените си очи.

— Да, — каза той. — Каза ми. И надявам се ви е казала, че повече не трябва да говорите за тези неща по този глупав начин.

— Да, каза ми, г-н Губернатор, но това, че не говорим за тях, не означава, че не са верни и като ги наричаме глупости не означава, че са такива.

— Аз съм Губернатор на Ротор, госпожице Фишър, и е мое задължение да се занимавам с тези неща. Ето защо трябва да ги оставите на мен, независимо дали са истина или не, и дали са глупави или не. Как ви хрумва, че Земята ще бъде унищожена? Майка ви ли ви каза нещо?

— Не пряко, г-н Губернатор.

— А косвено. Така ли?

— Без да иска. Всеки говори по различен начин. Дали ще е изборът на думи, дали интонацията, изражението на лицето, трепването на очите и веждите или дребни номера като леко покашляне. Стотици неща. Разбирате ли ме?

— Разбирам ви прекрасно. Самият аз наблюдавам тези неща.

— И много се гордеете с това, г-н Губернатор. Мислите, че умеете да го правите и че това е една от причините да станете Губернатор.

Пит се стресна.

— Не съм казвал такова нещо, млада госпожице.

— Не с думи, г-н Губернатор. Не беше необходимо.

Беше вперила поглед в очите му. По лицето ѝ нямаше и следа от усмивка, но очите ѝ се смееха.

— Е, госпожице Фишър, това ли дойдохте да ми кажете?

— Не, г-н Губернатор. Дойдох, защото напоследък майка ми трудно успява да се добере до вас. Не, не ми го каза тя. Сама го подразбрах. Помислих си, че мен бихте приели.

— Добре, вече сте тук. Какво дойдохте да ми кажете?

— Майка ми е нещастна заради вероятността Земята да бъде унищожена. Баща ми е там.

Пит усети, че започва да се ядосва. Как беше възможно да се допусне един чисто личен въпрос да пречи на добруването на Ротор и всичко свързано с неговото бъдеще. Тази Инсиня, въпреки че беше открила Немезида, отдавна беше като камък на врата му с това, че постоянно тръгваше в грешна посока. А сега, като не я приемаше, беше изпратила лудата си дъщеря.

— Да не би да мислите, че унищожението на Земята ще дойде утре или догодина? — попита той.

— Не, г-н Губернатор, знам, че ще стане след почти пет хиляди години.

— Ако е така, тогава баща ви отдавна няма да е между живите, както и майка ви и аз, и вие. И когато всички ние умрем, пак ще изминат почти пет хиляди години преди да бъде унищожена Земята, а може би и други планети от Слънчевата Система, ако изобщо стане това. А то няма да стане.

— Не е важно кога ще стане, г-н Губернатор, а че ще стане.

— Майка ви сигурно ви е казала, че много преди да настъпи това време, хората от Слънчевата Система ще научат за това, което мислите, че ще се случи, и ще могат да се справят с този проблем. Освен това, как можем да се занимаваме с унищожението на планетите? В крайна сметка, това става с всички светове. Дори без сблъсък между космически тела, всяка звезда рано или късно се превръща в червен гигант и унищожават планетите си. Както някой ден всички човешки същества ще умрат, така ще загинат и планетите. Просто планетите живеят малко по-дълго. Разбирате ли, млада госпожице?

— Да — каза Марлейна. — С моя компютър сме в добри отношения.

Така си и мислех, помисли си Пит и твърде късно опита да заличи леката язвителна усмивка, която се изписа на лицето му. Тя сигурно беше издала неговото отношение.

— Тогава ще сложим край на нашия разговор, — каза Пит с категоричен глас. — Да се говори за унищожение е глупаво, а дори да не беше така, това няма нищо общо с вас и никога повече не бива да говорите за него, защото ще си изпатите не само вие, но и майка ви.

— Още не сме приключили разговора си, г-н Губернатор.

Пит почувствува, че губи търпение, но каза спокойно:

— Скъпа, госпожице Фишър, когато вашият Губернатор казва, че сме приключили, значи *сме приключили* — независимо какво мислите вие.

Той понечи да стане, но Марлейна остана на мястото си.

— Искам да ви предложа нещо, което много бихте желали — каза Марлейна.

— Какво?

— Да се отървете от майка ми.

Пит се облегна в стола си съвсем озадачен.

— Какво искате да кажете с това?

— Ако ме изслушате, г-н Губернатор, ще разберете. Майка ми не може да живее така. Тревожи се за Земята и Слънчевата Система и... и понякога мисли за баща ми. Тя смята, че Немезида може да е възмездието на Слънчевата Система и, след като тя я нарече така, се чувствава отговорна за това. Тя е емоционален човек, г-н Губернатор.

— Така ли? И това ли сте забелязала?

— И ви пречи. От време на време ви напомня за неща, които силно я вълнуват и за които вие не искате и да знаете, и за това вие отказвате да я приемете, и ви се иска тя да се махне. Вие *можете* да я изпратите другаде, г-н Губернатор.

— Наистина ли? Имаме още една Колония. Да я изпратя ли на Нови Ротор?

— Не, г-н Губернатор. Изпратете я на Еритро.

— На Еритро? Но защо да я изпращам там? Само защото искам да се отърва от нея?

— Това ще бъде вашата причина. Да, г-н Губернатор. Но няма да е моята причина. Искам да отиде на Еритро, защото тя не може да работи в Обсерваторията тук. Изглежда уредите винаги са заети и тя чувствава, че я наблюдават през цялото време. Усеща вашето раздражение. Освен това Ротор не е подходяща база за точни наблюдения. Върти се прекалено бързо и неравномерно.

— Всичко ви е ясно. Майка ви ли ви го обясни? Не, не ми отговаряйте. Не ви го е казала пряко, нали? А косвено.

— Да, г-н Губернатор. Освен това имам и компютъра.

— Този, с който сте приятели?

— Да, г-н Губернатор.

— Значи мислите, че на Еритро тя ще може да работи по-добре.

— Да, г-н Губернатор. Еритро ще бъде една по-стабилна база и тя ще може да направи онези изчисления, които да я убедят, че Слънчевата Система ще оцелее. А дори да се окаже обратното, ще ѝ е необходимо много време, за да се увери в това и поне дотогава ще се отървете от нея.

— Виждам, че и вие искате да се отървете от нея, така ли е?

— Изобщо не е така, г-н Губернатор, — отвърна Марлейна спокойно. — Аз ще замина с нея. Ще се отървете и от мен, което ще ви зарадва повече, отколкото да се отървете от нея.

— Какво ви кара да мислите, че искам да се отърва и от вас?

Марлейна се загледа в него със сериозните си, невъзмутими очи.

— Сега, след като видяхте, че с лекота разбирам чувствата ви, го искате, г-н Губернатор.

Изведнъж Пит изпита отчаяно желание да се отърве от това чудовище.

— Остави ме да го обмисля, — каза той и извърна лицето си. Чувствуваше, че се държи детински като извръща лице, но не искаше това ужасно момиче да го чете като отворена книга.

В края на краищата, това беше самата истина. Сега той *наистина* искаше да се отърве и от майката, и от дъщерята. Що се отнася до майката, на няколко пъти беше мислил да я заточи на Еритро. Но тъй като тя едва ли щеше да поиска да отиде там, от това щеше да стане неприятен въпрос, а той не понасяше такива неща. Сега дъщеря ѝ му даде причината, поради която Инсиня наистина би поискала да отиде на Еритро, а това естествено променяше нещата.

Той каза бавно:

— Ако майка ви наистина го иска...

— Наистина го иска, г-н Губернатор. Още не ми го е казала, а може и да не си го е помислила още, но ще иска да отиде. Знам, че е така. Имайте ми доверие.

— Имам ли избор? А вие искате ли да отидете?

— Много, г-н Губернатор.

— Тогава веднага ще го уредя. Доволна ли сте?

— Доволна съм, г-н Губернатор.

— А сега можем ли да приключим с разговора?

Марлейна се изправи и непохватно сведе глава в поклон, с който вероятно искаше да изрази уважението си.

— Благодаря ви, г-н Губернатор.

Тя се обърна и излезе, и едва няколко минути по-късно Пит посмя да отпусне лицето си, което чак го болеше от напрежението да изглежда спокоен.

Той не можеше да позволи от нещо, което е казал или направил, или от това как е изглеждал, тя да се досети за решаващия факт за Еритро, за който не знаеше никой, освен него и още един човек.

ЕДИНАДЕСЕТ ОРБИТА

19.

Спокойствието на Пит беше нарушено, но той не искаше да бъде така. Решително отмени всичките си следобедни срещи. Искаше повече време за размисъл.

По-точно, искаше да помисли за Марлейна.

Нейната майка Юджиния Инсиня Фишър му създаваше проблеми и през последните дванадесет години те ставаха все повече. Тя беше емоционална и се хвърляше в неразумни начинания. Но тя все пак беше човек; можеше да бъде ръководена и контролирана; можеше да бъде вкарана в удобните граници на логиката; и макар че от време на време не я свърташе там, човек можеше да я накара да се придържа към тях.

С Марлейна не беше така. Пит беше убеден, че тя е едно чудовище и беше благодарен, че за да помогне на майка си по такъв банален повод, тя безразсъдно се беше издала. Но тя беше неопитна и не притежаваше необходимата мъдрост, за да скрие своята способност докато дойде времето да използва опустошителната ѝ сила.

Колкото по-голяма ставаше, толкова по-опасна щеше да става, затова трябваше да се спре сега. И другото чудовище, Еритро, щеше да я спре.

Пит приемаше това като своя заслуга. От самото начало той бе разбрал, че Еритро е чудовище. Неговото изражение също можеше да се изтълкува — отражението на кървавата светлина на неговата звезда — едно злокобно и заплашително изражение.

Когато стигнаха до астероидния пояс, на сто милиона мили извън орбитите на Мегас и Еритро около Немезида, Пит каза с твърда увереност: „Това е мястото“.

Тогава той не очакваше да възникнат трудности. Рационалното му мислене не допускаше друга възможност. До астероидите не достигаше много светлина и топлина от Немезида. Липсата на естествена светлина и топлина не беше от значение за Ротор, тъй като апаратурата за микросинтез действуваше безотказно. Всъщност, това беше предимство. Почти напълно избледнялата червена светлина от

Немезида не гнетеше сърцата, не помрачаваше умовете и не разтърсваше душите.

Освен това една база в астероидния пояс би означавала, че се намират в област, където гравитационното влияние на Немезида и Мегас е слабо и следователно за движението на Ротор щеше да е необходима по-малко енергия. Астероидите можеха да се сондират по-лесно и като се има предвид слабата светлина от Немезида, на тези малки космически тела сигурно имаше летливи вещества в изобилие.

Идеално!

И все пак, хората на Ротор с огромно мнозинство гласуваха за преместването на Колонията в орбита около Еритро. Пит положи много усилия да изтъкне, че там ще ги облива гневна и тягостна червена светлина, че Мегас и Еритро ще ги сграбчат в прегръдките си и че все пак може да се наложи да търсят суровини на астероидите.

Пит ядосан обсъди това с Тамбор Бросен, бившия Губернатор, чиито пост беше наследил. На Бросен, който вече изглеждаше доста уморен, новата роля на опитен държавник доставяше по-голямо удоволствие, отколкото длъжността на Губернатор. (Говореше се, че казал, че за разлика от Пит, не изпитва удоволствие да взема решения.)

Бросен се засмя, когато разбра тревогите на Пит относно местоположението на Колонията — разбира се, не гласно, а безмълвно, с очи.

— Не е необходимо да учиш Ротор да е напълно съгласен с теб, Дженъс, — каза му той. — Ако от време на време позволяваш на Колонията да взема самостоятелни решения, тя с по-голяма готовност ще ти позволи друг път ти да взимаш самостоятелни решения. Щом искат да се установят в орбита около Еритро, нека го направят.

— Но в това няма логика, Тамбор. Не виждаш ли?

— Разбира се, че виждам. Но също така знам, че Ротор винаги е бил в орбита около един голям свят. Това е правилно според роторианци и те искат отново да бъде така.

— Ние бяхме в орбита около Земята. Еритро не е Земята, той изобщо не прилича на Земята.

— Той е планета и има почти същите размери като Земята. Има суша и морета. Има кислород в атмосферата. Дори да бяхме пропътували хиляди светлинни години, можеше да не намерим друга

планета, която толкова да прилича на Земята. Пак ти казвам. Дай я на хората.

Пит беше последвал съвета на Бросен, въпреки че през цялото време част от него недоволствуваше. Нови Ротор също беше в орбита около Еритро, както и другите две Колонии, които още не бяха завършени. Естествено и в астероидния пояс имаше започнати Колонии, но явно обществеността нямаше желание те да бъдат завършени.

Според Пит, най-голямата грешка на Ротор, откак откриха Немезида, беше, че той остана в орбита около Еритро. Това не трябваше да се случва. И все пак... и все пак можеше ли дори той да го наложи на Ротор? Дали не трябваше да направи по-голямо усилие? Но дали това нямаше да доведе до нови избори и до неговото сваляне от длъжност?

Истинският проблем беше носталгията. Хората са склонни да гледат в миналото и Пит не винаги успяваше да ги накара да се обърнат и да погледнат в бъдещето. Например Бросен...

Той беше умрял преди седем години и Пит беше до него, когато умря. Само Пит долови последните думи на стареца. Бросен му направи знак и Пит се наведе към него. Бросен протегна немощната си ръка, кожата му беше суха като пергамент. Той немощно хвана Пит и прошепна: „Колко ярко грееше Слънцето на Земята“ и умря.

Тъй като роторианците не можеха да забравят колко ярко е било Слънцето и колко зелена е била Земята, сега гневно протестираха срещу логиката на Пит и искаха Ротор да остане в орбита около един свят, който не е зелен и се върти около слънце, което не е ярко.

Това щеше да забави развитието им с десет години. Ако от самото начало се бяха заселили в астероидния пояс, щяха да имат преднина от десет години. Пит беше уверен в това.

Това беше достатъчно да отрови отношението на Пит към Еритро, но с него бяха свързани и по-лоши, много по-лоши неща.

**ДВАНАДЕСЕТ
ГНЯВ**

20.

Стана така, че след като подсказа на Земята, че в направлението на Ротор има нещо неясно, Крайл Фишър ѝ подсказа и още нещо.

Вече от две години беше на Земята и споменът за Ротор започваше да избледнява. Юджиния Инсиня беше един объркващ спомен (какви чувства е изпитвал към нея?), но споменът за Марлейн продължаваше да го измъчва. В мислите си той не можеше да я разграничи от Роузан. В спомените едногодишната му дъщеря и седемнадесетгодишната му сестра се сливаха в един човек.

Не живееше лошо. Получаваше голяма пенсия. Дори му бяха намерили работа, лека административна длъжност, в която понякога трябваше да взема решения, но те не бяха от решаващ характер. Бяха му простили поне отчасти, мислеше си той, защото си беше спомнил онази реплика на Юджиния: „Ако знаеше къде отиваме...“

И все пак имаше чувството, че е под наблюдение и това го дразнеше.

От време на време се появяваше Гаранд Уайлър — винаги беше дружелюбен, винаги беше любопитен, винаги намираще начин да насочи разговора към Ротор. Сега той беше дошъл и, както очакваше Фишър, подхвана същата тема.

Фишър се намръщи и каза:

— Изминаха почти две години. Какво искате от мен?

Уайлър поклати глава.

— Не мога да кажа, че знам точно какво, Крайл. Единственото нещо, което узнахме, е онази реплика на жена ти. Това явно не е достатъчно. Трябва да ти е казала още нещо по време на съвместния ви живот. Спомни си за какво сте говорили, думите, които сте си разменяли. Нищо ли не се сецаш?

— За пети път ми задаваш този въпрос, Гаранд, Разпитвали са ме. Хипнотизирали са ме. Подлагали са ме на мозъчни тестове. Вече съм напълно изстискан, празен съм. Остави ме намира и върви да чоплиш нещо друго. Или ме върнете на работа. Има сто Колонии, на които живеят приятели, които се доверяват един на друг и врагове,

които се шпионират. Не се знае какво може да знае някой от тях — без дори да подозира, че го знае.

— Често казано, старче, — отговори Уайлър, — и ние се движим в тази посока и освен това сме се съсредоточили върху Космическата Сонда. Има логика в това на Ротор да са открили нещо, което не знаем. Ние никога не сме изпращали Космическа Сонда. Останалите Колонии също. Само Ротор имаше такива възможности. Това, което са открили, сигурно е в данните от Космическата Сонда.

— Добре. Прегледайте данните. Сигурно има достатъчно материал, който да изследвате с години. А мен всички да ме оставят намира.

— Между другото, — каза Уайлър, — материалът наистина е достатъчен да ни осигури работа за години напред. По линията на Споразумението за Огласяване на Научните Постижения, Ротор ни е предоставил голямо количество информация. И по-специално притежаваме снимки на звездите направени на всички дължини на вълните. Фотокамерите на Космическата Сонда са достигнали почти всяко кътче на небето и ние подробно изследваме информацията, но не сме открили нищо интересно.

— Нищо ли?

— Засега нищо. Както казваш, можем да продължим да ги изследваме години наред. Разбира се, вече имаме няколко неща, които очароваха астрономите. Те са доволни и заети, но няма нищо, дори бегла следа, която да ни насочи към мястото, накъдето е отпътувал Ротор. Поне засега. Доколкото разбирам, няма абсолютно нищо, което например да ни накара да мислим, че има планети около двете големи звезди на системата Алфа Кентавър. Нито са открили непознати звезди подобни на Слънцето близо до нас. Лично аз не вярвам да открием нещо съществено. Какво ще е това, което Космическата Сонда е открила, а ние не можем да видим от Слънчевата Система? Тя беше стигнала само на няколко светлинни месеца оттук. Това не е толкова голямо разстояние. И все пак някои смятат, че Ротор е открил *нещо* и то доста бързо. А това пак ни води при теб.

— Защо при мен?

— Защото бившата ти жена е била Ръководител на проекта Космическа Сонда.

— Не е точно така. Назначиха я като Главен Астроном, когато данните вече бяха събрани.

— Била е шеф след събирането им, но сигурно и по време на събирането им. Никога ли не ти е казвала какво са открили с Космическата Сонда?

— Нито дума. Чакай, нали каза, че фотокамерите на Космическата Сонда са достигнали почти всички кътчета на небето?

— Да.

— Какво означава „почти всички“?

— По този въпрос не получавам точна информация, не ми се доверяват дотолкова, че да разполагам с точни цифри. Доколкото знам, това са около деветдесет процента.

— Може и повече?

— Може и повече.

— Чудя се...

— Какво се чудиш?

— На Ротор имаше един човек, който ръководеше нещата — Пит.

— Знаем за него.

— Но мисля, че знам как би постъпил той. Той би предавал данните от Космическата Сонда малко по малко, като се придържа към Споразумението за Огласяване на Научните Постижения, но само отчасти. И когато Ротор е заминал, по една или друга причина Пит не е успял да ви изпрати останалата част от информацията — около десет процента. А това сигурно е съществена информация.

— Искаш да кажеш информацията, която би ни показала къде е отишъл Ротор.

— Може би.

— Но ние не разполагаме с нея.

— Напротив.

— Какво имаш предвид?

— Само преди малко ти се чудеше какво повече могат да покажат снимките от Космическата Сонда от това, което може да се види в данните, получени от Слънчевата Система. Защо си губите времето с това, което са ви дали? Направете карта на този сектор от небето, от който *не са* ви изпратили снимки и изследвайте *собствената си* карта. Помислете дали има нещо, което би изглеждало по друг начин от Космическата Сонда и защо. Аз бих направил така.

— Той изведнъж повиши глас и силно извика: — Връщай се там. Кажим им да прегледат този сектор от небето, за който нямат данни.

Уайлър замислено каза:

— Няма логика.

— Напротив. Съвсем логично е. Само намери някого в Управлението, който мисли с главата си и може да се доберете до нещо.

— Ще видим, — каза Уайлър. Той подаде ръка на Фишър. Фишър се намръщи и не я пое.

Уайлър се появи отново чак след няколко месеца и Фишър го прие студено. Фишър имаше почивен ден, беше спокоен, дори четеше книга.

Той не беше от хората, които смятат, че книгата е някаква гадна отживелица от двадесети век и признават само гледането. Той намираше, че е приятно да държиш книга, да прелистваш страниците ѝ, да потънеш в размисъл над това, което си прочел, дори да задремеш, а не като при гледането, когато се събудиш да откриеш, че са изминали сто страници от филма или че е свършил. Фишър беше на мнение, че от двете, книгата е по-цивилизованото занимание.

Ето защо се раздражни, че нарушават приятната летаргия, която го бе обзела.

— Какво има сега, Гаранд? — неучтиво попита той.

Любезната усмивка на Уайлър остана на лицето му. Той каза ухилено:

— Намерихме го, точно както ти беше казал.

— Какво намерихте? — попита Фишър, който не можеше да си спомни за какво става дума. След това, като се сети за какво говори Уайлър, бързо продължи. — Не ми казвай нищо, което не трябва да знам. Не искам повече да се обвързвам с Управлението.

— Късно е, Крайл. Викат те. Самият Танаяма иска да те види.

— Кога?

— Веднага щом те заведе.

— В такъв случай ми кажи какво става. Не искам да се явя пред него неподготвен.

— Точно това смятам да направя. Изследвахме всяко кътче от небето, за което нямахме сведения от Космическата Сонда. Явно хората, които се занимаваха с това, са си задали въпроса, както ти каза,

какво ли е това, което фотокамерата на Космическата Сонда може да улови, а камера от Слънчевата Система не може. Очевидният отговор беше едно изместване на по-близките звезди и щом разбраха това, астрономите откриха нещо удивително, нещо, което не са могли да предвидят.

— Какво?

— Откриха една съвсем бледа звезда с паралакс доста по-голям от една секунда от градуса.

— Не съм астроном. Това необичайно ли е?

— Това означава, че звездата е само на половината разстояние до Алфа Кентавър.

— Ти каза, че е „съвсем бледа“.

— Казаха ми, че е зад малък облак от звезден прах. Слушай, ти не си астроном, но жена ти на Ротор беше астроном. Може тя да е открила звездата. Казвала ли ти е някога нещо за нея?

Фишър поклати глава.

— Нито дума. Разбира се...

— Да?

— През последните няколко месеца тя беше развълнувана. Като че ли преливаше от вълнение.

— Не я ли попита защо?

— Предположих, че е заради предстоящото отпътуване на Ротор. Тя се вълнуваше за заминаването и това ме влудяваше.

— Заради дъщеря ти ли?

Фишър кимна.

— Това вълнение може да се е дължало и на новата звезда. Всичко се връзва. Естествено, че ще отидат при тази звезда. Ако жена ти я е открила, значи са се канели да отидат при *нейната* звезда. Това обяснява и желанието ѝ да тръгне. Логично е, нали?

— Може би. Не мога да отрека.

— Добре тогава. Танаяма иска да те види във връзка с това. Освен това е ядосан. Не на теб, но е ядосан.

21.

Тъй като в този случай не можеше да се отлага, същия ден Крайл Фишър се озова в отдела на Земните Служби за Разследване или както ги наричаха служителите, просто Управлението.

Катиморо Танаяма, който ръководеше управлението вече повече от тридесет години, беше доста остарял. Неговите холографми (които не бяха много) бяха направени преди години, още когато косата му беше лъскава и черна, стойката изправена, а изражението на лицето — жизнено.

Сега косата му беше посивяла, тялото му (което никога не се беше отличавало със забележителен ръст) беше леко изгърбено и излъчваше слабост. Сигурно приближава времето, когато ще се замисли за пенсиониране, си помисли Фишър, ако изобщо можеше да се допусне, че не възнамерява да остане на поста си докато умре. Фишър забеляза погледа му, пронизателен и наблюдателен както винаги, между притворените клепачи.

Фишър го разбираше трудно. На Земята английският език беше универсален, доколкото може да бъде универсален един език, но съществуваха негови разновидности и Танаяма не говореше северноамериканския, с който Фишър беше свикнал.

Танаяма започна хладно:

— Е, Фишър, вие се провалихте на Ротор.

Фишър не виждаше смисъл да спори по въпроса; и изобщо да спори с Танаяма.

— Да, г-н Директор, — отвърна той с равен глас.

— И все пак, може би имате какво да ни кажете.

Фишър въздъхна тихо и каза:

— Разпитвах ме многократно.

— Да, казаха ми. Обаче не са ви питали за всичко и имам един въпрос, на който лично аз искам отговор.

— Да, г-н Директор?

— Докато бяхте на Ротор, забелязахте ли нещо, което да ви накара да мислите, че тамошното ръководство мрази Земята?

Фишър вдигна вежди.

— Да мрази Земята? За мен беше ясно, че хората на Ротор, както и на всички Колонии гледат на Земята от високо, презират я заради упадъка, бруталността и насието. Но да я мразят? Честно казано не мисля, че мнението им за нас беше достатъчно високо, че да ни мразят.

— Говоря за ръководството, а не за хората.

— Аз също, г-н Директор. Нямахте омраза.

— Няма друго обяснение.

— Обяснение за какво, г-н Директор? Ако мога да задам такъв въпрос.

Танаяма го прониза с поглед (силният му характер рядко позволяваше да се усети точно колко е нисък).

— Знаете ли, че тази нова звезда се движи към нас? Право към нас?

Фишър се сепна и бързо погледна към Уайлър, но той седеше в сянка, доста далече от светлината, която идваше от прозореца, и като че ли не гледаше нищо определено.

Танаяма, който стоеше прав, каза:

— Е, Фишър, седнете, ако това ще ви помогне да мислите. Аз също ще седна. — Той седна на края на бюрото си и късите му крака увиснаха във въздуха. — Знаехте ли за движението на звездата?

— Не, г-н Директор, изобщо не знаех, че тя съществува, докато агентът Уайлър не ми го каза.

— Така ли? Но това сигурно е било известно на Ротор.

— Ако е било така, никой не ми е казал.

— Жена ви е била развълнувана и щастлива известно време преди Ротор да отпътува. Така сте казал на агента Уайлър. Каква беше причината?

— Агентът Уайлър мисли, че е възможно да е така, защото тя е открила звездата.

— А може да е знаела за движението на звездата и да се е радвала при мисълта за това, което ще се случи с нас.

— Не виждам защо тази мисъл може да я радва, г-н Директор. Трябва да ви кажа, че не съм сигурен, че е знаела за движението на звездата и дори за нейното съществуване. Лично на мен не ми е известно някой на Ротор да е знаел за съществуването на тази звезда.

Танаяма го погледна замислено и леко потърка брадата си като че ли го сърбеше.

— Доколкото знам хората на Ротор са били само Евро, — каза той. — Така ли е?

Фишър широко отвори очи. От много време не беше чувал този вулгаризъм и никога не беше чувал държавен служител да го използва. Спомни си определението за Ротор, което беше чул от Уайлър скоро след като се върна на Земята — „Снежинки“. Не беше обърнал внимание на думите му, защото ги беше приел като израз на безвредна язвителност.

Той каза възмутено:

— Не знам, г-н Директор. Не съм изследвал всички роторианци. Не знам какви са били пра-родителите им.

— Хайде, Фишър. Не е необходимо да ги изследвате. Съдете по външността им. През целия си престой на Ротор срещал ли сте и едно лице, което да е Афро или Монго, или Хинду? Срещал ли сте тъмнокож? Или някой с дръпнати очи?

Фишър избухна.

— Г-н Директор, говорите като че ли сме в двадесети век. — (Ако можеше да използва по-остри думи, сигурно щеше да го направи). — Аз изобщо не обръщам внимание на тези неща и мисля, че трябва да бъде така за всички хора на Земята. Изненадан съм, че вие обръщате внимание на това и смятам, че ако вашето отношение беше известно, то нямаше да помогне много на кариерата ви.

— Не се впускайте в празни приказки, агент Фишър, — каза Директорът и размаха предупредително пръст. — Говоря за неща, които съществуват. Знаем, че на Земята пренебрегваме всякакви различия помежду си, поне привидно.

— Само привидно? — възмути се Фишър.

— Само привидно, — отвърна Танаяма. — Когато хората от Земята отидат на Колониите, те се разпределят според различията помежду си. Защо ще го правят, ако пренебрегват различията? На всяка Колония хората са еднакви, а ако има някакви примеси, малцинството се чувства неловко или го карат да се чувства така, и се премества на Колония, където не е малцинство. Не е ли така?

Фишър откри, че не може да отрече това. Така беше и той го беше приел като даденост, без да си задава въпроси.

— Това е човешката природа, — каза той. — Себеподобните се държат здраво един за друг. Те са създали нещо като... общност.

— Човешката природа, разбира се. Себеподобните се държат здраво, защото себеподобните мразят и презират различните от тях.

— Съществуват и М... Монго Колонии. — Фишър с усилие произнесе тази дума и съвсем ясно осъзна, че може би нанася смъртна обида на Директора, когото беше лесно и опасно да обидиш.

Танаяма не трепна.

— Това ми е добре известно, но хората, които доскоро господстваха на планетата, бяха именно Евро и те не могат да забравят това, така ли е?

— Вероятно и останалите не могат да го забравят и те имат повече причини за омраза.

— Но именно Ротор отлетя, за да се спаси от Слънчевата Система.

— По една случайност те бяха тези, които откриха хиперпространствения метод.

— И отидоха към една близка звезда, известна само на тях, звезда, която се движи към Слънчевата Система и може да мине толкова близо, че да я унищожи.

— Не сме сигурни нито че това им е известно, нито че знаят за съществуването на звездата.

— Разбира се, че знаят, — изръмжа Танаяма. — И отпътуваха без да ни предупредят.

— Г-н Директор, не искам да ви обиждам, но в това няма логика. Ако звездата, при която ще се установят, ще разруши с приближаването си Слънчевата Система, то системата на самата звезда също ще бъде разрушена.

— За тях ще бъде лесно да избягат, дори ако са построили още Колонии. Ние имаме един цял свят с население от осем милиарда души, които трябва да бъдат евакуирани — тази задача е много по-трудна.

— С колко време разполагаме?

Танаяма сви рамене.

— Казаха ми, че с няколко хиляди години.

— Това не е малко време. Може да не им е дошло наум, че е необходимо да ни предупредят. С приближаването на звездата и без

предупреждение щяхме да я забележим.

— А дотогава ще имаме по-малко време да се евакуираме. Те са открили звездата случайно. И ние нямаше да я открием още дълго време, ако не беше това, което ви е казала жена ви и ако вие не бяхте подхвърлили онова сполучливо предположение, че трябва да се разгледа внимателно онзи сектор от небето, който липсва. Ротор се е надявал да открием звездата колкото може по-късно.

— Но, г-н Директор, защо ще искат такова нещо? Единствено от безпричинна омраза?

— Не е безпричинна. За да бъде унищожена Слънчевата Система с огромния си товар от не-Евро хора. За да може човечеството да започне отначало с една хомогенна основа само от Евро хора. Е? Какво ще кажете?

Фишър безпомощно поклати глава.

— Невъзможно. Немислимо.

— Тогава защо не ни предупредиха?

— Не е ли възможно самите те да не са знаели посоката на движение на звездата?

— Невъзможно, — каза Танаяма с ирония. — Немислимо. Няма друга причина за това, което направиха, освен, че искат да бъдем унищожени. Но и ние ще открием хиперпространствения метод и ще отидем при тази нова звезда, и ще ги намерим. И тогава ще си върнем.

ТРИНАДЕСЕТ КУПОЛ

22.

Юджиния Инсиня се засмя недоверчиво на думите на дъщеря си. Какво прави човек, когато или трябва да се усъмни в здравия разум на дъщеря си, или в това, че чува добре?

— Какво каза, Марлейна? Какво искаш да кажеш с това, че отивам на Еритро?

— Помолих Губернатора Пит и той обеща да го уреди.

Инсиня се обърка.

— Но защо?

Марлейна отговори с изражение, което издаваше раздразнение:

— Защото ти каза, че искаш да направиш точни астрономически изчисление и че не можеш да ги направиш достатъчно прецизно на Ротор. Можеш да ги направиш на Еритро. Но виждам, че не точно това те интересува.

— Права си. Интересува ме защо се е съгласил да го уреди. Аз го молих на няколко пъти и той все ми отказваше. Той не желае да пуска на Еритро *никого*, освен някои специалисти.

— Просто му поставих въпроса по малко по-различен начин, мамо. — Марлейна се поколеба за момент. — Казах му, че знам, че иска да се отърве от теб и, че това е шанс за него.

Инсиня така рязко си пое дъх, че се задави и трябваше да се изкашля.

— Как можа да го *кажеш*? — попита тя със сълзи в очите.

— Истина е, мамо. Нямахте да го кажа, ако не беше истина. Чувала съм го, когато говори с теб и съм те чувала да говориш за него и е толкова ясно, че дори ти го виждаш. *Дразниш* го и му се иска да престанеш да го безпокоиш с... с каквото там го безпокоиш. И ти го знаеш.

Инсиня стисна устни и каза:

— Знаеш ли, скъпа, май ще трябва да ти се доверявам отсега нататък. Това, че трябва да измъкваш тези неща, наистина ме кара да се срамувам.

— Знаем, мамо. — Марлейна сведе поглед. — Извинявай.

— И все пак не разбирам. Не е било необходимо да му обясняваш, че го дразня. Той сигурно го знае. Защо тогава не ме изпрати на Еритро, когато го молех за това?

— Защото мрази Еритро и не желае да има нищо общо с него, а не е можел да преодолее неприязънта си към планетата само за да се отърве от теб. Само че този път няма да отидеш сама. Ще дойда и аз. Ще отидем и двете.

Инсиня се наведе напред и облегна длани на масата между тях.

— Не, Моли... Марлейна. Еритро не е място за теб. Аз няма да остана там завинаги. Ще си направя изчисленията и ще се върна, а ти ще останеш тук и ще ме чакаш.

— Боя се, че няма да стане така, мамо. Ясно е, че той се съгласи да те пусне, защото това е единственият начин да се отърве от мен. Затова се съгласи да те изпрати, когато помолих да отида с теб, а отказа, когато ти го молеше да отидеш сама. Разбираш ли?

Инсиня се намръщи.

— Не, наистина не разбирам. Какво общо имаш *ти*?

— Когато говорехме и аз му казах, че знам, че иска да се отърве и от двете, лицето му замръзна — разбираш ли, за да изтрие изражението си. Знаеше, че тълкувам изражението и други такива дребни неща и мисля, че не искаше да разбере какво чувствава. Но и това го издаде и аз разбрах много неща. Освен това, човек не може да скрие всичко. Например очите ти трепват, а ти сигурно дори не усещаш това.

— Значи разбра, че иска да се отърве и от теб.

— Още по-лошо. Той се *страхува* от мен.

— Защо ще се страхува от теб?

— Сигурно, защото ненавижда това, че разбирам нещата, която не иска да знам. — И тя добави с мрачна въздишка. — Много хора се разстройват от това.

Инсиня кимна.

— Мога да си представя. Караш хората да се чувствуват разсъблечени, умствено разсъблечени, като че ли през мозъка им духа студен вятър.

Тя се загледа в дъщеря си замислено.

— Понякога и аз се чувствавам така. Като погледна назад, като че ли още от дете ме притесняваше. Често си казвах, че просто си

необикновено интелигентна...

— Аз мисля, че е така, — бързо каза Марлейна.

— Да, това също, но явно имаше още нещо, въпреки че не можем да определя какво е то. Кажете ми, имаш ли нещо против да говорим за това?

— Не, мамо, — отвърна Марлейна, но гласът ѝ прозвуча предпазливо.

— Когато беше по-малка и откри, че притежаваш тази способност, а другите деца и дори възрастните я нямат, защо не дойде при мен да ми кажеш?

— Всъщност, веднъж опитах, но ти беше нервна. Не че каза нещо, просто разбрах, че си заета и нямаш време за детски глупости.

Инсиня широко отвори очи.

— *Казах ли, че са детски глупости?*

— Не го каза, но погледът ти и начинът, по който държеше ръцете си, го казаха.

— Трябваше да настояваш.

— Аз бях само дете. А ти беше нещастна през повечето време — заради Губернатора Пит и татко.

— Това няма значение. Има ли още нещо, което сега можеш да ми кажеш?

— Само още едно нещо, — каза Марлейна. — Когато Губернаторът Пит каза, че можем да заминем, от начина, по който го каза разбрах, че има нещо, което не ми казва.

— Какво е то, Марлейна?

— Там е работата, мамо. Аз не мога да чета *мисли* и не знам. Познавам само по външни белези, а това понякога оставя нещата недоизяснени. И все пак...

— Да?

— Имам чувството, че това, което Пит не ми каза, е нещо доста неприятно, може би дори лошо.

23.

Подготовката за Еритро отне на Инсиня доста време. На Ротор имаше работа, която не можеше да остави наполовина свършена. Трябваше да се разпорежи в астрономическия отдел, да остави инструкции на други хора, да назначи главния си асистент като свой заместник на длъжността Главен Астроном и някои последни консултации с Пит, който странно защо не говореше за заминаването ѝ.

Накрая Инсиня повдигна въпроса по време на последния си отчет преди заминаването.

— Утре заминавам за Еритро.

— Моля? — той вдигна поглед от отчета, в който се взираше, но тя беше сигурна, че не го чете. (Да не би да е прихванала някой от номерата на Марлейна и да не знае как да се справи с това? Не трябва да си мисли, че може да проникне дълбоко под повърхността, след като всъщност ме може.)

Тя търпеливо повтори:

— Утре заминавам за Еритро.

— Утре ли? Е, пак ще се върнеш, така че няма да се сбогуваме. Пази се. Приеми го като почивка.

— Възнамерявам да работя върху движението на Немезида в космоса.

— Така ли? Е... — той махна с двете си ръце напред сякаш да прогони нещо незначително. — Както искаш. Промяната в обстановката е почивка, дори ако продължиш да работиш.

— Искам да ти благодаря, че ми го позволи, Дженъс.

— Дъщеря ти ме помоли. Знаеш ли, че тя ме помоли?

— Знам. Каза ми го на същия ден. Аз ѝ казах, че няма право да те безпокои. Бил си много търпелив с нея.

Пит промърмори.

— Тя е едно съвсем необикновено момиче. Нямах нищо против да изпълня желанието ѝ. Това е само временно. Свърши си изчисленията и се върни.

Тя си помисли: За втори път споменава връщането ми. Какво щеше да разбере Марлейна от това, ако беше тук? Нещо лошо, каза тя, но какво?

— Ще се върнем, — каза тя с равен глас.

— Надявам се, че ще донесете новината, че Немезида няма да причини зло... след пет хиляди години.

— Това ще решат фактите, — каза тя мрачно и си отиде.

24.

Странно, помисли си Юджиния Инсиня. Намираше се на повече от две светлинни години от онова място в космоса, където беше родена и въпреки това само два пъти беше пътувала с космически кораб и то възможно най-краткото разстояние — от Ротор до Земята и после обратно до Ротор.

Тя не изпитваше силно желание да пътува в космоса. Марлейна беше движещата сила на това пътуване. Тя самостоятелно се срещна с Пит и го убеди да отстъпи пред нейното странно изнудване и тя беше истински развълнувана заради необяснимия си натрапчив импулс да отиде на Еритро. Инсиня не можеше да разбере това желание и гледаше на него като на още една част от уникалната умствена и емоционална чувствителност на дъщеря си. Но когато се случеше Инсиня да се тревожи от мисълта да замени безопасния, малък, удобен Ротор с просторния пуст свят на Еритро, който беше така чужд и заплашителен и се намираше на цели шестстотин и петдесет хиляди километра от Ротор (почти два пъти разстоянието между Ротор и Земята в Слънчевата Система), именно вълнението на Марлейна я въодушевяваше отново.

Корабът, с който щяха да пътуват до Еритро, не беше нито изящен, нито красив. Беше функционален. Той вършеше работа. Беше една от няколкото ракети, които се използват като ферибот; изстрелват ги от Еритро или към него, без да позволяват тромавото му гравитационно притегляне да им повлияе и най-малко, като и в двете посоки те се движеха през меката, ветровита непредвидимост на дивата му атмосфера.

Инсиня не мислеше, че пътуването ще бъде приятно. През по-голямата част щяха да са в безтегловност, а цели два дни в безтегловност без съмнение щяха да ги изтощят. Гласът на Марлейна прекъсна мислите ѝ.

— Хайде, мамо, чакат ни. Багажът е проверен и готов.

Инсиня тръгна напред. Последната тревожна мисъл, докато минаваше през шлюза беше, както можеше да се очаква, „Но защо

Дженъс Пит ни пусна с такава готовност?“

25.

Сийвър Дженар ръководеше един свят, голям колкото Земята. Или може би трябва да уточним, че ръководеше пряко един район покрит с купол, който се простираше върху площ от близо три квадратни километра и бавно се разрастваше. На останалата част от планетата, почти петстотин милиона квадратни километра суша и морета, нямаше хора. Нямаше и други живи същества с над-микроскопични размери. Така че, ако се приеме, че един свят се ръководи от многоклетъчните същества, които го населяват, то стотиците, които живееха и работеха в района под купола, бяха владетелите, а Сийвър Дженар ги ръководеше.

Дженар не беше едър човек, но силните черти на лицето му му придаваха внушителен вид. На младини те го караха да изглежда по-възрастен, отколкото беше, но сега, когато приближаваше петдесетте, това се компенсирало. Имаше дълъг нос и очите му бяха малко подпухнали. Косата му беше започнала да побелява. Гласът му обаче беше звучен и плътен баритон. (Едно време мислеше да направи сценична кариера, но външният му вид го обричаше на редки характерни роли и талантът му в административната сфера получи предимство.)

Отчасти именно този талант бе причината Дженар да остане в Купола на Еритро десет години и да види как от една несигурна тристайна постройка той се разраства в това, което беше — една растяща изследователска станция.

Куполът имаше недостатъци. Малко хора се задържаха в него продължително време. Работеше се на смени, тъй като почти всички, които идваха, се чувствуваха като на заточение и постоянно искаха да се върнат на Ротор. По-голямата част от хората намираха, че розовеникавата светлина на Немезида е или заплашителна, или мрачна, въпреки че светлината в Купола беше също така ярка и уютна, както на Ротор.

Куполът имаше и предимства. Дженар беше откъснат от врявата на роторианската политика, която с всяка година като че ли ставаше

по-затворена и безсмислена. И по-важно, беше откъснат от Дженъс Пит, на чиито възгледи той по принцип и безрезултатно се противопоставяше. От самото начало Пит упорито се противеше на идеята на Еритро да има колония, дори на това Ротор да остане в орбита около Еритро. Тук поне Пит претърпя пълно поражение заради общественото мнение, но се погрижи за това, Куполът да не получава достатъчно средства и да се забави неговото разрастване. Ако Дженар не беше успял да направи Купола източник на вода за Ротор — много по-евтин от астероидите — Пит вероятно щеше да го унищожи.

Общо взето обаче това, че Пит по принцип пренебрегваше, доколкото е възможно, съществуването на Купола, означаваше, че рядко правеше опити да се намесва в административните процедури на Дженар, а това напълно му допадаше.

Ето защо той се изненада, когато Пит лично си направи труда да го уведоми за пристигането на двама души, вместо да пусне информацията в ежедневната документация. Всъщност Пит подробно изложи този случай, с характерния за него лаконичен и наставнически стил, който не допускаше нито възражения, нито забележки, освен това разговорът им беше защитен.

Още по-голяма изненада беше това, че един от двамата, които идват на Еритро, е Юджиния Инсиня.

Някога, години преди Отпътуването, те бяха приятели, но после, след щастливите им дни в колежа (Дженар с копнеж си ги спомняше като доста романтични), Юджиния замина за Земята, за да работи по дипломната си работа и се завърна на Ротор със Земянин. Откакто се беше омъжила за Крайл Фишър, Дженар почти не я беше виждал — само един-два пъти, от разстояние. А когато тя и Фишър се разделиха, точно преди Отпътуването, Дженар беше зает, тя също, и нито един от двамата не помисли да поднови старите си връзки.

Може би Дженар си беше мислил за това от време на време, но Юджиния явно изпитваше дълбока мъка и беше заета с отглеждането на невръстната си дъщеря и той не искаше да се натрапва. После го изпратиха на Еритро и това сложи край на възможността да подновят връзката си. От време на време той се връщаше на Ротор за почивка, но там вече не се чувствуваше у дома си. Бяха му останали някои от старите приятели на Ротор, но вече не бяха така близки.

Сега Юджиния идваше с дъщеря си. В момента Дженар не можеше да си спомни нейното име, ако изобщо го знаеше. В действителност никога не я беше виждал. Вече трябваше да е на петнадесет години и той със странен вътрешен трепет се чудеше дали не е започнала да прилича малко на Юджиния като млада.

Дженар тайно надзърна навън през прозореца на кабинета си. Толкова беше свикнал с Купола на Еритро, че вече не го гледаше с критичен поглед. Тук живееха и работеха както мъже, така и жени — нямаше деца. Това бяха работници, която оставаха за по една смяна от няколко седмици или месеца и някои от тях се връщаха, за да изкарат още една, други не. Освен него и още четирима, които по една или друга причина се бяха научили да предпочитат живота в Купола, нямаше други постоянни работници.

Нямаше кой да се гордее с Купола като със свое жилище. Поддържаха го чист и подреден по-скоро по необходимост, но в атмосферата му имаше и нещо неестествено. Имаше прекалено много линии и арки, плоскости и кръгове. Липсваше му безпорядъкът, хаосът на постоянното присъствие, който особеностите в характера на една определена личност придават на една стая или дори едно бюро.

Разбира се, той живееше тук постоянно. Стаята и бюрото му отразяваха неговия ръбат и уравновесен характер. Може би това беше още една причина да се чувства добре в Купола на Еритро. Формата на неговия характер отговаряше на пестеливите форми в Купола.

Но какво щеше да бъде впечатлението на Юджиния Инсиня? (Той се радваше, че си е върнала моминското име.) Ако е останала същата, каквато си я спомняше, тя щеше да предпочете безпорядъка, неочакваните игриви щрихи, въпреки че беше астроном.

А може да се е променила. Дали същността на хората се променяше? Дали не беше озлобена и наранена след като Крайл Фишър я беше напуснал...

Дженар се почеса по слепоочието, където косата му беше посивяла и реши, че само си губи времето с тези безполезни размисли. Скоро щеше да види Юджиния, тъй като беше наредил да я доведат при него веднага щом пристигне.

Дали пък не трябваше лично да я посрещне?

Не! Вече за пети път водеше този вътрешен спор. Не трябваше да изглежда прекалено нетърпелив; това не отиваше на достойнството на

неговата длъжност.

Но след това Дженар реши, че не това е истинската причина. Той не искаше да я кара да се чувства неловко, не искаше тя да си мисли, че той е същият натрапващ се и некадърен обожател, който така тронаво беше отстъпил пред високия и намръщен хубавец от Земята. А след като беше срещнала Крайл, Юджиния не го погледна отново — поне не на сериозно.

Дженар хвърли поглед на съобщението от Дженъс Пит — сухо и сбито, каквито бяха всичките му съобщения и изпълнено с онова непреодолимо чувство за власт, като че ли вероятността за несъгласие не само че беше нечувана, но и наистина недопустима.

Сега той забеляза, че в писмото си Пит обръща повече внимание на младата дъщеря, отколкото на майката. Той подчертаваше това, че дъщерята проявява голям интерес към Еритро и, че ако пожелае да изследва повърхността на планетата, трябва да ѝ бъде разрешено.

Какво означаваше това?

26.

Ето я и нея. С четиринадесет години по-възрастна отколкото беше, когато отпътуваха. С двадесет години по-възрастна отколкото беше преди да срещне Крайл, в деня, когато двамата с нея отидоха във Фермерска Зона С и се изкачиха на ниво с по-слаба гравитация и тя се смя, когато той опита да направи плавно салтомортале, но се завъртя прекалено силно и падна по корем. (Всъщност той много лесно можеше да се нарани, тъй като, въпреки че усещането за тежест намаляваше, масата и инерцията не се променяха, което можеше да доведе до сериозни наранявания. За щастие не му се наложи да понесе *такова* унижение.)

Юджиния *изглеждаше* по-възрастна, но не беше напълняла много и косата ѝ, която сега беше по-къса и права, изглеждаше по-обикновена, но беше запазила тъмнокафявия си цвят.

Когато тя се приближи към него, усмихната, той усети как сърцето му издайнически ускори ритъма си. Тя му подаде и двете си ръце и той ги пое.

— Сийвър, — каза тя, — аз те предадох и ужасно се срамувам.

— Предаде ли ме? Какво искаш да кажеш, Юджиния? — *Наистина*, какво искаше да каже? Да не би да намекуваше за брака си с Крайл?

— Трябваше да мисля за теб всеки ден, — отговори тя. — Трябваше да ти изпращам вести, да ти съобщавам новините, да настоявам да те посетя.

— Вместо това, изобщо не си се сещала за мен!

— О, не съм чак *толкова* лоша. Мислех за теб от време на време. Някога не съм те *забравяла*. Дори за секунда не си го помисляй. Само че мислите ми не ме накараха да предприема нещо.

Дженар кимна. Какво можеше да каже? Той отвърна:

— Знам, че си била заета. А аз бях тук — далеч от очите и естествено далеч от сърцето ти.

— Не е така. Почти не си се променил, Сийвър.

— В това е предимството на двадесет години да изглеждаш по-възрастен и да имаш груби черти на лицето. След това изобщо не се променяш. С годините ставаш малко по-стар, а чертите ти малко по-груби. Но не толкова, че да има видима промяна.

— Стига. Нарочно говориш така, за да те съжаляват добросърдечните жени. И в това не си се променил.

— Къде е дъщеря ти, Юджиния, казаха ми, че и тя ще дойде с теб?

— Тука е. Как иначе. Не мога да проумея защо, но Еритро е нейната представа за Рай. Отиде в квартирата ни, за да разопакова и подреди багажа. Тя е от този тип момичета. Сериозна. С чувство за отговорност. Практична. Изпълнителна. Притежава онези качества, които някой на времето нарече всички непривлекателни добродетели.

Дженар се засмя.

— Много добре ги познавам. Само да знаеше колко съм се старал на времето да развия поне един очарователен порок. Но така и не успях.

— Е, с годините човек започва да се нуждае от повече непривлекателни добродетели и по-малко очарователни пороци. Но защо се оттегли на Еритро за постоянно, Сийвър? Разбирам, че някой трябва да ръководи Купола на Еритро, но не вярвам да си единственият човек на Ротор, подходящ за тази работа.

— Всъщност, обичам да мисля, че е така, — каза Дженар. — В известен смисъл тук ми е приятно, а и от време на време ходя на Ротор за кратки почивки.

— И никога не си идвал да ме видиш?

— Ако аз съм в почивка, това не означава, че и ти си свободна. Предполагам, че откакто откри Немезида си много по-заета от мен. Но съм разочарован. Искях да се запозная с дъщеря ти.

— Ще се запознаеш. Казва се Марлейна. Всъщност, дълбоко в сърцето ми, тя е Моли, но не ми позволява да я наричам така. На петнадесет години е и не може да понася умалителното име и държи да я наричат Марлейна. Не се бой, ще я видиш. Всъщност, не исках да присъствува на първата ни среща. В нейно присъствие нямаше да можем спокойно да се отдадем на спомени.

— Искаш ли да се отдадем на спомени, Юджиния?

— За някои неща.

Дженар се запъна:

— Съжالياвам, че Крайл не дойде с нас.

Усмивката замръзна на лицето на Инсиня.

— Само за *някои* неща, Сийвър. — Тя се обърна, отиде до прозореца и погледна навън. — Между другото, това място е доста голямо. Останах впечатлена от това, което видях. Ярки светлини. Истински улици. Големи сгради. Въпреки това, на Ротор почти не се говори за Купола, той почти не се споменава. Колко души живеят и работят тук?

— Различно. Има и спокойни и заети моменти. Имали сме до деветстотин души. В момента техният брой е петстотин и шестнадесет. Познавам всеки един от тях. Не е лесно. Всеки ден някой пристига, а друг си отива.

— Освен теб.

— И още няколко души.

— Но защо е необходим Куполът, Сийвър? Нали атмосферата на Еритро е подходяща за дишане?

Сийвър изнесе долната си устна напред и за пръв път избегна погледа ѝ.

— Подходяща е за дишане, но не напълно. Светлината не е подходяща. Когато човек излезе от Купола го облива една розова светлина, която бие към оранжево, когато Немезида е високо в небето. Достатъчно ярка е, на нея може да се чете. Но не е съвсем естествена. Освен това, самата Немезида не изглежда естествена. Изглежда огромна и повечето хора смятат, че е заплашителна и, че червеникавата ѝ светлина ѝ придава гневен вид; това ги подтиска. И действително Немезида е опасна, поне до известна степен. Тъй като не е ослепително ярка, човек има възможност да я наблюдава и да търси слънчеви петна по повърхността ѝ. А инфрачервената светлина лесно уврежда ретината на окото. По тази и по други причини, хората, които излизат на открито, носят специален шлем.

— Значи Куполът е съоръжение, което по-скоро осигурява нормална светлина отвътре, отколкото да предпазва от нещо отвън.

— Дори въздухът в Купола идва от Еритро. Въздухът и водата, които циркулират тук, се извличат от планетата. Естествено обаче внимаваме да не пропускаме прокариотите, — обясни Дженар. — Знаеш за какво говоря, малките синьо-зелени клетки.

Инсиня кимна замислено. Това се оказа обяснението за съдържанието на кислород във въздуха на Еритро. Тук *имаше* живот, дори широко разпространена форма на живот, но тя беше микроскопична, равностойна само на най-простите форми на клетъчен живот в Слънчевата Система.

— Това наистина ли са прокариоти? — попита тя. — Знам, че ги наричат така, но така наричаме и нашите бактерии. Това бактерии ли са?

— Ако могат да се сравнят с нещо от историята на живота в Слънчевата Система, то е цианобактерията, която фотосинтезира. Но имаш право като задаваш този въпрос. Не, не са като *нашите* цианобактерии. Те съдържат нуклеопротеин, но неговата структура е съвсем различна от тази, която преобладава при земните клетки. Освен това имат някакъв вид хлорофил, който не съдържа магнезий и функционира с помощта на инфрачервена светлина, така че клетките са по-скоро безцветни, отколкото зелени. Различните ензими съдържат минерали в различни пропорции. И все пак, имат достатъчно голяма външна прилика със земните клетки, за да бъдат наречени прокариоти. Доколкото знам, биолозите искат да наложат термина „еритриоти“, но за небиолози като нас прокариоти е по-подходящо.

— Значи те осигуряват кислорода в атмосферата на Еритро?

— Точно така. Наличието на кислород не би могло да се обясни с нищо друго. Между другото, Юджиния, като астроном, можеш ли да ми кажеш какви са последните теории за възрастта на Немезида?

Инсиня сви рамене.

— Червените джуджета са почти безсмъртни. Немезида може да е стара колкото Вселената и да продължи да съществува без видими изменения още сто милиарда години. Най-точно ще преценим възрастта ѝ по съдържанието на първичните елементи, от които е съставена. В случай, че е звезда от първо поколение и се е образувала от водород и хелий, възрастта ѝ ще бъде над десет милиарда години — два пъти по-стара от Слънцето в Слънчевата Система.

— Значи и Еритро е на десет милиарда години.

— Сигурно. Звездните системи се формират наведнъж. Защо питаш?

— Просто ми се вижда странно, че за десет милиарда години животът не се е развил над фазата на прокариотите.

— Не намирам, че това е изненадващо, Сийвър. Животът на Земята остава на нивото на прокариотите около два — три милиарда години след като се появява, а тук на Еритро концентрацията на слънчева енергия е много по-малка, отколкото на Земята. За образуването на по-сложни форми на живот е необходима енергия. Това доста се обсъждаше на Ротор.

— Така и предполагам, — каза Дженар, — но до Купола рядко стига такава информация. Предполагам, че сме прекалено вгълбени в собствените си задължения и проблеми, въпреки че би било естествено прокариотите да са част от тях.

— От друга страна и на Ротор не се чува много за Купола, — отвърна Инсиня.

— Да, като че ли сме откъснати един от друг. Но, в края на краищата, Куполът не е особено интересен, Юджиния. Той е просто една работилница. Така че не се учудвам, че се губи сред изобилието от събития на Ротор. Цялото внимание е насочено към новите Колонии, които се строят. Ще се преместиш ли на някоя от тях?

— Никога. Аз съм роторианка и възнамерявам да остана на Ротор. Извинявай, че ти го казвам, но дори тук нямаше да дойда, ако не се налагаше. Трябва да направя някои астрономически наблюдения от база, която е по-стабилна от Ротор.

— Пит ми съобщи за това. Наредено ми е да ти окажа пълно съдействие.

— Добре. Сигурна съм, че така и ще направиш. Между другото, преди малко спомена, че не искате да допускате прокариотите в Купола. Успешно ли се справяте с това? Безвредна ли е водата тук?

— Естествено, — отвърна Дженар, — щом ние пием от нея. В Купола няма прокариоти. Водата, която влиза — всяко нещо, което влиза в Купола — се облива с ултравиолетова светлина, която за секунди унищожават прокариотите. Енергията на късовълновите фотони в светлината е прекалено голяма за малките същества и разяжда основните компоненти на клетките. А дори някои от тях да преминат в Купола, доколкото знаем, те не са отровни, нито вредни. Правили сме опити с животни.

— Това е голямо успокоение.

— Обратното също важи. Нашите микроорганизми не могат да се развиват като прокариотите в условията на Еритро. Поне, когато

имплантираме наши бактерии в почвата на Еритро, те не могат да растат и да се размножават.

— А многоклетъчните растения?

— Опитвали сме, но резултатите са незадоволителни. И това сигурно се дължи на светлината от Немезида, защото в Купола много сполучливо отглеждаме растения като използваме почва и вода от Еритро. Естествено докладваме тези резултати на Ротор, но се съмнявам, че информацията се разгласява. Както казах, Ротор не се интересува от Купола. Без съмнение Страшният Пит не се интересува от нас, а той е най-важната фигура на Ротор.

Дженар каза това усмихнат, но усмивката му беше напрегната. (Инсиня се запита как би я изгълкувала Марлейна.)

— Пит не е страшен, — отвърна тя. — Понякога е *уморителен*, но това е нещо съвсем различно. Знаеш ли, Сийвър, когато бяхме млади, винаги съм мислила, че някой ден *ти* ще станеш Губернатор. Ти беше много умен.

— Бях?

— Сигурна съм, че все още си, но тогава беше толкова добре ориентиран в политиката, имаше такива идеи. Обичах да те слушам. В много отношения ти щеше да бъдеш по-добър Губернатор от Дженъс. Щеше да се вслушваш в хората. Нямахте като него да държиш на своето.

— Именно поради тази причина щях да бъда неподходящ Губернатор. Виждаш ли, аз нямам точно определени цели в живота. Просто искам да правя това, което според мен е правилно за момента, с *надеждата*, че резултатът ще е поносим. А Пит знае какво иска и смята да го постигне на всяка цена.

— Имаш погрешна представа за него, Сийвър. Той има твърди възгледи, но е много разумен човек.

— Разбира се, Юджиния. В това е неговият голям талант. В тази рационалност. Каквато и цел да преследва, причините за това са съвършено добри, логични и хуманни. Той винаги може да измисли такава причина, и да бъде толкова искрен, че успява да убеди дори себе си. Сигурен съм, че ако си имала работа с него, той е успявал да те убеди да направиш това, което първоначално не си искала да правиш и че го е правил не със заповеди и закани, а с много спокойни и разумни аргументи.

Юджиния промълви:

— Ами...

Дженар язвително добави:

— Виждам, че си патила от неговата рационалност. Така че сама можеш да разбереш, че той е добър Губернатор. Не добър човек, а добър Губернатор.

— Не бих казала, че не е добър човек, Сийвър, — каза Инсиня и леко поклати глава.

— Е, хайде да не спорим за това. Искам да се запозная с дъщеря ти. — Той се изправи. — Какво ще кажеш да ви дойда на гости след вечеря?

— Ще бъде чудесно, — отвърна Инсиня.

Дженар я проследи с усмивка, която изчезна, когато тя излезе. Юджиния беше казала, че иска да си говорят за миналото и първата му реакция беше да спомене съпруга ѝ, а това не ѝ хареса.

Той тихо въздъхна. Все още притежаваше тази невероятна способност да проваля шансовете си.

27.

Юджиния каза на дъщеря си:

— Казва се Сийвър Дженар и тъй като е ръководител на Купола на Еритро, към него се обръщат с „г-н Комендант“.

— Да, мамо. Щом това е титлата му, ще го наричам така.

— И не искам да го притесняваш...

— Не бих направила такова нещо.

— Много лесно можеш да го направиш, Марлейна. Нали знаеш това? Просто приемай думите му без да го поправяш като тълкуваш жестовите и изражението му. Моля те! В колежа, и известно време след това, бяхме добри приятели. И въпреки че живее в Купола от десет години, и не сме се виждали, *все още* сме приятели.

— Мисля, че сте били повече от приятели.

— Точно това имам предвид, — каза Инсиня. — Не искам да го наблюдаваш и да му казваш какво мисли и чувства в действителност. За твоё сведение *не сме* били гаджета в този смисъл и никога не сме били любовници. Бяхме приятели и се харесвахме... като приятели. Но след като срещнах баща ти... — Тя поклати глава и махна неопределено с ръка. — И внимавай какво говориш за Губернатора Пит, ако стане въпрос за него. Имам чувството, че Комендантът Дженар няма доверие на Губернатора Пит...

Марлейна дари майка си с една от редките си усмивки.

— Да не би да си изучавала подсъзнателното поведение на Комендантът Дженар? Защото това май не е само чувство.

Инсиня поклати глава.

— Виждаш ли? Дори за момент не можеш да се спреш. Добре, не е чувство. Той наистина *каза*, че му няма доверие. И знаеш ли, — добави тя сякаш говореше на себе си, — може да има причина...

Тя се обърна към Марлейна и неочаквано каза:

— Ще ти го кажа още веднъж, Марлейна. Можеш да наблюдаваш свободно Коменданта и да разбираш каквото искаш, но не му казвай нищо. Разбра ли?

— Мислиш ли, че има някаква опасност, мамо?

— Не знам.

— Аз знам, — каза Марлейна сякаш между другото. — Веднага щом Губернаторът Пит ни разреши да дойдем на Еритро, разбрах, че има някаква опасност. Само че не знам каква.

28.

Когато за пръв път видя Марлейна, Сийвър беше потресен. Още по-лошо беше, че момичето го погледна намръщено, като че ли много добре разбра реакцията му и причината за нея.

Истината беше, че в нея нямаше нищо, което да показва, че е дъщеря на Юджиния. Тя не притежаваше нито красотата, нито изяществото, нито чара на майка си. Само тези големи и умни очи, вторачени в него, които също не приличаха на очите на Юджиния. Това беше единственото нещо, с което Марлейна превъзхождаше майка си.

Но постепенно първоначалното му впечатление се промени. Поканиха го на чай и Марлейна се държа чудесно. Имаше превъзходни маниери и явно беше интелигентна. Как се беше изразила Юджиния? Всички непривлекателни добродетели. Не беше чак толкова зле. Като другите хора с нейната външност тя сякаш копнееше за обич. Както и самият той понякога. Той почувствува, че я разбира.

След известно време той каза:

— Юджиния, мога ли да поговоря насаме с Марлейна?

С привидно безразличие Инсиня попита:

— Нещо конкретно ли искаш да я питаш, Сийвър?

— Марлейна е говорила с Губернатора Пит и тя го е убедила да ви позволи да дойдете в Купола, — отвърна Дженар. — Като Комендант на Купола аз до голяма степен съм зависим от думите и делата на Губернатора Пит и за мен ще бъде от голямо значение, ако Марлейна ми разкаже за срещата си с него. Мисля, че ще се чувства по-спокойна, ако сме само двамата.

Инсиня излезе и Дженар се обърна към Марлейна, която седеше потънала в един голям стол в ъгъла на стаята. Беше отпуснала ръце в скута си и сериозно гледаше Коменданта с красивите си тъмни очи.

— Майка ти изглежда притеснена, че те оставя с мен. Ти притесняваш ли се? — попита Дженар с насмешка.

— Ни най-малко, — отвърна Марлейна. — Ако се притеснява, то е заради вас, а не заради мен.

— Заради мен ли? Защо?

— Мисли, че мога да ви засегна.

— Ти би ли го направила, Марлейна?

— Не нарочно, г-н Комендант. Ще се постарая да не го правя.

— Сигурен съм, че ще успееш. Знаеш ли защо исках да останем насаме?

— Казахте на майка ми, че искате да ви разкажа за разговора ми с Губернатора Пит. Това е вярно, но искате и да ме опознаете.

Дженар леко сбърчи вежди.

— Естествено, че искам да те опозная по-добре.

— Не е така, — каза бързо Марлейна.

— А как е тогава?

Марлейна погледна настрани.

— Съжалявам, г-н Комендант.

— За какво съжаляваш?

По лицето ѝ пробяга тъга, но тя не отговори.

— Какво има, Марлейна? — тихо попита Дженар. — Трябва да ми кажеш. Много е важно да си искрена с мен. Ако майка ти ти е казала да внимаваш какво говориш, моля те, забрави това. Ако е намекнала, че съм чувствителен, че лесно се засягам, моля те, забрави и това. Всъщност, заповядвам ти да говориш свободно с мен и ни най-малко да не се тревожиш, че ще ме засегнеш и трябва да се подчиниш на заповедта ми, защото аз съм Комендант на Купола на Еритро.

Марлейна внезапно се засмя.

— Вие наистина много искате да разберете какво представлявам.

— Разбира се.

— Защото се чудите как може да съм дъщеря на майка си след като изглеждам така.

Дженар отвори очи.

— Никога не съм казвал подобно нещо.

— Не е необходимо. Вие сте стар приятел на майка ми. Тя ми каза. Но сте я обичал и още не ви е минало съвсем, и очаквахте да изглеждам като нея на младини, но когато ме видяхте, вие трепнахте и се отдръпнахте.

— Така ли? Забеляза ли се?

— Беше почти незабележимо тъй като сте учтив човек и се опитахте да го скриете, но аз лесно го видях. После погледнахте към майка ми и пак към мен. И после — гласът ви, когато за пръв път ме

заговорихте. Всичко беше съвсем ясно. Вие си помислихте, че никак не приличам на майка си и се разочаровахте.

Дженар се облегна назад в стола си и каза:

— Но това е невероятно.

Лицето на Марлейна светна от радост.

— Наистина мислите така, г-н Комендант. *Наистина* мислите така. Не се засегнахте. Не ви е неудобно. Доволен сте. Вие сте първият, *първият*. Дори на майка ми не ѝ харесва.

— Няма значение дали ми харесва или не. Това е напълно неуместно, когато се сблъскаш със свръхестественото. Откога разбираш езика на тялото, Марлейна?

— Винаги съм го разбирала, но ставам все по-добра. Според мен всеки би могъл да го прави, стига да наблюдава и... да мисли.

— Не е така. Недей да мислиш, че всеки може. И казваш, че обичам майка ти.

— Без съмнение, г-н Комендант. Когато сте до нея го издавате с всеки поглед, с всяка дума, с всяко трепване.

— Мислиш ли, че тя го забелязва?

— Подозира го, но не ѝ се иска да е така.

Дженар отмести поглед.

— Винаги е било така.

— Заради баща ми.

— Знам.

Марлейна се поколеба преди да продължи.

— Мисля, че грешите. Ако можеше да ви види сега...

— За съжаление не може. Но съм толкова щастлив, че ти можеш. Ти си красива.

Марлейна се изчерви. После каза:

— Наистина мислите така.

— Разбира се.

— Но...

— След като не мога да те излъжа, няма да се опитвам. Лицето ти не е красиво. Тялото ти не е красиво. Но *ти си* красива и това е важното. Сама виждаш, че съм искрен.

— Да, виждам, — каза Марлейна и се усмихна с такова щастие, че за момент дори лицето ѝ изглеждаше красиво. Дженар също се усмихва и каза:

— Хайде сега да поговорим за Губернатора Пит. След като разбрах, че си едно рядко проницателно младо момиче, това е още по-важно. Съгласна ли си?

Марлейна склочи ръце в скута си и се усмихна с престорена скромност.

— Да, чичо Сийвър. Нали нямаш нищо против да те наричам така?

— Не. Даже съм поласкан. А сега ми разкажи за Губернатора Пит. Той ми нареди да оказвам пълно съдействие на майка ти и да ѝ предоставя свободен достъп до астрономическата ни апаратура. Как мислиш, защо го е направил?

— Майка ми иска да направи точни наблюдения върху движението на Немезида спрямо звездите, а Ротор е прекалено нестабилна база за тази цел. Еритро е много по-подходящ.

— Това някакъв нов проект ли е?

— Не, чичо Сийвър. Тя ми каза, че от много време се опитва да получи необходимите данни.

— Тогава защо не е поискала да дойде тук по-рано?

— Искала е, но Губернаторът Пит ѝ е отказал.

— А сега защо е съгласен?

— Защото искаше да се отърве от нея.

— Така и предполагам — ако постоянно го е занимавала с астрономическите си проблеми. Но тя сигурно му е омръзнала отдавна. Защо я изпраща чак *сега*?

Марлейна тихо отговори.

— Искаше да се отърве от *мен*.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТ НА ЛОВ

29.

Бяха изминали пет години от Отпътуването. За Крайл Фишър беше трудно да повярва в това, тъй като имаше чувството, че е изминало много повече време, безкрайно много време. Ротор не беше в миналото му, а в някакъв съвсем друг живот, който му се струваше все по-невероятен. Наистина ли беше живял там? Наистина ли имаше жена?

Единствено дъщеря си помнеше ясно, но дори този спомен беше объркан, защото понякога като че ли си я спомняше като ученичка.

Разбира се, това объркване се дължеше, до голяма степен, на факта, че животът му през последните три години, откакто Земята беше открила Звездата Съсед, беше трескаво напрегнат. Той постоянно пътуваше до различни Колонии.

Всички те бяха населени с хора от неговата раса, които говореха на неговия език и имаха общо взето неговата културна ориентация. (Това беше предимството на разнообразието на Земята. Тя разполагаше с агенти, които по външност и култура приличаха на населението на всяка Колония.)

Разбира се, той не можеше напълно да се слее с населението на Колониите. Независимо, че външно приличаше на тамошните хора, той говореше с различно произношение, не можеше да понася промените в гравитацията с тяхната грация, не можеше да плава като тях в зоните с ниско притегляне. На всяка Колония, която посещаваше, той се издаваше по много, различни начини и хората винаги леко се отдръпваха от него, въпреки че навсякъде той беше преминал през карантина и лечение, преди да бъде допуснат на самата Колония.

Престоят му на различните Колонии продължаваше по няколко дни или седмици. От него не се очакваше да се задържи по-дълго или да създаде семейство, както стана на Ротор. Но Ротор притежаваше хиперпространствения метод, а сега Земята търсеше сведения от по-малка важност или поне той беше изпращан с по-маловажни задачи.

Беше се върнал преди три месеца. Не очакваше ново назначение, а и не гореше от желание за работа. Беше му омръзнало да напуска

Земята, да не отговаря на средата, да се преструва на турист.

Старият му приятел и колега, Гаранд Уайлър, току-що се беше завърнал от някаква Колония и сега го гледаше с уморен поглед. Тъмната кожа на красивата му ръка проблесна на светлината, когато я повдигна, за да помирише ръкава си и пак я отпусна.

Фишър се усмихна под мустак. Познаваше този жест, самият той го правеше. Всяка Колония имаше характерна миризма, в зависимост от растенията, които се отглеждаха там, подправките, с които се готвеше, парфюмите, които се използваша, самите машини и смазочни масла. С нея бързо се свикваше, но когато се завърнеш на Земята човек започваше да я усеща. Това продължаваше дори след като се е изкъпал и е изпрал дрехите си.

— Добре дошъл, — каза Фишър. — Как беше на тази Колония?

— Както винаги — ужасно. Старият Танаяма е прав. Това, което всички Колонии мразят най-много е разнообразието. Те не харесват различията във външността, вкусовете, възможностите и живота. Те се подбират, за да са еднакви и презират всичко останало.

— Прав си, — каза Фишър. — Жалко е.

— Това определение е меко и безчувствено, — отвърна Уайлър. — „Жалко“. „Хопа, изпуснах чинията“. „О, жалко“. „А, развали се контактната ми леща“, „Ех, че жалко“. Тук става дума за човечеството. Става дума за непрестанните усилия на Земята да открие начин за съвместно съществуване на всички култури и раси. Положението все още не е идеално, но е рай в сравнение с това само преди един век. А когато успеем да отидем на Колониите всичко отива по дяволите и се озоваваме в Средновековието. А ти казваш „Жалко“. Как можеш да реагираш по този начин на такава огромна трагедия?

— Съгласен съм, — отвърна Фишър, — но след като не можеш да ми дадеш някакъв практически съвет, какво значение има какви думи използвам? На Акарума ли беше?

— Да.

— Те знаят ли за Звездата Съсед?

— Разбира се. Доколкото знам, новината е стигнала на всички Колонии.

— Разтревожени ли са?

— Ни най-малко. Защо да се тревожат? Имат хиляди години на разположение. Те могат да напуснат Слънчевата Система много преди

Звездата да се приближи, особено ако се окаже, че наистина представлява заплаха, което, както знаеш, е абсолютно сигурно. Всички Колонии могат да напуснат Слънчевата Система. Те се възхищават от Ротор и само чакат удобен момент да отпътуват. — Уайлър беше намръщен и говореше с горчивина. Той продължи:

— Всички ще отпътуват, а ние ще останем тук. Как можем да построим достатъчно Колонии, за да спасим осем милиарда човешки същества?

— Говориш като Танаяма. С какво ще си помогнем, ако ги настигнем и ги накажем или унищожим? Пак ще сме тук и пак няма да можем да се махнем от Земята. Какво ще спечелим, ако всички те останат като послушни деца и заедно с нас изчакат Звездата Съсед?

— Това не те вълнува, Крайл. Но Танаяма се вълнува и аз го подкрепям. Той е толкова запален, че ако е необходимо, ще разпердушини Галактиката, за да изнамери хиперпространствения метод за Земята. Той му е необходим, за да настигнем Ротор и да ги разбием, но дори това да не ни помогне, хиперпространственият метод ще ни е нужен, ако се наложи да евакуираме от Земята колкото може повече хора. Така че Танаяма има право, дори мотивите му да са неморални.

— Но да предположим, че открием хиперпространствения метод и разберем, че разполагаме с достатъчно време и средства да евакуираме само един милиард души. Кой ще са те? И какво ще стане, ако тези, които са на власт, започнат да спасяват само хора от своята раса?

Уайлър изръмжа:

— Не е за мислене.

— Прав си, — съгласи се Фишър. — Можем само да се радваме, че няма да сме между живите, когато се стигне дотам.

— Що се отнася до това, — Уайлър снижи гласа си, — може вече да се е стигнало. Подозирам, че вече разполагаме с хиперпространствения метод или, че малко ни остава да го разработим.

Фишър го погледна с дълбоко недоверие.

— Какво те кара да мислиш така? Сънища? Интуиция?

— Не. Познавам една жена, чиято сестра познава един човек от екипа на Стария. Достатъчно ли е?

— Разбира се, че не.

— Не съм в състояние да ти кажа нищо повече. Виж какво, Крайл, аз съм твой приятел. Знаеш, че ти помогнах да се върнеш на работа в Управлението.

Крайл кимна.

— Знам и съм ти благодарен за това. И от време на време се опитвам да ти се отблагодаря с подобни услуги.

— Така е и аз съм ти благодарен за това. Сега искам да ти дам секретна информация, която мисля, че ще е важна за теб я ще ти бъде от полза. Готов ли си да ме изслушаш и да не ме издадеш?

— Винаги готов.

— Разбира се, знаеш с какво се занимаваме.

— Да, — отвърна Фишър. Това беше безсмислен реторичен въпрос, на който не можеше да има друг отговор.

Вече пет години агенти на Управлението (между които беше и Фишър през последните три години) се ровеха из информационните буница на Колониите. Търсеха полезни отпадъци.

Всички Колонии, както и Земята, работеха над хиперпространствения метод, още откакто се разбра, че Ротор го притежава и особено, откакто Ротор го беше доказал, като напусна Слънчевата Система.

Предполагаше се, че по-голямата част, а може би всички Колонии разполагаха с отделни сведения за дейността на Ротор. Според Споразумението за Огласяване на Научните Постижения всяко от тези сведения трябваше да се оповести открито и тогава, ако успееш да съберат цялата информация, това на практика щеше да означава получаването на хиперпространствения метод. Но явно в този случай това беше неосъществимо. Не се знаеше какви предимства може да донесе новият метод и всяка Колония се надяваше да бъде първа в това отношение и така да получи значителна преднина пред останалите. Ето защо всички криеха това, с което разполагат — ако изобщо разполагаха с нещо — само че никой нямаше достатъчно информация.

Самата Земя с помощта на извънредно сложната система на Земните Служби за Разследване, душеше по всички Колонии без изключение. Земята беше тръгнала на лов и Фишър беше един от ловците.

Уайлър бавно каза:

— Прегледахме събраната досега информация и предполагам, че тя е достатъчна. Ще успеем да разработим пътуване посредством хиперпространствения метод. Мисля, че ще стигнем до Звездата Съсед. Не ти ли се иска да бъдеш един от хората, които ще отидат?

— Защо ще искам да ходя там, Гаранд? Ако изобщо се осъществи това пътуване, в което се съмнявам.

— Убеден съм, че ще се осъществи. Не мога да ти кажа откъде го знам, но можеш да ми вярваш, източникът ми е сигурен. Разбира се, че ще искаш да отидеш. Може да видиш жена си. Ако не нея — тогава дъщеря си.

Фишър неспокойно се размърда. Имаше чувството, че е прекарал половината си живот, старейки се да не мисли за тези очи. Марлейна вече беше на шест години и сигурно говореше тихо и бавно — като Роузан. Сигурно можеше да вижда в душите на хората — като Роузан.

— Говориш глупости, Гаранд, — каза той. — Дори да успеем да осъществим такъв полет, защо ще ме включват в екипажа? Сигурно ще изпратят специалисти от различни области. Освен това, ако има някой, когото Старият няма да пусне, то това съм аз. Може да ми е позволил да се върна на работа в Управлението и да ми е възлагал задачи, но знаеш какво е отношението му към провала, а аз наистина се провалих на Ротор.

— Да, но именно в това е въпросът. Именно това те прави специалист. Ако ще преследва Ротор, как би могъл да не включи единствения Земянин, който е живял там четири години? Кой би могъл да разбере Ротор и да знае как да се справи с тях по-добре от теб? Поискай да те приеме. Изтъкни този факт, но не забравяй, че не знаеш, че притежаваме хиперпространствения метод. Просто говори за възможности, използвавай условно наклонение. И в никакъв случай не ме намесвай. Аз също не знам за това.

Фишър се намръщи замислено. Възможно ли беше това? Не смееше да се надява.

30.

На следващия ден, докато Фишър се двоумеше дали да рискува да поиска среща с Танаяма, решението беше взето вместо него. Танаяма го извика при себе си.

Танаяма рядко викаше при себе си обикновените агенти. Той имаше много заместници, които да ги тормозят. Но ако Стариият повикаше някой от агентите, това обикновено не беше на добро. Ето защо Крайл Фишър с мрачно примирение се подготви да бъде назначен като инспектор на фабрики за производство на торове.

Танаяма седеше зад бюрото си. През последните три години, откакто Земята откри Звездата Съсед, срещите им бяха редки и кратки, но Танаяма изглеждаше непроменен. Той открай време беше нисък и съсухрен, така че беше невъзможно да се промени повече. Погледът му беше запазил своята пронизателност и в бледите очертания на устните му все още се четеше жестокост. Може би дори беше облечен в същите дрехи както преди три години. Фишър нямаше представа.

Но въпреки че и суровият му глас беше същият, тонът му беше изненадващ. Изглежда, че напук на всички негови предположения Стариият го беше извикал, за да го похвали.

— Фишър, вие се справяте добре, — каза Танаяма със странното си, но не съвсем неприятно изкривено произношение на земен английски. — Искан лично да ви го кажа.

Фишър, който стоеше прав (не беше поканен да седне), успя да скрие изненадата си.

— Не можем да отпразнуваме това публично, с лазерен парад и холографско шествие, — каза Директорът. — Не е прието. Но аз ви го казвам.

— Това е напълно достатъчно, г-н Директор, — каза Фишър. — Благодаря ви.

Танаяма гледаше Фишър изпитателно с присвитите си очи. Накрая попита:

— Само това ли ще кажете? Няма ли въпроси?

— Предполагам, че вие ще ми кажете това, което трябва да знам, г-н Директор.

— Вие сте агент, способен човек. Какво сте научили?

— Нищо, г-н Директор. Не се опитвам да науча нищо друго, освен това, за което съм инструктиран.

Танаяма кимна едва забележимо с малката си глава.

— Подобаващ отговор, но аз искам неподобаващ. Какво сте научили?

— Изглеждате доволен от мен, г-н Директор, и затова предполагам, че съм ви донесъл информация, която се е оказала полезна за вас.

— В какво отношение?

— Мисля, че нищо не би било по-полезно от това да се сдобияте с хиперпространствения метод.

Танаяма отвори уста без да издаде звук.

— И след това? Ако приемем, че е така, какво ще правим след това?

— Ще отпътуваме за Звездата Съсед. Ще открием Ротор.

— И нищо повече? Това ли е всичко? Не можете ли да видите по-надалече?

Тук Фишър реши, че ще бъде глупаво, ако не опита късмета си. Нямахше да получи по-добра възможност.

— Само едно нещо е по-добро — когато първият земен кораб отпътува от Слънчевата Система с помощта на хиперпространствения метод, аз да бъда на борда.

Едва го беше изрекъл и разбра, че е загубил или поне, че не е спечелил. Танаяма се навъси. С остър заповеднически тон той каза:

— Седнете!

Фишър чу зад себе си тихото движение на един стол, който се плъзна към него при думите на Танаяма — думи, които примитивният му компютризиран мотор можеше да разбере.

Фишър седна без да се обърне, за да се увери, че столът е там. Танаяма щеше да се обиди, а в този момент това беше недопустимо.

— Защо искате да сте на кораба? — попита Танаяма.

— Аз имам жена на Ротор, г-н Директор, — отговори Фишър, като се стараеше да не издава вълнението си.

— Жена, която изоставихте преди пет години. Мислите ли, че ще се зарадва, ако се върнете?

— Имам и дете, г-н Директор.

— Тя е била на една година, когато сте заминали. Мислите ли, че знае за вашето съществуване? Или, че я интересувате?

Фишър замълча. Самият той много пъти беше мислил за това.

Танаяма изчака малко и каза:

— Само че няма да има полет до Звездата Съсед. Няма да има кораб, на който да пътувате.

Фишър отново трябваше да скрие изненадата си.

— Простете, г-н Директор. Вие не казахте, че притежаваме хиперпространствения метод. Казахте „Да предположим, че е така...“ Трябваше да обърна внимание на думите ви.

— Така е. И винаги трябва да бъде така. Въпреки това, ние наистина разработихме хиперпространствения метод. Сега можем да пътуваме в космоса като Ротор, по-точно, когато построим кораб и сме сигурни, че конструкцията му е подходяща и подробностите са добре обмислени, което може да ни отнеме една-две години. А после какво? Сериозно ли предлагате да отидем до Звездата Съсед?

Фишър отвърна предпазливо:

— Това е просто една възможност, г-н Директор.

— Безполезна възможност. Помислете добре. Звездата Съсед е на повече от две светлинни години от Земята. Колкото и добре да овладеем хиперпространствения метод, пътят дотам ще ни отнеме повече от две години. Нашите теоретици ми казаха, че, въпреки че с хиперпространствения метод корабът, за кратки периоди от време, ще се движи със скорост по-висока от тази на светлината — колкото по-висока е скоростта, толкова по-кратък ще бъде периодът от време — в крайна сметка, корабът не ще може да стигне до никоя точка в пространството по-бързо от светлинен лъч, който е тръгнал от същата начална точка.

— Но ако е така...

— Ако е така, повече от две години ще трябва да живеете на космически кораб, наблъскан с още няколко души екипаж. Мислите ли, че ще можете да изтърпите това? Много добре знаете, че досега не са правени дълги полети с малки кораби. Това, което ни трябва, е

Колония, структура, достатъчно голяма да осигури нормална среда — нещо като Ротор. Колко време ще ни отнеме това?

— Не мога да определя, г-н Директор.

— Може и десет години, ако всичко върви добре — ако нямаме спънки и ако имаме късмет. Както знаете, Земята не е строила Колонии от близо един век. Всички нови Колонии са строени от други Колонии. Ако изведнъж ние започнем да строим, ще привлечем вниманието на всички съществуващи Колонии, а това не е желателно. Освен това, ако построим такава Колония, ако я оборудваме с хиперпространствени съоръжения и я изпратим към Звездата Съсед на такъв дълъг полет, какво ще направи тя, когато пристигне там? Като Колония тя ще бъде уязвима и Ротор лесно ще може да я унищожи, ако притежава военни кораби, а това е сигурно. Ротор ще има повече военни кораби, отколкото нашата пътуваща Колония ще може да носи. Тъй като са там вече от три години, докато ние стигнем ще са изминали петнадесет години от тяхното пристигане там. Още щом ни видят ще ни унищожат.

— Простете, г-н Директор, това възможно ли е? Дори на теория?

— Това не зависи от нас. Трябват ни учени, които да съсредоточат усилията си върху този въпрос, а ние не разполагаме с такива хора. Вече близо век от Земята изтичат мозъци към Колониите. Така че сега трябва да обърнем този процес. Трябва по някакъв начин да претърсим Колониите и да убедим най-добрите физици и инженери да дойдат на Земята. Можем да им предложим много, но трябва да бъдем внимателни. Да не бъдем прекалено откровени, разбирате ли, иначе Колониите сигурно ще ни изпреварят. Сега...

Той замълча и замислено огледа Фишър.

Фишър неспокойно се размърда и каза:

— Да, г-н Директор?

— Физикът, когото имам предвид, се казва Уендел и знам, че е най-добрият специалист в областта на хиперпространството в Слънчевата Система.

— Но специалистите на Ротор откриха хиперпространствения метод, — каза Фишър сдържано.

Танаяма продължи без да му обръща внимание:

— Открития могат да се направят по една щастлива случайност и докато висшият ум полага здрави основи, по-слабо развитият лесно

може да го изпревари. В историята има много примери за това. Освен това, Ротор има само хиперпространствен метод, който, както се оказва в крайна сметка, позволява движение със скоростта на светлината. Аз искам свръхсветлинна скорост, много по-голяма от тази на светлината. И искам Уендел.

— Аз ли трябва да ви го доведа?

— Нея. Тя е жена. Теса Анита Уендел от Аделия.

— Така ли?

— Затова избрахме вас. Очевидно, — Танаяма изглеждаше развеселен, въпреки че изражението на лицето му с нищо не го показваше, — жените не могат да ви устоят.

Лицето на Фишър замръзна.

— Простете, че ви противореча, г-н Директор, но не смятам, че е така. Никога не съм смятал, че е така.

— И все пак сведенията са убедителни. Уендел е жена на средна възраст, около четиридесетте, развеждана два пъти. Няма да ви е трудно да я убедите.

— Честно казано, сър, намирам тази задача за неприятна и при тези обстоятелства вероятно някой друг агент ще бъде по-подходящ.

— Въпреки това, аз искам да сте вие. Ако се боите, че няма да можете да флиртувате с нея и да бъдете влудяващо привлекателен, когато пристъпите към нея с извърнато лице и сбърчен нос, аз ще ви предложа една сделка, агент Фишър. Вие се провалихте на Ротор, но добрата ви работа отчасти компенсира това. Сега имате възможност напълно да поправите грешката си. Ако обаче не доведете тук тази жена, това ще бъде много по-голям провал от Ротор и никога няма да можете да се поправите. И все пак, не искам единствено страхът да ви води. Ще ви подхвърля и малко надежда. Ако доведете Уендел, когато бъде построен свръхсветлинен кораб и той се отправи към Звездата Съсед, вие ще можете да опътувате с него, ако пожелаете.

— Ще направя всичко, което е по силите ми, — каза Фишър, — и бих постъпил така и без условията, които ми поставихте.

— Отличен отговор, — каза Танаяма и се усмихна едва забележимо, — и без съмнение добре отрететиран.

Фишър си тръгна със съзнанието, че е изпратен на най-решаващата си ловна експедиция.

ПЕТНАДЕСЕТ ЭПИДЕМИЯ

31.

По време на десерта Юджиния Инсиня се усмихна на Дженар.

— Изглежда тук водиш един приятен живот.

Дженар също се усмихна.

— Доста приятен, но затворен. Живеем на една огромна планета, но аз съм ограничен от Купола. Тук хората са затворени. Ако се запозная с някой интересен човек, той напуска след най-много два месеца. Общо взето, хората в Купола ме отегчават, но сигурно не повече, отколкото аз ги отегчавам. Ето защо вашето пристигане или пристигането на който и да било друг е новина, достойна за холовизията. Е, разбира се, тъй като става дума за теб...

— Ласкател, — тъжно каза Инсиня.

Дженар се изкашля.

— Марлейна ме предупреди, за мое добро, че още не си успяла да се свързеш от...

Инсиня го прекъсна:

— От холовизията май не ми обърнаха внимание.

Дженар се предаде.

— Така е думата. За утре сме организирали едно малко тържество, на което ще те представя официално и всички ще могат да се запознаят с теб.

— И да обсъдят външността ми, дрехите и да предъвчат клюките около мен.

— Убеден съм, че ще е така. Но Марлейна също е поканена, а това означава, че ти ще разбереш много повече за нас, отколкото ние за теб. Освен това информацията ти ще бъде по-сигурна.

Инсиня изглеждаше притеснена.

— Марлейна не се ли държа добре?

— Искаш да кажеш дали е тълкувала езика на тялото ми? Да, госпожо.

— Казах й да не го прави.

— Мисля, че го прави без да иска.

— Прав си. Така е. Но ѝ казах да не ти *говори* за това. Виждам, че ти е казала.

— Да. Аз ѝ заповядах да го направи. Всъщност ѝ заповядах от позицията си на Комендант.

— Съжалявам. Понякога е доста неприятно.

— Но не беше. Поне за мен. Юджиния, моля те, разбери. Дъщеря ти ми харесва. Много ми харесва. Мисля, че за нея е било ужасно цял живот да бъде човек, който знае твърде много, но когото никой не обича. Почти чудо е, че от нея е излязло момиче с непривлекателни добродетели, както ти ги нарече.

— Предупреждавам те. Ще те изтощи. Освен това е само на петнадесет години.

— Мисля, че има някаква закономерност, която кара майките да забравят, че и те са били петнадесетгодишни, — каза Дженар. — Тя спомена между другото за някакво момче, а може би знаеш, че на петнадесет години болката от несподелената любов е също толкова голяма, колкото на двадесет и пет години, ако не по-голяма. Въпреки че, като имам предвид външността ти, нищо чудно младежките ти години да са били безоблачни. Освен това, не забравяй, че положението на Марлейна е особено неприятно. Тя знае, че не е хубава и знае, че е интелигентна. Чувствува, че нейният ум би трябвало поне да компенсира липсата на красота, но знае, че не е така, затова изпитва безпомощен гняв, знае, че и това не помага.

— Е, Сийвър, — каза Инсиня като се стараяше да изглежда весела, — ти си много добър психолог.

— Ни най-малко. Но разбирам това. Аз също съм го преживял.

— О... — Инсиня не можа да каже нищо.

— Няма нищо, Юджиния. Нямам намерение да се самосъжалявам и не се опитвам да те омайвам, за да събудя в теб съчувствие към една бедна, разбита душа, защото не съм такъв. Аз съм на четиридесет и девет години, а не на петнадесет и съм се примирил със себе си. Ако на петнадесет или на двадесет и една години бях красив и глупав, какъвто тогава мечтаех да бъда, без съмнение сега нямаше да съм красив, но още щях да съм глупав. Така че, в края на краищата аз победих и съм убеден, че това време ще дойде и за Марлейна — ако изобщо има време.

— Какво искаш да кажеш с това, Сийвър?

— Марлейна ми каза, че е говорила с нашия добър приятел Пит и нарочно го е предизвикала, за да го накара да ви изпрати на Еритро, защото това е означавало да се отърве и от нея.

— Не одобрявам това, — каза Юджиния, — нямам предвид манипулирането на Пит, защото не смятам, че Пит толкова лесно се поддава на манипулация. Имам предвид, че тя се *опитва* да прави това. Марлейна е стигнала дотам да мисли, че може да дърпа конците, а това може да ѝ навлече сериозни неприятности.

— Юджиния, не искам да те плаша, но мисля, че сега Марлейна наистина има сериозни неприятности. Поне Пит сигурно се надява, че е така.

— Но, Сийвър, това не е възможно. Пит може да е арогантен и да не обича да му се противоречи, но в него няма злоба. Той не би наранил едно момиче, само защото си е играла глупави игри с него.

Вечерята беше приключила, но светлината в елегантната квартира на Джеиар все още беше намалена. Инсиня леко се намръщи, когато Джеиар се протегна и натисна бутона, който активираше защитното поле.

— Тайна ли е, Сийвър? — попита тя и се засмя насила.

— В интерес на истината, да, Юджиния. Отново ще трябва да вляза в ролята на психолог. Ти не познаваш Пит като мен. Аз се състезавах с него и затова съм тук. Той искаше да се отърве от мен. Само че в моя случай раздялата е достатъчна. Тя може да не се окаже достатъчна при Марлейна.

Инсиня отново се засмя насила.

— Хайде, Сийвър, какво искаш да кажеш?

— Слушай и ще разбереш. Пит е потаен. Не може да понася някой да знае намеренията му. Той се чувства всесилен, когато действа потайно и влачи след себе си други, които са в пълно неведение.

— Може и да си прав. Той пазеше в тайна съществуването на Немезида и ме накара и аз да мълча.

— Той има много тайни, сигурен съм, че са много повече от тези, за които ние с теб знаем. А за Марлейна тайните мотиви и мисли на хората са ясни като бял ден. Това не се харесва на никого, но най-малко на Пит. Затова я изпрати тук — и теб също, тъй като не е можел да я изпрати сама.

— Добре. И какво от това?

— Не вярваш, че Пит допуска, че тя ще се върне, нали?

— Това е лудост, Сийвър. Не е възможно да мислиш, че Пит възнамерява да я заточи тук завинаги.

— Има един начин, по който това може да стане. Виждаш ли, Юджиния, ти не познаваш ранната история като мен и Пит, а едва ли някой освен нас я познава така добре. Знаеш, че Пит обича да бъде потаен. Но трябва да разбереш защо оставаме в Купола и не си правим труда да колонизираме Еритро.

— Ти ми обясни. Характерът на светлината...

— Това е официалното обяснение, Юджиния. Да приемем светлината, тя е нещо, с което можем да свикнем. Какво ни остава: една планета с нормална гравитация, въздух подходящ за човека, поносими температурни амплитуди, редуване на сезони, подобни на земните. Освен прокариотите няма други форми на живот, а те в никакъв случай не са вредни. Въпреки това ние не сме се заели да колонизираме тази планета, дори в ограничени размери.

— И каква е причината?

— В началото, след като построихме Купола, хората свободно излизаха да изследват планетата. Не взимаха предпазни мерки, дишаха въздуха и пиеха водата.

— И?

— И някои от тях се разболяха. Психически. Завинаги. Лудостта им не е агресивна, но са откъснати от реалността. След време състоянието на някои от тях се подобри, но доколкото знам, никой не се е възстановил напълно. Изглежда болестта не е заразна и за тях се грижат на Ротор без много шум.

Юджиния се намръщи.

— Измисляш ли си, Сийвър? Не съм чула нито дума за това.

— Отново ти напомням, че Пит е склонен да бъде потаен. Това не е нещо, за което трябва да бъдеш известена. Не ти влиза в работата. Но аз трябваше да знам, защото бях изпратен тук, за да се справя с това. Ако не бях успял, сигурно щеше да се наложи напълно да изоставим Еритро и тогава върху всички ни щеше да тегне страх и чувство на неудовлетвореност.

Той замълча за момент, после каза:

— Нямам право да ти казвам тези неща. В известен смисъл нарушавам клетвата, която съм положил при встъпването си в длъжност. Но заради Марлейна...

По лицето на Юджиния се изписа ужас.

— Какво искаш да кажеш? Че Пит...

— Искам да кажа, че Пит може да си е помислил, че Марлейна ще се разболее от така наречената „Еритротична Епидемия“. Това няма да я убие. Няма дори да я разболее в общоприетия смисъл, но ще обърка мозъка ѝ колкото да обезвреди изключителната ѝ дарба, а Пит иска именно това.

— Но това е ужасно, Сийвър. Немислимо. Да подложи едно дете...

— Не съм казал, че това ще се случи, Юджиния. Пит не винаги получава това, което иска. Щом пристигнах тук, аз въведох драстични предпазни мерки. Ние излизаме навън само в предпазни костюми и не оставаме там по-дълго, отколкото е необходимо. Филтрационните процеси на Купола също са подобрени. Откакто въведох тези мерки сме имали само два по-леки случая.

— Но каква е причината?

Дженар се засмя, но беше угрижен.

— Не знаем. Това е най-лошото. Не можем да засилим защитата повече от това. Прецизните опити показаха, че нито във въздуха, нито във водата има нещо, което може да обясни съществуването на болестта, нито в почвата — в края на краищата почва има и в Купола, не можем без нея. Тук има и въздух и вода, но те са добре филтрирани. И все пак много хора са дишали необработения въздух на Еритро и са пили необработена вода без никакви последици.

— Тогава сигурно са прокариотите.

— Не може да са те. Всички без да искаме сме ги поглъщали с храната или въздуха, освен това сме ги използвали в опити с животни. Те не им влияят. Освен това, ако прокариотите бяха причината, Епидемията щеше да бъде заразна, а както ти казах, тя не е. Правила сме опити и с радиацията на Немезида, но и тя изглежда е безвредна. Освен това, веднъж, само един път, в Купола се разболя човек, който никога не беше излизал навън. Това е пълна загадка.

— Имаш ли някаква теория?

— Аз ли? Не. Само се радвам, че вече почти не се проявява. Въпреки това, докато не знаем нищо за същността и причините за Епидемията, не можем да бъдем сигурни, че няма да започне отново. Имаше една хипотеза...

— Каква хипотеза?

— Един психолог я изложи пред мен и аз я препратих на Пит. Според него хората, които се разболяват, са с по-богато въображение от останалите, по-необикновени в умствено отношение. По-интелигентни, по-творчески, по-забележителни като личности. Той смяташе, че каквато и да е причината, по-забележителните умове имат по-малка съпротивителна сила и се разстройват по-лесно.

— Мислиш ли, че това може да е вярно?

— Не знам. Проблемът е, че по нищо друго не се отличават. Болестта засяга както мъже, така и жени и не е ясно кои фактори са предразполагащи от гледна точка на възраст, образование или общи физически характеристики. Разбира се, жертвите на Епидемията не са много, така че статистиката не е пълна. Пит реши, че можем да приемем хипотезата и в последно време на Еритро идват само тъпаци — не че са глупави, просто в училище са били зубрачи. Като мен. Аз съм идеален пример за имунитет към Епидемията, един обикновен мозък. Нали?

— Не, Сийвър, ти не си...

— От друга страна, — я прекъсна Дженар, — мога да кажа, че в това отношение Марлейна е наистина необикновена.

— Да, разбирам накъде биеш.

— Вероятно, когато Пит е открил, че тя притежава тази способност и че иска да отиде на Еритро, той веднага е разбрал, че като изпълни нейната молба ще може да се отърве от един човек, който му се е сторил неудобен.

— Тогава явно ще трябва да си тръгнем, да се върнем на Ротор.

— Да, но съм убеден, че Пит може за известно време да попречи на това. Може да настоява, че изследванията, които искаш да направиш, са жизнено необходими и трябва да бъдат направени, а ти няма да можеш да използваш Епидемията като извинение. Само опитай и той ще те прибере като психически неуравновесена. Предлагам ти да свършиш с изчисленията колкото можеш по-бързо, а ние ще вземем всички предпазни мерки за Марлейна. Епидемията

наистина изчезна, а и хипотезата, че хората с по-необичайна психика са по-податливи, е само една хипотеза. Нямаме основателна причина да я приемем безрезервно. Ще успеем да опазим Марлейна и да измамим Пит. Ще видиш.

Инсиня го гледаше без да го вижда, стомахът ѝ се беше свил на топка.

ШЕСТНАДЕСЕТ ХИПЕРПРОСТРАНСТВО

32.

Аделия беше приятна Колония, много по-приятна от Ротор.

Досега Крайл Фишър беше посетил шест Колонии и всички му харесваха повече от Ротор. (Фишър се спря за момент, за да си припомни имената им и въздъхна. Бяха седем, а не шест. Вече им губеше сметката. Започваше да му става много.)

Колкото и да бяха, Аделия беше най-приятната Колония, на която беше ходил. Може би не на вид. Ротор беше от по-старите Колонии и вече беше развил свои традиции. Там цареше ред като че ли всеки си знаеше задълженията, беше доволен от тях и се справяше успешно.

Но Теса беше тук, на Аделия — Теса Анита Уендел. Крайл все още не се беше опитал да се свърже с нея — може би защото това, че Танаяма го охарактеризира като неотразим за жените го беше разтърсило. Въпреки че това изказване можеше да се сметне за проява на хумор (или сарказъм), то го караше, почти против волята си, да не бърза. В случай че се провали, щеше да се представи двойно по-зле пред Танаяма — човек, който макар и не от сърце смяташе, че той умее да се харесва на жените.

Фишър успя да се срещне с нея едва две седмици след като пристигна на Колонията. Винаги го учудваше това, че на Колониите човек можеше да уреди нещата така, че да се срещне с *кого* поиска. Въпреки дългия си опит, той не можеше да свикне с малките размери на Колониите, с малобройното им население и с това, че всеки познаваше всички от своята социална следа — абсолютно всички — и почти всички извън нея.

Когато най-после я видя, Теса Уендел му направи силно впечатление. От описанието на Танаяма за жена на средна възраст и развеждана два пъти, и от леката му усмивка, когато го каза сякаш нарочно му възлагаше неприятна задача, Фишър си беше изградил представата за сурова жена със студен поглед, може би дори с нервентик, чието отношение към мъжете беше или скептично, или пламенно.

От разстоянието, от което я видя първия път, Теса изобщо не изглеждаше такава. Тя беше висока почти колкото него и имаше черна

лъскава коса, която беше пуснала свободно. Изглеждаше интелигентна и явно често се усмихваше. Беше облечена удивително семпло, сякаш нарочно се стараеше да избягва украшенията. Имаше стройно и все още учудващо младежко тяло.

Фишър се питаше защо се е развела два пъти. Беше готов да приеме, че по-скоро тя се е отегчила от мъжете си, отколкото обратното, въпреки че най-вероятната причина е била несходство в характерите.

Той трябваше да присъствува на някакъв прием, на който щеше да присъствува и тя. Това, че беше Земянин, предполагаше известни трудности, но на всяка Колония имаше хора, които повече или по-малко бяха платени агенти на Земята. Някой от тях щеше да се погрижи Фишър да бъде „спуснат“. Това беше терминът, използван от повечето Колонии в тези случаи.

Настъпи и моментът, когато той и Уендел застанаха един срещу друг и тя замислено го огледа от глава до пети и обратно, след което зададе неизбежния въпрос:

— Вие сте Земянин, нали, г-н Фишър?

— Да, д-р Уендел. И много съжалявам, че е така, ако това ви дразни.

— Не ме дразни. Предполагам, че сте обеззаразен.

— Така е. Почти до смърт.

— И защо се подложихте на това мъчение, за да дойдете тук?

Без да я гледа в очите, но като я наблюдаваше, за да види ефекта от думите си, Фишър каза:

— Защото ми казаха, че жените на Аделия са особено красиви.

— А сега предполагам, че ще се върнете и ще опровергавате този слух.

— Напротив, той току-що беше потвърден.

— Вие сте „лавъор“, знаете ли?

Фишър не знаеше какво означава „лавъор“ на аделийски жаргон, но Уендел се усмихваше и той реши, че първата им среща е минала успешно.

Дали това се дължеше на неговата неотразимост? Той изведнъж си спомни, че никога не се беше опитвал да покорява Юджиния. Тогава той просто търсеше начин да се спусне в труднодостъпното общество на Ротор.

Обществото на Аделия не беше толкова труднодостъпно, реши Фишър, но по-добре да не се осланя на своята неотразимост. Той тъжно се усмихна на себе си.

33.

Месец по-късно Фишър и Уендел вече се бяха сближили дотолкова, че да прекарват известно време заедно в нискогравитационната спортна зала. Упражненията там до известна степен му харесваха, но само до известна степен, защото той така и не успя да свикне с физическите упражнения при ниска гравитация и му се гадеше от тях. На Ротор се обръщаше по-малко внимание на тези неща, а и обикновено не го включваха в тях, тъй като не беше роторианец по рождение. (Това не беше законно, но обичаите често са по-силни от законите.)

Те се качиха с асансьор до ниво с по-силна гравитация и стомахът на Фишър се поуспокои. Двамата бяха облечени доста оскъдно и той имаше чувството, че и тя съзнава това.

След като си взеха душ, те облякоха по една хавлия и се оттеглиха в едно от Сепаретата, където си поръчаха неголям обяд.

— За Земянин си доста добър на ниска гравитация, Крайл. Приятно ли ти е на Аделия?

— Знаеш, че ми е приятно. Един Земянин не може напълно да свикне с такъв малък свят, но твоето присъствие компенсира много от недостатъците.

— Да. Типичен отговор за един лавьор. Как намираш Аделия в сравнение с Ротор?

— Ротор ли?

— Или останалите Колонии, на които си бил. Мога да ги изброя до една.

Фишър се обърка.

— Какво си правила? Проучвала ли си ме?

— Разбира се.

— Толкова ли съм интересен?

— Всеки, който полага явни усилия, за да покаже интерес към мен ми е интересен. Искам да знам причината. Като изключим секса. Това се разбира от само себе си.

— Тогава каква е причината?

— Ти ми кажи. Защо си бил на Ротор? Бил си там достатъчно дълго да се ожениш и да имаш дете, а след това бързо си го напуснал преди да офейка. Страхуваше ли се да останеш на Ротор за цял живот? Не ти ли хареса там?

Фишър се подразни.

— Всъщност, Ротор не ми харесваше много, защото там не ме обичаха — не обичаха Земяните. И си права, че не исках да остана там за цял живот като втора категория гражданин. Има Колонии, на които се отнасят по-добре с нас. Например Аделия.

— Но Ротор имаше тайна, която се опитваше да скрие от Земята, така ли е? — Очите на Уендел блещукаха весело.

— Тайна? Предполагам, че имаш предвид хиперпространствения метод.

— Да. Предполагам, че имам предвид *именно* това. И предполагам, че затова си бил там.

— Аз?

— Ти, разбира се. Успя ли да се добереш до него? Не беше ли това причината да се ожениш за учен от Ротор? — Тя облегна лакти на масата, подпря глава с ръце и се наведе напред.

Фишър поклати отрицателно глава и предпазливо отвърна:

— Тя не ми е казвала и дума за хиперпространствения метод. Имаш погрешна представа за мен.

Уендел не обърна внимание на думите му и продължи:

— А сега искаш да го получиш от мен. И как смяташ да постигнеш това? Ще се ожениш ли за мен?

— Ще ми го дадеш ли, ако се оженя за теб?

— Не.

— Тогава не може да става и дума за женене, съгласна ли си?

— Колко жалко, — каза Уендел с усмивка.

— Да не би да задаваш тези въпроси, защото си специалист по хиперпространството?

— Откъде знаеш каква съм? На Земята ли ти казаха?

— Името ти беше в „Списъка на Аделия“.

— Значи и ти си ме проучвал. Каква странна двойка сме. Забеляза ли, че фигурирам там като физик-изследовател?

— Там са изброени и трудовете ти и в голяма част от заглавията се споменава „хиперпространствен“, затова помислих, че си

специалист по хиперпространството.

— Да, но въпреки това съм физик-изследовател и се занимавам с теорията на хиперпространството. Никога не съм се опитвала да приложа изследванията си на практика.

— Но Ротор го направи. Интересно ми е, това засегна ли те? В края на краищата някой от Ротор те изпревари.

— Защо ще ме засяга? Теорията е интересна, но приложението ѝ не е. Ако беше прочел трудовете ми, а не само заглавията им, щеше да видиш, че аз категорично твърдя, че хиперпространственият метод не си заслужава да бъде разработван.

— Но роторианците успяха да изпратят в космоса един апарат, който да изследва звездите.

— Имаш предвид Космическата Сонда. Тя направи измервания на паралакса на някои сравнително отдалечени звезди, но дали си е заслужавала разходите? Колко далече отиде Космическата Сонда? Само на няколко светлинни месеца? Това не е толкова далече. Разстоянието между най-отдалечената позиция на Космическата Сонда и Земята, както и въображаемата линия, която може да се спусне между тях, са всъщност една точка, в сравнение с размерите на Галактиката.

— Космическата Сонда не е единственото им постижение, — отвърна Фишър. — Цялата Колония отпътува.

— Вярно е. Това беше през двадесет и втора, значи са изминали вече шест години. И ние не знаем нищо за тях.

— Това, което знаем, не е ли достатъчно?

— Разбира се, че не. Къде са отишли? Живи ли са още? Възможно ли е да са живи? Досега хората никога не са живели изолирани на една Колония. Земята и другите Колонии винаги са били наоколо. Възможно ли е няколко десетки хиляди души да оцелеят сами във Вселената на малка Колония? Нямаме представа дали това е възможно от психологическа гледна точка. Според мен не е.

— Аз мисля, че целта им е да намерят планета, на която да живеят. Те не могат да останат на Колонията.

— И каква планета ще намерят? Заминаха преди шест години. Има само две звезди, до които може да са стигнали вече, тъй като с хиперпространствения метод средната скорост на движение е равна на скоростта на светлината. Това е Алфа Кентавър, система от три звезди

на 4,3 светлинни години от нас, като едната от трите звезди е червено джудже. След тях, на 5,9 светлинни години е звездата на Варнард, също червено джудже. Общо четири звезди: една звезда подобна на Слънцето, една, която прилича на него и две червени джуджета. Двете звезди подобни на Слънцето представляват двойна звезда и съществуването на планета, подобна на Земята, в постоянна орбита около тях, е малко вероятно. Къде по-нататък ще отидат? Няма да успеят, Крайл. Съжалявам. Знам, че на Ротор са жена ти и детето ти, но те няма да успеят.

Фишър запази спокойствие. Той знаеше нещо, което тя не знаеше. Знаеше за съществуването на Звездата Съсед, но и тя беше червено джудже.

— Значи според теб междузвездните полети не са възможни.

— На практика не, ако хиперпространственият метод е единственият начин за придвижване.

— Говориш така, сякаш хиперпространственият метод *не е* единственият начин, Теса.

— Може и да е *единственият*. До неотдавна мислехме, че дори той е неосъществим... И все пак можем поне да мечтаем за истински полет в хиперпространството и за истинска свръхсветлинна скорост. Ако можем да се движим със скорост, каквато си пожелаем, за неопределено време, тогава Галактиката, дори Вселената би се превърнала, така да се каже, в една огромна Слънчева Система и бихме могли да я покорим.

— Хубава мечта, но възможно ли е да бъде осъществена?

— Откакто отпътува Ротор, сме имали три всеколониални конференции на тази тема.

— Всеколониални? А Земята?

— Присъствуваха и наблюдатели от Земята, но в днешно време тя не е рай за физиците.

— До какви изводи стигнахте на тези конференции?

Уендел се усмихна.

— Ти не си физик.

— Не ме интересуват подробностите. Просто съм любопитен.

Тя само се усмихна.

Фишър сви ръката си в юмрук.

— Забрави тази своя теория, че съм някакъв таен агент, който иска да измъкне информация от теб. Аз имам дете, което е някъде там, Теса. Ти казваш, че тя сигурно е мъртва. А ако е жива? Ако има някакъв шанс?

Усмивката на Уендел изчезна.

— Извинявай. Не помислих за това. Но бъди реалист. Невъзможно е да се открие една Колония в тази сфера от пространството, чиито радиус сега е шест светлинни години и през цялото време нараства. Цял век ни беше нужен, за да открием десетата планета, а тя е много по-голяма от Ротор и пространството, което трябваше да претърсим, беше много по-малко.

— Винаги има място за надежда, — отговори Фишър. — Възможен ли е истински свръхсветлинен полет? Отговори ми само с да или не.

— Ако искаш да чуеш истината — според повечето хора не е възможен. Има някои, които не са сигурни, но те не казват нищо определено.

— Има ли някой, който да твърди, че е възможен?

— Познавам само един такъв човек. Аз.

— Ти мислиш, че е възможен? — Удивлението на Фишър не беше престорено. — Открито ли го твърдиш или си го казваш само вечер на тъмно?

— Имам публикация на тази тема. Една от статиите, чиито заглавия си прочел. Разбира се, никой не смее да ме подкрепи, а и аз съм допускала грешки, но мисля, че този път съм права.

— Защо никой не те подкрепя?

— Именно това е проблемът. Зависи от интерпретацията. Роторианският модел на хиперпространствения метод, чиито похвати, между другото, са ясни на Колониите като цяло, зависи от това, че отношението между скоростта на кораба и скоростта на светлината, умножено по времето, е константа, където това отношение е по-голямо от единица.

— Какво означава това?

— Това означава, че когато се движиш със скорост по-голяма от скоростта на светлината, колкото по-голяма е скоростта, толкова по-малко е времето, за което можеш да я поддържаш и толкова по-дълго трябва да се движиш със скорост по-малка от тази на светлината, за да

можеш отново да я надминеш. В резултат на това, средната скорост е не по-голяма от скоростта на светлината.

— Е и?

— Това навежда на мисълта, че съществува елемент на несигурност, а всички знаем, че с него не бива да си играем. Ако елементът на несигурност *присъствува*, то теоретично хиперпространственият полет би бил невъзможен, и повечето физици избират тази позиция, а останалите дрънкат глупости. Аз обаче съм на мнение, че елементът на несигурност присъствува само привидно и че следователно не е изключено съществуването на хиперпространствения полет.

— Не може ли да се разреши този въпрос?

— Вероятно не, — каза Уендел, клатейки глава. — Колониите нямат намерение да отпътуват само с помощта на хиперпространствения метод. Никой не би повторил опита на Ротор да се отправи на дълъг път към сигурна смърт. От друга страна, нито една Колония не би инвестирала огромни средства и труд за разработката на един похват, който по-голямата част от експертите в тази област смятат за непостижим.

Фишър се наведе напред.

— Това не те ли тревожи?

— Разбира се, че ме тревожи. Аз съм физик и искам да докажа, че моят възглед за Вселената е правилният. Но трябва да приема границите на възможното. Разработката ще погълне огромни средства, а Колониите няма да ми ги дадат.

— Но, Теса, ако Колониите не проявяват интерес, то Земята проявява — независимо от цената.

— Така ли? — Теса се усмихна с известно задоволство и протегна ръка, за да погали Фишър по косата, бавно и чувствено. — Знаех си, че ще се стигне до Земята.

34.

Фишър я хвана за китката и внимателно премести ръката ѝ.

— Това, което ми каза за възгледите си върху хиперпространствения полет, е истина, нали?

— Напълно.

— В такъв случай Земята се нуждае от теб.

— Защо?

— Защото искат да осъществят хиперпространствен полет, а ти си единственият известен физик, който смята, че това може да бъде постигнато.

— След като си го знаел, защо беше необходимо да ме подлагаш на кръстосан разпит, Крайл?

— Не го знаех, докато ти не ми го каза. Единствената информация, с която разполагах беше, че ти си най-надарения физик в наше време.

— Така е, така е, — отвърна Уендел подигравателно. — И те изпратиха да ме вземеш?

— Изпратиха ме да те убедя.

— В какво да ме убедиш? Да дойда на Земята? На пренаселената, мръсна, обедняла, разрушена от неконтролираните метеорологични условия Земя? Каква привлекателна мисъл.

— Чуй ме. Теса. Земята не е еднаква навсякъде. Може да има и такива недостатъци, но там има и красиви и тихи места, и *ти* ще видиш тези места. Ти, всъщност, не знаеш каква е Земята. Никога не си била там, нали?

— Не, никога. Аз съм родена и отраснала на Аделия. Била съм на други Колонии, но никога не съм ходила на Земята — не, благодаря.

— Тогава не можеш да знаеш какво представлява тя. Нямаш представа какво означава голяма планета. Тук живееш затворена с шепа хора в кутия за играчки с повърхност от няколко квадратни километра. Ти живееш в един миниатюрен свят, който отдавна се е изчерпал за теб и вече не може да ти предложи нищо ново. Повърхността на Земята, от друга страна, е над шестстотин милиона

квадратни километра. На нея живеят осем милиарда души. Това означава неограничено разнообразие, което има много лоши, но и много добри страни.

— И като цяло е много бедно. Освен това, вие нямате наука.

— Защото учените, заедно с науката, отидоха на Колониите. Затова имаме нужда от теб и от други хора. Ела с мен на Земята.

— Още не разбирам защо.

— Защото имаме цели, амбиции, желания. Колониите имат само самочувствие.

— И каква е ползата от тези цели, амбиции и желания? Физиката е скъпо занимание.

— А Земята е бедна, признавам това. Отделният човек е беден, но ако осем милиарда души отделят от оскъдните си средства, могат да съберат огромна сума. Въпреки че все още не използваме ресурсите си пълноценно, те са огромни и ние можем да осигурим повече пари и работна ръка от всички Колонии, взети заедно — ако става дума за нещо, което смятаме за абсолютно необходимо. Уверявам те, че смятаме хиперпространствения полет за абсолютно необходим на Земята. Ела на Земята, Теса, и с теб ще се отнасят като с най-ценното богатство, един изключителен мозък, от който се нуждаем, но който е единственото нещо, което не можем да си осигурим.

— Не съм убедена, че Аделия ще се съгласи да ме пусне. Хората тук може да са надути, но те също познават цената на мозъка.

— Не могат да ти забранят да участвуваш в научна среща на Земята.

— А веднъж отида ли там, няма да се върна, така ли?

— Няма да можеш да се оплачеш от отношението към теб. Там ще се чувствуваш много по-удобно, отколкото тук. Всяко твое желание, всяко твое искане... Освен това ще можеш да ръководиш хиперпространствения проект и ще разполагаш с неограничен бюджет, за да провеждаш всякакви експерименти, да правиш опити, наблюдения...

— Предлагаш ми щедър подкуп.

— Какво повече можеш да искаш? — попита Фишър сериозно.

— Чудя се, — отвърна Уендел. — Защо са изпратили теб? Такъв привлекателен мъж. Дали не са очаквали да се върнеш с някоя

възрастна физичка... влюбчива... изпълнена с копнеж — привлечена от твоето тяло, като риба от стръв?

— Не знам какво са си мислили, когато са ме изпращали, Теса, но на мен това не ми беше хрумвало. Особено след като те видях. Много добре знаеш, че не си възрастна. И през ум не ми е минало, че си влюбчива и изпълнена с копнеж. Земята ти предлага мечтата на всеки физик. Няма никакво значение дали си жена или мъж, стара или млада.

— Колко жалко. А какво ще стане, ако се окажа неподатлива и не искам да отида на Земята? Какви мерки трябва да предприемеш като последен аргумент? Да подтиснеш нежеланието си и да ме любиш ли?

Уендел скръсти ръце на великолепните си гърди и го погледна лукаво.

Фишър отговори като внимателно подбираше думите си.

— Отново не мога да кажа какво очакват хората, които ме изпратиха. Това не влизаше в преките ми инструкции, нито в намеренията ми, въпреки че, ако беше така, уверявам те, нямаше да ми липсва желание. Но аз си помислих, че ще оцениш предимствата от гледната точка на физик и не мога да те унижавам като мисля, че имаш нужда от допълнителни аргументи.

— Дълбоко се лъжеш, — каза Уендел. — Виждам предимствата от гледна точка на физик и искам да приема предложението ти и да гоня пеперудата на хиперпространствения полет докъдето мога, но освен това не искам да се лиша от усилията ти да ме убеждаваш. Искам всичко.

— Но...

— Накратко, ако ме искаш, трябва да ми платиш. Убеди ме така, както би направил, ако не се бях поддала на аргументите ти, иначе няма да дойда на Земята. Защо мислиш сме в Сепаре? За какво служат Сепаретата, според теб? След като потренирахме, изкъпахме се, хапнахме, пийнахме, поприказвахме и тези неща ни бяха приятни, сега имаме възможност да опитаме други неща. Настоявам. Убеди ме да дойда на Земята.

Едно нейно движение и светлината в Сепарето съблазнително отслабна.

СЕДЕМНАДЕСЕТ В БЕЗОПАСНОСТ?

35.

Инсиня се чувствуваше неловко. Сийвър Дженар беше настоял да поговорят за това с Марлейна.

— Юджиния, ти си й майка и без да искаш гледаш на нея като на малко момиче. Една майка има нужда от време да разбере, че не е абсолютният монарх, че дъщеря й не е нейна собственост.

Юджиния Инсиня избегна нежния му поглед.

— Не ме поучавай, Сийвър. Ти нямаш деца. Лесно е да говориш отвисоко за чуждите деца.

— Наистина ли звучи така? Извинявай. Нека кажем, че за разлика от теб, аз просто не съм емоционално обвързан със спомена за детето. Тя много ми харесва, но аз я познавам само като разцъфнало младо момиче със забележителен ум. Тя е *ценна*, Юджиния. Имам странното чувство, че е много по-ценна и от двамата ни. Трябва да говорим с нея...

— Трябва да я *пазим*, — възрази Инсиня.

— Съгласен съм, но трябва да се посъветваме с нея как най-добре можем да я опазим. Тя е млада и неопитна, но е възможно да знае по-добре от нас какво трябва да правим. Нека да поговорим като възрастни. Обещай ми, Юджиния, че няма да се възползуваш от майчинския си авторитет.

— Как да ти обещаая такава нещo? — каза Инсиня с горчивина. — Но ще говорим с нея.

И така, сега тримата бяха в кабинета на Дженар, стаята беше защитена, а Марлейна беше стиснала здраво устни и гледаше ту към единия, ту към другия.

— Това няма да ми хареса, — каза тя тъжно.

— Боя се, че новините *наистина* са лоши. Ще ти ги съобщя направо. Обмисляме завръщане на Ротор, — каза Инсиня.

Марлейна я погледна смаяно.

— Но, мамо, ти не можеш да изоставиш важната си работа. Виждам, че нямаш такава намерение. Не разбирам тогава.

— Марлейна, — Инсиня говореше бавно и наблягаше на думите си, — обмисляме *твое* завръщане на Ротор. *Сама*.

Последваха няколко мига мълчание, в които Марлейна внимателно изучаваше лицата им. После тя тихо каза:

— Говориш сериозно. Не мога да повярвам. Няма да се върна на Ротор. Не искам. *Никога*. Моят свят е Еритро.

— *Марлейна...* — остро започна Инсиня. Дженар вдигна ръка и поклати отрицателно глава. Тя замълча и той каза:

— Марлейна, защо толкова много искаш да останеш тук?

— Защото искам — отвърна твърдо тя. — Понякога ти се яде определена храна, просто ти се прияжда. Не можеш да обясниш защо. Просто го искаш. Аз искам Еритро. Не знам защо, но го искам. Няма нужда да го обяснявам.

— Позволи на майка си да ти каже какво знаем, — каза Дженар.

Инсиня взе студената безчувствена ръка на Марлейна и каза:

— Помниш ли, че преди да тръгнем за Еритро ти ми разказа за разговора си с Губернатора Пит...

— Да?

— Тогава ми каза, че когато ни е разрешил да заминем за Еритро, той е премълчал нещо. Ти не знаеше какво е това, но каза, че е нещо доста неприятно — нещо лошо.

— Да, спомням си.

Инсиня се поколеба и големите пронизателни очи на Марлейна станаха изпитателни. Тя шепнеше, като че ли говори на себе си, без да осъзнава, че говори на глас:

— Поглежда главата ми. Ръката ѝ е близо до слепоочието. Отдръпва се. — Гласът ѝ заглъхна, но устните ѝ продължиха да се движат.

Изведнъж тя извика възмутено:

— Да не би да си мислите, че нещо не съм наред?

— Не, — бързо каза Инсиня. — Точно обратното, мила. Знаем, че имаш превъзходен ум и искаме да го запазим. Ето какво...

Марлейна изслуша разказа за Епидемията на Еритро с дълбоко недоверие и накрая каза:

— Виждам, че вярваш в това, което ми разказа, мамо, но може някой да те е излъгал.

— Аз ѝ го разказах, — каза Дженар, — и от собствен опит твърдя, че е истина. А сега ти ми кажи дали те лъжа.

Марлейна явно прие думите му и продължи:

— Защо тогава аз да съм особено застрашена? Защо съм застрашена повече от теб или от мама?

— Както каза майка ти — смята се, че Епидемията засяга по-силно хората с по-развито въображение, по-особените хора. Имаме доказателства, които ни карат да вярваме, че по-необичайните умове са по-податливи на Епидемията и тъй като не съм срещал по-необичаен от твоя, смятам, че е възможно ти да си застрашена. Губернаторът ни изпрати инструкции да ти позволяваме свободно да се движиш тук, да ти предоставим възможността да видиш и да правиш каквото поискаш, дори да те пуснем извън Купола, ако пожелаеш. Изглежда много мило от негова страна, но дали не иска да излезеш навън с надеждата да се разболееш от Епидемията?

Марлейна се замисли без да издава чувствата си.

— Марлейна, не виждаш ли? — каза Инсиня. — Губернаторът не иска да те убие. Не го обвиняваме в това. Той само иска да увреди мозъка ти. Той му пречи. Ти твърде лесно можеш да разбереш за него и намеренията му неща, които той не желае да узнаеш и това не му харесва. Той е потаен човек.

— Ако Губернаторът Пит иска да ми навреди, защо ме изпращате обратно при него? — попита накрая Марлейна.

Дженар вдигна вежди.

— Нали ти обяснихме. Тук си в опасност.

— При него ще бъда в опасност. Ако наистина иска да ме унищожи, каква ще бъде следващата му стъпка? Ако мисли, че тук може да ми се случи нещо лошо, тогава ще ме забрави. Ще ме остави на мира. Поне докато съм тук.

— Но Марлейна, Епидемията. *Епидемията*. — Инсиня посегна да я прегърне.

Марлейна се измъкна от обятията ѝ.

— Епидемията не ме безпокои.

— Но нали ти обяснихме?

— Няма значение какво сте ми обяснили. Тук съм в безопасност. Напълно. Познавам мозъка си. Цял живот съм с него. Разбирам го. Той не е застрашен.

— Марлейна, бъди разумна, — каза Дженар. — Колкото и да си сигурна в мозъка си, той все пак може да се разболее и разстрои. Можеш да получиш менингит, епилептични симптоми, мозъчен тумор или дори преждевременно стареене. Можеш ли да се предпазиш от тези неща само като си сигурна, че няма да ти се случат?

— Не говоря за такива неща. Говоря за Епидемията. Няма да се разболея.

— Мила, не можеш да бъдеш сигурна. Ние дори не знаем какво представлява тя.

— Каквото и да представлява, няма да се разболея.

— Откъде знаеш? — попита Дженар.

— Просто знам.

Инсиня почувствува, че търпението ѝ се изчерпва. Тя хвана Марлейна за лактите.

— Марлейна, трябва да постъпиш както ти кажем!

— Не, мамо. Ти не разбираш. Когато бях на Ротор, Еритро ме привличаше. Сега, когато съм тук, той ме привлича още по-силно. Искам да остана тук. Тук ще бъда в безопасност. Не искам да се връщам на Ротор. Там е по-опасно.

Дженар вдигна ръка, за да спре думите на Инсиня.

— Предлагам да направим компромис. Майка ти е тук, за да извърши определени астрономически наблюдения. За това ще ѝ бъде необходимо известно време. Обещай ми, че докато тя работи, ти ще стоиш в Купола и ще взимаш предпазните мерки, които аз сметна за необходими и, че ще се подлагаш на периодични изследвания. Ако не установим промяна в мозъчната ти дейност, ще останеш тук, в Купола, докато майка ти свърши, а след това ще поговорим отново. Съгласна ли си?

Марлейна наведе глава и се замисли.

— Добре, — каза тя. — Само че, мамо, не се преструвай, че си готова, преди да приключиш с наблюденията. Ще разбере. И недей да бързаш и да претупваш работата си. И това ще разбере.

Инсиня се намръщи.

— Няма да хитрувам, Марлейна, и не си мисли, че заради теб бих пренебрегнала науката си.

— Извинявай, мамо. Знам, че те дразня.

Инсиня въздъхна дълбоко.

— Не мога да го отрека, но така или иначе, ти си моя дъщеря, Марлейна. Аз те обичам и искам да те предпазя от опасности. Лъжа ли те?

— Не, мамо, не ме лъжеш, но повярвай ми, че съм в безопасност. Откакто съм на Еритро съм щастлива. На Ротор никога не съм била щастлива.

— А каква е причината да си щастлива? — попита Дженар.

— Не знам, чичо Сийвър. Но е достатъчно да си щастлив, дори когато не знаеш защо.

36.

— Изглеждаш уморена, Юджиния, — каза Дженар.

— Не съм уморена физически, Сийвър. Просто се уморих от изчисленията през последните два месеца. Не мога да си представя как са успявали астрономите в предкосмическите години да си вършат работата единствено с помощта на примитивни компютри. Кеплер например е изчислил законите на планетарното движение само чрез логаритми и е имал късмет, че те току-що са били изобретени.

— Прости ми, но като човек, който не разбира от астрономия аз си мислех че в днешно време астрономите просто дават насоките си на апаратите и си лягат, а когато се събудят след няколко часа, резултатите са готови и напечатани, и чакат на бюрото.

— Де да беше така. Но тази работа беше по-различна. Знаеш ли с каква точност трябваше да изчисля истинската скорост на Немезида и Слънцето едно спрямо друго, за да разбере точно къде и кога разстоянието между тях ще бъде най-малко. Знаеш ли, че и най-малката грешка е достатъчна за да изглежда, че Немезида няма да навреди на Земята, а в действителност тя ще я унищожи, или обратното?

— Достатъчно трудно щеше да бъде, ако Немезида и Слънцето бяха единствените тела във Вселената, но има и други звезди и всички те се движат. Поне дузина от тях са достатъчно големи, за да оказват известно влияние на Немезида или Слънцето, или и на двете. Това влияние не е силно, но е достатъчно за да доведе до грешка от милиони километри в една или друга посока, ако бъде пренебрегнато. А за да не допускаш грешки, трябва да знаеш масата, мястото, движението и скоростта на всяка звезда със значителна точност.

— Задачата включва петнадесет тела и е ужасно трудна. Немезида ще мине точно през Слънчевата Система и ще окаже чувствително влияние върху няколко от планетите. Разбира се, това зависи до голяма степен и от точното положение на всяка планета по времето, когато Немезида минава, и от това колко ще се премести под влияние на притеглянето на Немезида, и от това как това преместване

ще повлияе на притеглянето ѝ спрямо останалите планети. Между другото, трябва да се изчисли и влиянието на Мегас.

Дженар я слушаше сериозно:

— Какъв е крайният резултат, Юджиния?

— Според мен резултатът ще бъде, че орбитата на Земята ще стане малко по-ексцентрична и семимажорната ос малко ще се смали.

— Което значи?

— Което значи, че Земята ще стане прекалено гореща, за да има живот на нея.

— А какво ще стане с Мегас и Еритро?

— Нищо особено. Системата на Немезида е много по-малка от Слънчевата и е много по-устойчива. Тук нищо няма да се промени значително, но Земята ще се промени.

— Кога ще стане това?

— След пет хиляди и двадесет и четири години плюс минус петнадесет години Немезида ще се намира най-близо. Ефектът ще трае около двадесет, тридесет години, докато Немезида се разминава със Слънцето.

— Ще има и сблъсъци или нещо подобно?

— Шансът за някакъв значителен сблъсък е почти нулев. Възможно е, разбира се, астероид от Слънчевата Система да удари Еритро, или астероид от Системата на Немезида да удари Земята. Шансът за това е минимален, но това, ако се случи, ще бъде катастрофално за Земята. Но това няма начин да бъде изчислено, докато звездите не се приближат значително повече една към друга.

— Значи Земята ще трябва да бъде евакуирана при всички случаи. Така ли е?

— Да.

— И разполага с пет хиляди години.

— Пет хиляди години не са много за организирането на евакуация на осем милиарда души. Трябва да ги предупредим.

— Не могат ли сами да разберат, ако не ги предупредим?

— Кой знае кога ще стане това? А дори да го узнаят, скоро ще трябва да им предоставим хиперпространствения метод. Той ще им е нужен.

— Сигурен съм, че не след дълго сами ще го открият.

— А ако не успеят?

— Също така съм сигурен, че след по-малко от век ще бъде установена комуникация между Земята и Ротор. В края на краищата, след като използваме хиперпространствения метод за транспорт, ще можем да го използваме и за комуникация. Или ще изпратим Колония на Земята и все още ще има много време.

— Говориш като Пит.

Дженар се усмихна:

— Все някога ще дойде краят.

— Той няма да иска да има комуникационна връзка, сигурна съм.

— Не може винаги да става това, което той иска. Въпреки че не искаше да има Купол на Еритро, той съществува. А дори и да не успеем да го надвием, все някога и той ще умре. Наистина, Юджиния, не се тревожи толкова много за Земята точно сега. В момента имаме други тревоги. Марлейна знае ли, че привършвам с работата си?

— Става все по-проницателна, нали?

— Да. И ти ли си забелязал?

— Разбира се, че съм забелязал. Колкото и отскоро да я познавам.

— Предполагам, че отчасти се дължи на това, че расте. Като че ли проницателността ѝ нараства заедно с бюста ѝ. Освен това през най-голямата част от живота си тя се е опитвала да скрие тази своя способност, защото не я е разбирала и защото ѝ е носела само неприятности. Сега вече не се страхува и способността ѝ така да се каже се разцъфва.

— Може да се дължи и на това, че ѝ харесва да бъде на Еритро, както тя казва, и радостта ѝ развива нейната проницателност.

— Мислила съм за това, Сийвър, — каза Юджиния.

— Не искам да ти досаждам с глупостите си. Наистина имам склонност да трупам грижи — за Марлейна, за Земята, за всичко... Мислиш ли че Еритро наистина ѝ влияе? Имам предвид отрицателно. Мислиш ли, че има лека форма на Епидемията, която се проявява като усилва тази нейна способност?

— Не мисля че някой може да ти отговори на този въпрос, Юджиния, но ако това явление се дължи на Епидемията, то тя изглежда изобщо не е засегнала умственото равновесие на Марлейна.

Юджиния въздъхна:

— Благодаря ти. Успокояваш ме. Благодаря ти и за това, че си толкова внимателен и мил с Марлейна.

Дженар се усмихна малко накриво:

— Не е трудно. Тя много ми харесва.

— Говориш така, като че ли това е естествено. Тя не е много приятно момиче. Знам това, въпреки че съм нейна майка.

— Намирам че е приятна. Винаги съм предпочитал умните жени пред красивите... освен когато и двете са съчетани, както е в твоя случай.

— Преди двадесет години, може би, — каза Юджиния и отново въздъхна.

— Аз също съм остарял и очите ми не забелязват никаква промяна. Но за мен няма значение, че Марлейна не е красива. Тя е много интелигентна, дори като изключим дарбата ѝ.

— Да, така е. И аз с това се утешавам, когато Марлейна ме подтиска.

— Що се отнася до това, боя се че Марлейна ще продължи да те подтиска, Юджиния.

— Какво искаш да кажеш? — Юджиния го погледна стреснато.

— Много ясно ми каза, че няма да се задоволи да остане в Купола. Искане да излезе навън, да стъпи на повърхността на планетата веднага щом свършиш с работата си. Настоява за това.

Юджиния го гледаше ужасена.

**ОСЕМНАДЕСЕТ
СВРЪХСВЕТЛИНЕН**

37.

Трите години прекарани на Земята бяха състарили Теса Уендел. Кожата ѝ беше загрубяла. Беше напълняла. Под очите започваха да се образуват торбички и тъмни кръгове. Бюстът ѝ не беше така стегнат и талията ѝ не беше толкова тънка.

Крайл Фишър знаеше, че Теса приближава петдесетте и че е с пет години по-голяма от него. Но тя не изглеждаше по-възрастна, отколкото беше в действителност. Все още беше една хубава зряла жена (както някой се беше изразил), но вече не можеше да мине за жена на около тридесет както беше, когато я видя за пръв път на Аделия.

Теса също усещаше промяната и само преди една седмица с горчивина бе повдигнала тази тема.

— Ти си виновен, Крайл, — му каза тя една нощ, когато лежах заедно в леглото (в такива моменти тя явно най-силно усещаше, че остарява). — Ти ме предаде на Земята. Казваше, че е величествена и огромна, че има разнообразие и винаги по нещо ново, че е неизчерпаема.

— А не е ли? — попита той, въпреки че знаеше какво не ѝ харесва, но ѝ даде възможност отново да излее чувствата си.

— Не, що се отнася до гравитацията. По цялата подпухнала, непоносима планета, силата на гравитацията е една и съща. Във въздуха, под Земята, тук, там, навсякъде еднаква гравитация, гравитация, гравитация. Да умреш от скука.

— Ние не познаваме друг начин на живот, Теса.

— Ти познаваш. Бил си на Колониите. Там можеш да си избереш такава сила на гравитацията, каквато поискаш. Можеш да си правиш упражнения при ниска гравитация. От време на време можеш да облекчиш тялото си от напрежението. Как можете да *живеете* без това?

— Тук на Земята също правим упражнения.

— О, моля те... правите ги при същата гравитация. През цялото време се борите с нея, вместо да си взаимодействате свободно. Не

можете да скачате, не можете да летите, не можете да се носите във въздуха. Не можете да се спускате в по-силно притегляне, нито да се издигате в по-слабо. А тази гравитация ви тегли ли, тегли надолу и вие се изгърбвате, сбръчквате и остарявате. Погледни ме! *Погледни ме!*

— Гледам те колкото мога по-често, — тържествено отговори Фишър.

— Тогава не ме гледай. Ако ме гледаш, ще ме зарежеш. А ако го направиш, ще се върна на Аделия.

— Няма да го направиш. Какво ще правиш там, след като си била вече тук? Изследователската ти работа, лабораториите ти, екипът ти, всичко е тук.

— Ще започна отначало и ще сформирам нов екип.

— А ще ти осигури ли Аделия подкрепата, с която си свикнала тук? Естествено, че не. Трябва да признаеш, че Земята не те ограничава и получаваш всичко, което поискаш. Не бях ли прав?

— Дали си бил прав? Предател! Ти не ми каза, че Земята притежава хиперпространствения метод. Не ми каза и за съществуването на Звездата Съсед. Всъщност ти ме остави да говоря за безполезността на Космическата Сонда на Ротор и изобщо не ми каза, че тя е открила нещо повече от няколко паралакса. Седеше и ми се надсмиваше, защото си едно безсърдечно нищожество.

— Исках да ти кажа, Теса, но какво щеше да стане, ако не се беше съгласила да дойдеш на Земята? Това не беше моя лична тайна.

— А след като дойдох на Земята?

— Веднага след като се залови за работа, ти казахме.

— Те ми казаха и ме накараха да се почувствам изумена и глупава. Можеше поне да ми подскажеш с нещо, за да не изглеждам като идиот. Трябваше да те убия, но какво можех да направя. Ти си като наркотик. И го знаеше, когато ме прелъсти да дойда на Земята.

Това беше игра, която тя обичаше да играе и Фишър знаеше своята роля:

— Прелъстих ли те? Ти настояваше. Иначе нямаше да се съгласиш.

— Лъжец такъв. Ти ми се натрапи. Изнасили ме като развратен маниак. И пак ще го направиш. Познавам по ужасния ти похотлив поглед.

От месеци не беше играла тази игра и Фишър знаеше, че това означава, че е доволна от работата си. По-късно той я попита:

— Напредваш ли?

— Дали напредвам? Да, може да се каже. — Тя беше задъхана. — За утре съм уредила демонстрация за вашия прогнил, древен Земянин, Танаяма. От известно време безмилостно ме тормози за това.

— Той е безмилостен човек.

— Той е глупав човек. Мислех си, че дори едно общество, което не познава науката, би могло да знае нещичко за нея, за методите на работа. Ако сутринта ти дадат кредит от един милион, не могат да очакват конкретни резултати още същата вечер. Трябва да изчакат поне до следващата сутрин, за да можеш да работиш и през нощта. Знаеш ли какво ми каза той последния път когато разговаряхме и аз му казах, че вече мога да му покажа нещо?

— Не, не си ми казвала. Какво ти каза?

— Сигурно си мислиш, че е казал „Невероятно е, че само за три години сте успели да разработите нещо толкова удивително и ново. Трябва да ви имаме пълно доверие и нашата благодарност към Вас е безгранична.“ Естествено е да помислиш, че е казал това.

— Не, и през ум не може да ми мине, че Танаяма би могъл да каже подобно нещо. Какво ти каза?

— „Значи най-после след три години имате някакъв резултат. Надявам се, че е така. Колко дълго мислите, че трябва да живея още? Да не си мислите, че Ви поддържам и Ви плащам, и че Ви храня цяла армия помощници и работници, за да постигнете нещо след като умра и не мога да го видя?“ Това ми каза, и да ти кажа, иска ми се да отложа демонстрацията докато умре, за мое лично удоволствие, но все пак работата стои над всичко.

— Наистина ли имаш да му покажеш нещо, от което ще остане доволен?

— Свръхсветлинен полет, нищо повече. Истински свръхсветлинен полет, а не оная глупост — хиперпространствения метод. Вече притежаваме ключа към Вселената.

38.

Работната площадка, където изследователският екип на Теса Уендел работеше, за да разклати Вселената, беше готова още преди тя да бъде вербувана и да дойде на Земята. Тя се намираше в една огромна пещерна галерия, недостойна за огромното население на Земята, и в нея беше построен един истински изследователски град.

Сега Танаяма беше тук и седеше в своя автоматизиран стол. Само очите му, скрити зад тесния процеп на клепачите, бяха живи и хвърляха пронизващи погледи на всички страни.

Той не беше най-високопоставената фигура в управлението на Земята, нито беше най-висшестоящ сред присъстващите, но продължаваше да бъде действителния ръководител на проекта и всички му правеха път.

Само Уендел не се боеше от него.

Едва чуто той попита:

— Кораб ли ще ми покажете, д-р Уендел?

Естествено, наоколо не се виждаше кораб.

— Нямаме кораб, г-н Директор, — отговори Уендел. — Това ще стане след години. Искам да ви направя само демонстрация, но тя ще е вълнуваща. Ще видите първата публична демонстрация на свръхсветлинен полет, който е нещо много повече от хиперпространствения.

— Как ще го видя?

— Доколкото ни е известно, г-н Директор, вече са ви уведомили.

Танаяма се изкашля дрезгаво и спря, за да си поеме дъх.

— Опитаха се да говорят с мен, но аз искам Вие да ми кажете. — Очите му я гледаха втренчено, зли и жестоки. — Вие ръководите проекта, той е ваш. Обяснете ми.

— Не мога да Ви обясня теорията. Това ще отнеме много време. Ще Ви отегча.

— Не искам теории. Кажете какво ще *видя*?

— Това, което ще видите, са два кубични стъклени контейнера. И двата съдържат вакуум.

— Защо?

— Свръхсветлинният полет може да започне само във вакуумна среда, г-н Директор. Иначе обектът, който се движи по-бързо от светлината, ще повлече след себе си материя, което ще увеличи изразходваната енергия и ще намали управляемостта. Полетът трябва също така да завърши във вакуум, иначе резултатите могат да бъдат катастрофални, защото...

— Не е важно защо. Ако този ваш свръхсветлинен полет трябва да започва и да свършва във вакуум, каква полза ще има от него?

— Първо ще трябва да излезем в космоса с обикновен полет, а след това ще преминем в хиперпространството и ще останем там. Когато наближим крайната цел на пътуването, отново ще преминем в космическото пространство и ще пристигнем там с обикновена скорост.

— Това ще отнеме време.

— Дори свръхсветлинния полет не може да се извърши за един миг, но ако можете да изминете разстоянието от Слънчевата Система до някоя звезда на четиридесет светлинни години от тук за четиридесет дни, вместо за четиридесет години, би било неблагоприятно да се оплаквате, че се губи време.

— Е, добре. Имате два кубически стъклени контейнера. И какво?

— Това са холографически проекции. В действителност контейнерите се намират на три хиляди километра един от друг от двете страни на Земята, и всеки от тях е скрит в планинска пещера. Ако светлината измине разстоянието между тях през плътен вакуум, пътят ще трае една хилядна от секундата — една милисекунда. Разбира се, ние няма да използваме светлина. В средата на контейнера от лявата страна има малка сфера, която всъщност е малък хиператомен мотор и се задържа в пространството от силно магнитно поле. Виждате ли сферата, г-н Директор?

— Там виждам нещо, — отвърна Танаяма. — Това ли е всичко?

— Ако гледате внимателно, ще видите как тя ще изчезне. Броенето вече тече.

То наистина звучеше като шепот в ушите на всички присъстващи и когато стигна нулата, сферата изчезна от единия контейнер и се появи в другия.

— Не забравяйте, — каза Уендел, — че разстоянието между контейнерите в действителност е три хиляди километра. Броячът показва, че сферата е изминала пътя за малко повече от десет микросекунди, което означава, че се е движила със скорост почти сто пъти по-голяма от скоростта на светлината.

Танаяма я погледна.

— Откъде да знам? Това може да е трик, предназначен да заблуди този, когото считате за наивен старец.

— Г-н Директор, — строго каза Уендел, — тук присъстват стотици изтъкнати учени и голяма част от тях са Земяни. Те ще Ви покажат каквото Ви интересува и ще Ви обяснят как работи апаратурата. Тук не става дума за нищо друго, освен за честна научна работа.

— И така да е, какво от това? Една малка топка, която изминава няколко хиляди километра. Това ли е всичко, което постигнахте за три години?

— Това което видяхте е може би повече, отколкото някой има право да очаква, моите уважения, г-н Директор. Тя може да е голяма колкото топка за пинг-понг, и може да е пропътувала само три хиляди километра, но това е същия свръхсветлинен полет, с помощта на който един космически кораб би изминал разстоянието от тук до Арктурий със скорост сто пъти по-голяма от тази на светлината. Това което видяхте е първата публична демонстрация на свръхсветлинен полет в историята на човечеството.

— Но аз искам да видя космическия кораб.

— За това ще трябва да почакате.

— Нямам време. Нямам време, — изхриптя Танаяма с дрезгав шепот и отново се разтърси от пристъп на кашлица.

— Дори *Ваши*те желания не могат да помръднат Вселената, — каза Уендел толкова тихо, че само той я чу.

39.

Трите уморителни дни на бюрократизъм бяха минали и натрапниците бяха напуснали града, известен като Хипер Сити.

— Ще са необходими още три, четири дни, за да се възстанови реда отново и да започне работа с пълна сила — каза Уендел на Крайл Фишър. Тя изглеждаше изтощена и много недоволна. — Какъв противен старец.

Фишър веднага разбра, че става дума за Танаяма.

— Той е един болен старец.

Уендел го погледна ядосано.

— Да не би да го защитаваш?

— Това е факт, Теса.

Тя му се закани с пръст.

— Сигурна съм, че това ужасно изкопаемо е проявявало същата липса на разум и логика когато е бил здрав и млад. Откога е Директор на Управлението?

— Той е вечен. Повече от тридесет години. Преди това почти толкова време е бил Главен Заместник и подозирам, че през цялото това време, през което са се сменили трима или четирима Директори, той е държал истинската власт. Независимо колко е стар и болен, той ще остане Директор докато умре, а може и три дни след това, докато хората не се уверят, че няма да възкръсне.

— Виждам, че това ти се вижда смешно.

— Не е смешно, но какво друго ми остава, освен да се смея на този цирк, в който един човек без явна власт, дори без да е известен на обществото, вече повече от половин век държи цялото правителство в страх и покорство, само защото упражнява строг контрол над компрометиращите тайни на всеки един и не би се поколебал да ги използва.

— И те го търпят?

— О, да. Нито един човек от правителството не е пожелвал собствената си кариера, само за да се опита да свали Танаяма.

— Дори сега, когато държи нещата по-хлабаво?

— Грещиш. Неговата власт може да свърши когато умре, но дотогава тя никога няма да отслабне. Тя ще си отиде последна, след като спре сърцето му.

— Какво кара хората да се задържат толкова дълго на власт? — попита Уендел с отвращение. — Няма ли желание да се оттегли достатъчно рано, че да умре спокойно?

— Танаяма? Никога. Не мога да твърдя че съм му близък, но през последните петнадесет години съм имал контакти с него и те винаги са завършвали болезнено за мен. Познавам го отдавна и винаги съм знаел, че няма да спре. Но да отговоря на първия ти въпрос. За различните хора има различни стимули. За Танаяма това е омразата.

— Така си и мислех, — каза Уендел. — Личи му. Не е възможно един толкова омразен човек да не мрази. Но кого мрази Танаяма?

— Колониите.

— О, така ли? — Уендел явно си спомни, че идва от Колония. — Никога не съм чувала хора от Колониите да кажат добра дума за Земята. А и ти знаеш моето отношение към местата, където няма разнообразие в притеглянето.

— Не става дума за антипатия, Теса, нито за неприязън, за презрение. Говоря ти за сляпа кърваво червена омраза. Почти никой Земянин не обича Колониите. Всичко там е по последна мода. Животът е спокоен, без тълпи, удобен и буржоазен. Имат достатъчно храна, достатъчно развлечения, нямат лошо време, нямат бедни. Имат внимателно скрити работи. Естествено е хората, които понасят лишения, да не обичат тези, които като че ли имат всичко. Но Танаяма се води от кипяща омраза. Според мен той би искал да види унищожението на всички Колонии.

— Защо, Крайл?

— Според мен той не се интересува от нещата, които изброих. Това, което не може да понася, е културното единство на Колониите. Разбираш ли ме?

— Не.

— Хората на Колониите се подбират. Те подбират хора които приличат на тях. На всяка Колония културата е една, дори до известна степен външността на хората е една. Земята, от друга страна, е и винаги е била една неконтролирана смесица от култури, които се обогатяват взаимно, конкурират се, подозират се. Танаяма и много

други Земяни — например аз — смятат тази смесица за извор на сила и мислят, че културното единство на Колониите ги прави по-слаби и в крайна сметка скъсява техния живот.

— Защо тогава мразите Колониите задето притежават нещо, което според Вас е техен недостатък? Да не би Танаяма да ни мрази защото сме и по-добре и по-зле? В това няма логика.

— Не е необходимо. Кой ще си прави труда да мрази, ако първо трябва да обмисля дали е разумно. Може би Танаяма се страхува, че Колониите ще успеят и ще докажат, че всъщност културното единство е нещо хубаво. А може да мисли, че Колониите искат да унищожат Земята също толкова силно, колкото той желае да унищожи Колониите. Това със Звездата Съсед го вбеси.

— Не само това. Те не ги предупредиха, че се движи към Слънчевата Система.

— Предполагам, че не са знаели.

— Танаяма никога не би повярвал на това. Убеден съм, че според него са знаели и нарочно не са ни предупредили, надявайки се че ще бъдем неподготвени и че Земята, или поне Земната цивилизация, ще бъде унищожена.

— Установено ли е, че Звездата Съсед ще мине достатъчно близо до нас, че да ни навреди? Не съм чувала такова нещо. Доколкото ми е известно, повечето астрономи смятат, че Звездата ще мине на безопасно разстояние от нас. Ти чувал ли си нещо друго?

Фишър сви рамене.

— Не, не съм, но мисля, че Танаяма подхранва злобата си като вярва, че съществува опасност. Оттук логично следва, че трябва да притежаваме свръхсветлинен полет, за да основем един свят подобен на Земяния някъде другаде. Тогава, ако се случи най-лошото, ще можем да прехвърлим колкото може повече хора на този друг свят. Не можеш да отречеш, че идеята е разумна.

— Така е, но за да стане това не е необходимо да очакваме най-лошото. Дори Земята да не е застрашена, естествено е човечеството да се отправи към Космоса. Хората се преместиха на Колониите и е логично следващата стъпка да бъде към звездите, а за да направим тази стъпка ни е необходим свръхсветлинен полет.

— Да, но Танаяма ще каже, че това е проява на равнодушие. Това, което желае, е да намери Ротор и да го накаже задето изостави

Слънчевата Система без да го е грижа за човешката общност. Той иска да е жив, за да види *това* и затова те тормози.

— Може да ме тормози както иска, но това няма да помогне. Твърде стар е.

— Не съм сигурен. Съвременната медицина прави чудеса и съм убеден, че за Танаяма лекарите ще направят всичко, което е по силите им.

— Дори съвременната медицина има граници. Говорих с лекарите.

— И какво ти казаха? Мислех че здравословното състояние на Танаяма е държавна тайна.

— При тези обстоятелства това не се отнася за мен. Отидох при лекарския екип, който се грижи за Стария тук, и ми казаха, че много искам да построя истински космически кораб, който да може да превозва хора към звездите, и че искам да го довърша докато Танаяма е жив. Попитах ги с колко време разполагам.

— И какво ти отговориха?

— Че имам една година. Така ми казаха. В най-добрия случай. Помолиха ме да побързам.

— Ще успееш ли за една година?

— За една година? Разбира се, че няма да успея, Крайл, и се радвам че е така. Радвам се, че този отровен човек няма да доживее да го види. Защо се мръщиш? Да не би да ти е неприятно, че говоря толкова жестоко?

— Говориш дребнаво, Теса. Колкото и да е отровен, този Старец стои в основата на всичко това. Той осъществи Хипер Сити.

— Да, но заради собствените си цели, не заради мен. Нито заради целите на Земята или човечеството. Освен това и аз имам право да бъда дребнава. Убедена съм, че Директор Танаяма никога не е пожалил никой от враговете си, нито е отслабил натиска си върху тях дори с един ден. И вярвам, че не очаква съжаление и милост от никого. Сигурно би презрял като слабак всеки, който му ги предложи.

Фишър не се усмихна.

— И колко време ще ти е необходимо, Теса?

— Откъде мога да знам? Може да продължи цяла вечност. Дори всичко да върви сравнително добре, не виждам как ще стане за по-малко от пет години.

— Но защо? Ти вече осъществи свръхсветлинния полет.

Теса се наведе напред в стола си.

— Не бъди наивен, Крайл. Това което постигнах е само една лабораторна демонстрация. Мога да взема един лек предмет — топка за пинг-понг — чийто малък хиператомен двигател съставлява деветдесет процента от нейната маса, и да я преместя със свръхсветлинна скорост. Но кораб пълен с хора е нещо съвсем различно. Прекалено оптимистично е да мислим, че пет години ще ни стигнат, а трябва да сме сигурни. Повярвай ми, че преди съществуването на съвременните компютри и техните възможности, пет години щяха да са неосъществима мечта. Дори петдесет щяха да са малко.

Крайл Фишър поклати глава и не отговори.

Теса Уендел го гледаше замислено, после го попита почти троснато.

— Какво ти става? И ти ли бързаш?

Фишър я успокои.

— Знам, че и ти, като всички останали, искаш да го направиш, но аз наистина копнея за такъв кораб.

— Значи ти го искаш повече от другите.

— Да много повече.

— Защо?

— Защото искам да отида при Звездата Съсед.

Тя го погледна гневно.

— Защо? Да не би да мечтаеш да се върнеш при жената, която си изоставил?

Фишър никога не беше разказвал на Теса Уендел подробно за Юджиния и сега нямаше намерение да се хване на въдицата ѝ.

— Там е дъщеря ми. Мисля че можеш да го разбереш, Теса. И ти имаш син.

Това беше вярно. Той беше на около двадесет години и учеше в Университета на Аделия и от време на време пишеше на майка си.

Чертите на Уендел омекнаха.

— Крайл, не бива да храниш напразни надежди. Съгласна съм, че щом са знаели за съществуването на Звездата Съсед, те са отишли там. Но пътуването е отнело поне две години ако са използвали само хиперпространствения метод. Не можем да сме сигурни, че Ротор е

издържал на такова пътуване. А дори и да са оцелели, шансовете да намерят подходяща планета около червено джудже са почти нулеви. Ако са стигнали до там, може да са продължили пътя си, за да намерят такава планета. На къде са тръгнали? И как можем да ги открием?

— Предполагам, че са знаели, че няма надежда да намерят подходяща планета около Звездата Съсед. В такъв случай не биха ли се подготвили да преминат в орбита около звездата?

— Дори да са оцелели и дори да са в орбита около звездата, животът им ще бъде стерилен и може да продължи под някаква съвсем различна форма. Крайл, трябва да си готов за това. Какво ще стане, ако успеем да организираме експедиция до Звездата Съсед и не открием нищо или в най-лошия случай открием, че от Ротор е останала само една черупка.

— В такъв случай ще се примиря с това. Но сигурно съществува възможност да са оцелели — отвърна Фишър.

— И да намериш своето дете? Скъпи Крайл, разумно ли е да се надяваш на това? Дори Ротор да е оцелял и дъщеря ти да е оцеляла, тя е била само на една година, когато си я напуснал през двадесет и втора. Сега тя ще бъде на десет години, а ако отидем на Звездата Съсед в най-краткия възможен срок, ще е на петнадесет години. Тя няма да те познае. Всъщност и ти няма да я познаеш.

— Независимо колко години са изминали, петнадесет или петдесет, ако я видя ще я позная — каза Фишър.

ДЕВЕТНАДЕСЕТ ОСТАВАНЕ

40.

Марлейна неуверено се усмихна на Сийвър Дженар. Тя беше свикнала да нахлува в кабинета му когато пожелае.

— Много ли си зает, чичо Сийвър?

— Не, мила, по принцип нямам много работа. Пит откри това място, за да се отърве от мен. А аз го приех и останах, за да се отърва от Пит. Не бих го признал пред кой да е, но съм принуден да ти кажа истината, тъй като ти винаги разбираш дали те лъжат.

— Плаши ли те *този*, чичо Сийвър? Пит се уплаши и Оринел също щеше да се уплаши, ако беше разбрал какво мога.

— Аз не се плаша, Марлейна, защото се предадох. Просто реших, че за теб съм прозрачен. Всъщност това успокоява. Ако се замислиш, лъжата е трудна работа. Ако хората бяха истински мързеливи, никога нямаше да лъжат.

Марлейна отново се усмихна.

— Затова ли ме харесваш? Защото заради мен можеш да мързелуваш?

— Не можеш ли сама да разбереш?

— Не. Разбирам, че ме харесваш, но не разбирам *защо*. Начинът по който се държиш показва, че ме харесваш, но *причината* е скрита в главата ти, а там мога да долавям единствено неясни чувства понякога. Не мога да проникна там вътре. — Тя се замисли. — Понякога ми се ще да можех.

— Радвай се, че не можеш. Мислите са мръсно, усойно и неудобно нещо.

— Защо говориш така, чичо Сийвър?

— От опит. Не притежавам твоята природна дарба, но съм си имал работа с хора много по-дълго от теб. Ти харесваш ли своите мисли, Марлейна?

Марлейна се изненада.

— Не знам. Защо не?

— Харесваш ли всяка своя мисъл? Всяко нещо, което си представяш? Всеки свой импулс? Бъди искрена. Въпреки че няма да

разбера, ако ме излъжеш, бъди искрена.

— Е, понякога си мисля глупости или лоши неща. Понякога се ядосвам и на ум ми идват неща, които не бих направила наистина. Но не много често.

— Така ли? Не забравяй, че си свикнала със своите мисли. Почти не ги забелязваш. Те са като дрехите. Не ги усещаш, защото си свикнала с тях. Косата ти докосва врата, но ти не забелязваш това. Ако косата на някой друг докосне врата ти, ще те гъделичка и ще ти пречи. Някой може да мисли неща не по-лоши от тези, които ти мислиш, но това са мисли на *друг* човек и няма да ти харесат. Например ако разбереш защо те харесвам може да не ти стане приятно. Много по-добре и по-спокойно ще се чувстваш, ако приемеш отношението ми като факт и не тършуваш из мислите ми за да разбереш причината.

— Защо? Каква е тя? — неизбежно попита Марлейна.

— Ами, харесваш ми, защото някога аз приличах на теб.

— Какво искаш да кажеш?

— Не искам да кажа, че съм бил младо момиче с красиви очи и дарба като твоята. Искам да кажа, че бях млад и мислех, че съм обикновен и че затова никой не ме харесва. Знаех си че съм умен, но не разбирах защо не ме харесват заради това. Не беше честно да ме презират заради един недостатък, а да пренебрегват доброто ми качество. Това ме нараняваше и ядосваше и аз реших, че никога няма да се отнасям с хората така, както те се отнасяха с мен, но нямах много възможности да приложам на практика това добронамерено решение. След като те срещнах и те опознах, открих, че не си толкова обикновена колкото бях аз и че си много по-умна, отколкото аз някога съм бил, но това, че си по-добра от мен, не ми пречи. — Той се усмихна широко. — Все едно, че имам втора възможност — с предимства. Но ти май не дойде да си говорим за това. Може да не съм проницателен като теб, но поне това ми е ясно.

— Да, исках да говорим за мама.

— Така ли? — Дженар се намръщи внезапно обзет от явен и почти болезнен интерес. — За какво по-точно?

— Тя почти привършва с работата си тук. Ако реши да се върне на Ротор, ще иска и аз да се върна с нея. Налага ли се това?

— Мисля, че да. Ти не искаш ли да се върнеш?

— Не искам. Имам чувството, че е *важно* да остана тук. Така че искам да кажеш на Губернатора, че искаш да ни задържиш. Ще измислиш някаква правдоподобна причина. Сигурна съм, че Губернаторът ще бъде много доволен ако останем, особено ако му обясним, че мама е открила, че Немезида ще унищожи Земята.

— Тя ли ти каза това?

— Не, но не е необходимо да ми го казва. Можеш да обясниш на Губернатора, че вероятно тя постоянно ще му натяква да предупреди Слънчевата Система.

— Не ти ли е минавало през ум, че Губернаторът може да не иска да ми прави услуги. Ако помисли, че искам да ви задържа тук, в Купола на Еритро, той е способен да ви нареди да се върнете на Ротор само за да ме подразни.

— Сигурна съм, — спокойно каза Марлейна, — че Губернаторът ще предпочете да достави удоволствие на себе си, отколкото да те подразни като ни върне. Освен това ти искаш мама да остане тук, защото я обичаш.

— Много я обичам. Като че ли цял живот съм я обичал. Но тя не ме обича. Преди време ти ми каза, че тя все още мисли за баща ти.

— Тя те харесва все повече и повече, чичо Сийвър. Много те харесва.

— Това не означава, че ме обича, Марлейна. Убеден съм, че ти вече си разбрала това.

Марлейна се изчерви.

— Говоря за възрастните хора.

— Като мен... — Дженар се облегна назад и се разсмя. — Извинявай Марлейна. Възрастните просто мислят, че младите не са разбрали какво е да обичаш истински, а младите мислят, че възрастните са забравили какво е любов и, знаеш ли, и младите и възрастните грешат. А защо смяташ, че е важно да останеш в Купола на Еритро, Марлейна? Не вярвам да е само защото ме харесваш.

— Разбира се че те харесвам — сериозно отвърна Марлейна. — Много ми харесваш. Но искам да остана тук заради Еритро.

— Вече ти обясних, че това е опасна планета.

— Не и за мен.

— Все още ли мислиш, че Епидемията няма да те засегне?

— Убедена съм в това.

— От къде знаеш?

— Просто го знам. Винаги съм го знаела, още когато бях на Ротор. Нямахме как да не го знам.

— Права си. Но след като вече знаеш за Епидемията.

— Това не променя нещата. Тук се чувствам в пълна безопасност. Повече отколкото на Ротор.

Дженар бавно поклати глава.

— Трябва да си призная, че не те разбирам — той огледа сериозното ѝ лице, тъмните ѝ очи, прикрити под великолепните мигли.

— Но позволи ми да опитам да изтълкувам твоето изражение. Този път си решила да получиш това, което искаш, на всяка цена и да останеш на Еритро.

— Да — твърдо каза Марлейна. — И очаквам да ми помогнеш.

41.

Юджиния гореше от гняв. Не говореше високо, но гласът ѝ беше изпълнен с напрежение.

— Той не може да направи такова нещо, Сийвър.

— Разбира се, че може, — отвърна Сийвър също така тихо. — Той е Губернатор.

— Но не е абсолютен владетел. Аз имам граждански права и те включват свобода на движението.

— Ако Губернаторът реши да обяви извънредно положение, независимо дали то е всеобщо или се отнася само до един човек, гражданските права престават да важат. Това е в общи линии същността на Закона за пълномощията от двадесет и четвъртата година.

— Но това е подигравка с всичките ни закони и традиция от създаването на Ротор.

— Съгласен съм.

— И ако аз протестирам срещу това, Пит ще се окаже...

— Юджиния, моля те. Изслушай ме. Остави нещата така. Защо не останете тук, поне засега? Ще бъдете добре дошли.

— Какво говориш? Това е все едно да ме затворят без обвинения, без съд и присъда. Извънредното постановление ни принуждава да останем на Еритро за неопределен период от време.

— Моля те, подчини се без възражения. Така ще е най-добре.

— Какво ще му е по-доброто? — в гласа на Юджиния ясно прозвуча презрение.

— Дъщеря ти Марлейна силно желае да останете.

Юджиния го погледна учудено.

— Марлейна?

— Миналата седмица тя дойде при мен и ме помоли да накарам Пит да се разпореди вие да останете на Еритро.

Юджиния понечи да стане от стола си, изпълнена с възмущение.

— И ти я послуша?

Дженар енергично поклати глава.

— Не. Изслушай ме. Аз само уведомих Пит, че работата ти тук е привършила и че не знам дали според него трябва да се върнеш на Ротор с Марлейна или да останеш тук. Това беше едно напълно неутрално послание. Преди да го изпратя, аз го показах на Марлейна и тя го одобри. Тя каза, че ако му дам да избира, той ще ви задържи тук. И изглежда беше права.

Юджиния се облегна назад.

— Сийвър, наистина ли се ръководиш от съветите на едно петнадесет годишно момиче?

— Аз не мисля, че Марлейна е само едно петнадесет годишно момиче. Но би ли ми казала защо толкова много бързаш да се върнеш на Ротор?

— Работата ми...

— Нямаш работа. Ако Пит не те иска, няма да имаш работа. Дори да ти позволи да се върнеш, мястото ще е заето. От друга страна тук има апаратура с която вече си работила и която можеш да използваш. В края на краищата ти дойде тук за да направиш нещо, което не можеше да направиш на Ротор.

— Работата ми е без значение — съвсем нелогично извика Юджиния, изпадайки в противоречие. — Не разбираш ли че искам да се върна по същата причина, заради която той иска да остана. Той иска да унищожи Марлейна. Ако преди да тръгнем знаех за тази Епидемия на Еритро, никога нямаше да дойдем. Не мога да жертвам мозъка на Марлейна.

— Това е последното нещо което аз бих пожертвал, — каза Дженар. — По-скоро бих жертвал себе си.

— Но ще бъде много рисковано да останем тук.

— Марлейна не мисли така.

— Марлейна! Марлейна! Говориш сякаш е богиня. Какво разбира тя?

— Юджиния, изслушай ме. Нека поговорим разумно. Ако Марлейна наистина е в опасност, ще намеря начин да ви върна на Ротор. Но първо ме чуй. Марлейна не страда от мегаломания, съгласна ли си?

Юджиния трепереше. Чувствата ѝ не бяха утихнали.

— Не разбираш какво говориш.

— Случва ли се да претендира за нереални способности, да говори нелепости?

— Разбира се, че не. Тя е много разумна... Защо ми задаваш такива въпроси? Знаеш, че няма никакви претенции, които...

— Които са неоснователни. Знам. Тя никога не изтъква своята проникателност. Обстоятелствата я накараха да я разкрие.

— Така е, но какво целиш с всичко това?

Дженар тихо продължи.

— Твърдяла ли е някога, че притежава необикновена интуиция? Изразявала ли е някога убеждение, че ще се случи или че няма да се случи нещо определено, само защото тя е убедена в това?

— Не никога. Тя се придържа към очевидното. Никога не прави крайни твърдения без основание.

— И все пак *едно* нещо е така. Убедена е че Епидемията няма да я порази. Тя твърди, че още на Ротор е чувствала тази увереност, че Еритро не може да ѝ причини нищо лошо, а когато е дошла в Купола, то е станало още по-силно. Тя *твърдо* е решила да остане тук.

Юджиния широко отвори очи и покри устата си с ръка. Тя простена и каза:

— В такъв случай... — и продължи да го гледа ужасено.

— Да, — каза Дженар с внезапна тревога.

— Не разбираш ли? Може да е хванала Епидемията. Личността ѝ се променя. Умът ѝ е поразен.

— Не, не може да бъде, в нито един от случаите на заболяване не се е проявявал такъв ефект. Това не е Епидемията.

— Нейният мозък е различен от този на другите хора. Той може да се влияе по различен начин.

— Не, — каза отчаяно Дженар. — Не мога да повярвам, че е така. Не вярвам, че е така. Вярвам, че щом Марлейна е сигурна, че няма да се разболее, тя няма да се разболее и че това ще ни помогне да разрешим загадката на Епидемията.

Юджиния пребледня.

— Затова ли искаш да остане на Еритро, Сийвър? За да я използваш като средство срещу Епидемията?

— Не. Не искам да остане само за да я използвам. Тя иска да остане и *може* да бъде средство, независимо дали ние искаме това или не.

— И ти си съгласен да ѝ позволиш да остане на Еритро само защото тя желае това. Само заради някакво нейно опърничаво желание, което не може да обясни и за което нито ти, нито аз можем да намерим разумно и понятно обяснение. Наистина ли смяташ, че трябва да я оставим тук само защото тя иска така? И се осмеляваш да ми кажеш това?

— В интерес на истината, изкушавам се да ти го кажа, — каза Дженар с усилие.

— Лесно ти е да се изкушаваш. Тя не е твое дете. Тя е *мое* дете. Тя е единственото...

— Знам — прекъсна я Дженар. — Тя е единственото нещо, което ти е останало от Крайл. Не ме гледай така. Знам, че не си го забравила. Разбирам чувствата ти.

Той изрече последните думи тихо и нежно и сякаш искаше да протегне ръка и да докосне наведената ѝ глава.

— Но въпреки всичко, Юджиния, ако Марлейна наистина иска да излезе на Еритро мисля, че нищо няма да я спре. И е възможно, ако е напълно убедена, че Епидемията няма да навреди на мозъка ѝ, това нейно отношение наистина да я предпази — непоклатимостта на нейния здрав разум и увереност може да се окаже неин умствен имунитет.

Юджиния рязко вдигна глава, очите ѝ горяха.

— Говориш глупости и нямаш право да се влияеш от внезапния романтичен порив на едно дете. Тя ти е чужда. Ти не я обичаш.

— Тя не ми е чужда и аз я обичам. Нещо повече, аз ѝ се *възхищавам*. Любовта не би могла да ми вдъхне това пълно доверие, което да ми позволи да рискувам, но възхищението ми го дава. Помисли върху това.

И те останаха така, вперили поглед един в друг.

ДВАДЕСЕТ ДОКАЗАТЕЛСТВО

42.

Катиморо Танаяма живя до края на определената му година с присъщата си упоритост и вече течеше следващата, когато дългата битка свърши. Когато настъпи краят, той напусна бойното поле без да продума и никой от присъстващите не разбра че е умрял, докато апаратурата не отбеляза неговата смърт.

Това събитие не вдигна много шум на Земята и изобщо не се чу на Колониите, тъй като Старецът винаги вършеше работата си далеч от обществото и с това беше още по-силен.

Само хората които работеха с него познаваха властта му и смъртта му донесе облекчение най-вече на онези, които най-много зависеха от неговата сила и политика.

Теса Уендел рано научи новината от специален канал, установен между нейната дирекция и Свят Сити. Въпреки че това се очакваше от месеци, тя беше потресена.

Какво щеше да стане сега? Кой щеше да дойде на мястото на Танаяма и какви промени щеше да направи? От много време мислеше по тези въпроси, но едва сега те започнаха да имат истинско значение. Очевидно, въпреки всичко, Уендел (а може би и всички останали) не беше очаквала, че Старецът ще умре.

Тя потърси утеха при Крайл Фишър. Уендел беше прекалено голям реалист, за да вярва че това, което задържа Фишър при нея е тялото ѝ, което видимо застаряваше (след два месеца щеше да стане на петдесет години). Сега той беше на четиридесет и три и също беше отминал разцветът на неговата младост, но той беше мъж и това не личеше толкова. Във всеки случай нещо го задържаше и тя все още успяваше да го убеди че *тя* го задържа, особено когато го държеше в прегръдките си.

— Какво ще стане сега? — попита Уендел.

— Това се очакваше, Теса. Трябваше да се случи по-рано, — отвърна Фишър.

— Така е, но се случи сега. Този проект напредваше благодарение на неговата сляпа решителност. А сега какво ще стане?

— Докато беше жив, ти с нетърпение очакваше да умре. Сега се тревожиш. Но според мен няма за какво да се притесняваш. Проектът ще бъде продължен. Нещо толкова голямо има собствен живот и не може да бъде спряно.

— Опитвал ли се е някой да изчисли колко струва това, Крайл? Земните Служби за Разследване ще имат нов Директор и Земният Конгрес ще избере за поста някой, когото може да контролира. В близко бъдеще няма да има втори Танаяма, пред който всички ще треперят. Ще разгледат бюджета си и след като Танаяма вече няма да го крие с кокалестите си ръце, ще видят че са на червено и ще решат да го съкратят.

— Как могат да направят това? Вече са похарчили толкова много пари. Да не мислиш, че ще спрат, без да са оправдани хвърлените средства. Това би бил първият провал.

— Могат да обвинят Танаяма. Ще кажат, че е бил щур егоцентрик, воден от своята мания, което както знаем, е вярно до известна степен и сега те, които нямат никаква вина за това, могат да върнат разума на земята и да зарежат това начинание, което планетата не може да си позволи.

Фишър се усмихна.

— Теса, любов моя, твоята проникателност относно политическото мислене изглежда посредствена за първокласен гений в областта на хиперпространствените науки. На теория и пред обществеността Директорът на Управлението е служебно лице с ограничена власт, който по общо мнение е под прекия контрол на Генералния Председател и Земния Конгрес. Тези, които се предполага могъщи хора, които се избират от обществото, не могат да кажат, че са били управлявани от Танаяма и че пред него са треперили от страх и не са смеели дори да дишат без негово позволение. Така ще се разбере, че са страхливци и неспособни слабаци, и те ще рискуват постовете си при следващите избори. Те няма да спрат проекта. Само ще направят някои козметични промени.

— От къде знаеш, че ще стане така? — промълви Уендел.

— Години наред наблюдавам чиновничеството, Теса. Освен това спирането на проекта би насърчило Колониите да го извършат преди нас — и да ни оставят тук както направи Ротор.

— Така ли? И как ще стане това?

— След като познават хиперпространствения метод, не мислиш ли, че е неизбежно да реализират свръхсветлинен полет?

Уендел го изгледа с ирония.

— Крайл, любов моя, твоята проницателност относно хиперпространствените науки изглежда да е посредствена за първокласен ловец на тайни. Това ли е мнението ти за моята работа? Че е неизбежно следствие от хиперпространствения метод? Не си ли разбрал, че хиперпространствения метод е естествено следствие от релативистичното мислене? Той все още не позволява движение със скорост по-голяма от тази на светлината. За да стигнат от тук до свръхсветлинната скорост се изисква истински скок в начина на мислене и в практиката. Той не идва естествено и аз съм обяснявала това на разни хора от правителството. Те бяха недоволни от бавната работа и високата цена и аз трябваше да им разясня трудностите. Сега ще си спомнят за това и няма да ги е страх да ни спрат на този етап. Не мога да ги убедя да продължим, като изведнъж им кажа, че Колониите може да ги надминат.

Фишър поклати глава.

— Разбира се, че можеш да им го покажеш. И те ще ти повярват, защото е истина. Лесно можем да бъдем надминати.

— Ти не слушаш ли какво ти говоря?

— Слушам, но ти пропускаш нещо. Позволи ми да ти влея малко здрав разум, особено след като ме нарече първокласен ловец на тайни.

— За какво говориш, Крайл?

— Този огромен скок от хиперпространствения метод до свръхсветлинния полет е огромен само, ако човек започне отначало, като теб. Колониите няма да започнат отначало. Наистина ли вярваш, че те не знаят нищо за нашия проект и за Хипер Сити? Мислиш ли, че аз и моите колеги от Земята сме единствените земни ловци на тайни в Слънчевата Система? Колониите също имат свои ловци, които работят не по-малко и не по-зле от нас. Например те знаят, че *ти* си на Земята почти от деня, в който пристигна.

— И какво от това?

— Нищо. Мислиш ли, че могат да проверят в компютъра си в какво област са твоите трудове и публикации? Мислиш ли, че не са ги прочели най-подробно и внимателно и че не са разбрали, че според теб свръхсветлинната скорост е теоретически възможна?

Уендел прехапа устни и каза.

— Ами...

— Да, помисли за това. Когато си излагала своята теория за свръхсветлинната скорост, това са били просто размишления и фактически беше единственият човек, който мислеше, че свръхсветлинният полет е възможен. Никой не ти вярваше. Но сега идваш на Земята и оставаш. Изведнъж изчезваш и не се връщаш на Аделия. Може да не знаят подробности около твоята работа, тъй като заради манията на Танаяма проектът е пазен в най-строга тайна. И все пак, самият факт, че изчезваш е красноречив и като се имат предвид публикациите ти няма място за съмнение за същността на работата ти. Град като Хипер Сити не може да се запази в пълна тайна. Невероятните суми, които се инвестират, сигурно не остават незабелязани. Така че всички Колонии търсят парченца, които да сглобят, за да получат някакво информация. И всичко до което се доберат ги насочва така, че да могат да напреднат много по-бързо от теб. Ако възникне въпросът за прекратяване на проекта, кажи им това. Ако спрем да бягаме, може да ни надминат и сигурно ще стане така. Тази мисъл ще запали новите хора по проекта така, както беше запален Танаяма, освен това е истина.

Уендел дълго мълча, а Фишър внимателно я наблюдаваше.

— Прав си, скъпи ловецо на тайни, — каза тя накрая. — Сгреших, като неразумно те мислех за свой любовник, не за съветник.

— Защо мислиш, че двете неща непременно се изключват взаимно? — попита Фишър.

— Въпреки че много добре знам, — продължи Уендел, — че в това имам и лична мотивация.

— Какво значение има това, — каза Фишър, — дори да е вярно, щом моята мотивация е свързана с твоята?

43.

Накрая пристигна делегация от конгресмени, включваща Игор Коропатски, новия Директор на Земните Служби за Разследване. Години наред той беше работил като служител в управлението, така че не беше напълно непознат на Теса.

Той беше спокоен човек с пригладена, оредяла сива коса, носът му беше доста голям, имаше двойна брадичка и приличаше на добряк, който се храни добре. Без съмнение беше умен, но не притежаваше почти болезнената напрегнатост на Танаяма. Това личеше от далече.

Разбира се, с него дойдоха членове на Конгреса, сякаш да покажат, че този приемник на поста е тяхна собственост и под техен контрол. Сигурно се надяваха, че това ще продължи да бъде така. Танаяма беше дълъг и горчив опит.

Никой не предложи да се спре проекта. Напротив, те смятаха, че той трябва ако е възможно да се ускори. Уендел предпазливо изтъкна вероятността Колониите да изпреварят Земята или скоро да я догонят, която беше посрещната без възражения, като нещо очевидно.

Коропатски, който беше в ролята на говорител и беше поел отговорността на проекта, каза:

— Д-р Уендел, няма да искам да ме водите на дълга и формална обиколка из Хипер Сити. Вече съм идвал тук и сега имам нужда от време, за да направя някои реорганизации в Управлението. Не искам това да звучи като неуважение към изтъкнатия ми предшественик, но при всяка смяна на човека, който заема такъв важен административен пост, се изискват много промени, особено когато мандатът на предшественика е бил толкова продължителен. По природа аз не съм човек, който държи на протокола, затова нека да поговорим свободно и неофициално. Ще ви задам няколко въпроса на които, надявам се ще ми отговорите така, че като човек, който има скромни познания в областта на нещата, да мога лесно да ви разбера.

Уендел кимна.

— Ще се постарая, г-н Директор.

— Така. Кога смятате, че ще бъде готов свръхсветлинния космически кораб?

— Г-н Директор, вие сигурно сам разбирате, че не мога да отговоря на този въпрос. Това изцяло зависи от това дали ще възникнат непредвидени трудности и злополуки.

— А в случай че възникнат само трудности и няма злополуки?

— В такъв случай, след като сме готови с научната част и ни остане само техническото изработване, ще имаме късмет, ако свършим работата си за три години.

— С други думи ще сте готови през 2236-та година.

— Със сигурност няма да е по-рано.

— Колко души ще може да носи корабът?

— Вероятно от пет до седем.

— И до къде ще може да пътува?

— До където пожелаем, г-н Директор. Това е предимството на свръхсветлинната скорост. Тъй като пътуваме през хиперпространството, където не важат обикновените закони на физиката, дори законът за запазване на енергията, за нас ще е все едно дали ще изминем хиляда светлинни години или само една.

Директорът неловко се размърда.

— Не съм физик, но трудно мога да си представя такава среда, в която няма ограничения. Няма ли неща които не могат да се направят?

— Има ограничения. За да се осъществи преминаването в хиперпространството и обратно е необходим вакуум и силата на притегляне трябва да е под определена граница. В процеса на работа несъмнено ще открием допълнителни ограничения, които сигурно ще можем да установим посредством пробни полети. Това може да ни забави допълнително.

— Когато завършите кораба, до къде ще бъде първият полет?

— Би било благоприятно първият полет да отиде най-много до Плутон, например, но това с право може да се определи като безсмислено губене на време. Когато разполагаме с техника, с която можем да стигнем звездите, изкушението да отидем до някоя от тях би било прекалено голямо.

— Например Звездата Съсед?

— Тя би била логична цел. Екс-директорът Танаяма искаше да отидем там, но аз съм длъжна да изтъкна, че има други звезди, които

са много по-интересни. Сириус е само четири пъти по-далече, а там ще имаме възможност отблизо да наблюдаваме звезда бяло джудже.

— Д-р Уендел, според мен целта трябва да бъде Звездата Съсед, но не непременно по съображенията на Танаяма. Да предположим, че отидете до някоя друга звезда, която и да е тя — и се върнете. Как ще докажете, че наистина сте били близо до друга звезда?

Уендел го погледна изумена.

— Да докажем ли? Не Ви разбирам?

— Имам предвид как ще се противопоставите на обвиненията, че този предполагаем полет е бил фалшифициран?

— Фалшифициран! — Уендел гневно се изправи на крака. — Вие ме обиждате.

Гласът на Коропатски изведнъж стана властен.

— Седнете, д-р Уендел. Никой в нищо не Ви обвинява. Опитвам се да предвидя една ситуация и да намеря изход от нея. Човечеството отиде в космоса преди почти три века. Този период от историята не е напълно забравен, а в моята част от планетата си го спомнят особено добре. Когато първите спътници били изстреляни в онези мрачни дни, когато хората живеели само на Земята, много хора твърдели, че цялата информация е фалшифицирана. Първите снимки на обратната страна на Луната били обявени за фалшификация. Дори първите снимки на Земята направени от Космоса били обявени за фалшификация от хора, които вярвали, че Земята е плоска. Сега, ако Земята обяви, че притежава свръхсветлинен полет, можем да се сблъскаме с подобни неприятности.

— Но защо, г-н Директор? Защо изобщо някой ще мисли, че лъжем за такова нещо?

— Скъпа д-р Уендел, вие сте наивна. Вече повече от три века Алберт Айнщайн е полубогът, който откри космологията. Поколение след поколение хората свикнаха с концепцията за това, че скоростта на светлината е абсолютната граница. Те няма лесно да се откажат от нея. Дори принципът на причинно-следствената връзка, който за всеки е най-основният принцип, ще бъде нарушен. Това е едната страна.

Другата, д-р Уендел, е, че Колониите могат да използват политически този факт и да убеждават своите народи, като и Земяните, че лъжем. Това ще ги обърка, ще ги ввлече в спорове, ще ни изгуби време и ще им даде по-голяма възможност да ни догонят.

Затова ви питам: съществува ли такова просто доказателство за това, че където и да отидете, ще използвате свръхсветлинна скорост?

Уендел отговори с леден глас.

— Г-н Директор, когато се върнем, учените ще могат да огледат кораба. Ще разясним похватите, които сме използвали...

— Не, не, не. Моля Ви, не продължавайте. Това би уверило само специалисти с вашите познания.

— В такъв случай, когато се върнем, ще носим снимки на небето и по-близките звезди ще са разположени малко по-различно една спрямо друга. От промяната в тяхното относително разположение ще може да се изчисли точно къде сме били.

— Това също ще бъде само за учените. Напълно неубедително за обикновените хора.

— Ще имаме снимки на звездата която посетим в близък план. Тя по всичко ще се различава от нашето Слънце.

— Но такива неща се правят във всяка обикновена програма на холовизията в която се разказва за междузвездни пътешествия. Това са блудкави версии на научната фантастика. Също като сериала „Капитан Галактика“.

— В такъв случай, не знам друг начин — каза Уендел през зъби. — Ако не искат да повярват, хората няма да повярват. Това е ваш проблем. Аз съм просто един учен.

— Хайде докторе. Моля, запазете спокойствие. Когато преди седем века и половина Колумб се завърнал от първото си пътешествие през океана, никой не го обвинил във фалшификация. Защо? Защото със себе си возел местни жители от новите брегове, които е стигнал.

— Много добре, но вероятността да намериш планети на които има живот и да донесеш такива екземпляри е много малка.

— Може и да не е. Знаете че Ротор е открил Звездата Съсед с помощта на Космическата Сонда и е напуснал Слънчевата Система скоро след това. Възможно е, след като не са се върнали, да са стигнали до Звездата Съсед и да са останали там и все още да са там.

— Така мислеше Директор Танаяма. Но с помощта на хиперпространствения метод те са пътували над две години. Възможно е да не са успели в следствие на злополука, непълни познания или проблеми от психологически характер. Това също може да обясни факта, че не се върнаха.

— И все пак — с тиха твърдост каза Коропатски, — може да са успели.

— Дори да са стигнали до там, те сигурно са преминали в орбита около звездата, тъй като е сигурно, че там няма обитаема планета. При такава изолация, психическото напрежение, което не ги е спряло по време на пътуването, може да ги спре след като стигнат и има вероятност една мъртва Колония завинаги да обикаля в орбита около Звездата Съсед.

— Значи разбирате, че това трябва да бъде вашата цел, защото щом стигнете, вие ще намерите Ротор, независимо дали е жив или мъртъв. И в двата случая трябва да донесете нещо типично Роторианско и тогава всички ще повярват, че наистина сте били до звездите и сте се върнали. — Той широко се усмихна. — Дори аз ще Ви повярвам и това е отговор на въпроса ми как ще докажете, че сте реализирали свръхсветлинно пътешествие. Това ще бъде мисията ви и за нея, можете да бъдете сигурна, че Земята ще продължава да предоставя необходимите пари, средства и работна ръка.

И след вечерята, на която не бяха повдигнати въпроси от технически характер, Коропатски каза на Уендел с хладна дружелюбност.

— Не забравяйте, че имате само три години. В най-добрия случай.

44.

— Значи моята блестяща тактика не влезе в употреба — каза Фишър със съжаление.

— Не. И без заплахата от това да ни изпреварят те бяха твърди, че трябва да продължим. Единственото нещо, което ги тревожеше, нещо което никога не тревожеше Танаяма, беше това да се докаже, че няма фалшификация. Предполагам, че Танаяма е искал единствено да унищожи Ротор. При положение че това стане, за него е било без значение дали светът ще ни обвинява във фалшификация или не.

— Никой нямаше да го направи. Той щеше да иска доказателство за това, че Ротор е унищожен. Това щеше да послужи и за пред света. Що за човек е новия Директор?

— Пълна противоположност на Танаяма. Изглежда мекушав, сякаш се извинява, но имам чувството че Земният Конгрес ще има същите трудности с него както с Танаяма. Просто трябва да навлезе в работата си.

— От това което ми разказа за вашия разговор, ми се вижда по-разумен от Танаяма.

— Да, но този намек за фалшификацията все още ме ядосва. Представи си как може да му мине през ум, че може да се фалшифицира космически полет? Това сигурно се дължи на липсата на усет за космическото пространство у Земяните. Пълната липса. Защото вие живеете на една безкрайна планета и никога не я напускате, освен в много редки случаи.

Фишър се усмихна.

— Аз съм един от редките случаи които са я напускали. И то често. А ти си Заселник. Така че и двамата сме освободени от чувство за обвързаност с планетата.

— Така е. — Отвърна Уендел като го погледна косо. — Понякога си мисля, че си забравил че съм Заселник.

— Никога не съм го забравял, повярвай ми. Не си повтарям „Теса е Заселник!“, но винаги помня това.

— Дали някой освен теб също го помни? — тя описа кръг с ръка сякаш включваше неопределеното пространство около тях. — Това е Хипер Сити, който е охраняван невероятно строго и защо? Срещу Колониите. Същественото нещо е да използваме свръхсветлинния полет в практически полет преди Колониите да успеят да започнат работа. А кой ръководи проекта? Един Заселник.

— За първи път ли се сещаш за това, откакто работиш върху проекта?

— Не, понякога си мисля. Просто не мога да разбера. Не ги ли е страх да ми се доверят?

Фишър се засмя.

— Не. Ти си учен.

— И какво то това?

— Учените са наемници, които не са обвързани с което и да е общество. Ако човек възложи на един учен интересен проблем и му осигури парите, апаратурата и помощта, която му е необходима, за да се заеме с него, този учен няма да се интересува от къде идва тази помощ. Бъди откровена — не те интересува нито Земята, нито Аделия, нито Колониите като цяло, нито дори човечеството. Единственото нещо което те интересува е да довършиш работата си над свръхсветлинен полет и не си обвързана с нищо друго.

Уендел надменно каза:

— Това е някакъв стереотип и той не се отнася за всички учени. Аз може да съм различна.

— Убеден съм, че и те разбират това, така че вероятно те държат под постоянен надзор. Вероятно основна част от работата на някои от сътрудниците ти е постоянно да следят действията ти и да ги докладват на правителството.

— Надявам се, нямаш предвид себе си.

— Признай си, че си допускала възможността, че съм с теб единствено в ролята на ловец на тайни.

— Минавало ми е през ум, понякога.

— Но не е така. Предполагам, че съм прекалено близо до теб, за да ми имат доверие. Всъщност съм сигурен, че и моите действия се доказват и се преценяват внимателно. Докато те радвам...

— Ти си безчувствен човек, Крайл. Как можеш да се шегуваш с такава нещо?

— Не се шегувам. Опитвам се да гледам реално на нещата. Ако някой ден ти омръзна, аз ще изгубя своята функция. Нещастната Теса може да се окаже непродуктивна, така че ще ме отделят от теб и ще освободят мястото за моя приемник. В края на краищата те се интересуват от това ти да си доволна много повече отколкото аз съм доволен и признавам, че това е естествено. Виждаш ли реализма ми?

Уендел внезапно се пресегна и погали Крайл по бузата.

— Не се тревожи. Мисля, че вече прекалено много свикнах с теб, за да ме отегчиш. В буйната си младост лесно се отегчавах от мъжете си и ги захвърлях, но сега...

— Нужно ти е голямо усилие, така ли?

— Ако искаш, приеми, че е така. В крайна сметка може да те обичам — по свой начин.

— Разбирам те. Хладнокръвната любов носи успокоение. Но не мисля че сега е моментът да го доказваме. Първо ще трябва да ми разкажеш разговора си с Коропатски и да се освободиш от отровното усещане предизвикано от обидата.

— Някой ден ще ми мине. Но има още нещо. Преди малко ти казах че Земяните нямат усет за космическото пространство.

— Да, спомням си.

— Ето ти един пример. Коропатски изобщо няма усет за самите размери на пространството. Той ми каза да отидем до Звездата Съсед и да намерим Ротор. И как ще стане това? Често се случва да забележим някакъв астероид и да го изгубим преди да успеем да изчислим орбитата му. Знаеш ли колко време е необходимо, за да го открием отново дори с помощта на всичките си съвременни уреди и апаратура? Понякога са необходими години. Космосът е огромно, дори когато става дума само за пространство около звезди, а Ротор е малък.

— Така е, но ние търсим един астероид между стотици астероиди. А Ротор ще бъде единствения по рода си обект близо до Звездата Съсед.

— Откъде знаеш? Дори Звездата Съсед да няма планетна система във познатия ни вид, е напълно вероятно около нея да обикалят тела от един или друг произход.

— Но те ще са мъртви като нашите мъртви астероиди. А Ротор ще бъде действаща Колония, той ще излъчва различни видове вълни и те ще се забележат много лесно.

— Ако Ротор е действаща Колония. Ако не е? Тогава той ще е просто един астероид и ще бъде много трудно да го открием. Дори може да не успеем да го открием за времето, с което разполагаме.

По лицето на Фишър неволно се изписа отчаяние.

Уендел въздъхна и се приближи до него като го прегърна през раменете.

— О, Боже, *знаеш* каква е ситуацията. Трябва да се примириш с нея.

Фишър отвърна със сподавен глас:

— Знам. Но *може* да са оцелели. Нали?

— Може да са оцелели — каза Уендел с престорена веселост, — а ако е така, толкова по-добре за нас. Както каза ти, в такъв случай лесно ще ги открием по излъчваните от тях вълни. И още нещо...

— Да?

— Коропатски иска да му донесем нещо, което ще докаже, че сме срещнали Ротор, защото смята, че това ще е най-доброто доказателство, че наистина сме били в космоса и сме се върнали, изминавайки няколко светлинни години за не повече от няколко месеца. Но... Какво точно можем да донесем, за да те убедим? Какво ще стане, ако намерим само някакви парчета метал и бетон, които се носят из пространството? Те няма да свършат работа. Не можем да донесем парче метал, на което не е отбелязано че е от Ротор, защото ще кажат, че сме го взели със себе си от Земята. Дори да намерим нещо, което е характерно за Ротор — предмет, който да се намери само на Колонията, могат да решат, че е фалшификат.

Ако обаче Ротор е жива, действаща Колония, може би ще успеем да убедим някой роторианец да дойде с нас. Човек от Ротор ще може да бъде идентифициран като такъв. Дори може да има хора на други Колонии или на Земята, които да познават този роторианец, когото ще доведем. Коропатски ми намекна да постъпим така. Той каза, че когато Колумб се завърнал от първото си пътешествие довел със себе си хора от местното население на Америка.

Разбира се, — Уендел въздъхна дълбоко — има ограничения в броя на хората и предметите, които можем да вземем със себе си. Някой ден може да построим космически кораби големи колкото Колония, но първият ще бъде малък и дори примитивен според съвременните стандарти. Ще можем да вземем само един роторианец,

повече не позволяват възможностите, така че ще трябва да изберем най-подходящия.

— Дъщеря ми Марлейна — каза Фишър.

— Тя може да не иска да дойде. Ще можем да вземем само човек, който иска да тръгне с нас. Не може да не намерим поне един такъв човек, измежду хилядите, а може и повече, но ако тя не иска да дойде...

— Марлейна ще поиска да дойде. Само ми позволи да поговоря с нея. Все някак ще успея да я склоня.

— Майка ѝ може да не се съгласи.

— Ще намеря начин да я убедя, — упорстваше Фишър. — Все някак ще успея.

Уендел отново въздъхна.

— Не трябва да мислиш за това, Крайл. Не разбираш ли, че не можем да вземем дъщеря ти, дори да иска да дойде?

— Защо не? *Защо не?*

— Когато е заминала от тук, тя е била на една година. Тя няма спомен за Слънчевата Система. Никой тук не би могъл да я познае. Малко вероятно е някъде в системата да съществуват документи в които тя фигурира и които могат да се проверят независимо. Не, ще трябва да вземем човек, който е най-малко на средна възраст и е посещавал други Колонии или още по-добре — който е идвал на Земята.

Тя млъкна и после напрегнато изрече:

— Жена ти може да е подходяща. Нали си ми казвал, че известно време е учила на Земята? Тук ще фигурира в архивите и ще може да бъде идентифицирана. Въпреки че, откровено казано, предпочитам да взема някой друг.

Фишър мълчеше. Уендел каза почти плахо:

— Съжалявам, Крайл. Не ми се иска да е така.

— Само да е жива моята Марлейна. Ще видим какво може да се направи — каза Фишър с горчивина.

ДВАДЕСЕТ И ЕДНО МОЗЪЧНО СКАНИРАНЕ

45.

— Съжалявам, — каза Сийвър Дженар, като гледаше надолу към майката и дъщерята с изражение, което само по себе си молеше за извинение. — Казах на Марлейна, че тази работа няма да ми отнеме много време, но почти веднага след това се получи нещо като миникриза в електроснабдяването ни и това наложи отлагането на нашата конференция. Кризата обаче премина и, сега като помисля, не беше кой знае какво. Прощавате ли ми?

— Разбира се, Сийвър, — каза Юджиния Инсиня. Личеше, че е неспокойна. — Не бих казала обаче, че трите дни бяха леки. Имам чувството, че с всеки изминал час от престоя ни тук опасността за Марлейна се увеличава.

— Мен изобщо не ме е страх от Еритро, чичо Сийвър, — каза Марлейна.

Инсиня каза:

— Аз пък не мисля, че Пит може да ни навреди на Ротор. Той знае това, иначе нямаше да ни изпрати тук.

— А аз ще се опитам да вляза в ролята на честния посредник и да удовлетвори и двете, — каза Дженар. — Независимо какво може или не може да направи Пит открито, има много неща, които може да направи косвено, така че е опасно, Юджиния, заради страха си от Еритро, да подценяваш решителността и изобретателността на Пит. Първо на първо, ако се върнете на Ротор, това ще бъде в разрез с неговото извънредно постановление и той може да те хвърли в затвора или да те заточи на Нови Ротор, или дори да те върне обратно тук.

Що се отнася до Еритро, ние също не трябва да подценяваме опасността от Епидемията, въпреки че изглежда е изчезнала в първоначалната си опасна форма. Аз не искам да рискувам Марлейна също толкова, колкото и ти, Юджиния.

Марлейна изпъшка с досада:

— Няма никакъв риск.

— Сийвър, не смятам, че трябва да продължаваме да водим този разговор за Марлейна в нейно присъствие, — каза Инсиня.

— Напротив. Аз искам да го проведем в нейно присъствие. Подозирам, че тя знае какво трябва да направи по-добре и от двамата ни. Тя отговаря за своето съзнание и нашата работа е да ѝ се месим колкото е възможно по-малко.

Инсиня простена, но Дженар продължи сурово:

— Искам Марлейна да участва в този разговор, защото се нуждаем от нейното сътрудничество. Искам да чуя мнението ѝ.

— Но ти *знаеш* мнението ѝ, — каза Инсиня. — Тя иска да излезе на Еритро и ти казваш, че трябва да ѝ разрешим да направи това, което иска, защото притежавала някакви магически способности.

— Не е ставало дума нито за магически способности, нито за това просто да я пуснем да излезе. Искам да предложа да експериментираме като вземем съответните предпазни мерки.

— Какво имаш предвид?

— На първо време искам да ѝ се направи мозъчно сканиране. — Той се обърна към Марлейна. — Разбираш ли, че това е необходимо, Марлейна? Имаш ли някакви възражения?

Марлейна леко се намръщи.

— Правили са ми мозъчно сканиране. На всекиго са правили. Без това не ти разрешават да започнеш училище. Всеки път, когато си правиш пълен медицински преглед...

— Знам, — нежно каза Дженар. — Не съм пропилял последните три дена напразно. Тук имам, — и той сложи ръка върху куп компютърни разпечатки в левия край на бюрото си, — извадени на компютър всички мозъчни изследвания, които са ти правени.

— Има нещо, което премълчаваш, чичо Сийвър, — спокойно отбеляза Марлейна.

— А, — каза Инсиня триумфално, — какво крие, Марлейна?

— Малко се тревожи за мен. Не вярва напълно на чувството ми, че съм в безопасност. Неуверен е.

— Как е възможно това, Марлейна? — попита Дженар. — Аз съм напълно сигурен в твоята безопасност.

— Мисля, че това е била причината да изчакаш три дни, чичо Сийвър, — каза Марлейна, сякаш тази мисъл ѝ хрумваше за пръв път. — Внушавал си си, че си уверен, за да не мога да видя твоята неувереност. Но не успя. Въпреки това я виждам.

— Ако това личи, Марлейна, то е, защото те ценя толкова много, че не бих понесъл и най-малкия риск, — каза Дженар.

Инсиня се ядоса:

— Ако намираш и най-малкия риск за непоносим, как смяташ, че се чувствавам аз като майка? Значи в своята неувереност, ти се сдобиваш с резултатите от мозъчните сканирания на Марлейна, като нарушаваш правото ѝ на медицинска тайна.

— Трябваше да разбира нещо. И успех. Те са непълни.

— В какъв смисъл непълни?

— В ранните дни на Купола, когато Епидемията нанасяше удар след удар, една от задачите ни беше да създадем по-съвършен мозъчен скенер и по-добра компютърна програма, която да разчита данните. Те не бяха приети на Ротор. Силното желание на Пит да запази Епидемията в тайна, го накара да се противопостави на идеята на Ротор да се появи усъвършенствуван мозъчен скенер. Това можеше да предизвика неудобни въпроси и слухове. Нелепо, според моите разбирания, но по този въпрос, както и по много други, Пит постигна своето. Следователно, Марлейна, никога не ти е правено подходящо мозъчно изследване и аз искам то да ти бъде направено на *нашия* апарат.

Марлейна се отдръпна.

— Не!

По лицето на Инсиня пробягна надежда.

— Защо не, Марлейна?

— Защото, когато чичо Сийвър каза това, той изведнъж стана много по-неуверен.

— Не, това не е... — Дженар замълча, вдигна ръце и ги отпусна безпомощно. — Защо ли си правя труда? Марлейна, скъпа, ако видят ми изведнъж стана загрижен, то е, защото ни е нужно възможно най-подробно мозъчно изследване, което да послужи като мерило за психическото ти състояние. По-късно, ако излезеш на Еритро и в резултат на това претърпиш и най-малката психическа деформация, тя може да бъде отчетена от мозъчния скенер, дори и никой да не я забелязва като те гледа или разговаря с теб. В момента, в който споменавам подробното мозъчно сканиране, допускам възможността да бъде регистрирано иначе неуловимо психическо изменение — и самата мисъл за това автоматично събужда у мен безпокойство. *Ето*

какво долавяш ти. Хайде, Марлейна, колко неувереност долавяш? Какво количество?

— Не е много, но я има, — отговори Марлейна. — Проблемът е в това, че мога да видя само, че си неуверен. Не мога да кажа защо. Може би това специално мозъчно изследване е опасно.

— Как може да е опасно? Скенерът е използван толкова... Марлейна, ти *знаеш*, че Еритро няма да ти навреди. Не си ли сигурна, че и мозъчното сканиране няма да ти навреди?

— Не.

— А сигурна ли си, че *ще* ти навреди?

След кратка пауза Марлейна неохотно отговори:

— Не.

— Но как можеш да бъдеш сигурна за Еритро, а за мозъчното сканиране — не?

— Не знам. Само знам, че Еритро няма да ми стори нищо лошо, но не знам дали това изследване ще ми навреди или няма да ми навреди.

По лицето на Дженар се изписа усмивка. Не беше необходимо човек да има необикновени способности, за да види, че той изпитва невероятно облекчение.

— Защо те радва това, чичо Сийвър, — попита Марлейна.

— Защото, ако интуицията беше твоя измислица — дали, за да си придаваш важност или от някаква романтична представа, или в резултат на самовнушение — ти щеше да я използваш за всяко нещо. А ти не правиш така. Ти подбиращ. Някой неща *знаеш*, други — не. Това ме прави много по-склонен да ти вярвам, когато твърдиш, че си сигурна, че Еритро няма да ти навреди и вече ни най-малко не се съмнявам, че мозъчното сканиране няма да покаже нищо обезпокоително.

Марлейна се обърна към майка си:

— Прав е, мамо. Той се чувства много по-добре, затова и аз се чувствавам много по-добре. Толкова е ясно. Не виждаш ли?

— Няма значение какво виждам, — каза Инсиня. — Аз не се чувствавам по-добре.

— О, мамо, — въздъхна Марлейна. След това каза на Дженар: — Ще се подложа на сканирането.

46.

— Не се изненадвам, — промърмори Сийвър Дженар.

Той следеше компютърната графика и сложните цветни плетеници, които бавно се движеха по екрана. Юджиния Инсиня до него гледаше с напрежение, но нищо не разбираше.

— Какво не те изненадва, Сийвър? — попита тя.

— Не мога съвсем точно да ти кажа, защото не познавам добре професионалния им жаргон. А ако трябва да го обясни Рене Д'Обисон, тукашната гуру в тази област, нито ти, нито аз ще разберем нещо. Тя обаче ми обърна внимание на това...

— Прилича на черупка на охлюв.

— Откроява се, защото графиката е цветна. Рене казва, че това е по-скоро комплексен критерий, отколкото пряк показател за физическа форма. Тази част е нехарактерна. Обикновено не се среща в мозъка.

Устните на Инсиня потрепериха.

— Искаш да кажеш, че вече е заразена?

— Не, разбира се, че не. Казах нехарактерна, а не ненормална. Надявам се, че не се налага да обяснявам *това* на опитен научен изследовател. Трябва да признаеш, че Марлейна е различна. От една страна дори се радвам, че нейните изследвания показват тази особеност. Ако мозъкът ѝ беше като на всички останали, щяхме да се чудим защо е такава, каквато е; откъде идва нейната изключителна проникновеност. Тя ли се преструва добре или ние сме глупаци.

— Но откъде знаеш, че не е нещо... нещо...

— Някаква болест? Не е възможно. Събрали сме всичките мозъчни изследвания, които са ѝ правени до момента. Тази нехарактерна форма личи навсякъде.

— Никога не са ми казвали за нея. Никой никога не ми е обръщал внимание на това.

— Разбира се. Ранните мозъчни изследвания са от обикновения, сравнително примитивен вид и там това не личи ясно, поне толкова ясно, че да ти привлече вниманието. Но, след като имаме това изследване, на което този детайл личи толкова ясно, можем да се

върнем към по-раншните и да го различим и там. Рене вече направи това. Казвам ти, Юджиния, тази усъвършенствувана техника за мозъчно сканиране би трябвало да бъде стандарт и на Ротор. Това, че Пит я потули, е един от най-глупавите му ходове. Тя, разбира се, е скъпа.

— Ще платя — изрече Инсиня.

— Не ставай глупава. Ще го пиша за сметка на Купола. В края на краищата, то може да помогне за разкриването на загадката около Епидемията. Или поне така ще твърдя, ако някой повдигне въпроса. Ами, това е. Мозъкът на Марлейна е описан по-подробно от когато и да било. Ако тя бъде засегната и в най-ниска степен, това ще проличи на екрана.

— Нямах представа, колко ме плаши това, — каза Инсиня.

— Разбирам те, но тя е толкова самоуверена, че не мога да не ѝ вярвам. Убеден съм, че зад това нейно чувство на сигурност се крие някаква причина.

— Как е възможно?

Дженар посочи към спираловидната форма.

— Това нещо го няма у теб, няма го и у мен, така че никой от нас не е в състояние да каже откъде и как тя придобива това чувство за сигурност. Тя обаче го има и ние трябва да ѝ позволим да излезе на Еритро.

— Защо трябва да я подлагаме на риск? Можеш ли да ми обясниш защо е необходимо да я подлагаме на риск?

— По две причини. Първо, тя изглежда непоколебима и аз имам чувството, че рано или късно тя ще направи това, което е решила. В такъв случай, по-добре е да се отнесем към това благосклонно и да я пуснем, тъй като няма да можем да отлагаме дълго. Второ, възможно е в резултат на това да научим нещо за Епидемията. Не мога да кажа какво ще е то, но и най-незначителното нещо, което може да хвърли допълнителна светлина върху Епидемията, ще бъде от огромно значение.

— Но не и мозъкът на дъщеря ми.

— Няма да се стигне дотам. Колкото до това, въпреки че имам доверие на Марлейна и вярвам, че няма опасност, заради теб ще направя каквото мога да сведа риска до минимум. Първо, за известно време няма да я пускаме на самата повърхност. Мога например да

направя с нея един полет над Еритро. Ще видим езера и равнини, хълмове, каньони. Можем да стигнем дори до брега на морето. Планетата има някаква неподправена красота — виждал съм я веднъж — но е съвсем гола. По нея няма никакъв живот, който Марлейна да види, освен прокариотите във водата, които, разбира се, са невидими. Възможно е тази неизменна пустош да я отблъсне и тя да изгуби интерес. Ако обаче все още иска да излезе и да почувствува почвата на Еритро под краката си, ще се погрижим да е облечена с Е-костюм.

— Какво представлява това?

— Еритро-костюм. Чиста работа — като космонавтски, само че без въздушна възглавница срещу вакуума — състои се от много лека, непропусклива смес от пластмаса и плат, която не пречи на движението. Шлемът, със защитното си устройство срещу инфрачервени лъчи, е малко по-масивен. Има и изкуствено снабдяване с въздух и вентилация. Това означава, че човек, екипиран с Е-костюм, не е изложен на влиянието на околната среда. И освен всичко това, тя няма да е сама.

— Кой ще бъде с нея? Не бих могла да се доверя на никого, освен на себе си.

Дженар се усмихна.

— Не мога да си представя по-неподходящ придружител. Ти не знаеш нищо за Еритро, а и те е страх от него. Не бих те пуснал. Виж какво, единственият човек, на когото бихме могли да се доверим, си не ти, а аз.

— Ти? — Инсиня го зяпна.

— Защо не? Никой тук не познава Еритро по-добре от мен и ако Марлейна има имунитет към Епидемията, то и аз имам, а десет години, прекарани на Еритро, изобщо не ме е засегнала. Още повече, че аз мога да управлявам самолет, което означава, че няма да ни е нужен пилот. Освен това, ако изляза с Марлейна, ще мога да я наблюдавам отблизо. Ако забележа нещо странно, и най-незначителната промяна в поведението ѝ, за миг ще я върна в Купола и под мозъчния скенер.

— И тогава, разбира се, ще е прекалено късно.

— Не. Не непременно. Не трябва да гледаш на Епидемията като въпрос на живот или смърт. Имали сме леки случаи, дори много леки случаи и хора, които са били слабо засегнати, могат да водят съвсем нормален живот. Сигурен съм, че няма да ѝ се случи нищо лошо.

Инсиня седеше мълчаливо на стола си и изглеждаше малка и беззащитна.

Дженар несъзнателно я обгърна с ръка.

— Хайде, Юджиния, забрави това за момента. Обещавам ти, че тя няма да излезе още поне една седмица, че и повече, ако успея да разсея твърдото ѝ решение, като ѝ покажа Еритро от въздуха. А по време на полета тя ще бъде затворена в самолета, където е също толкова безопасно, колкото тук. А сега, ще ти кажа нещо — ти си астроном, нали?

Тя го погледна и едва доловимо промълви:

— Знаеш, че е така.

— Това означава, че никога не гледаш звездите. Астрономите никога не гледат звездите. Само уредите си. Сега над Купола е нощ, така че нека да се качим на наблюдателната платформа и да погледаме. Нощта е съвсем ясна и няма нищо по-успокояващо за човек от това, да погледа звездите. Имай ми доверие.

Вярно беше. Астрономите не гледаха звездите. Не беше необходимо. Човек даваше инструкции на телескопите, камерите и спектроскопите, посредством компютър, който ги получаваше при програмирането.

Уредите свършваха работата, анализите, графичните симулации. Астрономът само задаваше въпросите, а след това изследваше отговорите. За тази цел не беше необходимо да се гледат звездите.

В такъв случай, помисли си тя, как може човек да гледа звездите просто така? Може ли да го направи, ако е астроном? Самата гледка би го накарала да се чувствава неспокоен. Има толкова работа за вършене, въпроси за задаване, загадки за разкриване и сигурно не след дълго той ще се върне в лабораторията, ще включи някой уред и докато чака, ще се разсейва или с роман, или с някой холовизионен спектакъл.

Тя сподели това със Сийвър Дженар, който разтребваше кабинета си преди да излязат. (Инсиня си спомняше, че още на младини той беше педантично подреден. Тогава това я дразнеше, но може би е трябвало да я възхищава. Сийвър има толкова добродетели, мислеше си тя, а Крайл от друга страна...)

Тя критично проследи мислите си и ги насочи надругаде.

— Всъщност, аз самият не ходя на наблюдателната платформа много често, — каза Дженар. — Винаги ще се намери нещо друго, което трябва да се свърши. А когато отида там, почти никога няма хора. Ще ми бъде приятно да не съм сам. Ела!

Той я заведе до малък асансьор. За първи път, откакто бе в Купола, Инсиня влизаше в асансьор и за миг почувствува, че отново е на Ротор — само че не се усети промяна в псевдо-гравитационното притегляне и не се почувствува леко притисната към една от стените от ефекта на Кориолис, както би станало на Ротор.

— Пристигнахме, — каза Дженар и направи знак на Инсиня да излезе.

Тя се подчини и с любопитство пристъпи в празна зала, но почти веднага се отдръпна назад.

— Изложени ли сме? — попита тя.

— Изложени? — каза Дженар озадачено. — А, искаш да кажеш дали сме в контакт с атмосферата на Еритро. Не, не. Не се страхувай. Изолирани сме в полусфера от стъкло с диамантено покритие, което не може да бъде одраскано от нищо. Един метеорит, разбира се, би го разбил, но по небето на Еритро няма метеорити, знаеш ли, такова стъкло има и на Ротор, но, — тук в гласът му прозвуча гордост, — не чак с такива качества и размери.

— Добре се грижат за вас тук долу, — каза Инсиня и внимателно посегна да докосне отново стъклото и да се увери в неговото съществуване.

— Налага им се, за да накарат хората да дойдат тук. — След това продължи, като се извърна към стъклената полусфера. — От време на време, разбира се, вали, но тогава и без друго е облачно. А щом небето се проясни, стъклото бързо изсъхва. През деня следите, които са останали по него, се почистват от специален препарат. Седни, Юджиния.

Инсиня седна на един мек и удобен стол, който се наклони почти от само себе си така, че тя да гледа нагоре. Тя долови меката въздишка на друг стол, който бе полегнал назад под тежестта на Дженар. След това малките лампички, които осветяваха залата достатъчно, че да се виждат столовете и масичките, изгаснаха. В тъмнината, обхванала един необитаван свят, безоблачното и тъмно като черно кадифе небе гореше от искри.

Инсиня ахна. Тя знаеше как изглежда небето на теория. Беше го виждала на схеми и карти, макети и снимки — във всякаква форма и вид, но не и в действителност. Тя откри, че *не* търси интересни обекти, загадъчни точки и тайни, които биха я накарали да се залови за работа. Тя не наблюдаваше конкретните обекти, а формите, които те образуваха.

В далечни, праисторически времена, помисли си тя, изучаването на формите, а не на отделните звезди, е дала на древните народи съзвездията и началото на астрономията.

Дженар беше прав. Спокойствието я обгърна като фина, неосезаема паяжина.

След малко тя каза почти сънено:

— Благодаря ти, Дженар.

— За какво?

— За това, че предложи да излезеш с Марлейна. За това, че рискуваш разсъдъка си, заради дъщеря ми.

— Не рискувам разсъдъка си. С никой от двамата ни няма да се случи нищо лошо. Освен това, аз изпитвам към нея... бащински чувства. В крайна сметка, Юджиния, ние с теб се познаваме доста отдавна и аз те ценя... винаги съм те ценял много.

— Зная, — каза Инсиня и усети, че у нея се пробужда чувство за вина. Винаги беше знаела какви чувства изпитва Дженар към нея — той никога не успяваше да ги прикрие. Преди да срещне Крайл, те я изпълваха със смирение, а след това с раздразнение.

— Ако някога съм наранила чувствата ти, Сийвър, истински съжалявам.

— Не е нужно, — каза Дженар тихо.

В последвалата дълга пауза тишината стана по-осезаема и Инсиня установи, че искрено се надява никой да не влезе, за да не се наруши чудната магия на покоя, в който беше потънала.

Тогава Дженар каза:

— Имам теория за това защо хората не идват на наблюдателната платформа тук. Нито на Ротор. Правило ли ти е впечатление, че наблюдателната платформа на Ротор също не се посещава често?

— Марлейна ходеше от време на време, — каза Инсиня. — Казвала ми е, че обикновено е сама там. През последната година ми казваше, че обича да наблюдава Еритро. Трябваше да се вслушам в това... да обърна внимание...

— Марлейна е необикновена. Мисля, че причината повечето хора да не идват тук е в това.

— В кое? — попита Инсиня.

— В това, — каза Дженар. Той сочеше в някаква точка в небето, но в тъмното тя не можеше да види ръката му. — В тази много ярка звезда, най-ярката на небето.

— Искаш да кажеш Слънцето... нашето Слънце... Слънцето на Слънчевата Система.

— Да. То е натрапник. Ако не беше тази звезда, небето щеше да е почти същото, каквото го виждаме от Земята. Алфа Кентавър не е съвсем на място и Сириус е леко изместен, но това нямаше да ни прави впечатление. Като изключим тези неща, небето, което виждаш, е

същото като това, което Шумерите са виждали преди пет хиляди години. Всичко е същото освен Слънцето.

— Значи, според теб Слънцето е причината хората да не идват на наблюдателната платформа?

— Да. Може би не го съзнават, но мисля, че гледката ги смущава. Тенденцията е да се гледа на Слънцето като на някаква много далечна, недостижима част от една съвсем друга Вселена. Но то е там, на небето, свети ярко и привлича вниманието ни и буди у нас чувство за вина, че сме избягали от него.

— Но тогава защо тийнейджърите и децата не идват на наблюдателната платформа? Те не знаят почти нищо за Слънцето и Слънчевата Система.

— Ние останалите им даваме лош пример. Когато всички нас вече ни няма, когато на Ротор не остане никой, за когото Слънчевата Система е нещо повече от думи, мисля, че тогава небето отново ще принадлежи на Ротор и това място ще бъде претърпкано — ако все още съществува.

— Мислиш ли, че няма да съществува?

— Не мога да предсказвам бъдещето, Юджиния.

— Засега, както изглежда, растем и процъфтяваме.

— Така е, но аз съм загрижен за онази ярка звезда, натрапника.

— Нашето старо Слънце. Какво може да направи то? Не може да ни достигне.

— Разбира се, че може. — Дженар се взираше в ярката звезда на западния небосклон. — Хората, които изоставихме на Земята и на Колониите, непременно ще открият Немезида, рано или късно. Може би вече са я открили. И може би са разработили хиперпространствения метод. Сигурно са го разработили скоро след нашето заминаване. Изчезването ни трябва да е било невероятен стимул за тях.

— Ние отпътувахме преди четиринадесет години. Защо все още не са дошли?

— Може би мисълта, че пътуването трае две години, ги плаши. Знаят, че Ротор опита, но не знаят дали сме успели. Може би смятат, че нашите останки са разпръснати в космическото пространство по целия път от Слънцето до Немезида.

— На нас не ни липсваше смелост да опитаме.

— Разбира се, че ни липсваше. Мислиш ли, че ако не беше Пит, Ротор щеше да направи този опит? Пит беше този, който ни тласна към това, а аз се съмнявам, че някъде на Колониите или на Земята има друг като него. Знаеш, че аз не харесвам Пит. Не одобрявам нито методите му, нито морала или липсата на морал у него, нито непочтеността му, нито това, че е способен хладнокръвно да изпрати момиче като Марлейна на място, където явно се надява тя да бъде унищожена и въпреки това, ако съдим по резултатите, той може да влезе в историята като голям човек.

— Като голям водач, — каза Инсиня. — *Ти* си голям човек, Сийвър. Има голяма разлика.

Отново настъпи мълчание, след което Сийвър каза тихо:

— През цялото време очаквам да ни последват тук. Това е най-големият ми страх и той сякаш се засилва, когато гледам светлината на онзи натрапник. Вече четиринадесет години откакто напуснахме Слънчевата Система. Какво ли са правили те през тези четиринадесет години? Питала ли си се някога, Юджиния?

— Никога, — отвърна Юджиния сънено. — Моите грижи са непосредствени.

ДВАДЕСЕТ И ДВЕ АСТЕРОИД

48.

22 Август 2235 година! Тази дата беше от значение за Крайл Фишър, защото това бе рожденият ден на Теса Уендел. А по-точно петдесет и третият и рожден ден. Тя не спомена нито деня, нито неговото значение — дали защото на Аделия се беше гордяла толкова със своя свеж вид, или защото беше прекалено чувствителна към петте години разлика с Крайл.

Но за Крайл разликата в годините им нямаше никакво значение.

Дори да не го привличаха нейният интелект и сексапил, Теса държеше ключа към Ротор и Фишър знаеше това.

Около очите на Теса се бяха появили тънки бръчици и кожата в горната част на ръцете ѝ беше видимо отпусната, но нежеланият ѝ рожден ден беше ден на триумф за нея и тя влезе в апартамента, който с годините се беше напълнил с много вещи, със замах и се отпусна в солидното си кресло със самодоволна усмивка.

— Всичко мина гладко като по междузвездно пространство. Без грешка.

— Жалко, че не бях там, — каза Крайл.

— И аз съжалявам, Крайл, но се събираме на строго професионална основа, а аз и без това те замесвам в повече неща отколкото трябва.

Целта бе Хипермнестра, един иначе невзрачен астероид, чието местоположение в момента беше удобно — не много близо до други астероиди и, което беше по-важно, не много близо до Юпитер. Освен това никоя от Колониите нямаше претенции над него, а и никой не го посещаваше. Отгоре на това, първите две срички на името му, колкото и банално да изглеждаше това, подхождаха на обект, представляващ крайната цел на свръхсветлинен полет през хиперпространството.

— Значи корабът е пристигнал благополучно.

— Да, на десет хиляди километра от астероида. Лесно можехме да го изпратим и по-близо, но не искахме да рискуваме усилване на гравитационното му поле, въпреки че то е слабо, и, разбира се, го

върнахме на предварително избраното място. В момента два обикновени кораба го прибират.

— Предполагам, че Колониите дебнат.

— Разбира се, но едно е да видиш, че някакъв кораб изчезва, а съвсем друго е да разбереш къде е отишъл; дали е отпътувал със скоростта на светлината, със скорост близка до нея или много по-висока и най-важното — как е постигнато това. Така че няма никакво значение какво са видели.

— Не са наблюдавали Хипермнестра, нали?

— Няма начин да са знаели крайната цел, освен ако охраната не ни е провалила, което явно не е станало. Дори да знаеха, или да предполагаха, това само по себе си също нямаше да им помогне. Общо взето мина чудесно, Крайл.

— С една дума — огромна крачка.

— А ни очакват и други. Това е първият кораб, способен да носи на борда си човешко същество, достигнал свръхсветлинна скорост, но както знаеш персоналът, ако можем да го наречем така, беше робот.

— И успешно ли се справи роботът?

— Напълно, но това не е много показателно, освен че доказва, че е възможно сравнително голяма маса да бъде пренесена дотам и обратно и да остане невредима — невредима на макрониво. Ще бъдат необходими няколко седмици докато се установи дали няма значителни повреди на микрониво. И, разбира се, тепърва ни предстои да построим по-големи кораби, да се уверим, че животоподдържащите системи са добре инсталирани и работят изправно и да подсилим предпазните мерки. Един робот може да понесе натоварване, което човек не може.

— А спазвате ли плана?

— Засега, да. Още година, година и половина, ако не изникнат непредвидени злополуки или аварии, и ще можем да изненадаме роторианците, ако приемем, че все още съществуват.

Фишър трепна и Уендел каза виновно:

— Извинявай. През цялото време си казвам да не говоря такива неща, но понякога се изпускам.

— Няма нищо, — каза Фишър. — Сигурно ли е, че аз ще бъда на първия полет до Ротор?

— Ако изобщо нещо, което ще се случи след година, че и повече, може да бъде сигурно. Няма застраховка срещу внезапни промени.

— Но засега?

— Явно. Танаяма е оставил бележка, в която се казва, че ти е обещано място — неочаквано любезно от негова страна. Коропатски бе така добър да ме уведоми за тази бележка днес след полета, когато моментът ми се стори подходящ да повдигна твоя въпрос.

— Чудесно! Веднъж Танаяма ми обеща това устно. Радвам се, че го е отбелязал писмено.

— Имаш ли нещо против да ми кажеш защо ти е дал това обещание? Винаги съм мислила, че Танаяма не е човек, който дава нещо за нищо.

— Права си. Пътуването ми беше обещано при условие, че те доведе на Земята, за да работиш над свръхсветлинната скорост. Сигурно си спомняш, че изпълних тази задача успешно.

Уендел се изсмя.

— Съмнявам се, че това е достатъчен аргумент за правителството ти. Коропатски каза, че по принцип не се чувства задължен към обещанията на Танаяма, но тъй като си живял на Ротор няколко години, познанията ти могат да бъдат от полза. Според мен за тринадесет години познанията ти трябва да са поизбледнели, но не му казах това, защото се чувствавах добре след изпитанията и реших, че за момента те обичам.

Фишър се усмихна.

— Това много ме успокоява, Теса. Надявам се, че ти също ще бъдеш на първия полет. Уточнихте ли *това*?

Уендел леко отдръпна глава, сякаш да фокусира Фишър по-добре.

— Това е много по-трудно, момчето ми. Те нямаха нищо против да изложат теб на опасност, но казаха, че от мен не могат да се лишат. „Кой ще продължи работата по проекта, ако с теб се случи нещо?“ попитаха те. И аз казах, „Който и да е от двадесетината ми подчинени, които познават проблемите на свръхсветлинния полет така добре както и аз и които имат по-млади и по-бързи умове.“ Това, разбира се, беше лъжа, тъй като няма друг като мен, но свърши работа.

— Има нещо вярно в това, което казват. Разумно ли е да поемаш риска?

— Да, — отвърна Уендел. — От една страна искам честта да бъда капитан на първия свръхсветлинен полет. От друга, любопитна съм да видя друга звезда и ми е неприятно, че тези роторианци са стигнали първи, ако... — Тя се усети и продължи. — И последното, но според мен най-важно нещо е, че искам да се махна от Земята. — Тя направо изръмжа като казваше това.

По-късно, когато лежаха в леглото един до друг, тя каза:

— А когато настъпи часът и ние най-сетне стигнем там, какво прекрасно усещане ще бъде това.

Фишър не отговори. Той си мислеше за едно дете с големи особени очи и за сестра си, и двата образа сякаш се сляха в дрямката, в която той потъна.

ДВАДЕСЕТ И ТРИ ПОЛЕТ

49.

Пътуването на дълги разстояния в планетна атмосфера не беше част от живота на Заселниците. На Колониите разстоянията бяха малки, така че използването на асансьори, крака и от време на време някоя електрическа кола, беше напълно достатъчно. Междуколониалните полети се извършваха с ракети.

Много от Заселниците, поне на Слънчевата Система, пътуваха в космоса толкова често, че за тях това беше нещо почти така обикновено като ходенето. Малцина от тях обаче бяха ходили до Земята, а единствено там съществуваха полети в атмосферата и се използваха самолети.

Заселниците, за които вакуумът бе като приятел и враг, изпитваха необясним ужас, ако трябваше да усетят свистенето на вятъра покрай превозно средство, което не е стъпило здраво на земята.

При все това, на Еритро понякога се налагаше пътуване по въздуха. И той, като Земята, беше голяма планета и, също като нея, имаше достатъчно гъста атмосфера, (която можеше да се диша). На Ротор имаше авиосправочници и дори няколко емигранти от Земята с опит в авионавтиката.

Куполът притежаваше два неголеми самолета, малко тромави и примитивни, неспособни да развиват големи скорости и да извършват сложни маневри, но вършеха работа.

Всъщност некомпетентността на Ротор в авиоинженерството беше полезна в едно отношение. Самолетите на Купола бяха много по-компютризирани от който и да е самолет на Земята. Сийвър Дженар обичаше да гледа на тях като на сложни работи, които по случайност бяха конструирани във формата на самолети. Времето на Еритро беше много по-меко от това на Земята, тъй като слабото излъчване на Немезида не беше достатъчно да предизвика големи и силни бури, така че беше малко вероятно един самолет-робот да попадне в критична ситуация. Много малко вероятно.

По тази причина, буквално всеки можеше да управлява грубите и недодялани самолети на Купола. Трябваше само да се каже на

самолета какво да направи и той го правеше. Ако командата беше неясна, или роботизирания мозък на самолета я сметнеше за опасна, той искаше пояснение.

Дженар загрижено наблюдаваше как Марлейна се качва в самолета, докато Юджиния, която стоеше настрана, хапеше устни от ужас. („Не се приближавай,“ ѝ беше наредил строго той, „особено ако ще гледаш така, сякаш си свидетел на предстоящо бедствие. Ще уплашиш момичето.“)

Инсиня намираше, че има основание за страх. Марлейна беше прекалено малка, за да си спомня света, където полетите със самолет бяха нещо обикновено. Тя беше приела пътуването с ракета до Еритро доста спокойно, но как щеше да и се отрази този нечуван полет през въздуха?

Въпреки това Марлейна се качи в кабината и седна на мястото си с напълно спокойно изражение.

Възможно ли беше да не проумява положението?

— Скъпа Марлейна, ти знаеш какво ще правим, нали? — попита Дженар.

— Да, чичо Сийвър. Ще ми покажеш Еритро.

— От въздуха, нали знаеш? Ще летим във въздуха.

— Да. Това вече ми го каза.

— Притеснява ли те мисълта за това?

— Не, чичо Сийвър, но теб много те притеснява.

— Единствено заради теб, мила.

— Нищо лошо няма да ми се случи. — Тя извърна спокойното си лице към него докато той се качи и зае мястото си. След това продължи: — Разбирам защо мама се притеснява, но ти си по-притеснен и от нея. Успяваш да го прикриеш по-добре, но ако можеше да се видиш как облизваш устни, щеше да се засрамиш. Чувствуващ, че ако се случи нещо лошо, вината ще бъде твоя и просто не можеш да понесеш тази мисъл. Все едно, нищо лошо няма да се случи.

— Сигурна ли си, Марлейна?

— Абсолютно. Нищо лошо няма да ми се случи на Еритро.

— Ти каза същото и за Епидемията, но сега не говорим за това.

— Няма значение за какво говорим. *Нищо* лошо няма да ми се случи на Еритро.

Дженар поклати глава недоверчиво и съжали, че го е направил, защото беше сигурен, че тя е видяла това така ясно, сякаш е изписано с големи печатни букви на екрана на компютър. Но какво значение имаше? Дори да се беше контролирал и държал като отлят от бронз, тя пак щеше да забележи.

— Ще влезем във въздушната камера за известно време, за да изпробвам паметта на самолета. След това ще минем през друга врата и тогава ще се издигнем нагоре. Поради ускорението ще усетиш натиск назад и ще излетим във въздуха, а под нас няма да има нищо. Надявам се, че разбираш това?

— Не ме е страх, — каза тихо Марлейна.

50.

Самолетът летеше над безплодна хълмиста местност без да променя курса си.

Дженар знаеше, че Еритро е геологически жив и също, че всички геоложки проучвания направени на планетата показваха, че е имало периоди в историята ѝ, когато повърхността е била планинска. Тук-там все още имаше планини на сиз-Мегаското полукълбо, полукълбото на чието небе висеше почти неподвижна планетата Мегас, около която Еритро обикаляше в орбита.

Тук обаче, откъм транс-Мегаската страна, основната характерна черта на двата големи континента бяха равнините и хълмовете.

За Марлейна, която никога през живота си не беше виждала планина, дори ниските хълмове бяха вълнуващи.

На Ротор, разбира се, имаше поточета и реките, които виждаха на Еритро от тази височина, не изглеждаха по-различни.

Дженар си помисли, че Марлейна ще остане изумена, когато ги види отблизо.

Марлейна хвърли любопитен поглед към Немезида, която, прехвърлила зенита си, залязваше на запад.

— Тя не се движи, нали, чичо Сийвър? — каза тя.

— Движи се, — каза Дженар. — Или поне Еритро се върти спрямо Немезида, но прави едно пълно завъртане за един ден, докато при Ротор това става на всеки две минути. Погледната от Еритро, Немезида се движи с $1/700$ част от скоростта, с която изглежда, че се движи, погледната от Ротор. Оттук изглежда, че стои неподвижна, но не е точно така.

След това, като хвърли бърз поглед към Немезида, той продължи:

— Ти никога не си виждала Слънцето на Земята, Слънцето на Слънчевата Система, или ако си го виждала, сигурно не го помниш, тъй като тогава си била бебе. Слънцето изглеждаше много по-малко погледнато от мястото, където се намираще Ротор в Слънчевата Система.

— По-малко ли? — учуди се Марлейна. — Компютърът твърди, че Немезида е по-малка.

— Така е. Но Ротор е толкова по-близо до Немезида отколкото на времето е бил до Слънцето, че Немезида *изглежда* по-голяма.

— Ние сме на четири милиона километра от Немезида, нали?

— Но сме били на сто и петдесет милиона километра от Слънцето. Ако бяхме на такова разстояние от Немезида, щяхме да получаваме под един процент от светлината и топлината, които получаваме сега. Ако бяхме толкова близо до Слънцето, колкото сме до Немезида, щяхме да се изпарим. Слънцето е много по-голямо, по-ярко и по-горещо от Немезида.

Марлейна не гледаше към Дженар, но явно тонът му ѝ беше достатъчен.

— Начинът, по който говориш, чичо Сийвър, ме кара да мисля, че би искал отново да си близо до Слънцето.

— Там съм роден, така че понякога ме обзема носталгия.

— Но Слънцето е толкова горещо и ярко. Сигурно е опасно.

— Ние не гледахме към него. Ти също не трябва да гледаш към Немезида прекалено дълго, недей, скъпа.

Дженар обаче хвърли един бърз поглед към Немезида. Тя висеше в западния небосклон, червена и огромна, диаметърът ѝ беше четири дъгови градуса или осем пъти диаметъра на Слънцето, видно от някогашното местоположение на Ротор. Тя беше спокоен, червен светещ кръг от светлина, но Дженар знаеше, че понякога, рядко, тя припламваше и в продължение на няколко минути на спокойното ѝ лице се появяваше бяло петно, което причиняваше болка в очите. Почесто се появяваха меки червени петна на тъмно червен фон, но те не се забелязваха толкова.

Той даде някаква команда на самолета, който промени курса си така, че Немезида да остане зад тях.

Марлейна хвърли един последен замислен поглед към Немезида, след което извърна очи към Еритро, който се простираше под тях.

— Човек свиква с розовия цвят, — каза тя. — След известно време нещата престават да изглеждат толкова розови.

Дженар също беше забелязал това. Очите му започваха да долавят разлики в тоновете и нюансите, така че планетата преставаше да изглежда толкова едноцветна. Реките и малките езера бяха в по-ярко

червено от земната повърхност, а небето беше тъмно. Атмосферата на Еритро до известна степен разсейваше червената светлина на Немезида.

Най-отчайваща обаче беше неплодната земя на Еритро. На Ротор, въпреки малките му размери, имаше зелени поля, жълти жита, разноцветни плодове, животни, които издаваха звуци, всички цветове и звуци на човешкия живот.

А тук имаше само мъртва тишина.

Марлейна се намръщи.

— На Еритро има живот, чичо Сийвър.

Дженар не може да определи дали това е твърдение, въпрос или отговор на мислите, които Марлейна бе прочела по езика на тялото му. Дали се опитва да го убеди или търси потвърждение.

— Разбира се, — каза той. — Много живот. Той е всепроникващ и не е само във водата. Има прокариоти, които живеят във влагата в почвата.

След малко на хоризонта се появи океанът, отначало само като тъмна линия, но с приближаването на самолета се превърна в дебела ивица.

Дженар внимателно поглеждаше настрани към Марлейна, като наблюдаваше реакциите ѝ. Тя, разбира се, беше чела за земните океани и сигурно беше виждала как изглеждат по холовизията, но нищо не може да подготви човек за такова преживяване. Дженар, който беше ходил на Земята веднъж (веднъж!) като турист, беше виждал океански бряг. Но никога не беше летял над океан докато изгуби сушата от поглед и не беше сигурен в собствената си реакция.

Океанът се разгръщаше под тях, а сушата остана зад тях, докато се превърна в една по-светла ивица и, накрая, изчезна. Дженар погледна надолу и усети странно чувство в стомаха си. Той си спомни една фраза от стара епическа поема: „морето, тъмно като вино“. Океанът под тях действително приличаше на огромна подвижна маса червено вино с петънца от розова пяна.

В тази огромна водна маса нямаше нищо, което да служи като ориентир и нямаше къде да се кацне. Тук понятието „местоположение“ не съществуваше. Въпреки това, той знаеше, че ако поиска да се върне трябваше само да подаде на самолета команда да ги върне на сушата.

Компютърът на самолета следеше позицията им чрез точни изчисления на скоростта и посоката и знаеше къде е сушата, дори къде е Куполът.

Те прелетяха под дебел пласт облаци и океанът стана черен. Една дума от страна на Дженар и самолетът премина през облаци и се издигна над тях. Немезида отново светеше и океанът вече не се виждаше. На негово място имаше море от розови водни капчици, издигащи се на места, така че от време на време покрай прозорците преминаваха късове мъгла.

След това облаци сякаш се разделиха и между тях можеха да се видят части от морето, тъмно като вино.

Марлейна гледаше с леко отворена уста и затаен дъх. Тя прошепна:

— Всичко това е вода, нали, чичо Сийвър?

— Хиляди километри във всички посоки, Марлейна, и на места дълбока десет километра.

— Предполагам, че ако човек падне в нея, ще се удави.

— Не се притеснявай за това. Тази машина няма да падне в океана.

— Знам, че няма, — каза Марлейна делово.

Има още едно нещо, което Марлейна може да види, помисли Дженар.

Марлейна прекъсна мислите му:

— Отново започваш да се тревожиш, чичо Сийвър.

Дженар се развесели от това, че беше започнал да възприема проницателността на Марлейна като нещо естествено.

— Ти никога не си виждала Мегас, — каза той, — и се чудех дали да ти я покажа. Само едната страна на Еритро гледа към Мегас, а Куполът е построен на другата страна, която не гледа към нея, така че Мегас никога не се появява на нашето небе. Ако продължаваме да летим в тази посока обаче, ще навлезем в сиз-Мегаското полукълбо и ще я видим да се извисява над хоризонта.

— Бих искала да видя това.

— В такъв случай ще го видиш, но се подготви. Голяма е. Наистина голяма. Почти два пъти по-голяма от Немезида и изглежда като че ли всеки момент ще се стовари върху нас. Някои хора просто не могат да понесат тази гледка. Тя обаче няма да падне. Не би могла. Опитай се да запомниш това.

Те продължиха нататък на по-голяма височина и с по-висока скорост. Под тях океанът се простираше в набразденото си еднообразие, скриван от време на време от облаците.

Накрая Дженар каза:

— Ако погледнеш напред и малко на дясно ще видиш Мегас да се показва на хоризонта. Ще се насочим към нея.

Отначало тя изглеждаше като светло петно на хоризонта, но ставаше все по-голяма. Постепенно израсна в тъмночервен полукръг, който се разширяваше. Беше значително по-тъмна от Немезида, която все още се виждаше, останала назад и вдясно от самолета и малко по-ниско в небето.

Докато Мегас се издигаше и растеше, стана ясно, че това, което се открива пред тях, не е светещ кръг, а малко повече от полукръг.

Марлейна с интерес отбеляза:

— Значи на това казват „фаза“, така ли?

— Точно така. Ние виждаме само онази част, която Немезида осветява. Докато Еритро се завърта около Мегас, Немезида сякаш се приближава до Мегас и ние виждаме все по-малко от осветената половина на планетата. А когато Немезида се плъзне точно над или под Мегас, можем да видим само тънък сърп светлина по ръба на Мегас — това е всичко, което се вижда от осветената ѝ половина. Понякога Немезида застава точно зад Мегас. Тогава Немезида е в затъмнение и се показват всички бледи звезди, а не само ярките, които се виждат дори, когато Немезида е в небето. По време на затъмнението се вижда един голям черен кръг, в който няма никакви звезди и това показва къде се намира Мегас. Когато Немезида отново се появи от другата му страна, пак може да се види тънкият сърп от светлина.

— Прекрасно, — каза Марлейна. — Като небесно шоу. А погледни Мегас — всички тези движещи се ивици.

Те пресичаха осветената страна на кълбото, бяха дебели и червеникавокафяви с оранжеви пръски, и бавно се виеха.

— Това са обръчи от вихри, — каза Дженар, — с ужасни ветрове, които духат във всички посоки. Ако наблюдаваш внимателно, ще видиш как се образуват петна, които се увеличават, преместват се, след това се разпръсват и изчезват.

— *Наистина* е като холовизионно шоу, — каза Марлейна възхитено. — Защо хората не го гледат през цялото време?

— Астрономите го гледат. Те го наблюдават с помощта на компютризирани уреди, инсталиране на това полукълбо. Аз самият съм го гледал от нашата Обсерватория. Знаеш ли, на Слънчевата Система имахме такава планета. Нарича се Юпитер и дори е по-голяма от Мегас.

По това време цялата планета се беше издигнала над хоризонта и приличаше на надут балон, чиято лява половина беше леко сплесната.

— Прекрасна е. Ако Куполът беше построен от тази страна на Еритро, всички щяха да имат възможност да я гледат.

— Не, Марлейна. Всъщност, нещата не стоят точно така. Повечето хора не харесват Мегас. Казах ти, че някои хора имат чувството, че тя ще падне и това ги плаши.

Марлейна каза с раздразнение:

— Малко са хората, на които може да хрумне такава глупава мисъл.

— В началото ще са малко, но глупавите мисли изглежда са заразителни. Страховете се разпространяват и хора, които иначе не биха се бояли, започват да се страхуват, защото съседът им се страхува. Не си ли забелязвала това?

— Забелязвала съм го, — каза тя с горчивина. — Ако някое момче мисли, че някоя мадама е хубава, всички смятат така. Започват да се надпреварват... — тя замълча, сякаш се засрами.

— Заразителният страх е една от причините да построим Купола на другото полукълбо. Има и друга причина — тъй като Мегас е винаги в небето, на *това* полукълбо по-трудно се правят астрономически наблюдения. Но мисля, че е време да се връщаме. Познаваш майка си. Сигурно е изпаднала в паника.

— Обади ѝ се и ѝ кажи, че сме добре.

— Не е необходимо. Тази машина постоянно изпраща сигнали, тя знае, че сме добре — физически. Но не това я тревожи, — каза той като почука по слепоочието си многозначително.

Марлейна се отпусна в стола и по лицето ѝ се изписа недоволство.

— Колко досадно. Знам, че всеки ще каже „Това е, защото те обича“, но е толкова неприятно. Защо не може просто да ми повярва, когато ѝ казвам, че няма да ми се случи нищо лошо?

— Защото те *обича*, — каза Дженар и тихо нареди на самолета да се връща обратно, — така както ти обичаш Еритро.

Лицето на Марлейна веднага светна.

— О, наистина го обичам.

— Да, да. Съвсем ясно личи по цялото ти отношение към този свят.

И Дженар си помисли как ли би реагирала Юджиния Инсиня на *това*.

51.

Тя побесня.

— Какво означава тя обича Еритро? Как може да обича един мъртъв свят? Възможно ли е да сте й промили мозъка? Или пък по някаква причина да си й втълпил, че обича Еритро?

— Юджиния, бъди разумна. Наистина ли вярваш, че е възможно някой да втълпи нещо на Марлейна? Ти някога успявала ли си?

— Тогава какво се случи?

— Всъщност, аз се опитах да й покажа неща, които няма да й харесат или ще я изплашат. Ако изобщо съм се опитал да й „втълпя“ нещо, то е било *неприятен* към Еритро. От опит знам, че роторианците, израснали в тесния и малък свят на Колонията, мразят безкрая на Еритро. Не харесват червената светлина; не харесват огромния океан; не харесват притъмняващите облаци; не харесват Немезида и най-вече не харесват Мегас. Всички тези неща ги подтискат и плашат. И аз показах всичко това на Марлейна. Преминахме над океана и продължихме нататък, докато Мегас се показва изцяло над хоризонта.

— И?

— И нищо не я обезпокои. Каза, че свиква с червената светлина и тя престава да й изглежда толкова ужасно червена. Океанът ни най-малко не я изплаши и накрая намери, че Мегас е интересен и забавен.

— Не мога да повярвам.

— Но това е самата истина.

Инсиня потъна в размисъл. После неохотно каза:

— Може би това е знак, че тя вече е болна от... от...

— От Епидемията. Веднага щом се върнахме, наредих да й се направи ново мозъчно сканиране. Все още не съм получил пълния анализ, но предварителните изследвания не показват промяна. Графиката на мозъчната дейност се променя значително и при най-леката форма на Епидемията. При Марлейна няма такова нещо. Току-що ми хрумна една интересна мисъл. Познаваме проникателността на Марлейна и знаем, че тя забелязва и най-дребните неща. Чувствата на

другите преминават в нея. Но някога да си наблюдавала обратния процес? Чувствата на Марлейна преминават ли в околните?

— Не разбирам накъде биеш.

— Колкото и да се опитвам да го скрия, тя вижда кога съм несигурен и малко разтревожен, или кога съм спокоен, или кога не ме е страх. Способна ли е тя обаче да ме накара или да ми внуши да се почувствувам несигурен, малко разтревожен, или спокоен? След като може да усеща, може ли и да внушава?

Инсиня го зяпна.

— Мисля, че това е лудост! — отсече тя възмутено.

— Може би. Но забелязвала ли си някога подобно нещо при Марлейна? Помисли добре.

— Няма какво да мисля. Никога не съм забелязвала такова нещо.

— Да, — промърмори Дженар, — така и предполагам. Тя би искала да се чувствуваш по-спокойна за нея, но не успява да ти го внуши. И все пак... Ако говорим само за нейната проницателност, вярно е, че откакто е на Еритро, тя се усили. Съгласна ли си?

— Да. Съгласна съм.

— Има още нещо. Сега тя има и силна интуиция. Тя *знае*, че Епидемията не я застрашава. *Сигурна* е, че нищо на Еритро няма да я нарани. Тя гледаше океана под нас и беше убедена, че самолетът няма да падне и да я удави. Така ли разсъждаваше и на Ротор? Там не се ли е чувствувала неуверена и несигурна, както би се чувствувал всеки млад човек, когато има причини за това?

— Да! Разбира се.

— Но тук тя е нов човек. Напълно уверена в себе си. Защо?

— Не знам.

— Еритро ли ѝ влияе? Не, не, нямам предвид Епидемията. Някакво друго влияние? Нещо съвсем различно? Ще ти кажа защо питам. Самият аз го усетих.

— Какво усети?

— Някакъв оптимизъм, свързан с Еритро. Не ме притесняваше нито пустотата, нито каквото и да било. Не че преди Еритро ме е отблъсквал или подтискал, но никога не съм *харесвал* тази планета. По време на това пътуване с Марлейна, обаче, Еритро ми хареса повече от когато и да било през десетгодишния ми престой тук. Помислих си, че е възможно възторгът на Марлейна да е заразителен или тя по някакъв

начин да ми го предава. Ако не е така, то тогава начинът, по който Еритро ѝ влияе, влияе и на мен — в нейно присъствие.

— Мисля, че и ти трябва да си направиш мозъчно изследване, Сийвър, — каза Инсиня със сарказъм.

Дженар повдигна вежди.

— Мислиш ли, че не съм? Откакто съм тук редовно си правя изследвания. Освен неизбежните промени, съпътстващи остаряването, други няма.

— А правил ли си си изследване след полета?

— Разбира се. Веднага. Не съм глупав. Пълният анализ все още не е пристигнал, но предварителните резултати не показват изменения.

— И какво смяташ да направиш сега?

— Какво друго? Да изляза от Купола с Марлейна на повърхността на Еритро.

— Не!

— Ще вземем предпазни мерки. И друг път съм излизал.

— Ти, може би, — каза Инсиня твърдо, — но тя, не. Никога.

Дженар въздъхна. Той се завъртя на стола си и погледна към изкуствения прозорец на стената на кабинета си, сякаш се опитваше да види червената планета отвъд него. След това отново погледна Инсиня.

— Навън има един огромен нов свят, — каза той, — който принадлежи единствено на нас. Ние можем да го застроим и усъвършенствуваме като се поучим от грешките, причинили неуспешното развитие на предишния ни свят. Този път можем да създадем един хубав свят, чист и добър. Ще свикнем с червения му цвят. Ще го съживим с нашите растения и животни. Ще вдъхнем живот на сушата и моретата и ще поставим началото на самостоятелното развитие на тази планета.

— А Епидемията? Какво ще правим с нея?

— Може да се справим с Епидемията и Еритро ще стане идеално място за нас.

— Ако се справим с горещината и гравитацията на Мегас, и променим химичния ѝ състав, тя също ще стане идеално място за нас.

— Да, Юджиния, но трябва да признаеш, че Епидемията е нещо качествено различно от горещината, гравитацията и химичния състав.

— Но Епидемията може да бъде също толкова фатална.

— Юджиния, мисля, че ти казах, че Марлейна е най-ценният човек за нас.

— За мен, да.

— За теб тя е ценна, защото ти е дъщеря. За нас е ценна с това, което може да прави.

— Какво може да прави? Да тълкува жестове? Да прави фокуси?

— Тя е убедена, че има имунитет към Епидемията. Ако е така, можем да научим...

— Ако е така. Това са детинщини и ти го знаеш. Не се хващай за сламка.

— Навън има цял един свят и аз го искам.

— Говориш като Пит. Би ли рискувал дъщеря ми в името на този свят?

— В човешката история са правени много по-големи рискове в името на много по-дребни неща.

— Толкова по-зле за историята. И във всеки случай, аз решавам. Тя е моя дъщеря.

Дженар отговори с тих глас, в който се четеше безкрайна тъга:

— Обичам те, Юджиния, но вече веднъж те загубих. Хранех крехката надежда, че ще мога да компенсирам тази загуба. Но сега се боя, че ще те загубя отново и завинаги. Защото ще ти кажа, че не ти решаваш. Дори не и аз. Решава Марлейна. Каквото и да реши, тя ще намери начин да го постигне. И тъй като тя може би е способна да даде на човечеството един нов свят, аз ще ѝ помогна да направи това, което иска, дори и пряко волята ти. Моля те, приеми това, Юджиния.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТИРИ ДЕТЕКТОР

52.

Крайл Фишър разгледа „Свръхсветлинен“ с безразличен поглед. Той го виждаше за първи път и беше достатъчно да погледне Теса Уендел, за да види съвсем ясно, че тя се усмихва с гордостта на собственик.

Корабът се намираше в голяма пещерна галерия, охраняван с тройна предпазна мрежа. Имаше хора, но по-голямата част от работната сила се състоеше от специално програмирани (нехуманоидни) роботи.

Фишър беше виждал много космически кораби през живота си, най-различни модели, използвани за най-различни цели, но никога не беше виждал кораб като този — с толкова отблъскващ вид.

Ако го беше видял без да знае какво представлява, може би нямаше дори да разбере, че е космически кораб. Тогава какво да каже? От една страна не искаше да огорчи Уендел. От друга страна беше ясно, че тя очаква мнението му и също толкова ясно, че очаква похвала.

Затова той каза със сподавен глас:

— Има някаква зловеца красота — прилича на оса.

Тя се усмихна на израза „някаква зловеца красота“ и Фишър разбра, че добре беше подбрал думите си. Но тя каза:

— Какво значи, прилича на оса, Крайл?

— Имам предвид едно насекомо, — каза Крайл. — Знам, че на Аделия не познавате насекомите много добре.

— Познаваме насекомите, — каза тя. — Може да нямаме вашето безразборно изобилие...

— Сигурно нямате оси! Това са жилеци насекоми с форма като... — той посочи „Свръхсветлинен“. — Те също се състоят от две заоблени части съединени с тясна връзка.

— Наистина ли? — тя погледна към „Свръхсветлинен“ с нов интерес. — Намери ми снимка на оса, когато можеш. Може да разбере дизайна на кораба по-добре като видя това насекомо — или, всъщност, обратното.

— Защо формата на кораба е такава, ако не сте изхождали от осата? — попита Фишър.

— Трябваше да намерим такава форма и структура, която да даде оптимална възможност на кораба да се движи като едно цяло. Хиперполето има склонност да се разпростира цилиндрично навън до безкрайност и ние трябва донякъде да се примирим с това. От друга страна, не ни се искаше да отстъпим изцяло. Всъщност, не можехме, така че трябваше да го изолираме някъде във формата на кораба. То се намира в корпуса, поддържано и ограничавано от силно и променливо електромагнитно поле, и... не ти се слуша всичко това, нали?

— Мисля, че не, — каза Фишър с лека усмивка. — Чух достатъчно. Но тъй като най-сетне ми беше разрешено да видя това...

— Не се обиждай, — каза Уендел, като го прегърна през кръста. — Всичко беше на строго професионална основа. Понякога и *мое* присъствие ги дразнеше. През цялото време мърмореха и предполагам, че е било за тази ужасна Заселничка, която си пъха носа навсякъде и им се искаше да не бях откривателката на хиперполето, за да могат да ме изхвърлят оттук. Сега обаче нещата се пооправиха и успях да уредя да дойдеш и да го видиш. В края на краищата, ти ще пътуваш в него и аз исках да му се възхитиш. — Тя се поколеба и добави: — И на мен.

Той я погледна и каза:

— Знаеш, че и без това ти се възхищавам, Теса, — и обгърна раменете ѝ.

— Все повече остарявам, Крайл, — каза тя. — Няма спиране. А пък ми е невероятно хубаво с теб. Вече от седем години сме заедно, скоро ще станат осем, а за миг не съм почувствувала познатия интерес към други мъже.

— Това трагично ли е? — попита Фишър. — Може би причината е, че беше погълната от проекта. Сега, когато корабът е завършен, сигурно ще се почувствуваш освободена и ще имаш достатъчно време отново да тръгнеш на лов.

— Не. Няма го копнежа. Просто го няма. А ти? Знам, че понякога те пренебрегвам.

— Няма значение. Когато ме пренебрегваш заради работата си ми е добре. Аз искам този кораб колкото и ти, скъпа, а ужасното е, че когато корабът най-сетне бъде завършен, ние с теб ще сме прекалено стари, за да бъдем допуснати да него. — Той се усмихна печално. —

Като мислиш за това, че остаряваш, Теса, не забравяй, че и аз вече не съм момче. След по-малко от две години ще навърша петдесет. Има един въпрос, който не искам да ти задавам, от страх да не остана разочарован, но все пак ще го задам.

— Питай.

— Ти уреди да видя кораба, да бъде допуснат в тази светая светих. Не мисля, че Коропатски би позволил това, ако проектът не беше към края си. Той е болен на тема сигурност, почти колкото беше Танаяма.

— Да, що се отнася до хиперполето, корабът е готов.

— Летял ли е?

— Още не. По него все още има работа, но тя не включва хиперполето.

— Предполагам, че ще трябва да бъдат направени пробни полети.

— Разбира се, с екипаж на борда. Без екипаж няма начин сме сигурни, че животоподдържащите работят. Дори полетите с животни няма да ни дадат нужната сигурност.

— Кой ще участва в първия полет?

— Доброволци, избрани измежду хората, които работят по проекта и отговарят на изискванията.

— А ти?

— Единствено аз няма да бъда доброволец. Аз *трябва* да участвам. Не мога да се доверя на никой друг да взима решения при евентуална критична ситуация.

— Значи тръгвам и аз, — каза Крайл.

— Не, ти не.

Лицето на Фишър потъмня от гняв.

— Уговорката беше...

— Но не на изпитателните полети, Крайл.

— А кога ще приключат те?

— Трудно е да се каже. Зависи от проблемите, които могат да възникнат. Ако всичко мине гладко, може да са достатъчни два или три полета. Въпрос на месеци.

— Кога ще се състои първият изпитателен полет?

— Това не знам, Крайл. Все още работим по кораба.

— Ти каза, че е готов за тръгване.

— Да, що се отнася до хиперполето. Но в момента инсталираме невронните детектори.

— Това пък какво е? Никога не съм чувал да ги споменаваш.

Уендел не отговори веднага. Тя се огледа наоколо мълчаливо и замислено и след това каза:

— Привличаме внимание, Крайл, а подозирам, че тук има хора, които се дразнят от твоето присъствие. Хайде да тръгваме.

Фишър не помръдна от мястото си.

— Да разбирам ли, че отказваш да говориш за това с мен? Въпреки че за мен е от жизнено значение.

— Ще говорим... в къщи.

53.

Крайл Фишър беше нервен и гневът му нарастваше. Той отказа да седне и остана прав пред Теса Уендел, която сви рамене и седна на бялото самотоделиращо се канапе и сега гледаше нагоре към него намръщена.

— Защо се ядосваш, Крайл?

Устните на Фишър трепереха. Той ги стисна и изчака преди да отговори, сякаш с усилие на мускулите си налагаше да остане спокоен. Накрая каза:

— Ако екипажът се сформира без мен, това ще бъде краят. Никога няма да ме включат. От самото начало трябва да стане ясно, че аз ще бъда на всеки полет на кораба, докато не стигнем до Звездата Съсед... и Ротор. Не искам да остана извън играта.

— Защо бързаш да си вадиш заключения? — каза Уендел. — Няма да бъдеш забравен в решаващия момент. Корабът дори не е завършен.

— Ти каза, че корабът е готов, — каза Фишър. — Какви са тези невронни детектори, за които заговори изведнъж? Това е начин да ме накарате да си затворя устата, да отвлечете вниманието ми и след това да се измъкнете с кораба, преди да усетя, че съм изоставен. Ето какво правят те. А ти играеш по свирката им.

— Крайл, ти си луд. Невронният детектор е моя идея, мое настояване, мое желание. — Тя го гледаше втренчено и предизвикателно, без да мига.

— Твоя идея! — избухна той. — Но...

Тя му направи знак с ръка да запази тишина.

— Това е нещо, по което работим успоредно с кораба. Не е в моята специалност, но доста безмилостно настоявах неврофизиците да го направят. А каква е причината? Именно, че искам ти да бъдеш на кораба, когато тръгнем за Звездата Съсед. Разбираш ли?

Той поклати глава.

— Разбери, Крайл. Щеше да разбереш, ако не беше заслепен от ярост без никаква основателна причина. Съвсем ясно е. Става дума за

невронен детектор. Той открива нервна дейност от разстояние. Комплексна нервна дейност. С две думи, открива наличието на разум.

Фишър я зяпна.

— Имаш предвид това, което лекарите използват в болниците?

— Разбира се. Това е обикновен уред в медицината и психологията за откриване на умствени увреждания в ранен стадий — но на метри разстояние. На мен ми е необходим за *астрономически* разстояния. Това не е нещо ново. То е нещо старо със силно увеличен обсег на действие. Крайл, ако Марлейна е жива, тя ще бъде на Колонията, на Ротор. Ротор ще бъде там някъде и ще обикаля около звездата. Казах ти, че няма да е лесно да бъде открит. Ако не го открием за кратко време, можем ли да сме сигурни, че наистина не е там и че не сме го подминали, както може да бъде подминат остров в океана или астероид в космоса? Месеци и години ли ще трябва да продължим търсенето, за да сме сигурни, че не сме го изпуснали, че наистина го няма?

— А невронният детектор...

— Ще открие Ротор вместо нас.

— Няма ли да е също толкова трудно да бъде открит...

— Не, няма. Във Вселената има безброй източници на светлинни и радио лъчи и всякакви видови радиация и ние ще трябва да различим един източник измежду хиляди, ако не и милиони други. Това е възможно, но не е лесно и може да отнеме време. Съвсем различно нещо е обаче да засечем именно това електромагнитно излъчване, свързано с невроните в техните комплексни взаимодействия. Малко вероятно е да има повече от един такъв източник... или, ако има, то ще е, защото Ротор е построил още една Колония. Това е. Аз съм също толкова решена да намеря дъщеря ти, колкото си и ти. Това е така, защото съм решена да те взема с нас на полета. Ще дойдеш.

Фишър я гледаше изумен.

— И ти убеди всички, които работят по проекта, да се съгласят с това?

— Имам значително влияние над тях, Крайл. Има и още нещо. Това е строго секретно, затова не можех да ти го кажа при кораба.

— О? И какво е то?

Уендел отвърна тихо:

— Крайл, аз мисля за теб повече, отколкото предполагаш. Нямах представа колко силно искам да ти спестя разочарованието. Представи си, че не открием нищо при Звездата Съсед. Какво ще стане, ако едно изследване на небето покаже, че никъде около нея няма разумни форми на живот? Да се върнем веднага обратно и да докладваме, че не сме открили и следа от Ротор, така ли? Хайде, Крайл, не се поддавай на настроенятия си. Не казвам, че неуспехът ни да намерим разумен живот около Звездата Съсед ще означава непременно, че Ротор и хората на него не са оцелели.

— Какво друго може да означава?

— Може Звездата Съсед толкова да не им е харесала, че да са решили да продължат нататък. Може да са останали достатъчно дълго, за да сондират някои астероиди за нови материали за конструиране и подновяване на двигателите с микросинтез. А след това да са продължили.

— И ако това е така, как ще разберем къде са?

— Те тръгнаха преди почти четиринадесет години. С помощта на хиперпространствения метод могат да пътуват със скорост не по-висока от тази на светлината. Ако са достигнали някоя звезда и са се установили там, тя ще е най-много на четиринадесет светлинни години оттук. Няма много такива звезди. Със свръхсветлинна скорост, ние можем да ги обиколим до една. С помощта на невронните детектори бързо можем да разберем, дали Ротор се намира около някоя от тях.

— В този момент, те може да пътуват през пространството между звездите. Как бихме могли да ги открием в такъв случай?

— Не бихме могли, но поне малко ще увеличим шансовете си, ако с нашите невронни детектори изследваме дванадесетина звезди за шест месеца, вместо да прекараме същото време в безплодно търсене около една звезда. Ако не успеем, а трябва да приемем и това като вариант, то поне ще се върнем със значителен обем информация за дузина различни звезди — едно бяло джудже, синьо-бяла гореща звезда, звезда подобна на Слънцето, двойна звезда и т.н. Малко вероятно е да направим повече от едно пътуване през живота си, така че защо да не си го направим приятно и с трясък да влезем в историята, а, Крайл?

Крайл отвърна замислено:

— Сигурно си права, Теса. Ще бъде много неприятно да претърсим дузина звезди и да не открием нищо, но да претърсим околностите на една единствена звезда и да се върнем с мисълта, че Ротор може да е бил на някое достижимо място, което не сме изследвали поради липса на време, е още по-лошо.

— Точно така.

— Ще се опитам да запомня това, — каза тъжно Крайл.

— Още нещо, — каза Уендел. — Невронните детектори може да регистрират разум с извънземен произход. Не можем да изпуснем такава възможност.

Фишър я погледна изумено.

— Вероятността не е голяма, нали?

— Не, но ако съществува, в никакъв случай не трябва да я изпускаме. Особено, ако е на не повече от четиринадесет светлинни години от Земята. Във Вселената няма нищо по-интересно — или по-опасно — от друг вид разум. А ние бихме искали да го опознаем.

— Какви са шансовете да бъде регистриран разум с извънземен произход? — попита Фишър. — Невронните детектори са приспособени само за човешки разум. Струва ми се, че няма да разберем дали една наистина странна форма на живот е жива, камо ли разумна.

— Може да не регистрираме наличието на живот, — каза Уендел, — но според мен е невъзможно да пропуснем наличието на разум, а ние търсим именно това. Каквато и форма на разум да открием, колкото и необикновена и непозната да е тя, нейната структура трябва да е поне толкова сложна, колкото е човешкият мозък. Още повече, че със сигурност тя ще притежава електромагнитни излъчвания. Гравитационното привличане е прекалено слабо; силните и слабите ядрени взаимодействия имат прекалено малък радиус на действие. А що се отнася до това ново хиперполе, с което работим при свръхсветлинния полет, доколкото знаем, то не съществува в природата, а само когато е изкуствено разработено. Невронният детектор може да регистрира много сложно електромагнитно поле, което да показва наличието на разум, независимо от неговата форма или състав. А ние ще имаме готовност или да изследваме, или, при нужда, да се спасяваме. Малко вероятно е живот с неразвит разум да представлява опасност за технически развита цивилизация като

нашата, въпреки че всякаква извънземна форма на живот, дори и във вирусен стадий, би представлявала интерес.

— И защо трябва всичко това да се пази в тайна?

— Защото подозирам, всъщност, *знам*, че Световният Конгрес ще иска да се върнем много бързо, за да са сигурни, че проектът е успешен и да могат да конструират по-добри модели на свръхсветлинни кораби въз основа на нашия опит с този прототип. От друга страна, ако нещата вървят добре, аз бих искала да разгледам Вселената и да ги накарам да почакаат. Не казвам, че със сигурност ще го направя, но искам да си запазя тази възможност. Ако знаеха, че кроя такива планове, ако дори им мине през ум, предполагам, че ще сложат на кораба екипаж от хора, които смятат за по-податливи на заповеди.

Фишър леко се усмихна.

— Какво има, Крайл? — попита Уендел. — Представи си, че от Ротор и населението му няма и следа. Би ли искал, в такъв случай, просто да се върнеш разочарован на Земята? Би ли се отказал от Вселената, която лежи в краката ти?

— Не, просто се чудя колко време ще отнеме монтирането на детекторите и всички останали неща, които може да измислиш? След малко повече от две години ще навърша петдесет. Агентите, работещи за Управлението, обикновено се свалят от действителна служба на петдесет. Получават чиновническа работа на Земята и не им се разрешава да участвуват в космически полети.

— Е и?

— След малко повече от две години вече няма да отговарям на изискванията. Ще ми кажат, че съм прекалено стар и в крайна сметка Вселената няма да лежи в краката ми.

— Глупости! Мен ще ме пуснат, а аз в момента съм над петдесет.

— Ти си по-специална. Това е твоят кораб.

— Ти също си специален, тъй като аз ще настоявам да те пуснат. Освен това, няма да им е толкова лесно да намерят хора, отговарящи на изискванията за „Свръхсветлинен“. Ще ни бъде трудно да наберем доброволци. А хората от екипажа трябва да тръгнат доброволно; не можем да рискуваме да оставим пътуването в ръцете на новобранци, които нямат желание и смелост за това.

— А защо да не се намерят доброволци?

— Защото са Земяни, скъпи ми Крайл, а космосът всява ужас у почти всички Земяни. Хиперпространството ги плаши още повече и те ще искат да останат настрана. Освен теб и мен ще ни трябват още трима доброволци, а аз ти казвам, че трудно ще ги намерим. Проучила съм много хора и намерих двама, които стават и които са ми дали половинчати обещания. Шао-Ли Уу и Хенри Джарлоу. Все още не съм намерила трети. А дори и, противно на всички очаквания, да се появят десетина доброволци, ти няма да отпаднеш в полза на някой друг, защото аз ще настоявам да дойдеш с мен, като мой посланик към роторианците, ако това изобщо се наложи. А ако и това не е достатъчно, тогава ти обещавам, че корабът ще отпътува преди да навършиш петдесет.

Този път Фишър се усмихна с истинско облекчение и каза:

— Теса, обичам те. Знаеш ли, наистина те обичам.

— Не, — отвърна Уендел. — Не знам, че наистина ме обичаш, особено, когато го казваш с такъв тон, сякаш това те изненадва. Много е странно, Крайл, но през всичките тези почти осем години, през които се познаваме и живеем заедно и се любим, нито веднъж не си ми казвал това.

— Не съм ли?

— Вярвай ми, слушах те внимателно. Знаеш ли какво друго е странно? Аз също никога не съм ти казвала, че те обичам, а те обичам. Отначало не беше така. Какво мислиш, че се е случило?

Фишър каза тихо:

— Може да сме се обикнали толкова постепенно, че да не сме забелязали. Това се случва понякога, не мислиш ли?

И те се усмихнаха свенливо един на друг, сякаш се чудеха какво да правят сега.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТ ПОВЪРХНОСТ

54.

Юджиния Инсиня беше загрижена. Повече от загрижена.

— Казвам ти, Сийвър, че откакто я изведе със самолета, не съм спала спокойно. — Тя продължи с глас, който при жена с по-слаб характер можеше да се определи като стенание. — Полетът по въздуха — до океана и обратно, при това се върнахте по тъмно — това не й ли беше достатъчно? Защо не я спреш?

— Защо аз не я спра? — каза Сийвър Дженар бавно, като че ли вкушваше въпроса й. — Защо аз не я спра? Юджиния, времето, когато можехме да спрем Марлейна, отмина.

— Това е абсурдно, Сийвър. Почти малодушно. Ти се криеш зад нея, сякаш тя е всесилна.

— А не е ли? Ти си й майка. Заповядай й да остане в Купола.

Инсиня стисна устни.

— Тя е на петнадесет години. Не искам да бъда тиранична.

— Точно обратното. Много би искала да бъдеш тиранична. Но, ако опиташ, тя ще те погледне с тези нейни ясни и необикновени очи и ще ти каже нещо от рода, „Мамо, ти изпитваш вина за това, че си ме разделила с баща ми и сега чувствуваш, че за наказание, Вселената крои планове да те раздели с мен, а това са глупави предразсъдъци.“

Инсиня се намръщи.

— Сийвър, това е най-глупавото нещо, което някога съм чувала. Нищо такова не чувствавам и не бих могла да чувствавам.

— Разбира се. Аз просто си измислих нещо. Но Марлейна няма да си измисля. Тя ще разбере от трепването на палеца ти или от помръдването на рамото ти, или от *нещо*, точно какво те притеснява и то ще бъде толкова вярно и предполагам така ще те засрами, че ти ще бъдеш прекалено заета в търсене на начин да се защитиш, че по-скоро ще отстъпиш, отколкото да я оставиш да разсъблича душата ти.

— Не ми казвай, че това се е случило с теб.

— Не съвсем, защото тя е привързана към мен, а и аз се опитвам да бъда много дипломатичен с нея. Но изтръпвам при мисълта на каква каша ще ме направи, ако я ядосам. Виж какво, аз успях да отлож

излизането ѝ. Признай ми тази заслуга. Тя искаше да излезе веднага след полета. Аз успях да го отложам до края на месеца.

— Как постигна това?

— Чиста софистика. Сега е декември. Аз ѝ казах, че след три седмици е Нова Година, поне ако вървим по Земно Стандартно Време, и какъв по-хубав начин да отпразнуваме началото на 2237 г., попитах я аз, от този, да поставим началото на новата ера на експлоатация и колонизиране на Еритро? Знаеш ли, тя вижда излизането си на повърхността на планетата в тази светлина — като началото на нова епоха. Това прави положението още по-лошо.

— Защо?

— Защото тя не го смята за лична прищявка, а за нещо, което е жизнено важно за Ротор, може би дори за човечеството. Нищо не може да се сравни с това, да задоволяваш личните си капризи и да наричаш това благороден принос за общото благо. Това оправдава всичко. Самият аз съм го правил, а и ти, и всеки. Сред хората, които познавам, Пит го прави най-често. Сигурно е убеден, че диша, само за да осигурява въглероден двуокис за растенията на Ротор.

— Значи я накара да изчака като погъделичка мегаломанията ѝ.

— Да, и това ни дава още една седмица да видим дали няма начин да я спрем. Мога да кажа обаче, че тя не се хвана на моя аргумент. Съгласи се да изчака, но каза, „Ти мислиш, че ако успееш да ме забавиш, ще спечелиш поне малко обич от майка ми, нали, чичо Сийвър? По нищо не личи, че отдаваш и най-малкото значение на настъпването на новата година“.

— Каква непоносима грубост, Сийвър.

— Просто непоносимо вярно, Юджиния. Може би е едно и също. Юджиния извърна поглед.

— Моята обич? Какво мога да кажа...

— Защо е нужно да казваш нещо? — бързо каза Дженар. — Казвал съм ти, че те обичам в миналото и установих, че това, че остарявам, не е променило много нещата. Но това е *мой* проблем. Ти никога не си ме лъгала. Никога не си ми давала повод за надежда. И ако аз съм толкова глупав, че да не приема „не“ за отговор, какво значение има това за теб?

— За мен е от значение, когато си нещастен, независимо от причината.

— Това е много важно за мен. — Дженар успя да се усмихне. — Далеч по-добре е от нищо.

Инсиня извърна поглед и решително върна разговора на Марлейна.

— Но, Сийвър, ако Марлейна е прозряла мотивите ти, защо се е съгласила на отлагането?

— Това, което ще ти кажа, няма да ти хареса, но по-добре е да знаеш истината. Марлейна каза, „Ще изчакам до Нова Година, чичо Сийвър, защото това може би *ще* достави удоволствие на мама, а аз съм на твоя страна“.

— Така ли каза?

— Моля те, не й се сърди за това. Явно съм я очаровал с остроумието и чара си, и тя смята, че ти прави услуга.

— Тя се опитва да ни сватоса, — каза Инсиня, полу-ядосано, полу-развеселено.

— *Наистина* ми хрумна, че ако успееш да си наложиш да показваш интерес към мен, бихме могли да използваме това, да я убеждаваме във всякакви неща, които, според нея, биха поощрили твоя интерес, който обаче трябва да е искрен, защото тя ще разбере, ако не е. Но, ако интересът ти е искрен, тя няма да сметне за нужно да прави жертви, за да постигне нещо, което вече е факт. Разбираш ли?

— Разбирам, — каза Инсиня, — че ако не беше проникателността на Марлейна, ти щеше да ме манипулираш, както намериш за добре.

— Изкарваш ме тиранин, Юджиния.

— Ами защо да не постъпим по единствения логичен начин? Да я заключим и после да я занесем на ракетата за Ротор.

— С вързани ръце и крака, така ли? Не само, че и през ум не ми минава да направим такова нещо, но и успях да усетя представата на Марлейна за Еритро. Самият аз започвам да се замислям за колонизирането му — един цял свят на наше разположение.

— И да дишаме извънземните му бактерии, и да ги приемаме с храната и водата си. — Лицето на Инсиня се сви в гримаса.

— Какво от това? До известна степен и тук ги дишаме, пием и ядем. Не можем да изолираме Купола напълно. Всъщност, и на Ротор има бактерии, които дишаме, пием и ядем.

— Да, но ние сме приспособени към живота на Ротор. А това са *извънземни* микроорганизми.

— Затова са още по-безопасни. Ако ние не сме приспособени към тях, същото важи и за тях. Няма никакви признаци, че могат да ни заразят. Те просто ще бъдат множество безвредни пращинки.

— А Епидемията?

— Именно тя е проблемът, дори когато става дума за нещо толкова просто, като излизането на Марлейна от Купола. Ние, разбира се, ще вземем предпазни мерки.

— Какви предпазни мерки?

— От една страна, тя ще носи предпазен костюм. От друга, аз ще бъда с нея. Ще ѝ служи за канарче.

— Какво искаш да кажеш с това?

— Това е една хитрост, с която са си служили на Земята преди няколко века. Миньорите взимали в мините канарчета — нали се сещаш, едни малки жълти птичета. Ако въздухът станел лош, канарчето умирало преди хората да бъдат засегнати, а те разбирали, че нещо не е наред и излизали от мината. С други думи, ако започна да се държа странно, и двамата веднага ще бъдем върнати обратно в Купола.

— Ами ако тя бъде засегната преди теб?

— Не мисля, че това ще се случи. Марлейна чувствава, че има имунитет. Казвала го е толкова пъти, че вече започнах да ѝ вярвам.

55.

Никога преди това Юджиния Инсиня не беше поглеждала към календара в очакване на Нова Година с такава болезнена съсредоточеност. Никога не беше имала причина за това. Всъщност, календарът беше два пъти премахвана, закърняла отживелица.

На Земята годината бе възникнала с отбелязването на сезоните и празниците свързани с тях — лятно слънцестоене, зимно слънцестоене, сеитба, жътва — независимо как ги наричаха.

Инсиня си спомняше, че Крайл ѝ беше обяснил сложната организация на календара и ѝ се беше наслаждавал мрачно и тържествено, както правеше с всичко, което му напомняше за Земята. Тя го слушаше със смесица от ентузиазъм и страх; ентузиазъм, защото искаше да сподели интереса му, тъй като това може би щеше да ги сближи; страх, защото се боеше, че интересът му към Земята може да ги раздели, както в последствие стана.

Странно беше, че все още усеща болка — дали не беше поизбледняла вече? Струваше ѝ се, че не може да си спомня лицето на Крайл, че си спомня само спомена. Само споменът за един спомен ли стоеше сега между нея и Сийвър Дженар?

Но все пак само споменът за един спомен свързваше Ротор с календара. На Ротор никога не беше имало сезони. Имаше година, разбира се, защото той (както и всички Колонии в системата Земя — Луна, с изключение на тези, които обикаляха около Марс или които се строяха в астероидния пояс) съпътствуваше Земята по нейния път около Слънцето. И все пак, без сезоните годината губеше смисъл. Въпреки това, тя беше изградена от месеци и седмици.

На Ротор имаше и изкуствено двадесет и четири часово денонощие, през половината от което се пропускаше слънчева светлина, а през другата половина, тя се блокираше. Можеше да бъде нагласено на всякаква продължителност, но беше направено с продължителността на земното денонощие и разделено на двадесет и четири часа, всеки от по шестдесет минути, а всяка минута имаше

шестдесет секунди. (Поне дните и нощите винаги бяха точно дванадесет часа.)

Сред Колониите имаше известни тенденции за въвеждане на система на отброяване и групиране на дните по десет и кратни на десет: на декадни, хектодни, килодни, а в обратната посока на децидни, сантидни, милидни; но това на практика беше невъзможно.

Не беше възможно всяка Колония да си състави собствена система, защото това бе довело търговията и комуникациите до пълен хаос. Нито беше възможно приемането на друга обща система, вместо тази на Земята, където все още живееха деветдесет и девет процента от човешкото население, и с която останалият един процент беше свързан само чрез традиции. Само споменът свързваше Ротор и останалите Колонии с един календар, който в действителност не означаваше нищо за тях.

Но сега Ротор беше напуснал Слънчевата Система и беше един изолиран и самотен свят. Не съществуваше нито ден, нито месец, нито година в земния смисъл.

Сега дори не Слънцето отличаваше деня от нощта, защото Ротор се осветяваше от изкуствена дневна светлина, която се включваше и изключваше на дванадесет часа. Тази безмилостна прецизност не беше нарушавана дори от постепенно затъмняване и осветяване на границата между деня и нощта, което би могло да имитира зазоряване и падане на здрач. Изглежда това не беше необходимо. А в рамките на това официално делене, хората включваха и изключваха осветлението в домовете си според желанията или нуждите си, но брояха дните по Колониално време, което беше Земното време.

Дори тук, в Купола на Еритро, чиито обитатели неофициално използваха местното денонощие, което не съвпаднаше напълно с Колониалното, при официални изчисления си служеха с Колониалната продължителност на деня, т.е. Земната (споменът за един спомен).

Напоследък се засилваше тенденцията денят да остане единствената основна мярка за време. Инсиня знаеше, че Пит е привърженик на десетичната система за измерване на времето, но се колебае дали да я предложи официално, от страх да не предизвика вълна от протести.

Това сигурно нямаше да трае вечно. Все повече намаляваше значението на традиционните несистематични единици като седмицата

и месеца. Традиционните празници се пренебрегваха все по-често, в своята астрономическа работа Инсиня използваше дните като единствена мерна единица. Един ден традиционният календар ще отмре и сигурно ще възникнат нови методи за измерване на съгласуваното време — може би един Галактически Стандартен Календар.

Но сега тя броеше дните, оставащи до началото на една условна Нова Година. На Земята Нова Година поне започваше по времето на някакво слънцестоене — зимно в северното полукълбо, лятно в южното. Това беше свързано с въртенето на Земята около Слънцето, за което на Ротор си спомняха само астрономите.

Но сега, въпреки че Инсиня беше астроном, Нова Година беше свързана единствено с излизането на Марлейна на повърхността на Еритро — време, което Сийвър Дженар определи само защото предлагаше приемливо отлагане и Инсиня прие само заради романтичната представа на едно момиче.

Инсиня изплува от мислите си и откри, че Марлейна стои и я наблюдава внимателно. (Дали тя беше влязла толкова тихо, или Инсиня бе така дълбоко потънала в размисъл, че не беше чула стъпките ѝ?)

— Здравей, Марлейна, — почти прошепна Инсиня.

Марлейна отвърна сериозно:

— Не си щастлива, мамо.

— Не е нужна голяма проникателност, за да се види това, Марлейна. Все още ли си решена да излезеш на Еритро?

— Да. Напълно. Категорично.

— Защо, Марлейна, защо? Можеш ли да ми обясниш така, че да разбера?

— Не, защото не искаш да разбереш. Той ме вика.

— *Кой* те вика?

— Еритро. Исква да изляза. — И мрачното лице на Марлейна сякаш се изпълни с щастие.

Инсиня отвърна рязко:

— Когато говориш така, ме караш да мисля, че вече си болна от... от...

— Епидемията? Не съм. По нареждане на чичо Сийвър току-що ми направиха още едно мозъчно изследване. Казах му, че това не е

необходимо, но той каза, че му трябва за документацията преди да излезем. Напълно нормална съм.

— Мозъчните изследвания не могат да покажат всичко, — каза намръщено Инсиня.

— Нито пък майчините страхове, — отговори Марлейна. След това добави по-меко. — Мамо, моля те, знам, че искаш да отложиш това, но аз няма да приема ново отлагане. Чичо Сийвър ми обеща. Ще изляза дори да вали, дори времето да е лошо. По това време на годината тук няма истински бури, нито големи температурни аномалии. Всъщност, по всяко време на годината е така. Това е една *прекрасна* планета.

— Но е гола... мъртва. Като изключим *микробите*, — злобно каза Инсиня.

— Но някой ден ние ще създадем живот на нея, — каза Марлейна и извърна замечтания си поглед. — Сигурна съм.

56.

— Е-костюмът е прост костюм, — каза Сийвър Дженар. — Не е нужно да издържа на налягане. Има шлем и запас от сгъстен въздух, който може да бъде презареден, и малко устройство за топлообмен, което поддържа приятна температура. И, разбира се, е въздухонепропусклив.

— Ще ми стане ли? — попита Марлейна, като гледаше с отвращение към костюма от плътен материал, имитиращ плат.

— Няма да си последна мода, — каза Дженар с блясък в очите. — Не са направени за красота, а за да вършат работа.

Марлейна каза малко раздражено:

— Не ме интересува как ще изглеждам, чичо Сийвър, но не искам да ми пречи. Ако затруднява ходенето, не си заслужава.

Юджиния Инсиня се намеси. Досега тя ги гледаше малко преbledняла и със стиснати устни.

— Костюмът е необходим, за да те предпазва, Марлейна. Не ме интересува дали ти е голям.

— Но не трябва непременно да е неудобен, нали, мамо? Също толкова ще ме предпазва и ако ми е по мярка.

— Мисля, че този е подходящ, — каза Дженар. — Това е най-доброто, което успяхме да намерим. По принцип са правени за възрастни. — Той се обърна към Инсиня. — Не ги използваме много напоследък. След като Епидемията затихна имаше един период, в който правехме изследвания, но сега вече познаваме околната среда доста добре и в редките случаи, когато излизаме, използваме затворени Е-коли.

— Не може ли и сега да излезете с Е-кола?

— Не, — каза Марлейна с явно неодобрение. — Вече излизах с превозно средство. Искам да ходя. Искам да... усещам земята.

— Ти си луда, — гневно каза Инсиня.

Марлейна отвърна троснато:

— Ще престанеш ли да намекваш...

— Къде е твоята проникателност? Не говоря за Епидемията. Имам предвид просто луда, най-обикновена лудост. Искам да кажа... Моля те, Марлейна, ще подлудиш и мен.

След това тя каза:

— Сийвър, ако тези Е-костюми са стари, откъде знаеш, че са в изправност?

— Защото ги изпробвахме, Юджиния. Уверявам те, че са в добро състояние. Не забравяй, че аз излизам с нея, също в костюм.

Инсиня явно търсеше начин да възрази.

— Ами, ако изведнъж ви се наложи да... — и тя направи неопределен жест с ръка.

— Да уринираме? Това ли искаш да кажеш? И за това има начин, въпреки че не е много удобен. Мисля, че няма да се наложи. Вече направихме това и ще сме спокойни за няколко часа — или поне би трябвало да бъдем. Освен това, няма да рискуваме като се отдалечаваме, така че при нужда можем да се върнем в Купола. Условиата вън са добри и трябва да се възползуваме. Хайде, Марлейна, дай да ти помогна с костюма.

— Не бъди толкова весел, — каза Инсиня остро.

— Защо не? Честно казано, и на мен ми се излиза. В Купола лесно можеш да се почувствуваш като затворник. Може би, ако всички излизахме по-често, хората на работа в Купола щяха да издържат тук по-дълго. Готова си, Марлейна, остава само да ти сложим шлема.

Марлейна се поколеба.

— Само минутка, чичо Сийвър. — Тя се приближи към Инсиня тромаво и протегна ръка.

Инсиня я гледаше тъжно.

— Мамо, — каза Марлейна. — Още веднъж те моля да бъдеш спокойна. Аз те обичам и не бих ти причинила толкова грижи, само за да си доставя удоволствие. Правя това, защото знам, че всичко ще бъде наред и не е нужно да се притесняваш. Бас държа, че и ти искаш да облечеш един Е-костюм и да излезеш с мен, за да не ме изпускаш от очи, но не трябва.

— Защо не, Марлейна? Как ще си простя, ако нещо се случи с теб, а аз не съм била там да ти помогна?

— Нищо няма да се случи с мен. Дори и да се случи нещо, което няма да стане, какво би могла да направиш ти? Освен това, ти толкова

се страхуваш от Еритро, че съзнанието ти сигурно е отворено за всякакви вредни влияния. Ами, ако Епидемията поразии теб? Как очакваш да понеса *това*?

— Тя е права, Юджиния, — каза Дженар. — Аз ще бъда с нея, а най-доброто, което можеш да направиш ти, е да останеш тук и да бъдеш спокойна. Всички Е-костюми са снабдени с радиовръзка. Марлейна и аз ще поддържаме постоянна връзка с Купола и помежду си. Обещавам ти, че ако нещо в поведението ѝ ми се стори странно, ако възникне и най-малкото подозрение, веднага ще я върна в Купола. А ако аз самият се почувствувам по-различно от обикновено, веднага ще се върна в Купола, като взема и Марлейна със себе си.

Това не я успокои и Инсиня поклати глава докато гледаше как поставят шлема първо на Марлейна, а после и на Дженар.

Намираха се близо до главната въздушна камера на Купола и Инсиня наблюдаваше операцията. Като всеки Заселник, тя познаваше процедурата съвършено добре.

Въздушното налягане се контролираше внимателно, за да може въздухът да бъде изтласкан от Купола навън, а не обратно. Цялата операция се контролираше от компютри, за да бъде сигурно, че няма да се допусне въздушен теч.

След това се отвори вътрешният шлюз, Дженар влезе и подкани Марлейна. Тя го последва и шлюзът се затвори.

Двамата вече не се виждаха. Инсиня усети как сърцето ѝ прескочи.

Тя наблюдаваше контролното табло и разбра точно кога се отвори външната врата и след това отново се затвори. Холоекранът се раздвижи и тя видя на него двете фигури, стъпили на голата повърхност на Еритро.

Един от инженерите подаде на Инсиня малка слушалка, която тя постави на лявото си ухо. Получи и малък микрофон.

Чу глас, който каза: „Радио връзка“ и веднага след това прозвуча познатият глас на Марлейна:

— Чуваш ли ме, мамо?

— Да, скъпа, — каза Инсиня. Гласът ѝ звучеше сухо и неестествено в собствените ѝ уши.

— Тук е прекрасно. По-хубаво не би могло да бъде.

— Да, скъпа, — повтори Инсиня, която се чувствуваше празна и изгубена и си мислеше дали отново ще види дъщеря си здрава.

Сийвър Дженар се почувствува почти радостен, когато стъпи на повърхността на Еритро. Зад него се издигаше полегатата стена на Купола, но той остана с гръб към нея, защото една толкова несвойствена за Еритро гледка би развалила усещането му към планетата.

Усещане? Може би думата не беше подходяща, защото в момента тя не означаваше нищо. Той беше добре защитен от шлема си, дишаше въздуха на Купола или поне въздух, който беше пречистен и обработен в Купола. Така защитен той не можеше да усети нито мириса, нито вкуса на планетата.

И въпреки това, имаше нещо, което го караше да се чувства странно щастлив. Почвата меко хрущеше под краката му. Повърхността на Еритро не беше скалиста, а приличаше на чакълеста и това, което се намираще под чакъла, той можеше да определи единствено като почва. Имаше достатъчно вода и въздух, които да разрушат първоначалната скална повърхност, а може би и безбройните прокариоти бяха допринесли за това в продължение на милиарди години.

Почвата беше мека. Предишният ден беше валил тих и равномерен мъглив дъжд, характерен за Еритро — или поне за тази негова част. По тази причина почвата беше влажна и Дженар си представи обвитите в свеж воден слой зрънца пясък и глина. В този слой безгрижно живееха прокариотни клетки и сгрявани от енергията на Немезида превръщаха простите протеини в сложни, докато други прокариоти, безразлични към тази енергия, използваха енергията на милиардите умиращи всяка секунда прокариоти.

Марлейна стоеше до него. Тя гледаше нагоре и Дженар нежно ѝ каза:

— Не гледай към Немезида, Марлейна.

Гласът на Марлейна звучеше естествено. В него не се усещаше нито напрежение, нито страх. По-скоро беше изпълнен с тиха радост. Тя каза:

— Гледам облаците, чичо Сийвър.

Дженар погледна към тъмното небе и като присви очи за момент забеляза бледа жълто-зеленикава светлина. На фона на тази светлина, пухкави перести облаци улавяха светлината на Немезида и я отразяваха в оранжеви отблясъци.

На Еритро цареше тайнствена тишина. Нямахше нищо, което да издава звук. Никакво живо същество, което да пее, да ръмжи, да реве, да мучи, да цвърчи, да чурулика или да скърца. Нямахше листа, които да шумолят, нито насекоми, които да жужат. По време на редките бури можеше да се чуе гръмотевичен тътен или стонът на вятъра срещу някоя изпречила му се скала. В спокоен ден като този, обаче, беше тихо.

Дженар проговори, само за да се увери, че *наистина* е тихо, и че не е оглушал внезапно. (Това, разбира се, беше невъзможно, тъй като чуваше слабото хриптене на дъха си.)

— Добре ли си, Марлейна?

— Чувствувам се чудесно. Тук има поточе, — и тя ускори крачка в нещо като тронаво подтичане, възпрепятствувана от Е-костюма.

— Внимавай, Марлейна, — каза той. — Ще се подхлъзнеш.

— Ще внимавам. — Увеличаващото се разстояние между тях, разбира се, не отслаби гласа ѝ, тъй като той се носеше от радио вълните.

Внезапно в ушите на Дженар прозвуча гласът на Юджиния Инсиня.

— Сийвър, защо тича Марлейна? — Почти веднага след това тя добави: — Защо тичаш, Марлейна?

Марлейна не си направи труда да отговори, но Дженар каза:

— Просто иска да види някакво поточе, Юджиния.

— Добре ли е?

— Разбира се, че е добре. Тук навън е невероятно красиво. След известно време, планетата дори престава да изглежда гола — прилича по-скоро на абстрактна картина.

— Остави художествената критика, Сийвър. Не ѝ позволявай да се отдалечава от теб.

— Не се тревожи. Аз съм в постоянен контакт с нея. В момента тя чува какво си говорим и, ако не отговаря, то е защото не иска да

бъде обезпокоявана. Успокой се, Юджиния. Марлейна се забавлява. Не я смущавай.

Дженар наистина беше убеден, че Марлейна се забавлява. В известен смисъл той също се забавляваше.

Марлейна тичаше нагоре покрай потока. Дженар не сметна за необходимо да я последва. Нека се забавлява, помисли си той.

Куполът беше построен на скалисто възвишение, а в района наоколо течаха множества малки поточета, които тридесетина километра по-нататък се вливаха в доста голяма река, която на свой ред се вливаше в морето.

Тези поточета имаха голямо значение за Купола. Те представляваха неговия естествен водоизточник, след премахването на прокариотите от водите им (всъщност „убиването“ беше по-точната дума). В ранните дни на Купола имаше биолози, които бяха против убиването на прокариотите, но това беше абсурдно. Тези микроскопични частици живот бяха толкова многобройни, размножаваха се и възстановяваха числеността си така бързо, че убиването им при снабдяването на Купола с вода не би могло да ги засегне значително. По-късно, с появата на Епидемията, отношението към Еритро стана враждебно и след това никой не се интересуваше какво става с прокариотите.

Разбира се, сега, когато Епидемията не представляваше такава заплаха, можеше да се очаква възраждане на хуманизма (Дженар смяташе, че „бионизъм“ е по-подходяща дума). Той симпатизираше на тези настроения, но в такъв случай как щеше да се осъществи водоснабдяването на Купола?

Потънал в мисли, той вече не гледаше към Марлейна и оглушителният писък, който прозвуча в ушите му, го стъписа.

— Марлейна! Марлейна! Сийвър, какво прави тя?

Той вдигна глава и тъкмо се канеше да отговори, че няма нищо, че всичко е наред, когато видя Марлейна.

В първия момент не можа да разбере какво прави тя. Просто я гледаше, осветена от розовата светлина на Немезида.

След това разбра. Тя разкопча и свали шлема си. В момента сваляше и останалата част от Е-костюма. Той трябваше да я спре!

Дженар се опита да и извика, но от ужас не успя да издаде звук. Опита се да изтича към нея, но краката му сякаш бяха от олово и едва

му се подчиняваха.

Сякаш изведнъж се озова в кошмарен сън и с нищо не можеше да предотврати това, което става около него. А може би, под въздействие на случилото се, мозъкът не можеше да контролира тялото му.

Да не би Епидемията да посяга на *мен*? Дженар беше ужасен. И ако е така, какво ще стане с Марлейна сега, когато тя се излага на светлината на Немезида и въздуха на Еритро?

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТ ПЛАНЕТА

58.

Крайл Фишър беше виждал Игор Коропатски само два пъти през трите години, в които той заемаше поста на Танаяма и беше поел ръководството на неговия проект.

Въпреки това, когато образът му се появи на видео-звънеца, той го разпозна без усилие. Коропатски изглеждаше все така представителен и дружелюбен. Беше добре облечен, с голямо пухкаво шалче по последна мода.

Фишър, който беше прекарал сутринта в къщи, не беше много представителен, но не отказа да приеме Коропатски, въпреки че идваше без предупреждение.

Той включи на „Почакайте“, при което на екрана се появи рисувано човече, представляващо гостоприемен домакин (или домакиня, тъй като полът на фигурката беше неопределен), вежливо вдигнал ръка в жест, който общоприето означаваше „Момент, моля“, като по този начин спестяваше неудобството да изречеш това.

Фишър разполагаше с малко време да се срещне и да оправи вида си. Можеше да се обръсне, но реши, че Коропатски ще сметне едно по-продължително забавяне за оскърбително.

Вратата се плъзна и Коропатски влезе. Той се усмихна любезно и каза:

— Добро утро, Фишър. Знам, че ви се натрапвам.

— Нищо подобно, г-н Директор, — каза Фишър като се опитваше да звучи естествено, — но, ако търсите д-р Уендел, страхувам се, че тя е при кораба.

Коропатски промърмори:

— Така и предполагам. В такъв случай нямам друг избор, освен да говоря с вас. Може ли да седна?

— Да, разбира се, г-н Директор, — каза Фишър смутен, че не го беше поканил да седне по-рано. — Искате ли нещо разхладително?

— Не. — Коропатски потупа корема си. — Претеглям се всяка сутрин и това само по себе си е достатъчно да ми развали апетита —

донякъде. Фишър, не съм имал възможност да разговарям с вас по мъжки. А бих искал.

— Ще бъде удоволствие за мен, г-н Директор, — измънка Фишър, който започваше да се чувствава неловко. Какво означаваше всичко това?

— Нашата планета ви дължи много.

— Щом казвате, г-н Директор.

— Вие бяхте на Ротор преди той да отпътува.

— Това беше преди четиринадесет години, г-н Директор.

— Знам. Бяхте женен на Ротор и имахте дете.

— Да, г-н Директор, — каза Фишър тихо.

— Но се върнахте на Земята точно преди Ротор да напусне Слънчевата Система.

— Да, г-н Директор.

— Благодарение на нещо, което сте си спомнили и на едно предположение, което сте направили, Земята откри Звездата Съсед.

— Да, г-н Директор.

— И вие бяхте този, който доведе д-р Теса Уендел от Аделия на Земята.

— Да, г-н Директор.

— И пак вие направихте възможна работата й тук повече от осем години и я правехте щастлива, нали?

Той се ухили и Фишър си помисли, че ако Коропатски беше поблизо до него, щеше по мъжки да го ръгне с лакът в ребрата.

Фишър каза предпазливо:

— Двамата с нея се разбираме добре, г-н Директор.

— Но не сте се оженили.

— Аз вече съм женен.

— И разделен с жена си от четиринадесет години. Един развод би могъл да бъде уреден много бързо.

— Аз имам и дъщеря.

— Която ще остане ваша дъщеря дори и да се ожените повторно.

— Това е една безсмислена формалност.

— Може би, — кимна Коропатски. — А може би така дори е по-добре. Знаете ли, че „Свръхсветлинен“ е готов да отпътува? Надяваме се, че ще можем да го пуснем в началото на 2237 г.

— Д-р Уендел ми каза това, г-н Директор.

— Невронните детектори са инсталирани и работят добре.

— И това ми каза.

Коропатски склочи ръце в скута си и кимна бавно с голямата си глава. След това погледна Фишър и попита:

— Знаете ли как функционира?

Фишър поклати глава.

— Не, сър. Не знам нищо за същинския му начин на действие.

Коропатски отново кимна.

— И аз. Трябва да приемем думите на д-р Уендел и инженерите. Едно нещо обаче все още липсва.

— О? — (Силна тревога обзе Фишър. Още отлагане?) — Какво липсва, г-н Директор?

— Комуникационна връзка. Аз мисля, че ако има начин един кораб да се движи много по-бързо от светлината, трябва да има и начин да се изпращат вълни или някакво друго средство за предаване на съобщения по-бързо от светлината. На мен ми се струва, че е по-лесно да изпратиш свръхсветлинно съобщение, отколкото да задвижиш кораб със свръхсветлинна скорост.

— Не знам, г-н Директор.

— Но д-р Уендел ме уверява, че обратното е вярно; че все още няма ефикасен метод за свръхсветлинна комуникация. Тя казва, че след време ще има, но не иска да чака до създаването му, което според нея може да отнеме много време.

— Аз също не бих искал да чакам, г-н Директор.

— Да, аз също силно желая напредък и успех. Вече толкова години чакаме, че съм нетърпелив да видя тръгването и завръщането на кораба. Но това означава, че щом опътува, ние ще загубим връзка с него.

Той кимна замислено, а Фишър тактично запази мълчание. (Какво става? Накъде бие старият мечок?) Коропатски погледна Фишър.

— Знаете ли, че Звездата Съсед се движи към нас?

— Да, г-н Директор, чух това, но ми се струва, че според общото мнение, тя ще премине на достатъчно голямо разстояние, за да не ни засегне.

— Това е мнението, което искаме хората да имат. А истината, Фишър, е че Звездата Съсед ще премине достатъчно близо, за да

повлияе значително на земната орбита.

Фишър беше потресен.

— И ще унищожи планетата?

— Не във физическия смисъл. Климатът обаче ще се промени така, че Земята ще стане необитаема.

— Това сигурно ли е? — попита Фишър, който не искаше да повярва.

— Учените никога не са напълно *сигурни*. Но са достатъчно сигурни, за да ни накарат да вземем мерки. Разполагаме с пет хиляди години и можем да се движим със свръхсветлинна скорост — ако корабът работи.

— Щом д-р Уендел казва, че работи, г-н Директор, аз съм сигурен, че е така.

— Да се надяваме, че доверието ви е оправдано. Но въпреки петте хиляди години и полетите със свръхсветлинна скорост, шансовете ни не са големи. Ще трябва да създадем сто и тридесет хиляди Колонии като Ротор, на които да прехвърлим осем милиардното население на Земята плюс достатъчно растения и животни, за да осигурим нормални условия за живот. Това прави по двадесет и шест Ноеви Ковчега на година, ако започнем веднага. И при положение, че през следващите пет хиляди години населението на Земята не нарасне.

— Може би, — каза Фишър внимателно, — ще успеем да създаваме средно по двадесет и шест на година, тъй като с времето опитът ни ще нарасне, а и от десетилетия контролът ни над прираста на населението е ефикасен.

— Много добре. Сега ми отговорете на следващия въпрос. Ако успеем да прехвърлим населението на Земята на сто и тридесетте хиляди Колонии, като използваме изцяло земните ресурси, както и тези на Луната, Марс и астероидите и оставим съдбата на Слънчевата Система в ръцете на Звездата Съсед, къде ще отидем с всички тези Колонии?

— Не знам, г-н Директор, — каза Фишър.

— Ще трябва да намерим планети, подобни на Земята, които да приемат многобройното ни население, без да изискват допълнително приспособяване. За това също трябва да се помисли и то още *сега*, а не след пет хиляди години.

— Дори да не намерим подходящи планети, можем да пуснем Колониите в орбита около подходящи звезди. — Фишър несъзнателно описа кръг с показалец.

— Драги мой, това няма да стане.

— Моите уважения, г-н Директор, но точно *това* става тук в Слънчевата Система.

— Съвсем не. Тук в Слънчевата Система има една планета, на която дори днес, въпреки всички Колонии, живеят деветдесет и девет процента от човешкия вид. *Ние* сме човечеството, а Колониите са нещо като отронени листи около нас. Могат ли те да съществуват независимо от нас? Нямаме доказателство за това, а аз мисля, че не могат.

— Може би сте прав, г-н Директор, — каза Фишър.

— *Може би?* В това няма съмнение, — отвърна разпалено Коропатски. — Заселниците се преструват, че ни презират, но ние изпълваме мислите им. Ние сме тяхната история. Ние сме техният модел. Ние сме енергийният източник, към който те се завръщат отново и отново, за да се презаредят. Ако останат сами, те ще загинат.

— Може и да сте прав, г-н Директор, но такъв експеримент не е правен. Някоя Колония не е правила опит да съществува самостоятелно, без планета...

— Такъв опит е правен, или поне аналогичен. В ранната история на човечеството някои хора се заселили на острови, като по този начин се отделили от останалите. Ирландците населили Исландия, норвежците населили Гренландия, бунтовници населили Питкаирнските острови, полинезийците населили Великденските острови. Резултатът? Колонизаторите загинали, а в някои случаи напълно изчезнали. Винаги застои. Никаква цивилизация не се е развила, освен на континентите или на островите в непосредствена близост до тях, човечеството има нужда от пространство, простор, разнообразие, хоризонти, граници. Разбирате ли?

— Да, г-н Директор, — отвърна Фишър. (След определен момент е безполезно да се спори.)

— Така че... — и Коропатски нравоучително постави десния си показалец върху лявата си длан, — ... трябва да намерим планета, поне една планета на първо време. Което ни отвежда до Ротор.

Фишър учудено вдигна вежди.

— До Ротор, г-н Директор?

— Да. Какво се е случило с тях през тези четиринадесет години?

— Д-р Уендел е на мнение, че вероятно са загинали. — (Казвайки това, той усети силна болка. Винаги усещаше тази болка, когато мислеше за това.)

— Знам. Разговарял съм с нея и приех думите ѝ без да споря. Но бих искал да чуя и вашето мнение.

— Нямам мнение, г-н Директор. Само искрено се надявам, че са оцелели. Аз имам дъщеря на Ротор.

— *Може би* все още имате. Помислете! Какво може да ги е унищожило? Някаква техническа неизправност? Ротор не е кораб, а Колония, на която за петдесет години не е имало сериозна повреда. От тук до Звездата Съсед е пътувал през празно пространство, а има ли нещо по-безопасно от празното пространство?

— Малка черна дупка, незабелязано астероидно тяло...

— Какви са доказателствата? Според астрономите това са само предположения с почти нулева вероятност. Дали хиперпространството има някакви свойства, които може да са унищожили Ротор? От години експериментираме с хиперпространството, но не сме открили нищо опасно. Така че можем да предполагаваме, че Ротор благополучно е стигнал до Звездата Съсед, ако изобщо се е запътил натам, но изглежда всички са на мнение, че не е вероятно да е отишъл другаде.

— Искане ми се да мисля, че са пристигнали благополучно.

— Но тогава възниква въпросът: Ако Ротор е в безопасност около Звездата Съсед, какво прави там?

— Съществува. — (Това беше нещо между въпрос и твърдение.)

— Но как? Като обикаля около Звездата Съсед? Самотна Колония на безкрайно, самотно пътешествие около една звезда червено джудже? Не ми се вярва. Те ще загинат и няма да им е необходимо много време, за да разберат това. Сигурен съм, че не след дълго ще загинат.

— И ще се оставят да умрат? Това ли е вашето заключение, г-н Директор?

— Не. Ще се откажат и ще се върнат. Ще се признаят за победени и ще се върнат на сигурно място. Те обаче не постъпиха така и знаете ли какво си мисля? Мисля, че са открили обитаема планета около Звездата Съсед.

— Но около едно червено джудже е невъзможно да съществува обитаема планета, г-н Директор. Има недостиг на енергия, а ако е много близо, ще се получи прекалено голям приливен ефект. — Той замълча и смотолевисти смутено: — Д-р Уендел ми обясни това.

— Да, астрономите и на мен ми го обясниха. Но... — той поклати глава — ... от опит знам, че колкото и да са сигурни учените, природата умее да ги изненадва. Както и да е, разбирате ли защо ви включваме в това пътуване?

— Да, г-н Директор. Вашият предшественик ми обеща това в замяна на добре свършената работа.

— Аз имам и по-добра причина. Моят предшественик, който беше голям човек, човек достоен за уважение, накрая беше един болен старец. Враговете му смятаха, че страда от параноя. Той вярваше, че на Ротор са знаели в каква опасност се намира Земята и са ни напуснали без да ни предупредят, защото са искали тя да бъде унищожена, и следователно Ротор трябва да бъде наказан. Но него вече го няма и сега аз съм тук. Не съм нито стар, нито болен, нито страдам от параноя. Ако Ротор е при Звездата Съсед, ние нямаме намерение да им причиним зло.

— Много се радвам, но това не е ли нещо, което трябва да обсъдите с д-р Уендел? Тя ще бъде капитан на кораба.

— Д-р Уендел е Заселник, а вие сте предан Земянин.

— Д-р Уендел от години работи предано над проекта за свръхсветлинна скорост.

— Нейната преданост към проекта не подлежи на съмнение. Но предана ли е на Земята? Можем ли да разчитаме тя да носи посланието и духа на земните намерения към Ротор?

— Мога ли да попитам, г-н Директор, какви по-точно са земните намерения към Ротор? Доколкото разбирам, вече не възнамерявате да накажем тази Колония за това, че не ни е предупредила.

— Точно така. Това, което искаме сега, е сътрудничество, братство, най-топли чувства. След установяване на приятелски отношения трябва да се върнете с колкото е възможно повече информация за Ротор и планетата.

— Сигурен съм, че ако кажете всичко това — ако обясните всичко това — на д-р Уендел, тя ще го изпълни.

Коропатски се подсмихна.

— Това е логично, но нали знаете. Тя не е в първа младост. Тя е чудесна жена, нямам никакви забележки, но е на петдесет години.

— И какво от това? — Фишър се почувствува засегнат.

— Тя знае, че когато се върне от един успешен свръхсветлинен полет, за нас тя ще е по-ценна от когато и да било с жизненоважния опит, който има; ще ни е нужна, за да проектира нови, по-добри, по-съвременни свръхсветлинни кораби, да обучава млади хора като пилоти. Сигурно знае, че никога няма да ѝ позволим да предприеме ново пътуване през хиперпространството, просто защото ще е прекалено ценна, за да допуснем подобен риск. Следователно преди да се върне, тя може да се поддаде на изкушението да удължи пътуването. Може да поиска да изследва нови звезди и да достигне нови хоризонти, но рискът, който поема като отива на Ротор, за да събере информация и да се върне, е достатъчно голям и не можем да позволим да поема допълнителен риск. Нямаме и време за губене. *Разбирате ли?* — Гласът му стана суров.

Фишър преглътна.

— Навярно нямате основание...

— Имам пълно основание. Положението на д-р Уендел тук, като Заселник, винаги е било деликатно. Надявам се, че разбирате. На нея разчитаме най-много от всички, а тя е Заселник. Тя беше обект на подробно психологическо изследване. Проучена е най-щателно, с и без нейно знание, и сме напълно сигурни, че ако има възможност да удължи пътуването, тя ще се възползува от нея. А след като няма да поддържа връзка, няма да знаем нито къде е, нито какво прави. Няма да знаем дори дали е жива.

— Защо ми казвате всичко това, г-н Директор?

— Защото знаем, че вие имате голямо влияние върху нея. Вие можете да я ръководите, ако сте твърд.

— Струва ми се, че надценявате влиянието ми, г-н Директор.

— Сигурен съм, че не е така. Вие също бяхте обект на изследвания и знаем точно колко е привързана към вас добрата докторка — може би повече, отколкото предполагате. Знаем още, че вие сте предан син на Земята. Можехте да заминете с Ротор, да останете при жена си и дъщеря си, но вие се върнахте на Земята, въпреки че това ви струва раздялата с тях. Още повече, че направихте това със съзнанието, че моят предшественик, Директорът Танаяма, ще

сметне, че сте се провалил поради неуспеха ви да донесете информация за хиперпространствения метод и че кариерата ви може да рухне. За мен това е достатъчно доказателство, че мога да разчитам да държите д-р Уендел под строг контрол и да я върнете възможно най-бързо, и че този път — *този път* — ще ни донесете нужната информация.

— Ще се постарая, г-н Директор, — каза Фишър.

— Сякаш се колебаете, — каза Коропатски. — Моля ви да разберете значението на молбата ми. *Трябва* да знаем точно какво правят, колко са силни и какво представлява планетата. Узнаем ли всичко това, ще знаем какво *ние* трябва да направим, колко силни трябва да бъдем и за какъв живот трябва да се подготвим. Защото, Фишър, на нас ни е нужна планета и то сега. И нямаме друг избор, освен да вземем планетата на Ротор.

— Ако такава изобщо съществува, — каза Фишър с дрезгав глас.

— По-добре да съществува, — каза Коропатски. — От това зависи оцеляването на Земята.

**ДВАДЕСЕТ И СЕДЕМ
ЖИВОТ**

59.

Сийвър Дженар бавно отвори очи и примигна на светлината. Отначало му беше трудно да фокусира.

Малко по малко образът се избистри и Дженар разпозна Рене Д'Обисон, главен неврофизик на Купола.

Дженар промълви с отпаднал глас:

— Марлейна?

Д-р Д'Обисон каза сурово:

— Изглежда е добре. Засега съм загрижена за теб.

Мрачно предчувствие обзе Дженар и той се опита да го разсее с черен хумор.

— Трябва да съм по-зле отколкото предполагам, ако Ангелът на Епидемията е тук.

След като Д'Обисон не отговори, Дженар попита рязко:

— Така ли е?

Тя сякаш се съживи. Висока и суха, тя се наведе над него и присви пронизително сините си очи, от което тънките бръчки около тях станаха по-дълбоки.

— Как се чувствуваш? — попита тя без да отговори на въпроса му.

— Уморен. Много уморен. Иначе съм добре. Мисля? — Възходящата интонация трябваше да послужи като повторение на въпроса му.

— Спа пет часа, — каза тя. Пак не му отговори.

Дженар изпъшка:

— Въпреки това съм уморен. А и *трябва* да отида до тоалетната. — Той се опита да седне.

Д-р Д'Обисон даде знак на един млад човек, който бързо се приближи и почтително постави ръка под лакъта на Дженар, но той възмутено го отблъсна.

— Моля те, — каза Д'Обисон, — позволи ми да ти помогне. Все още не сме ти поставили диагноза.

Десет минути по-късно, когато Дженар беше отново в леглото си, той каза мрачно:

— Не сте поставили диагноза. Направихте ли ми мозъчно сканиране?

— Разбира се. Веднага.

— И?

Тя сви рамене.

— Не открихме нищо, но ти спеше. Ще ти направим още едно в будно състояние. И ще трябва да останеш под наблюдение.

— Защо? Мозъчното сканиране не е ли достатъчно?

Тя вдигна посивелите си вежди.

— А ти смяташ ли, че е достатъчно?

— Не се шегувай. Накъде биеш? Кажи го направо. Не съм дете.

Д'Обисон въздъхна.

— Случаите на Епидемията, които сме имали, показват интересни особености при мозъчно сканиране, но досега не сме имали възможност да направим сравнение с предепидемното им състояние, тъй като никой от пострадалите не е подлаган на сканиране преди началото на болестта. Когато в Купола беше въведена задължителна и общовалидна програма за мозъчно сканиране, вече нямаше типични случаи на Епидемията. Знаеш ли това?

— Не ме изпитвай, — каза Дженар раздразнено. — Разбира се, че го знам. Да не мислиш, че съм загубил паметта си? Това ме кара да мисля — представи си, все още мога да мисля — че въпреки че разполагате с мои по-ранни изследвания и сте имали възможност да ги сравните с това, което току-що сте ми направили, не сте открили нищо показателно. Така ли е?

— Няма никакво забележително отклонение, но може би трябва да смятаме това за предклинична ситуация.

— Дори да не откриете *нищо*?

— Може да се касае за едва забележимо изменение, което да не забележим, ако не търсим именно него. В края на краищата, ти колабира, а това не е обичайно за теб, Коменданте.

— Направете ми сега мозъчно сканиране в будно състояние и ако пак е нещо толкова незабележително, че ви убегне, ще се примиря с него. Кажи ми обаче за Марлейна. Сигурна ли си, че е добре?

— Аз казах, че *изглежда* добре, Коменданте. За разлика от теб, тя не прояви неестествено поведение. Тя не припадна.

— И сега е в безопасност в Купола?

— Да, тя те върна точно преди да изгубиш съзнание. Не си ли спомняш?

Дженар се изчерви и измънка нещо.

Д'Обисон продължи язвително:

— Може би ще ни кажеш точно какво си спомняш, Коменданте. Кажи ни всичко. И най-малката подробност може да е от значение.

Докато се опитваше да си спомни, неудобството на Дженар нарасна. Струваше му се, че е минало много време и подробностите бяха избледнели като че ли се опитваше да възпроизведе някакъв сън.

— Марлейна си сваляше Е-костюма. — И добави тихо: — Нали?

— Точно така. Тя се върна без него и се наложи да изпратим човек да го донесе.

— Ами, когато забелязах какво прави, аз се опитах да я спра. Спомням си, че д-р Инсиня извика и това ме накара да обърна внимание на Марлейна, която се намираще на известно разстояние от мен, до потока. Опитах се да извикам, но от шока не можах да издам никакъв звук. Опитах се да стигна до нея бързо, да... да...

— Да изтичаш до нея, — довърши Д'Обисон.

— Да, но... но...

— Но установи, че не можеш. Намирал си се в състояние, подобно на парализа. Права ли съм?

Дженар кимна.

— Да. Нещо подобно. Опитах се да изтичам, но... сънувала ли си от тези кошмари, в които те гонят, но не можеш да помръднеш?

— Да. На всеки се е случвало. Това обикновено става, когато ръцете или краката ни са се омотали в завивките.

— Беше като в сън. Накрая успях да извикам, но съм сигурен, че без Е-костюма не е могла да ме чуе.

— Прималя ли ти?

— Не точно. Чувствувах се безпомощен и объркан. Сякаш нямаше смисъл да опитвам да помръдна. Тогавя Марлейна ме видя и дотича. Трябва по някакъв начин да е разбрала, че съм в беда.

— Не личеше тя да има проблем с тичането. Така ли?

— Не забелязах такова нещо. Тя май стигна до мен. После ние... Ще бъда честен, Рене. Не помня какво е станало след това.

— Дойдохте заедно до Купола, — каза Д'Обисон спокойно. — Тя ти помагаше, подпираше те. А щом влязохте, ти изгуби съзнание и сега... си тук.

— И смяташ, че съм болен от Епидемията.

— Мисля, че случилото се не е естествено, но не мога да открия нищо в мозъчното ти изследване и съм озадачена. Това е.

— Трябва да е било от шока да видя Марлейна в опасност. Защо ще си сваля Е-костюма, ако не се... — Тук той замълча.

— Ако не се предава на Епидемията? Това ли искаш да кажеш?

— Това ми мина през ум.

— Но тя изглежда е добре. Ще поспиш ли още малко?

— Не. Вече съм буден. Направи ми още едно мозъчно сканиране и гледай да излезе отрицателно, защото сега, след като разказах цялата история, се чувствавам много по-добре. А след това се връщам към работата си.

— Дори мозъчното сканиране да изглежда нормално, Коменданте, ще останеш на легло поне двадесет и четири часа. За наблюдения, както сам разбираш.

Дженар простена драматично.

— Не можеш да постъпиш така. Не мога да лежа тук двадесет и четири часа и да зяпам тавана.

— Няма да е необходимо. Можеш да четеш или да гледаш холовизия. Може дори да приемеш един-двама посетители.

— Предполагам, че посетителите също ще ме наблюдават.

— Възможно е да бъдат разпитани след това. А сега да подготвим отново мозъчния скенер. — Тя се извърна, след това се обърна към него и меко се усмихна.

— Напълно е възможно да си добре, Коменданте. Реакциите ти изглеждат нормални. Но трябва да сме сигурни, нали?

Дженар изсумтя, а когато Д'Обисон се обърна отново и се отдалечи, той й направи гримаса. Това, реши той, също е нормална реакция.

60.

Когато Дженар отново отвори очи, видя Юджиния Инсиня, която го гледаше тъжно.

Той се изненада и се опита да седне.

— Юджиния!

Тя му се усмихна, но това не направи лицето ѝ по-малко тъжно.

— Казаха ми, че мога да вляза, Сийвър, — каза тя. — Казаха, че си добре.

Дженар изпита голямо облекчение. Той *знаеше*, че е добре, но беше приятно да чуе, че мнението му е потвърдено.

— Разбира се, че съм добре, — каза наперено той. — Нормален резултат от мозъчното изследване, направено докато спя. Нормален резултат в будно състояние. Нормален резултат навеки. Но как е Марлейна?

— Нейните изследвания също са напълно нормални, но дори това не я разведри.

— Виждаш, — каза Дженар, — че както ти обещах, аз бях канарчето на Марлейна. Каквото и да беше това, аз бях засегнат преди нея.

Изведнъж настроението му се промени. Не беше време за шеги. Той каза:

— Юджиния, не знам как да ти се извиня. Първо, не наблюдавах Марлейна, а след това бях парализиран от ужас и не успях да направя нищо. Напълно се провалих и то след като те убеждавах, че ще се грижа за нея. Наистина нямам оправдание.

Инсиня клатеше глава.

— Не, Сийвър. Вината изобщо не е твоя. Толкова се радвам, че тя те доведе.

— Вината не е моя? — Дженар се смая. Разбира се, че беше виновен.

— Ни най-малко. Има нещо много по-лошо от глупавата постъпка на Марлейна или от това, че ти не можа да реагираш. Много по-лошо. Сигурна съм.

Дженар настръхна. Какво по-лошо? помисли си той.

— Какво се опитваш да ми кажеш?

Той скочи от леглото и внезапно си спомни за голите си крака и смешната хирургическа престилка, с която беше облечен и бързо се наметна с едно одеало.

— Моля те, седни и ми кажи. *Наистина* ли Марлейна е добре? Не криеш ли нещо?

Инсиня седна и сериозно погледна Дженар.

— Казват, че е добре. Мозъчното изследване е напълно нормално. Тези, които познават Епидемията, казват, че не показва симптоми.

— Тогава защо изглеждаш като че ли е настъпил края на света?

— Мисля, че е настъпил, Сийвър. Краят на *този* свят.

— *Това* пък какво означава?

— Не мога да ти обясня. Не мога да го проумея. Трябва да разговаряш с Марлейна, за да разбереш. Тя държи на своето, Сийвър. Не съжалява за това, което направи. Твърди, че не може да изследва Еритро пълноценно — да *почувствува* Еритро, както тя се изразява — докато носи Е-костюма, и че няма намерение повече да го облече.

— В такъв случай няма да излезе.

— О, но Марлейна казва, че ще излезе. Напълно е убедена. И то, когато си пожелае. При това сама. Чувствува се виновна за това, че ти е позволила да излезеш с нея. Не е безразлична към това, което се случи с теб. Разстроена е. И се радва, че е стигнала до теб навреме. Наистина, очите ѝ бяха пълни със сълзи, когато ми говореше за това какво можеше да стане, ако не те беше довела в Купола навреме.

— Това не я ли кара и *тя* да се чувствува в опасност?

— Не. Точно това е странното. Сега тя е убедена, че ти си бил в опасност, че всеки на твое място би бил в опасност. Но не и тя. Толкова е *категорична*, Сийвър, че бих... — Тя поклати глава и промълви. — Не знам какво да правя.

— Това е в природата ѝ, Юджиния. Трябва да знаеш това по-добре от мен.

— Но не в такава степен. Сякаш знае, че не можем да я спрем.

— Може и да можем. Ще разговарям с нея и ако се опита да ми пробута нещо от рода на „Не можеш да ме спреш“, ще я върна на

Ротор — и то веднага. Бях на нейна страна, но след това, което ми се случи навън, боя се, че ще трябва да бъда твърд.

— Няма да успееш.

— Защо не? Заради Пит ли?

— Не. Просто няма да успееш.

Дженар я погледна и се засмя смутено.

— Хайде сега, не съм чак толкова омагьосан от нея. Може ла приличам на добър чичко, но не съм чак толкова добър, да я оставя да се излага на опасност. Има си граници и ще видиш, че знам как да ги поставям. — Той спря и добави мрачно: — Изглежда с теб сме си разменили ролите. Досега ти настояваше да я възпрем, а аз казвах, че е невъзможно. Сега е обратното.

— Това е защото случилото се извън Купола те е уплашило, а мен ме уплаши това, което се случи оттогава насам.

— Какво се е случило, Юджиния?

— След като Марлейна се върна в Купола, аз се опитах да поставя границите. Казах ѝ, „Млада госпожице, да не си посмяла да говориш с мен така, защото няма да излезеш не от Купола, а от стаята си. Ще бъдеш заключена, ако трябва и завързана и ще се върнем на Ротор с първата ракета“. Разбираш ли, бях толкова ядосана, че през цялото време я заплашвах.

— И тя какво направи? Готов съм да се обзаложа, че не е избухнала в сълзи. Предполагам, че е скръцнала със зъби и те е пренебрегнала. Прав ли съм?

— Не. Още не бях стигнала и до средата, когато зъбите ми започнаха да тракат и не можах да продължа. Започна да ми прилошава.

Дженар смръщи чело.

— Искаш да ми кажеш, че Марлейна притежава някаква хипнотизираща сила, която може да ни попречи да ѝ се противопоставим? Не е възможно. Някога досега забелязвала ли си подобно нещо?

— Не, разбира се. И сега не смятам, че е така. Тя няма нищо общо с това. Докато я заплашвах трябва да съм изглеждала много зле и това явно я уплаши. Много се разтревожи. Не е възможно да го предизвика и след това да реагира по този начин. А когато бяхте навън и тя си сваляше Е-костюма, дори не те гледаше. Беше с гръб към теб.

Знам това, защото ви наблюдавах. И въпреки това, ти не можа да направиш нищо за да я спреш, а когато разбра, че си в опасност, тя ти се притече на помощ. Не може да ти го е причинила нарочно и да реагира по този начин.

— Но тогава...

— Не съм свършила. След като я заплаших, или по-точно след като не успях да я заплаша, почти не смеех да разговарям с нея, освен за съвсем незначителни неща, но можеш да бъдеш сигурен, че не я изпусках от очи и се стараех тя да не забележи това. По едно време тя отиде да разговаря с един от охраната ви — тук човек може да ги срещне на всяка крачка.

— На теория, — промърмори Дженар, — Куполът е военна база. Хората от охраната просто поддържат реда, помагат, когато е необходимо...

— Да, сигурно, — каза Инсиня презрително. — Това е начинът на Дженъс Пит да ви държи под наблюдение и под контрол, но както и да е. Марлейна и човекът разговаряха доста време и изглежда спореха. След като Марлейна си тръгна, аз отидох при него и го попитах какво са говорили. Той не искаше да ми каже, но аз го принудих. И той каза, че тя искала да си уреди някакъв пропуск, който ще ѝ позволи свободно да влиза и излиза от Купола. Аз го попитах, „А вие какво ѝ казахте?“ Той ми отговори, „Казах ѝ, че това ще трябва да се уреди в кабинета на Коменданта, но че ще се опитам да ѝ помогна.“ Аз се възмутих. „Какво искате да кажете с това? Как сте могъл да предложите такова нещо?“ А той каза, „Трябваше да направя нещо, госпожо. Всеки път, когато се опитвах да ѝ кажа, че това няма да стане, ми прилошаваше.“

Дженар я изслуша с каменно изражение.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш, че това е нещо, което Марлейна прави несъзнателно, че всеки, който се опита да ѝ противоречи, започва да се чувствава зле, а тя дори не знае, че тя е причината?

— Не, разбира се, че не. Не мисля, че тя е причината. Ако това беше нейна несъзнателна способност, тя щеше да се прояви и на Ротор, но такова нещо никога не се е случвало там. Освен това не става дума за *всякакво* противоречене. Снощи на вечеря тя се опита да си вземе втора порция от десерта и, забравяйки че не трябва да я ядосвам, аз

казах рязко, „Не, Марлейна.“ Тя изглеждаше много недоволна, но се примири, а на мен нищо не ми стана. Не, мисля, че човек не може да ѝ противоречи само когато става дума за Еритро.

— Но каква е причината за това, Юджиния? Струва ми се, че имаш някаква теория по този въпрос. Ако бях Марлейна, щях да те прочета като книга и да разбера каква е тя, но тъй като не съм, ще трябва да ми кажеш.

— Не мисля, че Марлейна е причината за всичко това. Мисля, че е планетата.

— Планетата?

— Да, Еритро! Планетата. Тя контролира Марлейна. Иначе защо ще е толкова сигурна, че има имунитет към Епидемията и че няма да ѝ се случи нищо лошо? Планетата контролира и нас. Ти пострада, когато се опита да спреш Марлейна. Аз също. Човекът от охраната също. В ранните дни на Купола пострадали много хора, защото планетата усетила, че я завладяват и предизвикала появата на Епидемията. По-късно, когато станало ясно, че ще си останете в Купола, тя ви оставила на мира и Епидемията изчезнала. Виждаш ли как всичко си идва на мястото?

— В такъв случай, мислиш ли, че планетата иска Марлейна да излезе на повърхността ѝ?

— Явно.

— Но защо?

— Не знам. Не претендирам, че я разбирам. Само ти казвам как предполагам, че стоят нещата.

Дженар каза по-меко:

— Юджиния, ти знаеш, че планетата не може да направи нищо. Тя е просто купчина камъни и метал. Ставаш мистичка.

— Не е вярно. Сийвър, не се измъквай, като ме изкарваш глупава жена. Аз съм първокласен учен и в това, което мисля, няма нищо мистично. Като казвам планетата, нямам предвид камъните и метала. Имам предвид, че на планетата има някаква могъща и всепроникваща форма на живот.

— В такъв случай трябва да е невидима. Това е един гол свят без следа от живот по-висш от прокариотите, да не говорим за разум.

— Какво знаеш ти за този гол свят, както го наричаш? Проучен ли е както трябва? Изследван ли е най-щателно?

Дженар бавно поклати глава. В гласът му се четеше молба.

— Юджиния, започваш да ставаш истерична.

— Така ли, Сийвър? Помисли ти тогава и ми кажи, ако намериш друго обяснение. Аз ти казвам, че животът на тази планета — какъвто и да е той — не ни иска. Ние сме обречени. А какво иска от Марлейна, — тук гласът ѝ потрепери, — нямам представа.

**ДВАДЕСЕТ И ОСЕМ
ИЗЛИТАНЕ**

61.

Официално тя имаше сложно име, но за малкото Земяни, които знаеха за нея, тя беше Станция Четири. От това веднага ставаше ясно, че преди нея е имало три такива обекта, никой от които вече не функционираше, тъй като ги бяха използвали като източници на резервни части. Съществуваше и Станция Пет, но тя остана незавършена и се носеше из пространството безстопанствена.

По-голямата част от населението на Земята дори не подозираше за съществуването на Станция Четири, която обикаляше бавно около Земята по орбита далеч отвъд тази на Луната.

Първите станции бяха използвани от Земята като работни площадки за създаването на първите Колонии, а по-късно, когато Заселниците поеха строежа на Колониите, Станция Четири се използваше за земните полети до Марс.

Беше проведен само един такъв полет, защото се оказа, че Заселниците са много по-добре пригодени психологически за дълги полети (тъй като живееха в светове, които представляваха големи космически кораби) и Земята им преотстъпи тази дейност с въздишка на облекчение.

Станция Четири почти не се използваше, но се поддържаше само за да служи на Земята като стъпало към космоса — символ, че Заселниците не бяха единствените притежатели на безкрайната шир отвъд земната атмосфера.

Но сега Станция Четири щеше да влезе в употреба.

Един голям товарен кораб се движеше тежко в нейна посока и след него се носеше слуха (сред Колониите), че ще бъде направен още един опит — първият за двадесет и трети век — да бъде изпратен земен екипаж на Марс. Някои казваха, че просто ще прави изследвания, други, че целта му е да основе земна колония на Марс, за да надмине малкото Колонии в орбита около него, а трети твърдяха, че ще послужи, след време, за основаването на преден пост на някой голям астероид, над който никоя Колония все още не беше предявила претенции.

В действителност, в товарното си помещение, корабът носеше „Сврѣхсветлинен“ и екипажа, който трябваше да го изведе към звездите.

Теса Уендел, въпреки осемгодишния си престой на Земята, прие пътуването спокойно, което беше естествено за един Заселник. По принцип космическите кораби напомняха много повече на Колонии, отколкото на планетата Земя. Това беше причината Крайл Фишър да се чувства притеснен, въпреки многобройните си пътувания в космоса.

Този път напрежението на борда на товарния кораб се дължеше на нещо повече от пътуването в космическото пространство.

— Не мога да понасям чакането, Теса, — каза Фишър. — Бяха нужни години, за да стигнем дотук и „Сврѣхсветлинен“ е готов, а ние продължаваме да чакаме.

Уендел го изгледа замислено. Никога не беше възнамерявала да се обвърже с него до такава степен. Беше търсила мигове на отмора, в които мислите ѝ, изцяло изпълнени със *сложния* проект, да намерят покой, за да може да се връща към работата си освежена и ентузиазизирана. Беше търсила това, но намери нещо много повече.

Сега тя откри, че се е обвързала с него до такава степен, че приема проблемите му като свои. Годишите, които той прекара в чакане, със сигурност щяха да завършат безрезултатно и тя се безпокоеше за отчаянието, което щеше да последва неизбежното му разочарование. Тя благоразумно се опитваше да го отърси от мечтите му, да охлади разгорещеното му очакване на срещата с дъщеря му, но напразно. Пред последната година оптимизмът му дори беше нараснал, без за това да има видими причини — или поне не такава, която да може да ѝ обясни.

Теса беше доволна (и облекчена), че Крайл търси не жена си, а дъщеря си. Тя не разбираше копнежа му към тази дъщеря, която за последен път беше видял като бебе, но тъй като той не ѝ предложи обяснение, тя не настоя да обсъждат въпроса. Каква полза? Тя беше сигурна, че дъщеря му не е жива, че никой на Ротор не е оживял. Ако Ротор се намираше около Звездата Съсед, той сигурно представляваше огромна гробница, скитаща се навеки в пространството и не можеше да бъде открит, освен по някаква невероятна случайност. След като тази неизбежна перспектива се превърнеше в реалност, щеше да бъде необходимо Крайл Фишър да бъде успокоен и върнат в равновесие.

Теса каза ласкаво:

— Остават най-много два месеца. След като сме чакали години, какво значение имат два месеца.

— Именно годините чакане правят дори два месеца непоносими, — промърмори Фишър.

— Погледни нещата по друг начин, Крайл. Научи се да отстъпваш пред неизбежното. Световният Конгрес няма да позволи да отпътуваме по-рано. Колониите са вперили поглед в нас и не можем да бъдем сигурни, че всички те ще приемат версията, че сме тръгнали към Марс. Това дори би било странно като се вземе предвид бедният опит на Земята в това отношение. Ако бездействуваме в продължение на два месеца, те ще предположат, че имаме трудности — нещо, което с охота ще повярват — и ще разсеят вниманието им.

Фишър ядосано поклати глава.

— Кой се интересува дали знаят какво правим? Ние ще изчезнем и на тях ще са им нужни години, докато открият свръхсветлинния полет — а дотогава ние ще имаме цяла флотилия от свръхсветлинни кораби и с бързи темпове ще покоряваме Галактиката.

— Не бъди толкова сигурен. По-лесно е да подражаваш и да надминеш, отколкото да изобретиш. А и правителството на Земята, като има предвид бедния си опит в космоса откак Колониите се развиха пълноценно, явно, по психологически причини, желае да си извоюва предимство. — Тя сви рамене. — Освен това ни е нужно още време за провеждане на опити със „Свръхсветлинен“ при ниска гравитация.

— Опитите сякаш нямат край.

— Имай търпение. Тази техника е съвсем нова и неизпробвана, различна от всичко досега, така че няма нищо по-лесно от това да изникват нови опити, особено като се има предвид, че не сме напълно сигурни във влиянието, което силата на гравитационното поле оказва върху преминаването в хиперпространството и обратно. Наистина, Крайл, не можеш да ни обвиняваш в това, че сме предпазливи. В края на краищата, само до преди десетина години свръхсветлинният полет се смяташе за невъзможен.

— Дори с предпазливостта може да се прекали.

— Възможно е. След известно време аз ще реша, че сме направили всичко, което е по силите ни и тогава ще излетим.

Обещавам ти, Крайл, че няма да се бавим излишно. Няма да прекалявам с предпазливостта.

— Надявам се.

Уендел го погледна недоверчиво. *Трябваше* да го попита.

— Знаеш ли, Крайл, напоследък не си същият. От два месеца сякаш гориш от нетърпение. По едно време се беше успокоил, а след това изведнъж отново се изпълни с вълнение. Случило ли се е нещо, за което не знам?

Крайл изведнъж стана спокоен.

— Нищо не се е случило. Какво може да се е случило?

На Уендел ѝ се стори, че спокойствието го обзе твърде рязко, че внезапното му безразличие е твърде подозрително. Тя продължи:

— И аз това те питам. Опитах се да те предупредя, Крайл, че не е вероятно да намерим Ротор като нормално функциониращ свят, нито изобщо да го намерим. Няма да намериш своята... малко вероятно е да намерим някой от обитателите му жив. — Тя почака, но тъй като той упорито мълчеше, довърши — Не съм ли те предупреждавала за тази... възможност?

— Често — каза Фишър.

— И въпреки това, сега говориш като че ли нямаш търпение да дочакаш щастливата среща. Опасно е да се хранят надежди, които е малко вероятно да бъдат осъществени и да залагаш всичко на тях. На какво се дължи внезапното ти спокойствие? Да не би да си разговарял с някого, който без основание е настроен оптимистично?

Фишър се изчерви.

— Защо трябва да съм разговарял с някого? Защо да не мога сам да си правя заключения във връзка с този или който и да било друг въпрос? Това, че за разлика от теб, не разбирам от теоретична физика не означава, че съм малоумен или ненормален.

— Не, Крайл, — каза Уендел. — И през ум не ми е минавало такова нещо и не съм искала да намекна това. Каж ми *своята* теория за Ротор.

— Не е нито много проникателна, нито сложна. Просто ми се струва малко вероятно Ротор да е бил засегнат от нещо в празното космическо пространство. Лесно е да се каже, че от Ротор има само останки, ако изобщо е достигнал Звездата Съсед, но какво ги е унищожило по пътя или след като са стигнали там? Предлагам да ми

дадеш определен сценарий за това — сблъсък, извънземен разум, каквото и да е.

Уендел отвърна сериозно:

— Не мога, Крайл. Нямам ясновидски способности. Хиперпространственият метод е сложно нещо, Крайл. Повярвай ми. Той не използва само пространството или хиперпространството, а се плъзга по разделящата ги повърхнина като за кратко време навлиза ту от едната, ту от другата страна и преминава от пространството в хиперпространството и обратно по няколко пъти в минута. Следователно по пътя им от тук до Звездата съсед може да е имало такова преминаване повече от един милион пъти.

— Е и?

— Е, и се оказва, че това преминаване е много по-опасно отколкото летенето само в пространството или хиперпространството. Не знам колко задълбочено роторианците са развили теорията на хиперпространството, но има вероятност да не е било много задълбочено, иначе сигурно щяха да я развият до истинско свръхсветлинно летенето. В нашия проект, който разглежда теорията на хиперпространството до най-малката подробност, успяхме да докажем какъв ефект оказва преминаването от пространството в хиперпространството и обратно върху материални обекти.

Ако обектът е точка, по време на преминаването върху него няма напрежение. Но ако той не е точка, ако е разположен в пространството, както е при всеки кораб, тогава в определен момент една част от него се намира в пространството, а друга в хиперпространството. Това създава напрежение, силата на което зависи от големината на обекта, физическия му строеж, скоростта на преминаване и т.н. Дори за обект с размерите на Ротор, опасността от едно или дори десет преминавания е толкова малка, че спокойно може да се пренебрегне.

По време на нашия полет до Звездата Съсед със свръхсветлинна скорост, е възможно да преминем в пространството от два-три до десетина пъти. Пътуването ще бъде безопасно. При един полет с хиперпространствения метод обаче, може да има милион преминавания, което увеличава опасността да се достигне фатално напрежение.

Фишър изглеждаше ужасен.

— Сигурно ли е, че ще се достигне фатално напрежение?

— Не, нищо не е сигурно. Това е въпрос на статистика. Един кораб може да направи този преход милион или милиард пъти без нищо да му се случи. От друга страна, може да бъде унищожен още при първото преминаване. С нарастване броя на преминаванията, опасността се увеличава.

Това ме кара да мисля, че Ротор е тръгнал на път без да разбира много добре риска от преминаването. Ако знаеха повече, те никога не биха тръгнали. Има възможност напрежението, на което са били подложени, да е било достатъчно слабо за да им позволи да „доуцат“ до Звездата Съсед или пък толкова силно, че да ги унищожи напълно. Следователно можем да намерим останките им, а може и нищо да не намерим.

— А можем да намерим оцеляла Колония, — възрази Фишър.

— Така е, — каза Уендел. — Или, противно на всички очаквания, самите ние да бъдем унищожени и поради тази причина да не намерим нищо. Моля те, не гледай на нещата като сигурни, а като вероятни. И не забравяй, че е малко вероятно човек, който не познава добре теорията на хиперпространството, да стигне до правилни заключения.

Фишър замълча, дълбоко подтиснат, а Уендел го гледаше смутено.

62.

Теса Уендел откри, че Станция Четири е странно място. Приличаше на Колония, само че беше обзаведена като съчетание между лаборатория, обсерватория и площадка за излитане. На нея нямаше нито ферми, нито къщи — нито едно от съоръженията на една Колония, колкото и малка да е тя. Тя дори не се въртеше около оста си, с което да създава подходящо псевдогравитационно поле.

В действителност, тя не беше нищо друго освен гигантски космически кораб. Въпреки че имаше условия за живот при редовно снабдяване с храна, въздух и вода (имаше съоръжение за преработване на вода, но то не вършеше добра работа), беше ясно, че никой не би останал тук за дълго.

Крайл Фишър заядливо изкоментира, че Станция Четири прилича на старомодна космическа станция от ранните дни на Космическата Ера, която непонятно как бе оцеляла до двадесет и трети век.

Тя обаче беше неповторима в едно отношение. Предлагаше панорамна гледка към системата Земя-Луна. От Колониите, обикалящи около Земята, рядко можеше да се види истинската връзка между тези две тела. От Станция Четири обаче разстоянието между Земята и Луната винаги беше най-много петнадесет градуса и докато Станция Четири се въртеше около гравитационния център на тази система (което грубо се равняваше на въртене около Земята), промените във взаимоотношението между двете планети, както в позиция, така и във фаза, и променящата се големина на Луната (в зависимост от това дали се намира от страната на Станцията или от другата страна на Земята) бяха едно безкрайно чудо.

Слънчевата светлина се блокираше автоматично посредством устройството Изат (Уендел научи, че това означава „Изкуствено Затъмнение“) и гледката на небето на Станцията се нарушаваше единствено, когато Слънцето беше прекалено близо до Земята или Луната.

Колониалният произход на Уендел се прояви, тъй като тя обичаше да гледа играта между Земята и Луната най-вече (както казваше тя), защото това ѝ напомняше, че вече не е на Земята.

Тя сподели това с Фишър, който се усмихна кисело. Беше забелязал, че докато го казва, тя се озърта наоколо.

— Виждам, че не се притесняваш да ми кажеш това, въпреки че аз съм Земянин и мога да се засегна. Но не се тревожи, няма да се разчуе.

— Имам ти пълно доверие, Крайл. — Тя му се усмихна щастливо. Той се беше променил значително след разговора, който бяха провели при пристигането си на Станция Четири. Вярно, беше мрачен, но това беше по-добре от трескавото очакване да се случи невъзможното.

— Наистина ли мислиш, че фактът, че си Заселник, ги смуцава на този етап от играта? — попита той.

— Разбира се. Те никога не забравят това. Те са не по-малко тесногръди от мен, а аз никога не забравям, че те са Земяни.

— Но явно забравяш, че аз съм Земянин.

— Така е, защото ти си Крайл и не спадаш към никаква друга категория. Аз съм Теса. И толкова.

— Теса, — замислено попита Фишър, — не те ли смуцава това, че ти разработи свръхсветлинния полет за Земята, а не за своята Колония — Аделия?

— Но аз не съм направила това за Земята, а при други обстоятелства не бих го направила за Аделия. И в двата случая бих го направила заради себе си. Имах да разреша един проблем и свърших това успешно. Сега ще вляза в историята като изобретателя на свръхсветлинния полет, а това е нещо, което направих за себе си. Може да звучи превзето, но го направих и за човечеството. Няма значение къде е направено изобретението. Някакъв човек или хора на Ротор изобретили хиперпространствения метод, но сега и ние, и всички Колонии разполагаме с него. В последствие Колониите ще разполагат и със свръхсветлинния полет. Където и да се постигне някакъв напредък, в крайна сметка печели цялото човечество.

— Само че Земята се нуждае от него повече отколкото Колониите.

— Имаш предвид приближаването на Звездата Съсед, от която Колониите лесно могат да се измъкнат, ако това се наложи, докато Земята не може. Ще оставя този проблем на ръководителите на Земята. Аз осигурих средството, а те могат да разработят методите за най-подходящото му прилагане.

— Доколкото разбрах, тръгваме утре, — каза Крайл.

— Да, най-сетне. Ще направят холографски записи и ще ни дадат пълни указания. Не се знае обаче кога ще могат да ги направят достояние на широката публика и на Колониите.

— Не преди да се завърнем, — каза Фишър. — Не би имало смисъл да ги разгласяват, ако не са сигурни дали изобщо ще се върнем. За тях това ще бъде едно мъчително чакане, тъй като няма да имат никаква връзка с нас. Когато астронавтите кацнали на Луната за пръв път, през цялото време поддържали връзка със Земята.

— Вярно е, — отвърна Уендел, — но когато Колумб отплавал в Атлантическия океан, испанските монарси нямали вест от него, докато не се завърнал след седем месеца.

— В момента Земята е изложена на много по-голяма опасност, отколкото е била Испания преди седем века и половина, — каза Фишър. — Наистина е жалко, че нямаме свръхсветлинна комуникация след като имаме свръхсветлинен полет.

— И аз съжалявам. Както и Коропатски, който постоянно ми повтаря да разработя телекомуникация. Но, както му казах, аз не съм някаква свръхестествена сила, която с един замах да изпълни желанията на всеки. Едно е да накараш материя да се предвижда през хиперпространството, а съвсем друго — някакви вълни. Те се подчиняват на различни закони дори в обикновеното пространство, затова Максвел изведе електромагнитните си уравнения два века след като Нютон изведе своя закон за гравитацията. Материята и вълните следват различни закони и в хиперпространството, а законите, на които се подчиняват вълните, все още ни затрудняват. Някой ден ще разработим свръхсветлинна комуникация, но засега не можем.

— Жалко, — каза замислено Фишър. — Възможно е без свръхсветлинна комуникация полетът да се окаже безсмислен.

— Защо?

— Липсата на свръхсветлинна комуникация прекъсва пъпната връв. Възможно ли е една Колония да просъществува далеч от Земята

и останалата част от човечеството?

Уендел се намръщи.

— Каква е тази нова философска линия?

— Просто ми хрумна нещо. Като Заселник, Теса, ти си свикнала с това и може би не си се замисляла, че животът на Колониите не е съвсем естествен за хората.

— Така ли? Никога не ми е изглеждал неестествен.

— Защото Колонията, на която си живяла, не е единствена. Ти си живяла в цяла система от Колонии, сред които има една голяма планета, на която живеят милиарди хора. Не допускаш ли, че след като са достигнали Звездата Съсед, роторианците са установили, че не ги задоволява животът на една изолирана Колония? В такъв случай те щяха да се върнат на Земята, но не са го направили. Дали причината е в това, че са намерили планета, на която да живеят?

— Обитаема планета в орбита около червено джудже? Почти невъзможно.

— Природата умее да се шегува с нас и да ни изненадва. Ами ако там има обитаема планета? Не е ли редно тя да бъде изследвана подробно?

— Започвам да разбирам накъде биеш, — каза Уендел. — Мислиш, че корабът може да стигне до Звездата Съсед и да открие, че там има някаква планета. В такъв случай ние ще регистрираме нейното съществуване, ще преценим от разстояние, че е необитаема и ще продължим с по-нататъшните си изследователски задачи. Ти обаче ще настояваш да кацнем на нея и да я изследваме много по-щателно, за да се опитаме да намерим дъщеря ти. Но какво ще стане, ако нашите невронни детектори не засекаат разум никъде в евентуалната планетна система на Звездата Съсед, не трябва ли, въпреки това да претърсим всяка отделна планета?

Фишър се поколеба.

— Да. Ако има някакви признаци, че планетите са обитаеми, мисля, че трябва да ги изследваме. Трябва да научим колкото може повече за всяка такава планета. Може да се наложи скоро да започнем евакуирането на Земята и трябва да знаем къде да заведем хората. На теб ти е лесно да пренебрегваш това, тъй като Колониите могат да отпътуват дори и без да се налага евакуа...

— Крайл! Не се дръж с мен като с враг! Не започвай да гледаш на мен като на Заселник. Аз съм *Теса*. Обещавам ти, че ако има планета, ще я изследваме колкото е възможно по-задълбочено. Но ако има такава и ако роторианците са се заселили на нея, то тогава... Ти си прекарал няколко години на Ротор, Крайл. Сигурно познаваш Дженъс Пит.

— *Чувал* съм за него. Никога не съм го срещал лично, но же... бившата ми жена работеше с него. Тя смяташе, че той е много способен човек, много интелигентен, много силен.

— *Много* силен. На останалите Колонии също бяхме чували за него. И общо взето не беше много на почит сред нас. Ако е възнамерявал да намери за Ротор място, неизвестно на останалата част от човечеството, най-подходящото нещо е било да отиде на Звездата Съсед, тъй като е най-близо и по онова време никой освен Ротор не е знаел за съществуването ѝ. Но ако по някаква причина е искал да разполага с цяла система, какъвто си е Дженъс Пит, би се страхувал да не го последват и нарушат монопола му. Ако случайно е намерил планета, която може да се използва от Ротор, чуждата намеса ще му бъде още по-неприятна.

— Накъде биеш? — попита Фишър, който изглеждаше разтревожен, сякаш знаеше накъде бие Уендел.

— Утре излитаме и не след дълго ще бъдем при Звездата Съсед. И ако тя има планета, както ти смяташ, и ако открием, че роторианците са се заселили на нея, въпросът няма да е просто да кацнем на повърхността ѝ и да кажем „Здравейте! Изненада!“. Боя се, че в мига, в който ни забележи, Пит ще ни демонстрира своя вариант на „Здравейте“ и с мощен взрив ще ни прати в забвение.

**ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТ
ВРАГ**

63.

Рене Д'Обисон, както всички обитатели на Купола на Еритро, периодично посещаваше Ротор. Това беше необходимо докосване до дома, завръщане към корените, вдъхване на нови сили.

Този път обаче Д'Обисон „се качи“ (така наричаха отиването от Еритро до Ротор) малко по-рано отколкото възнамеряваше. Всъщност беше повикана от Губернатора Пит.

Докато седеше в кабинета на Дженъс Пит, от погледа ѝ не убегнаха едва доловимите признаци на остаряване, появили се след последната им среща преди няколко години. Естествено, че работата ѝ не даваше повод за чести срещи с него.

Гласът му обаче беше все така силен, погледът — все така остър и умът — все така жив.

— Получих доклада ви за случилото се извън Купола и забелязах колко предпазливо сте описала ситуацията, — каза Пит. — Но сега искам да ми кажете, неофициално, точно какво се случи с Дженар. Защитното поле е включено и можете да говорите спокойно.

Д'Обисон отвърна сухо:

— Боя се, че докладът ми, колкото и предпазливо да е написан, е пълен и точен. Не знаем точно какво се е случило с Коменданта Дженар. Мозъчното сканиране показва промени, но те са незначителни и неизвестни в досегашния ни опит. Освен това бяха временни, тъй като бързо изчезнаха.

— Но все пак нещо му се е случило?

— Да, но точно в това е въпросът. Не можем да кажем нищо точно от „нещо“.

— Може би е някаква форма на Епидемията?

— Никой от познатите симптоми не се прояви в този случай.

— Но в дните на Епидемията мозъчните скенери бяха все още сравнително примитивни. В миналото нямаше да откриете симптомите, които сте открили сега, следователно е възможно да е някаква лека форма на Епидемията, нали?

— Възможно е, но не разполагаме с никакви действителни доказателства, а и Дженар вече е напълно здрав.

— Може да изглежда здрав, но не знаем дали симптомите няма да се проявят отново.

— Нямаме никаква причина да се безпокоим.

За миг лицето на Губернатора издаде раздражението му:

— Вие спорите с мен, Д'Обисон. Много добре знаете значението на поста, който заема Дженар. Положението в Купола е несигурно, тъй като не знаем дали Епидемията няма да се разрази отново. Ценното у Дженар беше, че сякаш имаше имунитет, но вече не можем да твърдим това. Нещо се е случило и ние трябва да имаме готовност да го заменим.

— Това е решение, което вие трябва да вземете, г-н Губернатор. От медицинска гледна точка, аз не намирам за необходимо да бъде заменен.

— Но, надявам се, че ще го държите под наблюдение и ще имате едно на ум.

— Смятам това за част от професионалните си задължения.

— Чудесно. Още повече, че ако се наложи да бъде сменен, имам предвид вас за негов заместник.

— Мен? — Преди да успее да се овладее, на лицето ѝ се изписа вълнение.

— Да, защо не? Всеизвестно е, че никога не съм бил във възторг от проекта за колонизиране на Еритро. Винаги съм смятал за необходимо човечеството да запази възможността си да се придвижва от едно място на друго и да не допускаме отново да бъдем заробени от някоя голяма планета. Въпреки това би било разумно да колонизираме планетата, не за да се заселим на нея, а за да я използваме като източник на суровини — нещо като Луната в Слънчевата Система. Но това е невъзможно с тази опасност от Епидемията надвиснала над главите ни, нали?

— Така е, г-н Губернатор.

— Следователно първата ни задача е да решим този проблем. Досега не сме успели. Епидемията просто изчезна и ние приехме това, но това, което се случи, показва, че опасността не е преминала. Независимо дали Дженар е бил засегнат от Епидемията или не, нещо

се е случило с него и аз искам този проблем да бъде поставен ма първо място. Естествено вие сте тази, която ще се заеме с тази задача.

— С радост ще поема тази отговорност. Това ще означава да продължа да правя това, което правя, само че с по-големи пълномощия. Да смятам ли, че аз трябва да бъда Комендант на Купола на Еритро?

— Както казахте, това е решение, което аз трябва да взема. Да разбирам ли, че ако ви бъде предложена тази длъжност, вие няма да откажете?

— Да, г-н Губернатор. За мен ще бъде голяма чест.

— Сигурен съм, че е така, — каза сухо Пит. — А какво стана с момичето?

Внезапната промяна на темата сякаш обърка Д'Обисон.

— Момичето? — повтори тя почти заеквайки.

— Да, момичето, което се намираще извън Купола с Дженар, тази, която си свалила предпазния костюм.

— Марлейна Фишър?

— Да, май така се казваше. Какво стана с нея?

Д'Обисон се поколеба:

— Нищо, г-н Губернатор.

— Така пише в доклада. Но сега аз ви питам. Нищо ли?

— Нищо, което да сме забелязали при сканирането или в поведението ѝ.

— Искате да кажете, че докато Дженар, екипиран с Е-костюм, е пострадал, момичето, тази Марлейна Фишър, без Е-костюм, е останала невредима?

Д'Обисон сви рамене:

— Абсолютно невредима според нашите изследвания.

— Това не ви ли се струва странно?

— Тя самата е странно момиче. Мозъчните ѝ изследвания...

— Знам за мозъчните ѝ изследвания. Знам също, че тя има странни способности. Забелязвали ли сте това?

— О, да. Забелязвала съм го.

— И как ви се струват тези нейни способности? Може би чете мисли?

— Не, г-н Губернатор. Това е невъзможно. Понятието телепатия е чиста измислица. Всъщност бих желала да е телепатия, тъй като това

нямаше да е толкова опасно. Мислите могат да се контролират.

— А какво у нея е по-опасно?

— Тя явно чете езика на тялото, а това е нещо, което човек не може да контролира. Всяко движение говори. — Тя каза това с нотка на горчивина, която Пит не пропусна да забележи.

— Изпитвала ли сте го на себе си? — попита той.

— Разбира се. — Д'Обисон изглеждаше мрачна. — Невъзможно е човек да е близо до момичето, без да изпита неудобството от нейната проникателност.

— Какво по-точно се случи?

Д'Обисон се изчерви и за миг стисна устни, сякаш се канеше да възрази на този разпит. Но този миг отмина. Тя почти прошепна:

— След като прегледах Коменданта на Купола, Дженар, Марлейна ме попита как е той. Аз ѝ отвърнах, че състоянието му не е много сериозно и че има надежда да се възстанови напълно. Тя ме попита, „Защо ви разочарова това?“ Аз се стъписах и казах, „Не съм разочарована. Радвам се.“ Тя каза, „Разочарована сте. Съвсем явно е. Недоволна сте.“ Въпреки, че бях чувала за това от други, за пръв път ми се случваше лично и нищо друго не ми дойде на ум, освен да я предизвикам. „Защо да съм недоволна? От какво?“ Тя ме погледна сериозно с големите си, тъмни и живи очи. След това каза, „Изглежда е заради чичо Сийвър...“

Пит я прекъсна:

— Чичо Сийвър? Роднини ли са?

— Не. Мисля, че това е просто израз на чувствата ѝ. Тя ми каза, „Изглежда е заради чичо Сийвър и се чудя дали не искате да го замените като Комендант на Купола.“ При тези нейни думи, аз просто се обърнах и си тръгнах.

— Как се почувствувахте, когато тя ви каза това?

— Вбесих се, естествено.

— Защото ви обиди? Или защото беше права?

— Ами от една страна...

— Не увъртайте, докторе. Права ли беше или не? Толкова ли ви разочарова възможността Дженар да се възстанови, че момичето да забележи, или всичко е било плод на нейното въображение?

Думите на Д'Обисон сякаш излизаха насила:

— Тя усети нещо, което действително съществуваше. — Тя изгледа Пит дръзко. — Аз съм човек и имам своите чувства. А и самият вие току-що споменахте, че има възможност длъжността да ми бъде предложена, което сигурно означава, че според вас имам нужната квалификация.

— Сигурен съм, че сте дълбоко засегната, — каза Пит без следа от чувство за хумор. — Но сега помислете... Имате това момиче, което е особено, което е много странно, ако съдим по мозъчните ѝ изследвания и по поведението ѝ, а освен това тя изглежда незасегната от Епидемията. Може би тя ще се окаже полезен инструмент за изследване на Епидемията?

— Не знам. Предполагам, че е възможно.

— Може би трябва да проверите това?

— Да, но как?

Пит отвърна тихо:

— Нека бъде изложена на влиянието на Еритро колкото е възможно повече.

— Всъщност, — каза Д'Обисон замислено, — тя точно това иска, а Дженар изглежда я подкрепя.

— Чудесно. В такъв случай, вие ще дадете съгласието си от медицинска гледна точка.

— Разбирам. А ако момичето заболее от Епидемията?

— Не трябва да забравяме, че решаването на този проблем стои над здравето на един човек. Предстои ни покоряването на един свят и за целта може да се наложи да платим печална, но неизбежна цена.

— А ако Марлейна бъде унищожена и това не ни помогне да разберем или надвием Епидемията?

— Трябва да се рискува, — каза Пит. — От друга страна, възможно е тя да остане невредима и внимателното ѝ изследване да ни помогне да разберем и надвием Епидемията. В такъв случай ще победим без жертви.

Едва след като Д'Обисон си тръгна, желязната твърдост на Пит му позволи да се признае за заклет враг на Марлейна Фишър. Истинската победа щеше да дойде, ако Марлейна бъде унищожена, а загадката около Епидемията остане неразрешена. С един удар той щеше да се отърве от едно неудобно момиче, което иначе можеше да създаде поколение подобно на себе си; и от един неудобен свят, който

иначе можеше, някой ден, да създаде население, също толкова нежелано, зависимо и закърняло колкото беше земното.

64.

Тримата седяха заедно в Купола на Еритро — Сийвър Дженар беше нащрек, Юджиния Инсиня беше дълбоко загрижена, а Марлейна Фишър — явно нетърпелива.

— Марлейна, не забравяй, че не трябва да гледаш към Немезида, — каза Инсиня. — Знам, че вече си предупредена за инфрачервеното ѝ излъчване, но освен това Немезида е звезда с внезапни изригвания. От време на време по повърхността ѝ стават експлозии, които предизвикват появата на бели петна. Това трае само минута или две, но е достатъчно, за да увреди ретината ти, а и не се знае кога ще се случи.

— Астрономите не могат ли да прогнозират тези изригвания? — попита Дженар.

— Засега не могат. Това е едно от многото хаотични природни явления. Все още не сме открили законите, на които се подчинява звездната турбулентност, а сред нас има хора, които смятат, че тези закони не могат да бъдат установени точно. Те са прекалено сложни.

— Интересно, — отбеляза Дженар.

— Ние, разбира се, приветствуваме тяхното съществуване. Те осигуряват три процента от енергията, достигаща до Еритро.

— Това не изглежда много.

— Обаче е. Без тях, Еритро щеше да бъде ледена планета и животът на него щеше да бъде много по-труден. Изригванията представляват проблем за Ротор, който, при появата им, трябва бързо да пригоди консумацията си на светлина и да усилит полето за абсорбиране на частици.

Марлейна, която гледаше ту към единия, ту към другия докато разговаряха, накрая се намеси, а в гласа ѝ се усещаше раздражение.

— Докога ще продължава този разговор? Водите го само за да ме задържите тук. Съвсем явно е.

Инсиня попита остро:

— Къде ще отидеш, когато излезеш навън?

— Някъде наблизо. При онази рекичка, или поточе ли беше.

— Защо?

— Защото е интересна. Просто вода, която тече на открито и не можеш да ѝ видиш началото и края и знаеш, че не циркулира.

— Циркулира, — каза Инсиня, — с помощта на топлината от Немезида.

— Това не се брои. Имам предвид, че няма намеса от страна на хората. Искам просто да стоя и да я гледам.

— Не пий от нея, — каза строго Инсиня.

— Нямам такова намерение. Мога да издържа без вода поне един час. Ако огладнея или ожаднея, или нещо друго, ще се върна. Вдигаш много шум за нищо.

Дженар се усмихна:

— Предполагам, че искаш всичко да се преработва тук, в Купола?

— Да, разбира се. Не е ли естествено?

Дженар се усмихна по-широко:

— Знаеш ли, Юджиния, сигурен съм, че животът в Колониите е променил човечеството завинаги. Нуждата всичко да се преработва вече се е вкоренила в нас. На Земята хората просто изхвърляха неща и предполагаха, че те ще се преработят по естествен път, а разбира се понякога това не ставаше.

— Дженар — каза Инсиня — ти си мечтател. Може би е възможно, ако подложиш хората на натиск, да ги приучиш към полезни навици, но отслабиш ли натиска, лошите навици веднага се появяват отново. Слизането е по-леко от изкачването. Това е така нареченият втори закон на термодинамиката и ако някога колонизираме Еритро, за нула време ще го затрупаме с боклуци.

— Няма — каза Марлейна.

— Защо мислиш така, скъпа? — попита учтиво Дженар.

Отговорът на Марлейна беше изпълнен със сила и нетърпение:

— Защото няма. Сега мога ли да изляза?

Дженар погледна към Инсиня и каза:

— По-добре да я пуснем, Юджиния. Не можем да я задържаме вечно. Освен това, ако това ще те успокои, Рене Д'Обисон, която съвсем наскоро се върна от Ротор, прегледа цялата документация от самото начало и вчера ми каза, че мозъчните изследвания на Марлейна са толкова стабилни, че тя е убедена, че за Марлейна няма опасност на Еритро.

Марлейна, която се беше обърнала към вратата, готова да тръгне към шлюза, се обърна назад.

— Чакай малко, чичо Сийвър, щях да забравя. Трябва да се пазиш от д-р Д'Обисон.

— Защо? Тя е отличен неврофизик.

— Нямам това предвид. Тя се радваше, когато ти не беше добре след излизането ни и беше доста разочарована, когато започна да оздравяваш.

Инсиня изглеждаше изненадана и попита:

— Какво те кара да мислиш така?

— Просто *знам*.

— Но аз нищо не разбирам. Отношенията ти с д-р Д'Обисон не са ли добри, Сийвър?

— Напротив. Много добре се разбираме. Никога не сме имали пререкания. Но щом Марлейна казва...

— Не може ли Марлейна да греши?

Марлейна веднага отвърна:

— Не греша.

— Сигурен съм, че си права, Марлейна — каза Дженар. След това се обърна към Инсиня:

— Д'Обисон е амбициозна жена. Ако нещо се случи с мен, логично е тя да заеме мястото ми. Има богат опит на Еритро, освен това тя е най-подходящият човек, който да се заеме с Епидемията, ако отново се прояви. Още повече, че тя е по-възрастна от мен и може би смята, че няма време за губене. Не мога да я виня, ако е нетърпелива да ме замести и ако сърцето ѝ е трепнало, когато бях болен. Възможно е тя самата да не съзнава тези свои чувства.

— Не е вярно, — каза твърдо Марлейна. — Много добре ги съзнава. Внимавай, чичо Сийвър.

— Добре, ще внимавам. Ти готова ли си?

— Разбира се, че съм готова.

— Тогава нека те изпратя до шлюза. Ела с нас, Юджиния, и се опитай да не изглеждаш толкова трагично.

И така, Марлейна за пръв път стъпи на повърхността на Еритро сама и без предпазен костюм. По Земно Стандартно Време беше 9.20 вечерта, 15 Януари, 2237 година. На Еритро беше късно сутринта.

ТРИДЕСЕТ ПРЕМИНАВАНЕТО

65.

Крайл Фишър се опитваше да подтисне вълнението си и да си наложи да изглежда спокоен като останалите.

Той не знаеше къде се намира Теса Уендел в момента. Не можеше да е далеч, тъй като „Свръхсветлинен“ беше сравнително малък, въпреки че бе така разчупен, че човек не можеше да види някой от другите, ако се намира в съседното помещение.

Останалите трима членове на екипажа бяха за Фишър просто работна ръка. Всеки от тях имаше някаква работа която вършеше. Само Фишър нямаше определена задача освен може би да внимава да не пречи на останалите.

Той наблюдаваше тримата (двама мъже и една жена) почти крадешком. Познаваше ги бегло и беше разговарял с тях. Всичките бяха млади. Най-възрастен сред тях беше Шао-Ли Уу който беше тридесет и осем годишен специалист по хиперпространството. След него идваше Хенри Джарлоу на тридесет и пет и Мери Бланковиц, бебето на групата, двадесет и седем годишна по чиято докторска диплома мастилото все още не беше засъхнало.

В сравнение с тях петдесет и пет годишната Уендел беше древна, но тя беше изобретателят, дизайнерът и полубогинята на полета.

Фишър беше петото колело. На следващия си рожден ден, който не беше далеч, щеше да навърши петдесет. Освен това в случая не беше компетентен. Той нямаше право да бъде на кораба нито по отношение на възраст, нито по знания. Но някога беше живял на Ротор. Това беше от значение. И Уендел искаше той да е с нея, а това имаше още по-голямо значение. Същото искаха Танаяма и Коропатски, което имаше най-голямо значение.

Корабът напредваше трмаво. Фишър знаеше това. Той го усещаше с ластарите на своите вътрешности — ако те изобщо имаха такива. Той си мислеше непрекъснато: Аз съм пътувал в космоса много повече от всички тях взети заедно, много повече пъти на много повече кораби. Веднага мога да определя, че в този кораб няма никаква грация. А те не могат. „Свръхсветлинен“ не можеше да бъде грациозен.

Обикновените двигатели, с които космическите кораби се придвижват във вакуум, тук бяха спрени от действие. Това се налагаше, тъй като хиперпространствените двигатели заемаха по-голямата част от „Свръхсветлинен“.

Той беше като морска птица, която се клатушка тремаво по земята защото е създадена за живот по вода.

Внезапно се появи Уендел. Тя беше леко разрошена и позапотена.

— Всичко наред ли е, Теса? — попита Фишър.

— О, да, напълно. — Тя седна в една от удобните вдлъбнатини в стената (много полезни като се има предвид слабата псевдогравитация на кораба). — Няма проблеми.

— Кога ще преминем в хиперпространството?

— След няколко часа. Искаме да достигнем точните координати, откъдето съответните поточници на гравитация ще изкривят пространството точно според изчисленията ни.

— За да се съобразим с тях и да пристигнем на определеното място?

— Точно така.

— Изглежда летенето през хиперпространството не е много практично — каза Фишър. — Ами, ако не знаеш точно къде се намира всяко нещо? А ако бързаш и нямаш време да изчислиш всяко гравитационно преместване?

Уендел погледна към Фишър и се усмихна.

— Никога досега не си ми задавал такъв въпрос. Защо ме питаш сега?

— Никога досега не съм летял със свръхсветлинен кораб. Този въпрос добива по-голямо значение за мен при тези обстоятелства.

— Този и много други въпроси имат огромно значение за мен от години. Добре дошъл в клуба на знаещите.

— Няма ли да ми отговориш?

— На драго сърце. Първо, има съоръжения, които измерват общата гравитационна сила и скаларно и таблично, в която и да е точка в космоса, независимо дали мястото ти е познато или не. Резултатът няма да е толкова прецизен колкото ако си направиш труда да измериш всички източници на гравитация поотделно и след това ги събереш, но е достатъчно близък до този — ако времето ти е ценно. А в случай че

разполагаш с още по-малко време и се налага да натиснеш бутона за преминаване в хиперпространството и разчиташ на късмета си гравитационното влияние да е незначително и отклонението ти да е малко, в такъв случай преминаването в хиперпространството ще бъде съпроводено с нещо като внезапен удар — както когато влизаш през врата и се спънеш в прага. Ако това може да се избегне — добре, ако не, то няма задължително да бъде фатално. Естествено бихме искали първото преминаване да е колкото може по-гладко, ако не за друго, то поне от психологическа гледна точка.

— А какво ще стане, ако бързаш и мислиш че гравитацията ще окаже незначително влияние, а излезе, че не е така?

— Трябва да се надяваш, че това няма да се случи.

— Бяхме говорили за напрежението по време на преминаването. Това означава, че дори да се вземе предвид гравитацията, първото ни преминаване може да бъде фатално.

— Може, но шансовете за това са минимални.

— Дори и да не е фатално, няма ли да бъде неприятно?

— Това е по-трудно да се каже, защото изисква индивидуална преценка. Разбери, че тук няма ускорение. С хиперпространствения метод корабът трябва да достигне скоростта на светлината, дори да я надминава понякога, с помощта на нискоенергийно хиперпространствено поле. Коефициентът на полезно действие е нисък, скоростите са високи, рискът е огромен и откровено казано, не знам какви неудобства биха могли да възникнат.

При нашия свръхсветлинен полет, който си служи с високо енергийно поле, преходът се извършва при нормална скорост. Може да се движи със скорост от хиляда километра в секунда, а в следващия момент скоростта ни да стане един милиард километра в секунда без да е имало ускорение. А след като няма ускорение, ние няма да усетим това.

— Как е възможно да няма ускорение, когато скоростта се увеличава милиони пъти за секунда?

— Тъй като преминаването е математическия еквивалент на ускорението. Обаче докато тялото ти усеща ускорението, то не усеща преминаването.

— А откъде знаете това?

— От опитите с животни. При изпращането им от една точка в друга, престоят им в хиперпространството трае само част от микросекундата, но независимо от това се извършва преминаване от пространството в хиперпространството и обратно, а нас ни интересува именно това.

— И сте изпращали животни?

— Разбира се. Когато пристигнат на определеното място не могат да ни разкажат как е минал полетът, но пристигаха съвършено невредими и спокойни. Ясно беше, че не им се е случило нищо лошо. Правили сме опити с десетки животни от всякакъв вид. Експериментирахме дори с маймуни и всички бяха живи и здрави — освен една.

— А какво се случи с нея?

— Тя беше мъртва, жестоко осакатена, но причината беше грешка в програмирането, а не самото преминаване. Нещо такова може да се случи и с нас. Малко вероятно е, но е възможно. Би могло да се сравни с преминаване през врата, на прага на която се спъваш, падаш напред и си счупваш врата. Такива неща стават, но не очакваме това да ни се случи всеки път когато преминаваме през врата. Съгласен ли си?

— Изглежда нямам друг избор, — каза мрачно Фишър. — Съгласен съм.

Два часа и двадесет и седем минути по-късно корабът премина успешно в хиперпространството без някой на борда да усети нещо и така се осъществи първият свръхсветлинен полет със скорост далеч по-голяма от тази на светлината.

По Земното Стандартно време преминаването беше извършено в девет часа и двадесет минути на 15 Януари 2237 година.

**ТРИДЕСЕТ И ЕДНО
ИМЕ**

66.

Тишина!

Марлейна ѝ се наслаждаваше — още повече защото знаеше, че ако поиска може да я наруши. Тя се наведе за да вдигне някакво камъче и го хвърли срещу една скала. То пукна леко, след което падна неподвижно на земята.

Тя се чувстваше напълно свободна, тъй като бе излязла от Купола облечена така, както би била облечена на Ротор.

Когато излезе от Купола, тя тръгна право към поточето без дори да се огледа за маркировката.

Последните думи на майка ѝ бяха нещо като безсилна молба:

— Моля те, Марлейна, не забравяй, че обеща да не се отдалечаваш много от Купола.

Марлейна се беше усмихнала разсеяно, но не бе обърнала внимание. Може би щеше, а може би нямаше да се отдалечава. Не възнамеряваше да ограничава свободата си на действие, независимо от обещанията, които беше принудена да направи, за да има спокойствие. В края на краищата тя носеше вълнови емитер. Местоположението ѝ можеше да бъде засечено по всяко време. Самата тя можеше да го използва, за да засече посоката, в която се намира Купола.

Ако нещо се случи с нея, ако падне или се нарани по някакъв начин, можеха да дойдат да я приберат.

Ако се удари метеор — ще умре. Никой не може да ѝ помогне тогава, дори да е близо до Купола. Въпреки смущаващата мисъл за метеорите, на Еритро беше така спокойно и прекрасно. На Ротор винаги беше шумно. Където и да отидеш, въздухът трепереше и вибрираше и всякакви звуци блъскаха по уморените ти уши. На Земята трябва да е още по-лошо с осем милиардното ѝ население, милиардите животни, гръмотевици и бурни води, прииждащи от морето и небето. Веднъж се беше опитала да слуша някакъв запис, озаглавен „Шумове от Земята“, но той я накара да потрепери и бързо да го остави.

А Еритро беше изпълнен с прекрасна тишина.

Марлейна стигна до поточето, чиито води ромоляха тихо покрай нея. Тя хвърли едно камъче във водата и се чу тих плясък. Звуците не бяха забранени на Еритро. Те по-скоро служеха като украшения, които придават на тишината още по-голяма стойност.

Тя тропна с крак по глинестата почва край поточето. Чу се тихо тупване и на мястото остана неясен отпечатък. Марлейна се наведе, загреба малко вода в шепата си и я хвърли на земята пред себе си. Образуваха се тъмночервени мокри петна, които изпъкваха на розовия фон. Тя добави още вода и накрая натисна мокрото място с носа на обувката си. Когато отмести крак, отпечатъкът беше по-ясен.

Тук-таме в поточето имаше камъни, по които Марлейна премина на отсрещния бряг.

Тя продължи нататък; вървеше бързо, като размахваше ръце и дишаше дълбоко. Много добре знаеше, че кислородното съдържание във въздуха беше по-малко отколкото на Ротор. Ако се затича, ще се умори много бързо, а и не ѝ се тичаше. Ако се затича, ще изчерпи своята планета по-бързо.

Тя искаше да разгледа всичко! Когато се обърна назад, все още можеше да види Купола и особено сферата, в която се намираще обсерваторията. Това я раздразни. Тя искаше да бъде достатъчно далеч, за да може когато се огледа, да вижда хоризонта като съвършен, макар и нацърбен кръг, без следа от човешко присъствие (освен самата нея).

Да се свърже ли с Купола? Да каже ли на майка си, че ще изчезне от погледа им за малко? Не, това само ще предизвика спор. Те ще засекаат вълните ѝ. Ще знаят че е жива и се разхожда. Тя реши да не отговаря, ако се опитат да се свържат с нея. Хайде де! Трябва да я оставят на мира.

Очите ѝ започнаха да свикват с розовия цвят на Немезида и земята наоколо. Не беше просто розов; това беше една игра на светлини и сенки, на виолетови и оранжеви цветове, на места почти до жълто. След време нейните изострени сетива щяха да възприемат това като цяла палитра от нови цветове, също толкова разнообразни като на Ротор, но по-успокояващи. Ако хората заселят Еритро и създадат живот, построят градове? Ще го развалят ли? Или, поучили се от Земния опит, ще подхождат различно с тази нова и девствена планета, като създадат свят близък до представата, която носят в сърцата си.

Чии сърца? Това беше проблемът. Всеки човек ще има различна представа и ще започнат да се карат помежду си и да се стремят към несъвместими цели. По-добре ли щеше да бъде, ако оставят Еритро пуст?

Но ще бъде ли това правилно, след като на хората може толкова да им хареса? Марлейна знаеше със сигурност, че тя не иска да напусне Еритро. Той я огряваше. Тя не знаеше причината, но тук се чувстваше у дома си много повече, отколкото на Ротор.

Може би това беше някакъв смътен атавистичен спомен за Земята? Може би копнежът по един голям и безкраен свят беше заложен в гените ѝ; копнеж, който малкият изкуствено създаден космически град не можеше да задоволи? Възможно ли беше това? Земята беше съвършено различна от Еритро, освен по размери. И ако Земята беше в нейните гени, защо да не е в гените на всяко човешко същество?

Трябва да има *някакво обяснение* — Марлейна тръсна глава сякаш да проясни съзнанието си и започна да се върти като че ли се намира в безкрайния космос. Странно, но Еритро не ѝ изглеждаше пуст. На Ротор човек можеше да види ниви и овощни градини, зелени и кехлибарени цветове и праволинейната симетрия на човешките творения. Тук на Еритро обаче земята беше осеяна с различни по големина камъни, които сякаш бяха разпръснати небрежно от някаква великанска ръка — странни, мрачни, безмълвни форми, между които тук-таме се промъкват рекички. И никакъв живот, ако се изключат безбройните микроскопични клетки, които подхранват атмосферата с кислород, благодарение на енергията която извличат от червената светлина на Немезида. А Немезида, като всяко червено джудже, ще продължава пестеливо да излъчва енергията си още няколкостотин милиарда години и ще се погрижи през цялото това време Еритро и прокариотчетата му да получават достатъчно топлина и уют. Когато Слънцето отдавна е умряло и други ярки звезди родени след него също са умрели, Немезида ще продължава да свети все така. Еритро все така ще се върти около Мегас, а прокариотите все така ще продължават да се раждат и умират.

Хората нямат право да идват и да променят този непроменящ се свят. Но ако тя остане на Еритро сама, ще има нужда от храна и компания.

Може да се връща в Купола от време на време, за да се запаси и да удовлетвори нуждата си да бъде с други хора, и пак да прекарва по-голямата част от времето сама с Еритро. Но нямаше ли и други да я последват? Как би могла да ги спре? И ако дойдат други, колкото и малко на брой, това няма ли неизбежно да предизвика разрушаването на този Рай? Може би нейното собствено присъствие го разрушаваше?

— Не! — извика тя. Извика го силно, обзета от внезапното желание да провери дали може да накара неземната атмосфера да потрепери и да донесе думите в ушите ѝ.

Тя чу собствения си глас, но в равнината нямаше ехо. Викът ѝ изчезна както се беше появил. Марлейна отново се завъртя. Куполът се виждаше като бледа сянка на хоризонта. Почти не се забелязваше, но тя искаше изобщо да не го вижда. Не искаше да вижда нищо освен себе си и Еритро.

Марлейна чу тихия шепот на вятъра и разбра, че се е усилил. Не беше достатъчно силен за да го усети и температурата не беше спаднала и беше все така приятно. Чу се само едно тихо:

— А-а-а.

Тя го повтори весело:

— Аааа.

Марлейна погледна към небето с любопитство. Метеоролозите бяха казали, че денят ще бъде ясен. Възможно ли беше на Еритро да се появят внезапни и неочаквани бури? Щеше ли вятърът да се усили и да стане неприятен? Възможно ли беше небето да се покрие с облаци и да завали преди да е успяла да стигне до Купола?

Това бяха бяха глупости, както и метеорите. На Еритро, разбира се, валеше, но в момента на небето имаше само няколко прозрачни розови облачета. Те се движеха бавно по тъмното и чисто небе. Нямаше никакви признаци за предстояща буря.

— Аааа — пошепна вятърът. — Аааа, еиии.

Този път звукът беше двоен и Марлейна се намръщи. Какво може да причинява този звук? Вятърът не можеше да го направи сам. Беше необходима някаква пречка по пътя му, която да го накара да свири. Само че наоколо нямаше нищо такова.

— Аааа, еиии, ааа.

Сега звукът беше троен и с ударение на втората част.

Марлейна се огледа учудено. Не можеше да определи откъде идва. За да се образува звукът, трябваше да има вибриращо тяло, но тя не видя (и не усети) нищо подобно.

Еритро *изглеждаше* празен и тих. Той не можеше да предава звуци.

— Ааа еии ааа.

Отново. Този път по-ясно. Сякаш беше в главата ѝ и при тази мисъл сърцето ѝ се сви и тя потрепери. Усети кожата по ръцете си да настръхва; не беше необходимо да ги поглежда.

Беше невъзможно да се е побъркала. Невъзможно!

Тя се ослуша в очакване и го чу. Този път по-силно, и още по-ясно. Изведнъж звученето стана по-самоуверено, сякаш някой се упражнява и се усъвършенства.

Упражнява? В какво?

И неволно съвсем неволно тя си помисли: Като че ли някой, който не може да произнеса съгласни, се опитва да каже името ми.

Това сякаш послужи за сигнал или мисълта ѝ задейства с нова сила или въображението ѝ се изостри и тя чу...

— Маа леиии нааа.

Автоматично, без да осъзнава какво прави, тя запуши ушите си с ръце.

Марлейна, помисли си тя.

И отново звукът който сякаш повтори:

— Маар-леи-на.

Чу го отново, този път с лекота, почти естествено:

— Марлейна.

Тя потрепери и позна гласа. Това беше Оринел, Оринел от Ротор, когото не беше виждала от дете, когато му каза, че Земята ще бъде разрушена. Оттогава беше мислила за него много рядко, но винаги с болка.

Защо чуваше гласът му, когато него изобщо го нямаше — и защо изобщо чуваше глас, когато наоколо нямаше никого?

— Марлейна.

Тя се предаде. Това беше Епидемията, а тя беше толкова сигурна, че няма да я засегне.

И започна да тича сляпо, сляпо към Купола, без да спре за да потърси посоката.

Без да осъзнава, че пици.

67.

Внесоха я. Бяха засекли бързото ѝ приближаване. Двама души от охраната, екипирани в Е-костюми и шлемове излязоха веднага и чуха писъците ѝ.

Но преди да успеят да стигнат до нея, писъците ѝ затихнаха. Тя спря да тича преди да забележи приближаващата я охрана.

Когато стигнаха до нея, Марлейна ги погледна кротко и въпросът ѝ ги изуми „Какво има?“

Никой не ѝ отговори. Единият протегна ръка за да я хване за лакътя, но тя се отскубна.

— Не ме докосвайте, — каза тя. — Ще вляза в Купола, ако това е вашето желание, но мога и сама да ходя.

И тя безмълвно се върна с тях. Беше свършено спокойна.

68.

Юджиния, бледа и със сухи устни, се опитваше да изглежда спокойна.

— Какво се случи, Марлейна?

Тъмните очи на Марлейна бяха големи и непроницаеми. Тя отвърна:

— Нищо. Абсолютно нищо.

— Не ми отговаряй така. Ти тичаше и пищеше.

— Може и така да е било, но само за малко. Разбираш ли, беше тихо, толкова тихо, че след известно време започнах да мисля, че оглушавам. Пълна тишина, разбираш ли? Така че започнах да тропам с крака и да тичам само за да чуя шума.

— Само за да чуеш звука? — попита Юджиния.

— Да, мамо.

— Очакваш ли да ти повярвам, Марлейна? Защото не ти вярвам. Ние чухме писъците ти и това не бяха писъци на човек, който иска само да издаде някакъв звук. Това бяха писъци на ужас. Нещо те е изплашило.

— Казах ти. Тишината. Мисълта, че може да съм оглушала.

Юджиния се обърна към Д'Обисон.

— Възможно ли е, докторе, ако човек не чува нищо, абсолютно нищо и ако е свикнал през цялото време около него да има шум, ушите му да си представят, че чуват нещо, за да се чувстват полезни?

Д'Обисон се усмихна насила.

— Доста образно се изразихте, но е вярно, че липсата на дразнител може да причини халюцинации.

— Предполагам, че това ме е притеснило. Но след като чух собствения си глас и стъпките си, се успокоих. Попитайте хората от охраната, които дойдоха да ме приберат. Бях съвършено спокойна и ги последвах в Купола без да създавам никакви неприятности. Питай ги, чичо Сийвър.

Дженар кимна.

— Казаха ми. Освен това ви наблюдавахме. Добре, в такъв случай това е.

— Съвсем не е това — каза Юджиния. Лицето ѝ все още беше бледо — дали от уплахата, или от гняв или от двете. — Тя повече няма да излиза. Експериментът приключи.

— Не, мамо, — каза Марлейна разярена.

Д'Обисон повиши глас, сякаш искаше да предотврати конфликта между майката и дъщерята. Тя каза:

— Експериментът *не* е приключил, д-р. Юджиния. Не става дума за това дали тя ще излезе отново или не. Сега ни предстои да разгледаме последиците от това, което се е случило.

— Какво искате да кажете? — попита Юджиния.

— Искам да кажа, че чуването на въображаеми гласове, за които говорим, може да се дължи не само на това, че ухото не е привикнало към тишината, но и на зараждаща се умствена нестабилност.

Юджиния изглеждаше потресена.

Марлейна попита високо:

— Имате предвид Епидемията на Еритро?

— Не конкретно, Марлейна, — каза Д'Обисон. — Нямаме никакви доказателства; това е просто една възможност. Така че ще трябва да ти се направи още едно сканиране. За твое добро е.

— Не, — отсече Марлейна.

— Не казвай не, — каза Д'Обисон. — Абсолютно необходимо е. Нямаме друг избор. Това е нещо, което трябва да бъде направено.

Марлейна погледна Д'Обисон с тъмните си, мрачни очи и каза:

— Ви се *надявате* че е Епидемията. Вие *искате* да е Епидемията.

Д'Обисон застина и каза с дрезгав глас:

— Това е абсурдно. Как смееш да говориш така?

Сега Дженар впи поглед в Д'Обисон.

— Рене, говорили сме за Марлейна и ако тя казва, че се надяваш да е заболяла от Епидемията, трябва да си се издала по някакъв начин. В случай, че Марлейна говори сериозно, а не го казва просто от уплаха или гняв.

— Говоря сериозно, — каза Марлейна. — Тя просто преливаше от вълнение и нетърпение.

— Е, Рене, — каза Дженар малко по-студено. — Така ли е?

— Разбирам какво иска да каже момичето, — отвърна Д'Обисон като сбърчи вежди. — От години не съм изследвала напреднал случай на Епидемията. А в дните когато се занимавах с това, когато Куполът беше току-що основан и примитивен, буквално ми липсваха подходящи средства, с които да я изследвам. От професионална гледна точка бих приветствала възможността да направя задълбочено изследване на случай на Епидемията с помощта на съвременната техника и апаратура и може би да открия какво я причинява, как се лекува, как можем да се преборим с нея. Това наистина е причина да се вълнувам. Тази девойка, която нито може да чете мисли, нито има опит в тези неща, интерпретира професионалното вълнение като обикновена радост. Никак не е просто.

— Може да не е просто, — каза Марлейна, — но е злобно. В това не греша.

— Грещиш. Мозъчното сканиране трябва и ще бъде направено.

— Няма, — буквално извика Марлейна. — Ще трябва да го направите насила или да ме упоите, но тогава то няма да е валидно.

Юджиния се обади с треперещ глас.

— Не искам да правите нищо против волята й.

— В случая е без значение дали тя иска или не иска... — започна Д'Обисон когато залитна с ръка на корема си.

Дженар попита:

— Какво ви е?

След това, без да дочака отговор, като остави Юджиния да заведе Д'Обисон до дивана и да я убеди да легне, той се обърна към Марлейна и и каза:

— Марлейна, съгласи се на теста.

— Не искам. Тя ще каже, че съм болна.

— Няма. Гарантирам ти. Освен, ако не е вярно.

— Не е.

— Сигурен съм, че не е и мозъчното сканиране ще го докаже. Моля те, Марлейна, имай ми доверие.

Марлейна погледна към Д'Обисон и отново се обърна към Дженар.

— И ще мога пак да изляза на Еритро?

— Разбира се. Щом поискаш. Ако си нормална — а ти си сигурна, че е така, нали?

- Напълно.
- Тогава сканирането ще го докаже.
- Да, но тя ще каже, че не мога да излизам повече.
- Майка ти ли?
- И докторката.
- Не, няма да посмеят да те спрат. Сега просто кажи, че си съгласна да ти направи мозъчно сканиране.
- Добре. Нека го направи.
- Рене Д'Обисон се изправи с усилие.

69.

Д'Обисон внимателно изучаваше компютърния анализ на мозъчното сканиране, докато Сийвър я наблюдаваше.

— Любопитно, — промълви Д'Обисон.

— Това го знам, — каза Дженар. — Тя е особено момиче. Въпросът е дали има промяна.

— Никаква, — каза Д'Обисон.

— Звучиш разочарована.

— Не започвай отново, Коменданте. Има известна доза професионално разочарование. Бих искала да проверя състоянието ѝ.

— Как се чувстваш?

— Току-що ти казах.

— Имам предвид физически. Вчера направи странен колапс.

— Това не беше колапс. Беше от нервно напрежение. Не ми се случва често да бъда обвинявана, че *искам* някой да е сериозно болен... и това да се приеме за вярно.

— Какво ти беше? Лошо храносмилане ли?

— Може би. При всички случаи имах болки в коремната област и се чувствах замаяна.

— Често ли ти се случва това, Рене?

— Не, — отвърна рязко тя. — Нито пък често ме обвиняват в непрофесионално поведение.

— Просто едно по-чувствително момиче. Защо го прие толкова на сериозно?

— Имаш ли нещо против да сменим темата? В мозъчното сканиране няма никакво изменение. Ако преди е била нормална, то и сега е нормална.

— В такъв случай твоето професионално мнение е, че тя може да продължи да изследва Еритро?

— След като не е засегната, нямам основание да ѝ забраня.

— А искаш ли тя да излезе отново?

Д'Обисон го погледна враждебно.

— Знаеш, че бях при Губернатора Пит. — Това не беше въпрос.

— Да, знам, — отвърна тихо Дженар.

— Той ми възложи да оглавя нов проект, който цели изучаването на Епидемията и за който ще бъдат отпуснати големи суми.

— Намирам идеята за добра и смятам, че ти си напълно подходяща за ръководител на проекта.

— Благодаря. Той, обаче, не ме назначи за Комендант на твоето място. Следователно ти, г-н Комендант, ще решиш дали Марлейна Фишър може да излезе на Еритро. Аз ще се огранича с това да ѝ правя мозъчни сканирания ако се появят някакви обезпокояващи признаци.

— Възнамерявам да дам на Марлейна разрешение свободно да изследва Еритро когато пожелае. Мога ли да получа твоето съгласие за това?

— След като знаеш професионалното ми мнение, че тя не е заболяла от Епидемията, аз няма да направя опит да те спра, но заповедта за това ще трябва да бъде единствено твоя. Ако нещо трябва да бъде представено в писмена форма, ти сам ще трябва да го подпишеш.

— Но ти няма да се опиташ да ме спреш.

— Нямам никаква причина.

70.

Бяха приключили с вечерята и тиха музика озвучаваше стаята. Сийвър Дженар, който се стараеше да говори с Юджиния за други неща, накрая каза:

— Думите са на Рене Д'Обисон, но силата зад тях е на Дженъс Пит!

Юджиния се притесни още повече.

— Наистина ли мислиш така?

— Да. И е време и ти да разбереш. Мисля, че познаваш Дженъс по-добре от мен. Знаеш как е — Рене е компетентен лекар, умна е и добра като човек, но е амбициозна — както сме ние във известна степен — следователно може да бъде огорчена. Тя действително иска да влезе в историята като човека, който е надвил Епидемията.

— И за целта иска да рискува Марлейна?

— Не че иска, но ако няма друг начин.

— Сигурно има друг начин. Чудовищно е да се излага Марлейна на опасност като опитно зайче.

— Но нито тя, нито Пит смятат така. Струва си да бъде пожертван един човек ако това ще спаси този свят и ще го направи място, обитавано от милиони хора. Коравосърдечно е да се мисли така, но бъдните поколения може да направят героиня от Рене, за това, че е била коравосърдечна и ще се съгласят с нея, че един човек си струва да бъде пожертван, дори хиляда — ако това се налага.

— Да, стига да не са те самите.

— Разбира се. Историята показва, че хората са готови да правят жертви за сметка на други хора. Пит несъмнено е готов на това. Или може би не си съгласна?

— В такъв случай знаеш, че той би подходил моралистично. „Най-голямото добро за огромен брой хора“ би казал той. Рене призна, че е разговаряла с него при последното си пътуване до Ротор и аз си залагам главата, че по един или друг начин ѝ е казал точно това.

— А какво би казал той, — каза Юджиния горчиво, — ако Марлейна бъде изложена... и унищожена... и Епидемията си остане

загадка? Какво би казал, ако животът на дъщеря ми бъде рискуван напразно? И какво би казала д-р Д'Обисон?

— Тя ще страда. Сигурен съм.

— Защото няма да получи своя лек?

— Разбира се, но ще страда и за Марлейна и смея да кажа, че ще изпитва вина. Тя не е чудовище. Що се отнася до Пит...

— Той е чудовище.

— Дори това не бих казал, но той е като кон с капаци. Вижда само собствените си планове за бъдещето на Ротор. Ако нещо потръгне зле за нас, той несъмнено ще си каже, че Марлейна и без това би се намесила в плановете му и ще сметне, че всичко, което се е случило, е за доброто на Ротор. Такова нещо няма да тежи на съвестта му.

Юджиния поклати леко глава.

— Искане ми се да грешим като обвиняваме Пит и Д'Обисон в подобни неща.

— Аз също, но ми се иска да вярвам на Марлейна и нейната способност да чете езика на жестовите. Тя каза, че Рене е щастлива от евентуалната възможност да изследва Епидемията. Аз приемам това нейно твърдение за вярно.

— Д'Обисон каза, че се радва по професионални причини, — каза Юджиния. — Всъщност аз й вярвам донякъде. В крайна сметка аз също съм учен.

— Разбира се, — каза Дженар и се усмихна. — Ти напусна Слънчевата Система и участва в безпрецедентно пътуване на светлинни години с астрономически знания, въпреки че знаеше, че това може да е краят на Ротор.

— Вероятността от това ми се струваше много малка.

— Достатъчно малка, за да рискуваш живота на едногодишната си дъщеря. Можеше да я оставиш при мъжа си и да бъдеш сигурна в нейната безопасност, въпреки че това би означавало никога вече да не я видиш. Вместо това ти рискува живота й и то не за доброто на Ротор, а заради самата себе си.

— Престани, Сийвър. Това е жестоко.

— Просто се опитвам да ти докажа, че с малко повече находчивост, почти всяко нещо може да се погледне от две противоположни страни. Вярно е, че Д'Обисон нарича професионално вълнение възможността да изследва Епидемията, но Марлейна каза, че

в нея има нещо злобно и аз отново се доверявам на думите на Марлейна.

— В такъв случай предполагам, — каза Юджиния, и краищата на устните ѝ се изкривиха надолу, — че тя изгаря от желание Марлейна отново да излезе на Еритро.

— Подозирам, че е така, но е достатъчно предпазлива и настоява аз да издам заповедта за това, дори подхвърли да го направя писмено. Искане да е сигурна, че ако нещо се случи, вината ще е моя, а не нейна. Започва да разсъждава като Пит. Нашият приятел Дженъс ѝ влияе.

— В такъв случай, Сийвър, ти не трябва да пускаш Марлейна да излезе. Защо трябва да ставаш играчка в ръцете на Пит?

— Напротив, Юджиния. Съвсем не е толкова просто. *Трябва да я пуснем да излезе.*

— *Какво?*

— Нямаме друг избор. А и за нея няма опасност. Сега вярвам, че си била права, че на планетата има някаква всепроникваща форма на живот, която може да ни влияе по някакъв начин. Ти забеляза, че аз се почувствувах зле, както и ти, а също и човекът от охраната в момент, когато се опитвахме да се противопоставим на Марлейна. Точно това се случи и с Рене. Когато се опита да насили Марлейна да се подложи на мозъчно сканиране, Рене се сви надве. А след като убедих Марлейна да приеме, състоянието на Рене мигновено се подобри.

— Точно това е въпросът, Сийвър. Ако на планетата има някаква злонамерена форма на живот...

— Чакай малко, Юджиния. Не съм казал, че е злонамерена. Дори тя да е причинила Епидемията, както ти предположи, това вече отмина. Според теб е така, защото ние сме се задоволили да останем в Купола, но ако тази форма на живот беше истински злонамерена, щеше да ни унищожи, вместо да прави този, както на мен ми се струва, цивилизован компромис.

— Не смятам, че е разумно да се анализира поведението на една съвършено непозната форма на живот и от това да се вадят заключения за нейните чувства и намерения. Начинът, по който тя разсъждава, може да е съвсем непонятен за нас.

— Съгласен съм с теб, Юджиния, но тя не прави нищо лошо на Марлейна. Всичките ѝ досегашни действия са били в защита на Марлейна, предпазвали са я от чужда намеса.

— Ако това е така, — каза Инсиня, — тогава защо Марлейна беше уплашена, защо тичаше към Купола и пицеше? Изобщо не повярвах на историята, че тишината я е притеснила и тя е направила това, просто за да я наруши.

— Наистина звучи невероятно. Въпросът е, че уплахата ѝ премина много бързо. Когато хората от охраната стигнаха до нея, тя беше съвършено спокойна. Предполагам, че тази форма на живот е направила нещо, което е изплашило Марлейна — сигурно за нея е също толкова трудно да разбере нашите чувства, колкото за нас да разберем нейните — и когато е видяла какво е направила, е побързала да успокои Марлейна. Това обяснява случилото се и още веднъж обяснява благородната природа на тази форма на живот.

Инсиня се намръщи.

— Твоят проблем, Сийвър, е че имаш някакъв непреодолим импулс да виждаш доброто у всеки... и всичко. Не мога да приема твоята версия.

— Независимо от това, ще видиш, че не можем да се противопоставим на Марлейна. Тя ще постъпи така, както намери за добре, а тези, които се опитат да ѝ попречат, ще останат тук, стенещи от болка или в безсъзнание.

— Но какво *представява* тази форма на живот?

— Не знам, Юджиния.

— Това, което ме плаши най-много, е въпросът какво иска от Марлейна.

Дженар поклати глава.

— Не знам, Юджиния.

Те се спогледаха безпомощно.

**ТРИДЕСЕТ И ДВЕ
ИЗГУБЕНИ**

71.

Крайл Фишър гледаше замислено към ярката звезда.

Отначало тя беше прекалено ярка, за да може човек да я гледа. От време на време той хвърляше към нея по един поглед, след което пред очите му оставаше светло петно. Теса Уендел, изпаднала в отчаяние покрай развитието на събитията, му се скара и му каза, че ще си увреди ретината, така че той затъмни люка и по този начин яркостта на звездата стана поносима. Това превърна останалите звезди в едва видими блясъчета.

Ярката звезда, разбира се, беше Слънцето.

Никое човешко същество не беше виждало Слънцето от такова разстояние (освен роторианците по време на *своето* отпътуване от Слънчевата Система. Те бяха два пъти по-далеч от него, отколкото беше Плутон, така че то не се виждаше като кръг, а светеше подобно на звезда. Въпреки това яркостта му беше стотици пъти по-голяма от тази на пълна Луна, гледана от Земята и тази стократна яркост беше събрана в една ослепителна точка. Нищо чудно, че през незатъмнено стъкло човек не можеше да погледне директно към него без да примигва.

Оттук нещата бяха съвсем различни. По принцип в слънцето нямаше нищо странно. То беше прекалено ярко, за да го гледа човек и нямаше равно на себе си. Малката част от светлината, която атмосферата на Земята превръщаше в синева, бе достатъчна, за да заличи останалите звезди и дори там, откъдето те оставаха видими (на Луната например) Слънцето беше толкова по-ярко, че не можеше да става дума за сравнение.

Тук, в далечния космос, яркостта на слънцето беше толкова по-слаба, че даваше възможност за сравнение. Уендел каза, че оттук Слънцето е сто и шестдесет хиляди пъти по-ярко от Сириус, който беше второто по яркост видимо небесно тяло. Сигурно беше двадесет милиона пъти по-ярко от най-слабите звезди, които той можеше да види с просто око. Това сравнение правеше Слънцето още по-

прекрасно, отколкото беше, когато излъчваше своята несравнима светлина на земното небе.

А и той нямаше друга работа, освен да гледа небето, тъй като „Свръхсветлинен“ буквално се влачеше. От два дена той се влачеше в небето със скоростта на обикновена ракета.

С тази скорост щяха да им бъдат необходими тридесет и пет хиляди години, за да достигнат Звездата Съсед — ако се движеха в правилната посока. А те не се движеха в правилната посока.

Това беше причината два дена по-рано Уендел да стане превъплъщение на самото отчаяние.

Преди това нямаха неприятности. Когато дойде време да преминат в хиперпространството, Фишър беше напрегнат, страхуваше се от евентуалната болка, от пронизващото жегване на агонията, от внезапното нахлуване във вечния мрак.

Нищо подобно не се случи. Всичко стана толкова бързо, че никой не усети нищо. Преминаването в хиперпространството и обратно стана за миг. Звездите премигнаха и неусетно промениха местата си.

Облекчението беше двойно.

Той не само че беше все още жив, но осъзна, че дори и да се беше случило нещо и да бе умрял, смъртта щеше да настъпи така внезапно, че нямаше да усети нищо. Просто щеше да е мъртъв.

Успокоението му беше толкова силно, че той не обърна внимание на факта, че Теса простена с болка и безпокойство, и с вик се втурна към машинното отделение.

Когато се върна, изглеждаше смачкана — външно всичко ѝ беше наред, но изглеждаше вътрешно смазана. Очите ѝ бяха обезумели и тя гледаше към Фишър с невиждащ поглед.

— Звездите не трябваше да променят местата си.

— Така ли?

— Разстоянието, което сме изминали, по-точно, което трябваше да изминем, не е достатъчно голямо. Само едно цяло и една трета милисветлинни години. Това е недостатъчно, за да се забележи промяна в местата на звездите с невъоръжено око. Но, — тя пое дълбоко дъх и потрепери, — можеше да бъде и по-лошо. Помислих, че сме допуснали грешка и сме изминали хиляди светлинни години.

— Възможно ли е това, Теса?

— Разбира се. Ако пътуването ни през хиперпространството не беше така строго контролирано, разстоянието — хиляда светлинни години или една — щеше да бъде без значение.

— В такъв случай можем много лесно просто да...

Уендел го прекъсна:

— Не, не можем просто да се върнем. Ако контролната ни апаратура е толкова неточна, всеки наш преход ще представлява неконтролирано пътуване, което завършва в произволна точка и така никога няма да намерим обратния път.

Фишър се намръщи. Радостната възбуда, че е преминал през хиперпространството и обратно и е оживял, започна да се изпарява.

— Но при изпитателните полети обектите ви се завръщаха успешно.

— Те имаха много по-малка маса и разстоянията далеч не бяха такива. Но, както казах, положението не е чак толкова лошо. Оказа се, че сме изминали планираното разстояние. Позицията на звездите е правилна.

— Но аз видях как промениха местата си.

— Защото посоката ни е грешна. Корабът е претърпял промяна в посоката равна на ъгъл, малко по-голям от двадесет и осем градуса. С две думи, по някаква причина движението ни е описало дъга, вместо права линия.

Звездите, които се виждаха през люка сега, бавно се движеха.

— Отново насочваме кораба към Звездата Съсед по чисто психологически причини — да сме обърнати в правилната посока, но сега ще трябва да открием причината за извивката в траекторията ни, — каза Уендел.

Ярката звезда, звездата ориентир, звездата с ослепителен блясък се появи и премина през люка. Фишър примигна.

— Това е Слънцето, — каза Уендел в отговор на учудения му поглед.

— Има ли някакво логично обяснение за извивката в траекторията ни? — попита Фишър. — Ако с Ротор се е случило същото, кой знае къде са стигнали накрая.

— И къде ще стигнем ние. Защото аз не разполагам с логично обяснение. Поне засега. — Тя го погледна с явна тревога. — Ако предположенията ни бяха правилни, трябваше да променим позицията

си, но не и посоката. Трябваше да се придвижим по права линия, Евклидова права, независимо от относителната крива в космическото време, тъй като ние не се движехме в космическото време, разбираш ли? Може би има грешка в програмирането на компютъра или в предположенията ни. Надявам се, че е първото, защото лесно може да бъде коригирано.

Изминаха пет часа. Уендел влезе, търкайки очи. Фишър я погледна смутен. Беше гледал някакъв филм, към който изгуби интерес. След това се беше загледал в звездите, хипнотизиран от тяхното сияние.

— Е, Теса?

— Грешката не е в програмирането, Крайл.

— Тогава остава да е в предположенията?

— Да, но къде? Могат да бъдат направени безкрайно много предположения. Кои от тях са правилни? Не можем да ги изпробваме едно по едно. Това може да трае вечно, а и ще се загубим безнадеждно.

За миг настъпи мълчание, след което Уендел продължи.

— Ако грешката беше в програмирането, щеше да е елементарна. Щяхме да я коригираме без от това да научим нещо, но щяхме да бъдем в безопасност. Сега обаче, ако се наложи да се върнем назад до самото начало, има вероятност да открием нещо изключително важно, но ако не успеем, може никога да не намерим пътя назад.

Тя сграбчи ръката на Фишър.

— Разбираш ли, Крайл? Нещо не е наред и ако не открием какво е то, няма начин, освен по някаква невероятна случайност, да намерим обратния път. Каквото и да правим, може все да се озоваваме на непредвидено място и все повече да затъваме в грешки. Това неминуемо ще доведе до нашия край — дали от засечка в системите, или когато ни свърши горивото, или когато дълбокото отчаяние ни надвие. Но истинската трагедия е краят на една мечта. Ако не се върнем, те никога няма да разберат дали полетът е бил успешен. Може да помислят, че преминаването се е оказало фатално и изобщо да не направят повторен опит.

— Ще им се наложи, ако искат да напуснат Земята.

— Може да се откажат, да се уплашат и умирайки бавно, да чакат приближаването на Звездата Съсед. — Тя го погледна, примигваше и

изглеждаше много уморена. — Това ще бъде краят и на твоята мечта, Крайл.

Крайл стисна устни и не отговори. Уендел продължи почти плахо:

— Но ти имаш мен, Крайл, вече от години. Ако дъщеря ти — твоята мечта — изчезне, ще бъде ли неин пълноценен заместител?

— Аз мога да те попитам същото: Ако свръхсветлинният полет не просъществува, ще бъде ли негов пълноценен заместител?

Отговорът не беше лесен и за двамата, но накрая Уендел каза:

— Ти си на второ място, Крайл, но това беше едно чудесно второ място. Благодаря ти.

Фишър се размърда.

— Говориш и от мое име, Теса, нещо, което в началото не бих повярвал. Ако няхах дъщеря, щеше да съществуващ само ти. Почти ми се иска...

— Недей. Второто място е достатъчно добро.

Те се хванаха за ръце и мълчаливо загледаха навън към звездите.

След малко Мери Бланковиц надникна през вратата.

— Капитан Уендел, Уу има някаква идея. Той казва, че се е сетил отдавна, но не е искал да я спомене.

Уендел се изправи.

— Защо не е искал?

— Той казва, че веднъж ви е споменал тази възможност, но вие сте му казала да не става глупав.

— Така ли? И какво го кара да смята, че аз не греша? Сега ще го изслушам и ако идеята е добра, ще му счупя врата задето не ме е принудил да го изслушам по-рано.

И тя излезе забързано.

72.

Изминаха ден и половина, през които на Фишър не му оставаше друго, освен да чака. Всички продължаваха да се хранят заедно, както досега, само че в мълчание. Фишър не знаеше дали останалите спят. Самият той успяваше да подремне и се събуждаше отново отчаян.

Колко време можем да продължаваме така? мислеше той на втория ден, докато съзерцаваше красотата на онази ярка и недостижима точка в небето, която доскоро го беше сгрявала и осветявала на Земята.

Рано или късно щяха да умрат. Съвременната космическа техника даваше възможност за продължаване на живота. Системата за вторична преработка беше доста ефикасна. Дори храната щеше да им стигне за дълго време, ако бяха съгласни да приемат блудкавата маса, която щеше да се получи накрая. Още дълго можеха да изстискват енергия от двигателите с микросинтез. Но със сигурност никой не би искал да продължи живота си, докато възможностите на кораба позволяваха това.

При тази неизбежна, бавна и самотна смърт, рационалният изход би бил използването на регулируемите деметаболизатори.

Това беше предпочитаният начин за самоубийство на Земята; защо да не бъде и на борда на кораб. Човек можеше, ако пожелае, да нагласи дозата на един ден сравнително нормален живот и да го изживее възможно най-весело, като знае че това е последният му ден. В края на деня, естествено, ще му се доспи. Ще се прозее и ще се потопи в спокоен сън, изпълнен със сладки сънища. Постепенно сънят ще стане по-дълбок, сънищата ще избледнеят и той няма да се събуди. По-лека смърт не е била измислена.

И тогава, малко преди пет часа следобед корабно време, на втория ден след преминаването, което бе протекло по изкривена траектория, вместо по права линия, Теса нахълта в стаята. Погледът ѝ беше див и дишаше тежко. Тъмната ѝ коса, която през последната година се беше прошарила значително, беше разрошена. Фишър се изправи ужасен.

— Лоши новини?

— Не, добри, — отвърна тя и се просна в един стол.

Фишър не беше сигурен, че е разбрал добре, не беше сигурен дали думите ѝ не бяха казани с ирония. Той я наблюдаваше внимателно, докато тя възвръщаше силите си.

— Добри, — повтори тя. — Много добри! Невероятни! Крайл, пред теб седи един идиот. Не вярвам, че някога ще се съвзема от това.

— Е, какво се случи?

— Шао-Ли Уу знаеше отговорът. Той го е знаел през цялото време. Спомням си, че ми каза. Преди месеци. Може би преди година. Аз не обърнах внимание. Всъщност, дори не го изслушах. — Тя спря за миг, за да си поеме дъх. Вълнението ѝ напълно бе объркало естествения ритъм на речта ѝ. — Проблемът е, че аз се имах за световния авторитет по свръхсветлинните полети и бях убедена, че няма човек, който да може да ми каже нещо, което да не знам или за което вече да не съм помислила. А ако някой ми подхвърлеше нещо, което ми се стореше странно, смятах идеята му за погрешна и вероятно за идиотска. Разбираш ли, какво имам предвид?

Фишър отвърна мрачно:

— Познавам такива хора.

— Всеки е такъв понякога, — каза Уендел, — при определени условия. Предполагам, че това важи най-вече за застаряващите учени. Ето защо смелите млади революционери в науката след едно-две десетилетия се превръщат във вкаменелости. Въображението им закърнява, задушено от самолюбие и това е техният край. Сега това е моят край... Но както и да е. Беше ни нужен повече от един ден да открием грешката, да коригираме уравненията, да препрограмираме компютъра и да направим нужните промени, да се лутаме сляпо, докато се усетим. Можеше да ни отнеме седмица, но ние се подканяхме един друг като луди.

Тук Уендел направи пауза, сякаш искаше да си поеме дъх. Фишър я чакаше да продължи и кимаше окуражително, докато посягаше да ѝ хване ръката.

— Сложно е, — продължи тя. — Ще се опитам да ти обясня. Виж сега... Ние се придвижваме от една до друга точка в пространството през хиперпространството в нулево време. Но за да направим това, ние следваме някаква траектория, която винаги е

различна в зависимост от началната и крайната точка. Ние не виждаме тази траектория, не я усещаме, не я следваме в общоприетия смисъл. Тя съществува по един непонятен начин. Това е така наречената от нас „въображаема траектория“. Самата аз разработих тази концепция.

— Ако не може да се види и измине, откъде знаеш, че съществува?

— Защото може да бъде изчислена с уравненията, които използваме, за да опишем движението през хиперпространството. Уравненията ни дават пътя.

— Как можеш да бъдеш сигурна, че уравненията описват нещо, което в действителност съществува? Може да е просто... математика.

— Възможно е. И аз така мислех. Пренебрегнах го. Уу беше този, който преди около година подхвърли, че може да има някакво значение, а аз, като пълен идиот, не обърнах внимание. Аз смятах, че въображаемата траектория съществува само въображаемо. Ако не може да бъде измерено, тя се намира извън сферата на науката. Бях толкова сляпа. Не мога да се понасям, като си помисля за това.

— Добре. Ако въображаемата траектория съществува по някакъв начин, тогава какво?

— В такъв случай, ако въображаемата траектория минава покрай някое голямо небесно тяло, корабът претърпява гравитационно влияние. Това беше първата вярна и полезна нова идея — че гравитацията може да влияе на въображаемата траектория. — Уендел размаха юмрук ядосано. — Донякъде самата аз видях това, но реших, че след като корабът ще се движи със скорост много по-голяма от скоростта на светлината, няма да има време гравитацията да окаже чувствително влияние. Следователно пътуването, според моите предположения, ще става по Евклидова права.

— Но се оказа, че не е така.

— Явно не е. И Уу ми обясни. Представи си, че скоростта на светлината е равна на нула. Всички скорости, по-малки от нея, ще бъдат отрицателна величина, а всички скорости, по-големи от нея, ще бъдат положителна. Следователно във Вселената, в която ние живеем, всички скорости са отрицателни според това математическо условие и, всъщност, трябва да бъдат отрицателни.

Така, Вселената е изградена по принципа на симетрията. Ако нещо така фундаментално, като скоростта на движение, е винаги

отрицателно, то би трябвало нещо също толкова Фундаментално да е винаги положително и Уу предположи, че това друго нещо е гравитацията. В нашата Вселена тя винаги привлича. Всяко тяло с маса привлича всяко друго тяло с маса.

Но ако даден обект се движи със свръхсветлинна скорост — т.е. скорост по-голяма от тази на светлината — тогава неговата скорост е положителна и това, което преди беше с положителна величина, трябва да стане отрицателна. С други думи, при свръхсветлинна скорост гравитацията има отблъскващ ефект. Всяко тяло с маса отблъсква всяко друго тяло. Уу изказа това предположение много отдавна, но аз не се вслушах. Думите му влязоха през едното ми ухо и излязоха през другото.

— Но какво значение има това, Теса? — попита Крайл. — При огромната свръхсветлинна скорост, с която се движим, ако гравитационното привличане няма време да ни повлияе, същото би се отнасяло и за гравитационното отблъскване.

— О, това не е така, Крайл. Точно в това е красотата му. Това също се обръща. Във Вселената на отрицателните скорости колкото по-голяма е относителната скорост на едно тяло, толкова по-малко е влиянието, което гравитационното привличане оказва на посоката на движение. Във Вселената на положителните скорости — хиперпространството — колкото по-бързо се движим спрямо дадено тяло, толкова *по-голямо* е влиянието, което гравитационното отблъскване оказва върху посоката на движение. Ние не намираме логика в това, тъй като сме свикнали с положението, което съществува в обикновената Вселена, но след като сме принудени да сменим знаците от плюс на минус и обратно, откриваме, че нещата си идват на мястото.

— Математически. Но как можем да се доверим на уравненията?

— Сравняваме уравненията с фактите. Гравитационното привличане е най-слабата от всички сили и същото важи за гравитационното отблъскване по въображаемата траектория. В кораба, както и вътре в нас, всяка частица отблъсква всички останали частици докато сме в хиперпространството, но това отблъскване е безсилно пред останалите сили, които ни крепят и не са сменили знака си. Само че нашата въображаема траектория от Станция Четири до тук е минала близо до Юпитер. Неговото отблъскване по въображаемата

хиперпространствена траектория е било също толкова силно, колкото би било привличането му по една невъобразяема траектория в пространството.

Ние изчислихме влиянието, което гравитационното отблъскване на Юпитер би оказало на нашия път през хиперпространството и траекторията се изкривява точно както стана в действителност, с други думи промените, които Уу внесе в моите уравнения, не само ги опростяват, но ги правят приложими на *практика*.

— А ти счупи ли врата на Уу, както обеща?

Уендел се засмя при спомена за заканата си.

— Не, не го направих. Дори го целунах.

— Не те обвинявам.

— Сега, разбира се, по-важно от всякога е да се приберем благополучно, Крайл. Този напредък в свръхсветлинния полет трябва да се докладва и Уу трябва да бъде достойно възнаграден. Признавам, че той постигна това въз основа на моята работа, но фактически той доизгради това, за което може би никога нямаше да се сетя. Имай предвид последствията.

— Вече ги виждам, — каза Фишър.

— Не, не ги виждаш, — остро отвърна Уендел. — Слушай ме сега. Ротор не е имал проблеми с гравитацията, тъй като се е движел със скоростта на светлината — на места малко по-бързо, на места малко по-бавно — така че гравитационните ефекти, независимо положителни или отрицателни, са му оказали неизмеримо слабо влияние. Нашият истински свръхсветлинен полет при скорост много по-голяма от тази на светлината налага да се вземе предвид гравитационното отблъскване. Моите уравнения са безполезни. Те могат да изведат корабите в хиперпространството, но не във върнатата посока. И това не е всичко.

Винаги съм смятала, че при излизане от хиперпространството — втората част от прехода — неизбежно съществува известен риск. Ами ако на това място вече има някакво друго тяло? Ще последва фантастичен взрив, който ще унищожи кораба и всичко в него за една милиардна от милиардната част от секундата.

Естествено, преминаването няма да завърши в никоя звезда, тъй като разположението на звездите ни е известно и можем да ги избегнем. След време може би ще знаем местоположението и на

планетите около звездите и ще можем и тях да избягваме. Но в близост до всяка звезда има десетки хиляди астероиди и десетки милиони комети. Ако при преминаването се сблъскаме с някоя от тях, това също ще бъде фатално.

Единственото нещо, което може да ни спаси в ситуацията, както си я представях досега, е законът на вероятностите. Космосът е толкова голям, че вероятността да попаднем на обект, по-голям от атом или най-много прашичка, е изключително малка. Въпреки това, при достатъчен брой пътувания през хиперпространството, вероятността от сблъсък между две тела нараства.

Но при условията, които ни станаха известни, тази вероятност е нулева. Нашият кораб и всяко тяло със значителни размери ще се отблъскват взаимно и ще се отдалечават едно от друго. Няма вероятност от фатален сблъсък. Пътят ни автоматично ще се разчиства.

Фишър се почеса по челото.

— Това няма ли да повлияе и на нашата траектория? Няма ли неочаквано да промени курса ни?

— Да, но малките обекти, с които вероятно ще се разминем, ще променят траекторията ни толкова малко, че лесно бихме могли да компенсираме това — ниска цена за безопасността ни.

Уендел си пое дълбоко дъх и се протегна облекчено.

— Чувствувам се чудесно. Каква сензация ще предизвика това, когато се върнем на Земята.

Фишър се изкикоти.

— Знаеш ли, Теса, преди да влезеш, си представях как сме се изгубили безвъзвратно; как корабът ни с пет трупа на борда се скита навеки; как един ден го намират разумни същества и оплакват очевидната космическа трагедия.

— Е, това няма да се случи, можеш да бъдеш сигурен, скъпи мой, — каза Уендел с усмивка и се прегърнаха.

**ТРИДЕСЕТ И ТРИ
РАЗУМ**

73.

Юджиния Инсиня беше посърнала.

— Наистина ли си решила да излезеш отново, Марлейна?

— Мамо, — отвърна Марлейна отегчено. — Говориш така, сякаш след дълго колебание съм взела това решение едва преди пет минути. Отдавна съм убедена в това, че искам да бъда вън, на Еритро. Не съм променила решението си, няма да го променя.

— Знам, че си сигурна в своята безопасност и че досега нищо лошо не ти се е случило, но...

— На Еритро се чувствам сигурна. Той ме *привлича*. Чичо Сийвър „разбира това“.

Юджиния погледна дъщеря си сякаш възнамеряваше отново да възрази, но вместо това поклати глава. Марлейна беше взела своето решение и никой не можеше да я спре.

74.

Този път, както установи Марлейна, на Еритро беше по-топло, достатъчно топло, за да се зарадва на ветреца. Сивкавите облаци се носеха по небето малко по-бързо и изглеждаха по-плътни.

Бяха казали, че на следващия ден ще вали и Марлейна си мислеше колко приятно би било да е навън и да наблюдава дъжда. Сигурно ще плющи в малкото поточе, ще намокри камъните и ще направи почвата мека и кална.

Беше стигнала до един плосък камък близо до поточето. Избърса го с ръка и седна на него внимателно, загледана как течащата вода се вие около камъните в поточето и си мислеше, че дъждът ще прилича на душ.

Цялото небе ще бъде като душ, изпод който няма да мога да изляза. Дойде ѝ наум, че може би ще има проблем с дишането.

Не, това не е възможно. На Земята валеше през цялото време — или поне често — но тя не беше чувала някой да се е удавил в дъжда. Не, щеше да е като душ. Човек може да диша под душа.

Дъждът, обаче, нямаше да е горещ, а тя обичаше горещ душ. Тя размишляваше лениво. Навън беше много тихо и много спокойно и тя можеше да си почива без някой да я вижда, да я гледа, нямаше никой, когото да трябва да тълкува. Беше чудесно да не трябва да тълкува.

Каква ли щеше да бъде температурата му? На дъжда. Защо да не е със същата приятна температура като Немезида? Марлейна, разбира се, щеше да се измокри, а когато човек излиза от душа целия мокър, винаги е студено. Дъждът щеше да намокри и дрехите ѝ.

Не, щеше да е глупаво да стои облечена под дъжда. Човек не влиза под душа с дрехи. Когато завали, хората сигурно си събличат дрехите. Това беше единственото смислено нещо.

Само че — къде си оставят дрехите? Когато си взимаш душ, си слагаш дрехите в чистачката. Тук на Еритро можеш да ги сложиш под някой камък или да си направиш малка къщичка, в която да си държиш дрехите когато вали. В края на краищата какъв смисъл има да се носят дрехи когато вали?

Или когато грее слънце?

Когато е студено, разбира се, ти се иска да ги носиш. Но в топло време...

Тогава защо хората на Ротор носят дрехи, след като там винаги е топло и чисто? В басейните, разбира се, не ги носят, което напомни на Марлейна, че младите хора със стройни и добре оформени тела се разсъбличат първи и последни се обличат.

А хората като Марлейна просто не свалят дрехите си на обществени места. Може би затова хората носят дрехи. За да крият телата си.

Защо интелектът няма форми, които човек може да покаже? Всъщност има, но на хората това не им харесва. Те обичат да гледат добре оформени тела, но извърщат глава пред добре оформен интелект. Защо?

Тук на Еритро, обаче, където нямаше хора, тя можеше да съблече дрехите си когато времето позволяваше това и да се освободи от тях. Нямаше кой да я сочи или да ѝ се присмива.

Всъщност тя можеше да прави каквото си поиска, тъй като разполагаше с цял един уютен свят, един празен свят, един самичък свят, който я заобикаляше и обгръщаше като голямо меко одеало — просто тишина.

Тя усети, че се отпуска. Тишина. Дори мислите ѝ шепнеха за да не я нарушават.

Тишина.

И Марлейна се изправи. Тишина?

Но тя беше излязла, за да чуе отново онзи глас. Този път без да пици. Без да се страхува. Къде беше гласът?

И сякаш го призова, сякаш му подсвирна...

— Марлейна!

Сърцето ѝ трепна.

Тя се стегна. Не трябваше да издава признаци на уплаха или безпокойство. Просто се огледа, след което изрече съвсем спокойно:

— Къде си, моля?

— Не е — нужно — нужно да ви — вибрираш въздуха — да говориш!

Това беше гласът на Оринел, но съвсем не говореше като него. Звучеше така, сякаш му беше трудно да говори, но скоро ще се

усъвършенства.

— Ще се усъвършенствам — каза гласът.

Марлейна не беше казала нищо. И сега не каза нищо. Просто изрече наум: Не е нужно да говоря. Трябва само да си мисля.

— Нужно е само да се приспособиш. Вече го правиш.

— Но аз те чувам да говориш.

— Аз приспособявам твоя модел. Това създава у теб впечатлението, че ме чуваш.

Марлейна леко облиза устни. Не трябва да допуска да се уплаши, трябва да е спокойна.

— Няма нищо, от което — когото — каквото да се плашиш — каза гласът, който не беше точно гласът на Оринел.

Тя помисли:

— Ти чуваш всичко, нали?

— Това смуцава ли те?

— Да.

— Защо?

— Не искам да знаеш всичко. Искам някои мисли да си останат само за мен.

(Тя се опита да не мисли за това, че може би другите хора искат от нея същото, че искат чувствата им да останат скрити, но Марлейна знаеше, че тази мисъл ще бъде прочетена в момента, в който се опита да не си я помисля).

— Но вашият модел е различен.

— Моят модел?

— Моделът на вашият разум. Другите са объркани, заплетени. Вашият е прекрасен.

Марлейна отново облиза устни и се усмихна. Когато интелектът ѝ беше доловен, той можеше да бъде оценен като прекрасен. Тя ликуваше и помисли с презрение за момичетата, които имаха само... външност.

Гласът в главата ѝ каза:

— Тази мисъл лична ли беше?

Марлейна отговори почти на глас.

— Да.

— Мога да доловя разлика. Няма да отговарям на личните ти мисли.

Марлейна почувства желание да бъде похвалена.

— Много модели ли си виждал?

— Долавял съм много, откак вие чо-вещите дойдохте.

Не беше сигурен за думата — помисли Марлейна. Гласът не реагира и това изненада Марлейна. Изненадата беше лично чувство, както Марлейна установи, след като помисли за това, но тя не си я беше белязала като лична предварително. Може би личните неща са си лични, независимо дали го съзнаваш или не. Гласът беше казал, че долавя разлика и това явно беше вярно. Личало си по модела.

Тук гласът отново не отговори. Тя трябваше специално да попита, за да покаже, че това не лична мисъл.

— Извинявай, по модела ли личи? — Не беше нужно да уточнява. Гласът знаеше за какво говори.

— Личи по модела. Всичко личи по твоят модел, защото е така добре създаден.

Марлейна буквално измърка. Получи похвалата си. Редно беше да върне комплимента.

— Но сигурно и твоят е добре създаден.

— Той е различен. Моят модел е пространен — Той е прост във всяка точка, а сложен само като цяло. Твоят поначало е сложен. В него няма простота. И е различен от този на останалите от твоя вид. Другите са — заплетени. С тях не може да се влезе във връзка — да се общува. Едно пренареждане е пагубно, структурата е крехка. Аз не знаех това. Моят модел не е крехък.

— А моят?

— Не. Твоят се приспособява.

— Ти си се опитвал да общуваш и с други, нали?

— Да.

Епидемията на Еритро. (Не последва отговор. Това беше лична мисъл.)

Тя затвори очи и съзнателно простря мисълта си, опитвайки се да установи източника на този чужд разум, който достигаше до нея. Тя правеше това по някакъв начин, който сама не разбираше, вероятно погрешен, а може би изобщо не го правеше. Чуждият разум можеше да се присмее на нейната несръчност — ако изобщо можеше да се смее.

Не последва отговор.

— Мисли за нещо — помисли Марлейна.

— За какво да мисля? — автоматично отвърна мисълта. Не идваше от никъде. Не идваше оттук или оттам или от другаде. Идваше от вътре в главата ѝ.

Тя помисли (ядосана от собственото си неумение):

— Кога долови модела на моя разум?

— На новия контейнер с човешки същества.

— На Ротор?

— На Ротор.

Изведнъж тя разбра.

— Ти си ме искал. Ти си ме викал.

— Да.

Естествено. Иначе защо ще иска да ходи на Еритро? Защо беше гледала Еритро с такъв копнеж в деня, когато Оринел дойде при нея за да и каже, че майка ѝ я търси?

Тя стисна зъби. Трябва да продължи да пита:

— Къде си?

— Навсякъде.

— Ти ли си планетата?

— Не.

— Покажи ми се.

— Ето ме.

И изведнъж гласът имаше посока.

Тя се загледа в поточето и внезапно осъзна, че докато беше разговаряла с гласа в главата си, поточето е било единственото нещо, което е усещала. Не беше съзнавала нищо друго около себе си. Сякаш съзнанието ѝ се беше затворило, за да изостри своята чувствителност към единственото нещо, което го изпълва.

А сега мъглата се вдигна. Водата клокочеше по камъните и правеше мехурчета над тях; на място, белязано от няколко такива мехурчета, образуваше малък водовъртеж. Мехурчетата се завъртаха и се пукваха, докато се образуваха нови и очертаваха фигурата, която като цяло не се променяше, но отделните ѝ детайли никога не се повтаряха.

След това мехурчетата безшумно се пукнаха едно по едно и водата стана напълно гладка, но продължи да се върти. Как виждаше въртенето, след като водата беше гладка? По леките проблясъци по повърхността от розовата светлина на Немезида водата се въртеше и

Марлейна виждаше това, тъй като отблясъците образуваха дъги, които докато се въртяха и сливаха оформяха спирали. Очите ѝ бяха приковани във водата и следяха бавните извивки, които изрисуваха окарикатурено лице с две тъмни петна за очи и цепка за уста.

То ставаше все по-ясно, докато тя наблюдаваше очарована.

Добиваше очертание и накрая се получи лице, което гледаше нагоре към нея с празни очи и въпреки това беше достатъчно истинско, за да го познае.

Това беше лицето на Оринел Пампас.

75.

Като се опитваше да гледа на нещата спокойно, Сийвър Дженар каза бавно и замислено:

— И тогава ти си тръгна.

Марлейна кимна.

— Миналия път си тръгнах, когато чух гласа на Оринел. Този път — когато видях лицето му.

— Не те обвинявам.

— Ти ми се подиграваш, чичо Сийвър.

— А какво очакваш да направя? Да те ритна? Остави ме да ти се подигравам, ако това ми доставя удоволствие. Този разум, както го наричаш ти, явно е взел гласът и лицето на Оринел от твоите мисли. Те трябва да са били много ясни в съзнанието ти. Колко близки бяхте с Оринел?

Тя го погледна подозрително.

— Какво имаш предвид? Колко близки?

— Нищо лошо. Приятели ли бяхте?

— Да. Разбира се.

— Ти харесваше ли го?

Марлейна стисна устни и за момент не отговори. След това каза:

— Предполагам, че съм го харесвала.

— Говориш в минало време. Вече не го ли харесваш?

— Ами какъв смисъл има? Той гледа на мен като на... малко момиченце. Може би като на по-малка сестра.

— При тези обстоятелства такова отношение не е много учудващо. Но ти все още мислиш за него — затова си извикала във въображението си гласът, а след това и образът му.

— Какво искаш да кажеш с „извикала във въображението си“? Гласът и лицето бяха истински.

— Сигурна ли си?

— Разбира се.

— Каза ли на майка си за това?

— Защо?

— О, чичо Сийвър. Познаваш мама. Не бих могла да понеса цялото й притеснение. Знам. Ще ми кажеш, че е от любов, но това не го прави по-лесно за мен.

— Но на мен искаш да разкажеш, а аз също много те обичам, Марлейна.

— Знам, чичо Сийвър, но ти не си от притеснителните. Ти гледаш на нещата от логичната страна.

— Да приема ли това за комплимент?

— Така беше предвидено.

— В такъв случай нека погледнем логично на нещата, които си открила.

— Добре, чичо Сийвър.

— Така. Като начало на планетата има нещо живо.

— Да.

— И това нещо не е самата планета.

— Не, определено не е — отрече той.

— Но явно това е нещо живо.

— Аз останах с впечатлението, че е нещо живо. Проблемът, чичо Сийвър е там, че това, което стана, не е като телепатия. Не е просто да разговаряш като четеш мисли. То включваше и впечатления, които те обземат изведнъж, сякаш гледаш цяла картина вместо светлите и тъмни петна, от които е изградена.

— И впечатлението ти е, че това е едно живо същество.

— Да.

— И то разумно.

— Високо интелигентно.

— Но не технически. На тази планета не открихме никаква техника. Това невидимо живо същество, което се стеле над планетата мисли, разсъждава, но не прави нищо. Така ли?

Марлейна се поколеба.

— Не съм съвсем сигурна, но може и да си прав.

— След това сме дошли ние. Според теб, то кога е усетило присъствието ни?

Марлейна поклати глава.

— Не знам.

— Скъпа моя, то е знаело за теб още когато си била на Ротор. Трябва да е усетило разума, нахлуващ в системата на Немезида още

докато сме били далеч. Ти с такова впечатление ли остана?

— Не, чичо Сийвър. Аз мисля, че той не е знаел за нас преди да дойдем на Еритро. Това е привлякло вниманието му, след което се е огледал и е открил Ротор.

— Може би си права. След това то започнало да експериментира с този нов разум, дошъл на Еритро. Това е първият чужд разум, който то е срещало. От колко време съществува то, Марлейна? Имаш ли някаква представа?

— Не, чичо Сийвър, но останах с *впечатлението*, че съществува много отдавна, може би откак съществува планетата.

— Може. Независимо от колко време съществува, то за първи път среща носители на разум, съвсем различен от неговия. Това как ти звучи?

— Правилно.

— И така то започнало да експериментира с тези носители на нов разум и тъй като знаело съвсем малко за тях, ги увредило. Това е била Епидемията на Еритро.

— Да — внезапно се оживи Марлейна. — Той не каза нищо за Епидемията, но остави у мен силно впечатление. И първоначалните му експерименти са били причината за нея.

— И след като установило, че причинява вреда, престанало.

— Да, и затова сега няма Епидемия на Еритро.

— От това изглежда, че този разум е дружелюбен и има чувство за морал, което ние можем да одобрим и че не желае да нарани други носители на разум.

— Да! — каза зарадвано Марлейна. — Сигурна съм, че е така.

— Но какво представлява то? Дух ли е? Нещо нематериално? Нещо отвъд нашите представи?

— Не знам, чичо Сийвър — въздъхна Марлейна.

— Нека повторя това, което ти е казало — каза Дженар. — Прекъсни ме, ако сбъркам. То е казало, че моделът на неговия разум е пространен, че е прост във всяка точка и сложен само като цяло, че не е „крехък“. Така ли е?

— Да.

— Единственото живо нещо, което успяхме да открием на Еритро, са прокариотите — бактериообразните клетки. Ако търся нещо, което не е дух, а е нематериално, остават само тези прокариоти.

Възможно ли е тези микроскопични клетки, които изглеждат самостоятелни, да са всъщност част от един организъм, опасващ планетата? В такъв случай моделът на неговия разум ще е пространен. Ще бъде прост във всяка точка и сложен само като цяло. И няма да е крехък, защото дори да бъдат унищожени големи части от него, целостта на този организъм едва ли ще бъде нарушена.

Марлейна зяпна Дженар.

— Искаш да кажеш, че съм разговаряла с микроби?

— Не мога да бъда сигурен, Марлейна. Това е само хипотеза, но съвпада идеално, а не мога да помисля нищо друго, което да обяснява нещата така добре. Освен това, ако погледнем стотиците милиони клетки, от които е изграден твоят мозък, всяка една от тях, взета отделно, не е кой знае какво. Ти си организъм, в който всички мозъчни клетки са скупчени на едно място. Ако разговаряш с друг организъм със самостоятелни мозъчни клетки и свързани помежду си с миниатюрни радиовълни например, толкова ли е голяма разликата?

— Не знам, — отговори леко разтревожена Марлейна.

— Но нека си зададем още един много важен въпрос. Какво иска от теб тази форма на живот — каквато и да е тя?

Марлейна изглеждаше учудена.

— Той може да разговаря с мен, чичо Сийвър. Може да ми предава идеи.

— Значи ти предполагаш, че то просто си търси събеседник? Смяташ ли, че когато ние, хората, сме дошли, то е осъзнало, че е самотно?

— Не знам.

— Нямаш впечатление по този въпрос?

— Не.

— То би могло да ни унищожи сега. — Дженар говореше на себе си. — Лесно би могло да ни унищожи, ако му омръзнеш или му станеш скучна.

— *Не*, чичо Сийвър.

Дженар каза.

— Но то нарани мен, когато се опитах да ти попреча да се свържеш с разума на планетата. Нарани д-р Д'Обисон, майка ти и един човек от охраната.

— Да, но ви нарани само колкото да ви попречи да ми се месите. Нищо повече.

— То прави всичко това, за да те изкара навън само за да си говори с теб, за да има компания. Това не ми изглежда достатъчна причина.

Марлейна каза:

— Може би ние не можем да разберем причината. Може би той мисли по толкова различен начин, че не може да ни обясни, а ако го направи, тя може би не би имала смисъл за нас.

— Но неговия разум не е толкова различен, че да не може да разговаря с теб. Той разменя с теб идеи, предава ти идеи, нали? Вие с него общувате.

— Да.

— И то те разбира достатъчно добре, за да се опита да ти се хареса като приеме гласът и образът на Оринел.

Марлейна наведе глава и се загледа в пода пред себе си.

Дженар продължи нежно:

— А след като то ни разбира, може би и ние ще можем да го разберем и ако е така, ти трябва да разбереш защо толкова те иска. Много е важно да научим това, защото кой знае какви планове крои? Нямаме друг начин да научим това освен чрез теб, Марлейна.

Марлейна трепереше:

— Не знам как да направя това, чичо Сийвър.

— Просто прави това, което си правила досега. Този разум изглежда дружелюбен към теб и може би ще ти обясни.

Марлейна вдигна очи и загледа Дженар.

— Ти се страхуваш, чичо Сийвър.

— Разбира се. Имаме работа с разум, много по силен от нашия. Ако реши, че не ни иска, той може да ни довърши всичките.

— Нямам това предвид, чичо Сийвър. Ти се страхуваш за мен.

Дженар се поколеба.

— Все още ли си убедена, че си в безопасност на Еритро, Марлейна? Безопасно ли е да разговаряш с този разум?

Марлейна се изправи и каза почти високомерно:

— Естествено. Не съществува никакъв риск. Той няма да ме нарани.

Тя говореше съвсем уверено, но сърцето на Дженар се сви. Какво мислеше тя, нямаше почти никакво значение, тъй като мислите ѝ бяха приспособени от разума на Еритро. Можеше ли да ѝ има доверие сега? — чудеше се той.

В края на краищата защо този разум, изграден от милиарди и милиарди прокариоти да няма свой собствен план, като Пит например? И защо този разум в стремежа си да изпълни този план да не прибегне до лицемерието на Пит?

Тогава какво ще стане, ако този разум лъже Марлейна по някакви свои причини?

Прав ли беше да позволи на Марлейна да излезе при тези обстоятелства?

Но имаше ли значение дали е прав или не? Имаше ли избор?

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТИРИ НАБЛИЖАВАНЕТО

76.

— Идеално — каза Теса Уендел. — Идеално, идеално, идеално. — Тя направи жест сякаш забива нещо в стената — здраво и силно. — Идеално.

Крайл Фишър знаеше какво има предвид. Бяха преминали през хиперпространството два пъти в две различни посоки. Два пъти Крайл беше наблюдавал известна промяна в местата на звездите. Два пъти беше намерил Слънцето — първия път малко по-неясно, вторият — малко по-ярко. Започваше да се чувства като стар скитник из хиперпространството.

— Слънцето, както разбирам, не ни безпокои — каза той.

— Безпокои ни, но по напълно предвидим начин, така че физическата намеса е физиологична наслада — ако разбираш какво искам да кажа.

Фишър отвърна, поел ролята на адвокат на дявола:

— Слънцето е доста отдалечено. Гравитационният ефект трябва да е почти нулев.

— Така е — отвърна Теса, — но почти нулев не означава нулев. Ефектът е измерим. Два пъти минахме през хиперпространството, като първия път въображаемата ни траектория се приближаваше към Слънцето под един ъгъл, а после се отдалечи под друг ъгъл. Шао-Ли Уу беше направил изчисленията предварително и пътя, който изминахме, напълно съвпадна с тях. Този човек е гений. Не можеш да си представяш какъв велик компютърен програмист е.

— Сигурно — промърмори Фишър.

— Утре можем да стигнем до Звездата Съсед. А ако много бързае, още днес. Не съм близо, разбира се. Може би ще трябва да пътуваме към самата звезда по-дълго време от предпазливост. Освен това не знаем с достатъчна точност масата на Звездата Съсед, за да рискуваме да се озовем прекалено близо. Не бихме искали да бъдем отблъснати най-неочаквано и да се налага отново да пътуваме обратно (към нея). — Тя поклати глава възхитено. — Този Шао-Ли Уу — не мога да ти опиша колко съм доволна от него.

Фишър попита предпазливо:

— Сигурна ли си, че не си малко раздразнена?

— Раздразнена? Защо? — Уендел погледна Фишър изненадано, а след това добави: — Мислиш ли, че трябва да завиждам?

— Ами, не знам. Няма ли вероятност Шао-Ли Уу да получи признанието на изобретател на свръхсветлинния полет — имам предвид на истинските подробности по него — а ти да бъдеш забравена или запомнена само като пионер?

— Не, в никакъв случай, Крайл. Много мило, че се безпокоиш за мен, но тези работи са секретни. Работата ми е записана до последната подробност. Основните изчисления по свръхсветлинния полет са мои. Имам принос и в техническите детайли, въпреки че заслугата за конструирането на кораба ще получат други и така би трябвало да бъде. Това, което Шао-Ли Уу направи, е корекция към основните изчисления, много важна, разбира се, и сега знаем, че без нея свръхсветлинния полет няма да бъде практически приложим, но това е само глазура на тортата. Тортата остава моя.

— Добре. Ако си сигурна в това, аз съм доволен.

— Всъщност, Крайл, надявам се, че сега Шао-Ли Уу ще поеме ръководството на свръхсветлинния полет. Истината е, че моето време отмина — що се отнася до науката. Само що се отнася до науката, Крайл.

Фишър се усмихна.

— Знам.

— Но в научната област аз вече превах върха. С работата си разработих концепциите, които имах, когато се дипломирах. 25 години правих изводи и стигнах почти до крайния си предел. Нужни са съвсем нови идеи, съвършено ново мислене, навлизане в непознати територии. Аз вече не мога да направя това.

— Хайде, Теса, не се подценявай.

— Никога не съм страдала от чувство за малоценност, Крайл. Младежта ни е нужна заради новото ѝ мислене. Мозъкът на младите хора е не само млад, той е *нов*. Шао-Ли Уу има уникален геном. Той има опит, който е само негов и на никой друг. Той *може* да има нови идеи. Те, разбира се, са основани на това, което аз направих преди него и дължи много на това, на което го научих. Той е мой ученик, Крайл, дете на моя интелект. Всичко, което той свърши добре, има

положителен ефект върху мен. Да му завиждам? Аз се гордея с него. Какво има, Крайл? Не изглеждаш щастлив.

— Независимо как изглеждам, Теса, аз съм щастлив, щом ти си щастлива. Проблемът е в това, че имам чувството, че ми излагаш *теорията* на научния напредък. В историята на науката, както и навсякъде, няма ли случаи на завист, случаи, когато учителите са мразели учениците си за това, че са ги надминали?

— Разбира се, бих могла веднага да ти цитирам половин дузина прословути примери, но това са редки изключения и истината е, че в момента не се чувствам така. Не казвам, че не е възможно някога да се ядосам на Шао-Ли Уу и Вселената, но в момента не е така и възнамерявам да се насладя на тези мигове докато... Сега пък какво има?

Тя натисна копчето за включване на преподавателя и младото лице на Мери Бланковиц се появи триизмерно на екрана.

— Капитане — каза колебливо. — Тук обсъждаме нещо. Дали може да се консултираме с вас?

— Да няма нещо с полета?

— Не, Капитане. Спорим за стратегията.

— Разбирам. Добре. Не е нужно да идвате тук. Аз ще дойда в контролната зала.

Теса изключи преподавателя.

Фишър промълви:

— Бланковиц рядко изглежда толкова сериозна. Според теб какво ги притеснява?

— Вместо да размишляваш, ще отида да разбере. — И направи знак на Фишър да я последва.

Тримата бяха в контролната зала и внимателно седяха на столове на земята, въпреки че в момента гравитацията беше нулева. Със същия успех можеха да седят всеки на различна стена, но това щеше да ги отвлича от сериозната ситуация и освен това щеше да е неуважение към Капитана. Съществуваше отдавна развита система на етикет по отношение на нулевата гравитация.

Теса Уендел не обичаше нулевата гравитация и ако поискаше да се възползва от привилегиите си на Капитан, можеше да настоява корабът да е в постоянна ротация, за да се създаде центробежен ефект, който *донякъде* щеше да създава чувство за гравитация. Тя знаеше много добре, че траекторията на полета се изчислява много по-лесно, когато корабът е в покой, както транслационен, така и ротационен по отношение на Вселената като цяло, но изчисляването ѝ при въртливо движение на кораба не усложняваше работата толкова много.

Въпреки това, да настоява за такова нещо би представлявало неуважение към човека зад компютъра. Също, според етикета, Теса Уендел зае мястото си и Крайл Фишър забеляза и вътрешно се усмихна, че тя залитна леко. Въпреки Колониалният си произход тя явно така и не се бе окопитила в Космоса. Самият той (още една вътрешна усмивка — този път на задоволство), въпреки че беше землянин, се движеше при нулева гравитация сякаш беше роден за това.

Шао-Ли Уу пое дълбоко дъх. Той имаше широко лице, което би отивало на нисък човек, но когато се изправеше, беше над среден ръст. Косата му беше тъмна и съвсем права, а очите — много тесни.

— Капитане — каза тихо той.

— Какво има, Шао-Ли Уу? Ако ми кажеш, че е възникнал проблем в програмирането, може да се поддам на изкушението да те удуша.

— Няма проблем, Капитане. Никакъв проблем. Всъщност има такава липса на проблеми, че ми се струва, че приключихме и трябва да се връщаме на Земята. Бих искал да предложа това.

— На Земята? — Уендел каза това след кратка пауза, по време на която беше погледнала изненадано. — Защо? Все още не сме изпълнили задачата си.

— Мисля, че сме, Капитане, — отвърна Шао-Ли Уу и лицето му стана безизразно. — Ние просто не знаехме каква е задачата ни. Разработихме практическа система на свръхсветлинния полет, с която не разполагахме при тръгването си от Земята.

— Знам, но какво от това?

— И нямаме никаква връзка със Земята. Ако сега продължим към Звездата Съсед и ако нещо се случи с нас, ако нещо се обърка, Земята няма да притежава практически свръхсветлинен полет и не се знае докога. Това може да окаже сериозно влияние върху евакуирането на Земята с приближаването на Звездата Съсед. Мисля, че е важно да се върнем и да обясним това, което открихме.

— Разбирам — каза мрачно Уендел — а ти, Джарлоу, ти какво мислиш по въпроса?

Хенри Джарлоу беше висок, рус и суров мъж. В лицето му имаше нещо меланхолично, което даваше напълно погрешна представа за характера му, а дългите пръсти на ръцете му (в които не личеше особен финес) вършеха чудеса, когато работеха по вътрешността на някой компютър или който и да е от уредите на борда на кораба.

— Аз намирам, че в думите на Шао-Ли Уу има някаква логика. Ако разполагахме със свръхсветлинни средства за комуникация, можехме да предадем информацията на Земята и да продължим. Какво ще стане с нас след това би имало значение само за нас самите. В сегашното положение не можем да пренебрегнем гравитационните корекции.

— А ти, Бланковиц? — попита тихо Уендел.

Мери Бланковиц се размърда притеснено. Тя беше дребна млада жена и дългата ѝ тъмна коса беше подстригана на бретон, който падаше на черта точно над веждите ѝ. По това, по крехката си структура и резките, нервни движения, тя приличаше на миниатюрна Клеопатра.

— Не съм съвсем сигурна, — каза тя — Нямам много определено мнение за това, но мъжете сякаш ме убедиха. Не смятате ли, че е важно да предадем тази информация на Земята? По време на това пътуване открихме съдбоносни ефекти и се нуждаем от повече и

по-добри кораби с компютри, програмирани като е взета предвид гравитационната корекция. Ще можем да покрием разстоянието между Слънчевата система и Звездата Съсед при по-голяма гравитационна сила, така че при тръгването ще се намираме по-близо до Слънцето и ще пристигнем по-близо до Звездата Съсед, без да се налага да плаваме из пространството със седмици в началото и в края на пътуването. Струва ми се, че Земята трябва да научи за това.

— Ясно — каза Уендел — цялата работа изглежда е в това дали няма да е по-добре да отнесем на Земята информацията за гравитационната корекция веднага. Шао-Ли Уу, това наистина ли е толкова важно, колкото го представяш? Идеята за тази корекция не ти дойде тук, на кораба. Струва ми се, че ти я обсъди с мен преди месеци. — Тя помисли малко. — Преди почти година.

— Това не беше точно обсъждане, Капитане. Доколкото си спомням, вие бяхте нетърпелива и не ме изслушахте внимателно.

— Да, признах си, че това беше грешка. Но ти си записал всичко това. Аз ти казах да изработиш официален доклад, за да мога да го прегледам, когато имам време.

Тя вдигна ръка.

— Знам, че така и не намерих време да го прочета и дори не си спомням дали го получих, но предполагам Шао-Ли Уу, че ти — какъвто си — си изготвил доклада доста подробно, като си включил всички необходими обяснения и изчисления. Не е ли така, Шао-Ли Уу? Този доклад не е ли в архива?

Шао-Ли Уу сякаш стисна устни, но тонът му остана непроменен.

— Да, но това беше само едно предположение и предполагам, че никой няма да му обърне повече внимание, отколкото вие му обърнахте, Капитане.

— Защо не? Не всички са толкова глупави като мен, Шао-Ли Уу.

— Дори и да му обърнат внимание, той пак не е нищо повече от едно предположение. Когато се върнем, ще можем да представим доказателства.

— Щом съществува предположението, все някой ще намери доказателствата. Знаеш как става в науката.

— Все *някой* — каза Шао-Ли Уу бавно и важно.

— Сега вече причината за твоята тревога ни стана ясна, Шао-Ли Уу. Ти не се притесняваш, че Земята няма да се сдобие с практическия

метод на свръхсветлинния полет. Притесняваш се, че това ще стане, но заслугата няма да е твоя. Не е ли така?

— В това няма нищо лошо, Капитане. Един учен има пълното право да е загрижен за своя авторитет.

Уендел видимо се раздразни.

— Забрави ли, че аз съм Капитан на този кораб и аз вземам решенията?

— Не съм забравил — отвърна Шао-Ли Уу — но това не е плавателен съд от 18 век. Всички ние сме преди всичко учени и трябва да вземаме решения по демократичен начин. Ако мнозинството е за връщане...

— Чакайте! — каза рязко Фишър — имате ли нещо против и аз да кажа нещо преди да продължите? Аз единствен не съм се изказал и ако ще бъдем демократични, бих желал на свой ред да взема думата. Може ли, Капитане?

— Давай — каза Уендел като свиваше и разтваряше дясната си длан сякаш копнееше да хване някого за гърлото.

— Преди около седем века и половина — каза Фишър — Христофор Колумб отплавал на запад от Испанския бряг и след време открил Америка, въпреки че самият той така и не разбрал, че е направил това. По пътя той открил, че отклонението на магнитната стрелка на компаса от посока север, т.нар. „магнитно отклонение“ се променя с промяната на географската дължина. Това е било важно откритие и всъщност е било първото истинско откритие, направено по време на морско плаване. Сега кой знае, че Колумб е открил променянето на магнитното отклонение? Никой. А, че Колумб е открил Америка? Всички. Да предположим, че когато прави това откритие, Колумб решава наред път да се върне и да поднесе радостната вест на крал Фердинанд и кралица Изабела, за да запази за себе си славата на откривател на това явление? Това откритие може би щеше да бъде посрещнато с интерес, а монарсите след време щяха да изпратят друга експедиция, начело да речем с Америго Веспучи, който щеше да стигне до Америка. В такъв случай кой щеше да помни, че Колумб е направил някакво откритие, свързано с компаса? Никой. А, че Веспучи е открил Америка? Всички.

И така, наистина ли искате да се върнем? Откриването на гравитационната корекция, сигурен съм, ще бъде запомнена от

малцина като страничен ефект към свръхсветлинния полет. Но екипажът на следващата експедиция, който действително ще достигне Звездата Съсед, ще бъде приветстван като първият, който е достигнал до друга звезда с помощта на свръхсветлинния полет. Вие тримата, дори и ти, Шао-Ли Уу, едва ли ще бъдете споменати и в бележките под линия.

Може би смятате, че като награда за великото откритие, което Шао-Ли Уу направи, вие ще бъдете изпратени на следващия полет, но се боя, че не е така. Виждате ли, Игор Коропатски, който е Директор на Земните служби за Разследване и който ни чака на Земята, се интересува изключително от информацията за Звездата Съсед и нейната планетна система. Той ще изригне като Кракатао, когато научи, че сме били толкова близо до нея и сме се върнали. И, разбира се, Капитан Уендел ще бъде принудена да обясни, че вие тримата сте се разбунтували, което е едно много сериозно нарушение, въпреки че това не е плавателен съд от 18 век. Не само, че няма да бъдете включени в следващата експедиция, но никога вече няма да влезете в лабораторията. Можете да бъдете сигурни. Това, в което може да влезете, въпреки че сте бележити учени, е затвора. Не подценявайте гнева на Коропатски. И така помислете си. Напред към звездата Съсед. Или назад към дома?

Настъпи тишина. Известно време никой не продума.

— Е — каза Уендел. — Мисля, че Фишър съвсем ясно ви обясни положението. Никой ли няма да каже нещо?

Бланковиц каза тихо:

— Всъщност аз не го бях обмислила добре. Мисля, че трябва да продължим.

— Аз също — изсумтя Джарлоу.

— А ти Шао-Ли Уу?

Шао-Ли Уу сви рамене.

— Няма да се делия от останалите.

— Радвам се да чуя това. Що се отнася до Земните власти случаят е забравен, но по-добре да не се повтаря, никакви по-нататъшни действия, които могат да се тълкуват като бунт.

78.

В тяхната каюта Фишър каза:

— Надявам се нямаш нищо против, че се намесих. Страхувах се, че ще избухнеш напразно.

— Напротив, много добре направи. Нямаше да се сетя за аналогията с Колумб, която беше чудесна. Благодаря ти, Крайл — и тя стисна ръката му.

— Трябваше по някакъв начин да оправдая присъствието си на кораба — усмихна се той.

— Да оправдаеш е слабо казано. А и нямаш представа колко отвратена бях, че Шао-Ли постъпи по този начин точно след като ти казах колко се радвам за него и за признанието, което ще получи. Чувствах се благородна заради радостта си, че ще поделя почестите, заради етиката в научните изследвания, където всеки получава заслужения дял, а той поставя личната си гордост над проекта.

— Това е човешко, Теса.

— Знам. А това, че в този човек има тъмни нравствени петна, не променя факта, че той притежава страхотно остър научен ум.

— Боя се, че в своите аргументи изхождах от лични позиции, а не от общото благо, така да се каже. Желанието ми да стигнем до звезда Съсед няма нищо общо с проекта.

— Разбирам това. И все пак ти благодаря. — Фишър изпита неудобство от сълзите в очите ѝ и тя примигна, за да ги прогони.

Той я целуна.

79.

Това беше една обикновена звезда, която по нищо не се отличаваше от останалите, тъй като все още беше прекалено бледа. Всъщност Крайл Фишър би я загубил от поглед, ако не я беше хванал на мерник в центъра на мрежата от концентрични кръгове и радиуси.

— Има разочароваща прилика със звезда, нали? — отбеляза Фишър и на лицето му се появи мрачния израз, характерен за него.

Мери Бланковиц, единствената освен него на наблюдателния пулт, отвърна:

— Но тя не е нищо повече от една звезда, Крайл.

— Имам предвид, че изглежда като бледа звезда — а ние сме толкова близо.

— Близо на думи. Все още се намираме на една десета от светлинната година, което не е *съвсем* близо. Просто Капитан Уендел е предпазлива. Аз бих закарала „Свръхсветлинен“ много по-близо. Бих искала вече да се намираме по-близо — нямам търпение.

— Преди последното преминаване ти беше настроена за връщане на Земята, Мери.

— Не съвсем. Те просто ме придумаха. Но след твоето кратко слово се почувствах като пълна глупачка. Смятах, че е естествено, ако всички се върнем и втория път да пътуваме всички, но ти ми разясни положението. Толкова искам да използвам НД.

Фишър естествено знаеше какво означава НД. Това беше невронния детектор. Той самият усещаше тръпката. Отчитането на разум би означавало, че са попаднали на нещо далеч по-важно от всички метали, камъни, ледове и газове, които иначе биха могли да открият.

— От това разстояние не можеш ли? — каза той колебливо.

Тя поклати глава.

— Не. Трябва да се доближим значително повече, а оттук не можем просто да се придвижим до нея. Това ще ни отнеме около година. Щом научим каквото можем за Звездата Съсед оттук и Капитанът сметне това за достатъчно, ще извършим още едно

преминаване. Очаквам, че най-късно до два дни ще се намираме на няколко астрономически единици от Звездата Съсед и тогава ще мога да започна своите наблюдения и да бъда от полза. Чувствам се като излишен товар.

— Да — отвърна тихо Фишър — Знаем.

По лицето на Бланковиц се изписа загриженост.

— Извинявай, Крайл. Нямах предвид теб.

— Спокойно можеше и мен да имаш предвид. Независимо колко близо отидем до Звездата Съсед, от мен може да няма никаква полза.

— Ще има, ако засечем разум. Ти ще можеш да разговаряш с тях. Ти си роторианец, а това ще ни помогне.

Фишър се усмихна мрачно.

— Бях роторианец само няколко години.

— Това не е ли достатъчно?

— Ще видим. — И той нарочно смени темата. — Сигурна ли си, че невронният детектор работи?

— Напълно. Можем да проследим всяка Колония в орбита само по излъчените от нея плексони.

— Какво представляват плексоните, Мери?

— Наименование, което аз измислих за фотон-комплекс, характерен за мозъците на бозайниците. Ако не сме много далеч, можем да откриваме и коне, но мозъчната дейност на по-голям брой хора можем да засечем и на астрономически разстояния.

— А защо „плексони“?

— От „комплексност“. Един ден — ще видиш — един ден ще използват плексоните не само за откриване на живот, но и за изследване на вътрешните функции на мозъка. И за това съм измислила име — „плексофизиология“. Или може би „плексоневроника“.

— Смяташ ли, че имената са важни?

— Да. Те помагат да се изразяваме по-стегнато. Не е необходимо да казваш „тази област от науката, която се занимава с взаимоотношенията между това и онова“. Просто казваш „плексоневроника“ — да, това май звучи по-добре. Те са улеснени. Спестяват ти време за мислене на по-важни неща. Освен това... — тя се поколеба.

— Да? Освен това?

— Ако аз измисля име и то се приеме — продължи бързо тя — това ще ми осигури кратка бележка в историята на науката. Нещо такова: „Думата «плексон» е въведена от Мери Оджина Бланковиц през 2237 по време на първия «свръхсветлинен» полет със скорост, по-голяма от тази на светлината.“ Малко вероятно е да бъде спомената другаде или по-друга причина, така че ще се задоволя с това.

— Ами, ако откриеш своите плексони, Мери, а няма човешки същества? — попита Фишър.

— Искаш да кажеш извънземен живот? Това би било още по-вълнуващо, отколкото да засечем присъствието на хора. Но не е много вероятно. Толкова пъти сме оставали разочаровани. Мислехме, че на Луната, Марс, Калисто, Титан може да съществува поне примитивен живот. Нищо не излезе. Хората са направили предположения за най-различни странни форми на живот — живи галактики, живи облаци космически прах, живот на повърхността на звезда-неутрон, какво ли не. За никое от тях няма доказателства. Не, ако изобщо нещо засека, то ще е човешки живот. Убедена съм в това.

— А няма ли да засечеш плексоните, излъчвани от петимата от екипажа на кораба? И това няма ли да заглуши някакви сигнали, които можем да засечем на милиони километри разстояние?

— Това наистина усложнява нещата, Крайл. Трябва така да нагласим НД, че ние петимата да сме извън обсега му, а това трябва да се направи много внимателно. При най-малкото отклонение ще бъде заличено всичко друго, което бихме могли да засечем. Един ден, Крайл, автоматизирани НД ще се изпрацат през хиперпространство до всички точки на Вселената, за да търсят плексони. В близост до тях няма да има човешки същества и това само по себе си ще ги прави с няколко степени по-чувствителни от нашия НД, който сега трябва да съобразим с нашето присъствие. Ще откриваме съществуването на разум на места, много преди да достигнем до тях.

Шао-Ли Уу се появи. Той погледна Фишър с нотка на неприязън и попита с безразличие:

— Как е Звездата Съсед?

Бланковиц му отвърна:

— Нищо интересно от това разстояние.

— Е, утре или вдругиден сигурно ще извършим ново преминаване и тогава ще видим.

— Да, ако открием Роторианците. — Шао-Ли Уу хвърли един поглед към Фишър. — Но дали ще ги открием?

Ако въпросът бе отправен към Фишър, то той не отговори. Просто стана загледан в Шао-Ли Уу с безизразен поглед.

Ще ги открием ли? — помисли си Фишър.

Дългото чакане скоро щеше да свърши.

**ТРИДЕСЕТ И ПЕТ
СЛИВАНЕ**

80.

Както вече отбелязахме, Дженъс Пит не си позволяваше често лукса да се самосъжاليا. У всеки друг той би оценил това като жалък признак на слабост и самоугаждане. Имаше, обаче, мигове, в които той мрачно негодуваше срещу факта, че хората на Ротор с удоволствие оставаха на него вземането на всички неприятни решения.

Разбира се, съществуваше Съветът — избран както му е редът, който най-добросъвестно приемаше закони и вземаше решения — всички, освен най-важните, тези, свързани с бъдещето на Ротор.

Те оставаха за него.

Това дори не ставаше съзнателно. Важните въпроси просто биваха пренебрегвани, просто не съществуваха според някакво неизказано общо споразумение.

Ето, намираха се в празна система, бавно създаваха нови Колонии, несъзнателно убедени, че времето пред тях се простира във вечността. Всички живееха успокоени от убеждението, че докато заселят този нов астероиден пояс (след поколения, въпрос, който не касаше директно никой от съвременниците му), хиперпространственият метод ще е усъвършенстван до степен, в която ще бъде сравнително лесно да се издирят и завладеят нови планети.

Време имаше в изобилие. Времето се сливаше с вечността.

Единствен Пит беше оставен да размишлява над факта, че времето беше кратко, че всеки момент, без предварително предупреждение, времето може да изтече.

Кога Слънчевата Система ще открие Немезида? Кога някоя Колония ще реши да последва примера на Ротор?

Това все някога ще се случи. Неумолимото приближаване на Немезида към Слънцето ще доведе до момента — все още далечен, разбира се, но достатъчно близък, когато хората от Слънчевата Система ще трябва да са слепи, за да не я видят.

С помощта на програмист, убеден, че проблемът, над който работи, представлява единствено научен интерес, компютърът на Пит установи, че до хиляда години Немезида неминуемо ще бъде

забелязана и Колониите ще започнат да отпътуват от Слънчевата Система.

Тогава Пит зададе въпроса: Щяха ли Колониите да се насочат към Немезида?

Отговорът беше: не! До тогава хиперпространствения метод ще е станал много по-ефикасен и по-евтин. Колониите ще имат повече информация за по-близки звезди — кои от тях имат планети и какъв вид, те не биха се насочили към едно червено джудже, а към звездислънца.

Тук нещата опираха до самата Земя, която ще е изпаднала в отчаяние. С фобия от космическото пространство, вече съвсем западнала и затъваща все по-дълбоко в слуз и мизерия, какво ще направят хората, когато изтекат хиляда години и стане ясно, че са обречени на гибел?

Не можеха да предприемат далечно пътуване. Те бяха Земяни. Приковани към Земната повърхност. Щяха да чакат приближаването на Немезида. Нямаха надежда да се избавят.

Пит виждаше един разнебитен свят, който се опитва да намери сигурност в по-устойчивата система на Немезида, да намери убежище в една звездна система, достатъчно устойчива да остане непокътната, докато разрушава системата на Слънцето, покрай което минава.

Това беше един ужасен, но неизбежен сценарий.

Защо не можеше Немезида да се отдалечава от Слънцето? Колко различно щеше да е всичко тогава. С времето откриването на Немезида щеше да става все по-малко вероятно и ако тя все пак бъде открита, Немезида щеше да става все по-малко желано и по-малко възможно място за убежище. Ако се отдалечаваше, Земята дори нямаше да се нуждае от убежище.

Но нещата не стояха така. Земяните щяха да дойдат; дегенериралата земна измет от най-различни измислени видове и извратени култури щеше да нахлуе тук. Какво друго оставаше на роторианците, освен да ги унищожат докато са още в Космоса? Но щеше ли тогава да има някой Дженъс Пит, който да им покаже, че това е единственият им избор? Щяха ли да съществуват дотогава хора като Дженъс Пит, които да осигурят на Ротор необходимото оръжие и готовност за това, както и да го *направят*, когато му дойде времето? Но в края на краищата компютърният анализ беше измамно

оптимистичен. Според него откриването на Немезида от Слънчевата Система би *трябвало* да стане в рамките на следващите хиляда години. Но кога точно? Ами ако това стане утре? Ами ако е станало преди три години? Възможно ли беше някоя Колония, която търси слепешката най-близката звезда и не знае нищо за по-отдалечените *вече* да върви по следите на Ротор?

Всеки ден Пит се събуждаше с един и същи въпрос: Това ли е денят?

Защо това страдание беше отредено на него? Защо всички останали дремеха тихо в скута на вечността, докато единствен той стоеше изправен всеки ден пред възможността от една своеобразна гибел.

Той, разбира се, не стоеше със скръстени ръце. Беше създал Скенер Служба по целия астероиден пояс, чиято дейност беше да наблюдава автоматизираните приемници, които кръстосваха небето непрестанно и да засече от възможно най-голямо разстояние изобилната отпадъчна енергия, отделяна от евентуална приближаваща Колония.

Правилното организиране на всичко това му беше отнело време, но вече десетина години всяко подозрително късче информация се проследяваше и от време на време изникваше по нещо, достатъчно съмнително, за да бъде отнесено до Пит. И всеки път, когато това се случеше, сигналът за тревога зазвъняваше в главата му.

Винаги — до сега — се оказваше нещо незначително и първоначалното успокоение винаги се превръщаше в гняв към служителите в Скенер Службата. Ако не бяха сигурни в нещо, те си измиваха ръцете, подминаваха го и го прехвърляха на Пит. Нека *той* се оправя с това, нека *той* страда, нека *той* взима трудните решения.

На този етап самосъжалението на Пит ставаше сълзливо и той започваше да изпитва притеснение при мисълта, че може би проявява слабост.

Ето например този. Пит прелисти доклада, който компютърът му беше декодирал и който беше причината за този мислен преглед на самосъжаление към неговата продължителна непоносима и неоценена служба за народа на Ротор.

Това беше първият отнесен до него доклад от четири месеца насам и той му се струваше маловажен. Съмнителен енергиен

източник се приближаваше, но като се вземе предвид вероятното разстояние, на което се намира, източникът беше изключително слаб — той излъчваше с около четири степени по-слабо, отколкото би се очаквало от една Колония. Източникът беше толкова слаб, че можеше да се определи почти като шум.

Можеха да му спестят това. Твърдението в доклада, че има особена крива на вълните, която ги караше да допускат човешки произход, беше абсурдно. Как можеха да определят каквото и да било за толкова слаб източник — освен, че не е Колония и следователно не може да има човешки произход, независимо от кривата на вълните?

Тези идиоти от Службата не бива да ме дразнят по този начин — си помисли Пит.

Той захвърли доклада настрана с раздражение и взе последния доклад на Рене Д'Обисон. Това момиче, Марлейна, все още не беше повалена от Епидемията. Тя все по-настоятелно се излагаше на опасността по най-различни начини, но оставаше непокътната.

Пит въздъхна. Може би това нямаше значение. Момичето изглежда искаше да остана на Еритро, а ако останеше, това щеше да е също толкова добро, колкото ако се разболееше от Епидемията. Това дори щеше да принуди Юджиния Инсиня също да остане на Еритро и той щеше да се отърве и от двете. Той, разбира се, би се чувствал по-спокоен, ако Д'Обисон, а не Дженар поемеше ръководството на Купола, за да наблюдава и майката и дъщерята. Това трябваше да се уреди в близко бъдеще по начин, който да не направи от Дженар мъченик.

Дали беше безопасно да го направи Губернатор на Нови Ротор? Това щеше да се сметне за повишение и вероятността да откаже поста изглеждаше малка, още повече като се има предвид, че на теория това би го поставило на равен пост със самия Пит. Или това би дало на Дженар прекалено голяма власт не само на теория, но и на практика? Имаше ли друг изход?

Трябваше да се помисли над това.

Нелепо! Колко по-лесно щеше да е всичко, ако това момиче, Марлейна, беше направила нещо толкова просто, като това да се разболееше от Епидемията.

В пристъп на раздражение от отказа на Марлейна да постъпи по този начин, той отново взе в ръце доклада за енергийния източник.

Погледнете само! Никаква пращинка енергия, а те да го безпокоят заради нея. Нямахте да понася това. Той вкара в компютъра забележка, която трябваше да бъде предадена веднага. Да не бъде занимаван с дреболии. Да се търси Колония!

81.

На борда на „Свръхсветлинен“ откритията идваха едно след друго като удари с чук.

Все още се намираха на голямо разстояние от Звездата Съсед, когато стана ясно, че тя има планета.

— Планета — каза победоносно Крайл Фишър — Знаех си...

— Не — отвърна бързо Теса Уендел — не е това, което мислиш. Крайл, трябва да разбереш, че съществуват планети и планети. Буквално всяка звезда притежава един или друг вид планетна система. В края на краищата повече от половината звезди в Галактиката представляват звездни системи, а планетите са всъщност звезди, прекалено малки, за да бъдат звезди, нали разбираш. Тази планета, която видяхме, не е обитаема. Ако беше обитаема, нямаше да можем да я видим от такова разстояние, особено при слабата светлина на звезда Съсед.

— Искаш да кажеш, че е газов гигант?

— Разбира се. Бих останала по-изненадана, ако откриехме, че няма такъв, отколкото че съществува.

— Но щом има голяма планета, може да има и малки.

— Може — съгласи се Уендел — но едва ли ще са обитаеми. Ще бъдат или прекалено студени, или ще се въртят, като само едната им страна е обърната към звездата, която ще прави едната им половина прекалено гореща, а другата — прекалено студена за живот. Единственото, което Ротор е могъл да направи — ако е тук — е да влязат в орбита около звездата или около газовия гигант.

— Може би точно това са направили.

— За толкова години? — Уендел сви рамене — Можем да предположим, но не и да разчитаме на това, Крайл.

82.

Последвалите открития бяха още по-удивителни.

— Спътник? — каза Теса Уендел — Да, защо не? Юпитер има четири големи спътника. Защо да се учудваме, че този газов гигант има.

— Спътник като този не съществува никъде в Слънчевата Система, Капитане — каза Хенри Джарлоу. — Според измерванията, които успях да направя, той е горе-долу с размерите на Земята.

— Е? — попита Уендел с безразличие. — Какво следва от това?

— Не е задължително нещо да следва — отвърна Джарлоу. — Но спътникът показва особени характеристики. Иска ми се да бях астроном!

— В момента — каза Уендел. — На мен ми се иска *някой* на този кораб да беше астроном, но моля те, продължавай. Не си съвсем невеж по астрономия.

— Работата е в това, че след като той обикаля около газов гигант, той винаги е обърнат към него само с едната си страна, което означава, че със завъртането си около газовия гигант всички негови страни се осветяват от Звездата Съсед. А типът на орбита е такъв, че доколкото мога да определя, че спътникът има температура, при която водата е в течно състояние, и има атмосфера. Не познавам всичките тънкости. Както вече казах, не съм астроном. Въпреки това ми се струва, че има голям шанс спътникът да е обитаем.

Крайл Фишър посрещна новината с широка усмивка.

— Не съм изненадан. Игор Коропатски предрече съществуването на обитаема планета. И то без да разполага с никаква информация. Беше просто въпрос на дедукция.

— Така ли каза Коропатски? Интересно кога сте разговаряли с него?

— Малко преди да тръгнем, той предположи, че с Ротор не се е случило нищо по пътя за Звездата Съсед и че след като не са се върнали, трябва да са открили планета, която да са колонизирали. Ето я и нея.

— А защо именно ти каза това, Крайл?

Крайл направи пауза за да помисли, след което продължи.

— Искаше да бъде сигурен, че планетата ще бъде изследвана, за да може евентуално в бъдеще да се използва от Земята, когато дойде време да се евакуира нашата стара планета.

— И защо според теб не е казал това на *мен*? Имаш ли някаква представа?

— Предполагам, Теса — отвърна внимателно Крайл, — че е сметнал, че от нас двамата аз ще се впечатля повече, ще имам по-силно желание да настоявам планетата да бъде изследвана...

— Заради дъщеря ти!

— Той беше наясно с положението, Теса.

— А *ти* защо не ми каза това?

— Не бях сигурен дали има нещо за казване. Сметнах, че мога да изчакам и да видя дали Коропатски е прав. Тъй като се оказа прав, сега ти казвам. Според него тази планета може да е обитаема.

— Това е спътник — отбеляза гневно Теса.

— Безсмислено разграничаване.

— Виж какво, Крайл — каза Уендел — в цялата тази работа май никой не взима под внимание моята позиция. Коропатски ти пълни главата с глупости, за да ни накара да изследваме тази система, след което се предполага, че ще се върнем на Земята с новините. Шао-Ли Уу искаше да се върнем с новини още преди да стигнем до тази система. Ти искаш да се събереш отново със семейството си без да те интересуват никакви други съображения. Изглежда фактът, че аз съм Капитан и аз ще вземам решенията, почти не се зачита.

Фишър се опита да я придума. Гласът му стана ласкав:

— Бъди разумна, Теса. Какво има да се решава? Какъв избор имаш? Казваш, че Коропатски е напълнил главата ми с глупости, но това не е вярно. Ето я планетата. Или спътника, ако така предпочиташ. Той *трябва* да бъде изследван. Неговото съществуване може да означава животът за Земята. Това може би е бъдещият дом на човечеството. Част от човечеството може би дори вече е там.

— *Ти* бъди разумен, Крайл. Един свят може да има подходящи размери и температура и въпреки това да е необитаем поради редица причини. Атмосферата му може да е отровна или да има прекалено бурна вулканична дейност или да има висока степен радиоактивност.

Разполага само с една звезда червено джудже, която да го грее и топли, и се намира в непосредствена близост до газов гигант. Това не е естествената среда за планета от земен тип и не знаем как ще ни повлияе тази среда.

— Въпреки това трябва да бъде изследвана, дори ако това докаже със сигурност, че е необитаема.

— Затова може да не е нужно да се приземяваме — каза Теса мрачно. — Ще се приближим и ще преценим по-добре. Крайл, моля те, опитай се да не изпреварваш събитията. Не бих могла да понеса разочарованието ти.

— Ще се опитам — кимна Фишър. — И въпреки това Коропатски стигна до заключението за обитаема планета когато всички ми казваха, че това е напълно невъзможно. Ти също, Теса. Неведнъж. Но ето я и може би е обитаема. Така че остави ме да се надявам докато мога. Може би хората на Ротор се намират там сега и може би дъщеря ми също е там.

83.

Шао-Ли Уу каза с известно безразличие:

— Капитан Уендел наистина е бясна. Последното нещо, което искаше тя, е да открием тук планета — искам да кажа свят, след като тя не позволява да го наричаме планета, който може би е обитаем. Това означава, че ще трябва да го изследваме, след което да се върнем и да докладваме. Знаете, че не това иска тя. Това е единственият ѝ шанс в дълбокия космос. Когато всичко това свърши, тя приключва. Други ще работят по свръхсветлинната технология, други ще изследват космоса. Тя ще се пенсионира и ще получи съветнически пост. Това ще ѝ е много неприятно.

— А ти, Шао-Ли Уу? Ще излезеш ли отново в космоса, ако имаш възможност? — попита Мери Бланковиц.

Шао-Ли Уу отвърна без колебание:

— Не съм сигурен, че искам да се скитам из космоса. Нямам изследователски хъс. Но знаеш ли, снощи ми хрумна странната идея, че може би искам да остана тук, ако мястото е обитаемо. А ти?

— Да остана тук? В никакъв случай. Не казвам, че искам вечно да остана на Земята, но бих искала да се върна там поне за малко преди отново да отпътувам.

— Мислих над това. Този спътник е един на... колко? Десет хиляди? Кой би предположил, че в системата на Червеното Джудже съществува обитаем свят? Той *трябва* да бъде изследван. Дори ми се иска да остана на него известно време, а някой друг да се върне на Земята и да се погрижи за заслугите ми по гравитационния ефект. Ти би защитавала моите интереси, нали, Мери?

— Разбира се Шао-Ли Уу. Капитан Уендел също. Тя разполага с цялата информация, подписана пред свидетели.

— Ето на. Аз смятам, че Капитан Уендел не е права, че иска да изследва Галактиката. Може да отиде до стотици звезди, но никъде да не открие толкова необикновен свят като този. За какво ти е количество, когато в ръцете си имаш качество?

— Аз лично мисля, че това, което я тревожи, е детето на Фишър — каза Мери Бланковиц. — Ами ако я намери?

— Какво от това? Може да я вземе със себе си на Земята. Какво значение би имало това за Капитана?

— Той има и жена, нали знаеш?

— Някога чувала ли си го да я споменава?

— Това не означава, че...

Тя млъкна внезапно, защото се чу шум и Крайл Фишър влезе и им кимна за поздрав.

— Хенри приключи ли със спектроскопията? — попита бързо Бланковиц, сякаш да заличи следите от предишния разговор.

Фишър поклати глава.

— Не знам. Много е притеснен горкият. Предполагам, че се страхува да не разчете погрешно данните.

— Ами. Разчитането на данните се извършва от компютърът. Той може да се прикрие зад него — отвърна Шао-Ли Уу.

— Не, не може — каза разпалено Бланковиц. — И таз добра. Вие теоретиците смятате, че работата на наблюдателя се състои в това да обслужва компютъра, да го погали един два пъти, да му каже „Добро кученце“ и след това да разчете резултатите. Не е така. Това, какво ще каже компютърът, зависи от това какви данни си вкарал в него и никога не съм срещала теоретик, който да не обвинява наблюдателите, ако не харесва резултатите от някое наблюдение. Никога не казвайте „Сигурно има някаква грешка в компю...“

— Почакай малко — каза Шао-Ли Уу. — Хайде да не си хвърляме взаимни обвинения. Някога да си чувала аз да обвинявам някой наблюдател.

— Ако не ти харесат резултатите от наблюденията на Хенри...

— Ще ги приема. Аз нямам никаква теория за тази планета.

— И затова ще приемеш каквото и да ти каже.

В този момент влезе Хенри Джарлоу и веднага след него Теса Уендел. Той изглеждаше като облак, който е решил да завали.

— Е добре, Джарлоу — каза Уендел. — Сега всички сме тук, казвай. Как изглежда?

— Проблемът е — каза Джарлоу, — че тази слаба звезда не излъчва достатъчно ултравиолетова светлина, за да направи тен дори и

на албинос. Налага се да работя с микровълни, което ми подсказва, че в атмосферата на този свят има водни изпарения.

Уендел сви рамене с нетърпелив жест.

— Не е необходимо да ни казваш това. Естествено е на един свят с размерите на Земята и с температурата, при която водата е в течно състояние, да има водни изпарения. Това ни приближава с една крачка към вероятността да е обитаема, но само с една крачка.

— Не — каза Джарлоу. — Обитаема е. Безспорно.

— Заради водните изпарения ли?

— Не. Разполагам с нещо по-добро.

— Какво?

Джарлоу изглежда мрачно останалите четирима и каза:

— Бихте ли нарекли един свят обитаем, ако на него всъщност има живот?

— Да, мисля, че бих могъл да го нарека така — отвърна Шао-Ли Уу спокойно.

— Да не искаш да кажеш, че от това разстояние можеш да видиш, че на него има живот? — попита остро Уендел.

— Да, точно това искам да кажа, Капитане. В атмосферата му има кислород в свободно състояние — при това значително количество, можете ли да ми обясните как е възможно това без фотосинтеза? А можете ли да ми кажете как е възможна фотосинтеза без наличието на живот? И можете ли да ми обясните как може една планета, на която има живот, създаващ кислород, да е необитаема?

След последвалата пауза Уендел каза:

— Това е *толкова* невероятно, Джарлоу. Сигурен ли си, че не си объркал програмата?

Бланковиц погледна Шао-Ли Уу и повдигна вежди сякаш му казваше „Видя ли?“.

Джарлоу отвърна хладно.

— Никога през живота си не съм обърквал, както вие се изразихте, програма, но ще приема всякаква поправка, ако някой от вас смята, че има по-големи познания от мен в инфрачервения атмосферен анализ. Аз не съм специалист в тази област, но подробно се консултирах с материалите на Бланк и Нирума по въпроса.

Крайл Фишър, който беше добил значително самочувствие след инцидента с желанието на Шао-Ли Уу да се върнат, не се поколеба да

изложи своето мнение.

— Вижте — каза той. — Това твърдение или ще се потвърди или ще бъде отхвърлено, но нека приемем, че анализът на д-р Джарлоу е верен и да видим къде ще ни отведе това. Ако в атмосферата на този свят има кислород, не може ли да предположим, че е бил тераформиран?

Всички погледи се насочиха към него.

— Тераформиран? — каза Джарлоу озадачено.

— Да, тераформиран. Защо не? Имате един свят, подходящ за живот, в атмосферата на който обаче има въглероден двуокис и азот като на планетите без живот — като Марс и Венера; в океана му пускате водорасли и много скоро „Довиждане въглероден двуокис“ и „Здравей кислород“. А може би се прави нещо друго. Не съм специалист.

Останалите продължаваха да го гледат.

Фишър продължи.

— Причината да ви кажа това е, че си спомням, че на Ротор се говореше за тераформиране на фермите. Аз работех там. Имаше дори няколко семинара за тераформирането, които аз посетих, защото смятах, че може би това има нещо общо с хиперпространствения метод. Нямах нищо общо, но поне чух за тераформирането.

Накрая Джарлоу каза:

— От всичко, което си чул за тераформирането, Фишър, спомняш ли си случайно някой да е казал колко време отнема това?

Фишър разпери ръце.

— Вие ми кажете, Д-р Джарлоу. Това със сигурност ще спести време.

— Добре. На Ротор са му били необходими две години, за да стигне до тук — ако е стигнал до тук. Това означава, че е тук от тринадесет години. Ако целият Ротор беше само водорасли и беше пуснат в океана, за да живее и да се развива, и да произвежда кислород, тогава, за да се достигне сегашното ниво, на което според моята преценка кислородното съдържание е 18%, а от въглероден двуокис има само следи, аз смятам, че ще са нужни няколко хиляди години. Може би при извънредно благоприятни условия — няколкостотин. Със *сигурност* ще са нужни повече от 13 години. А и, откровено казано, земните водорасли са адаптирани към земните

условия. На друга планета те може да не се развиват или докато се адаптират, това да става много бавно. Тринадесет години не биха променили нищо.

Фишър изглеждаше невъзмутим.

— Да, но тук *има* много кислород без въглероден двуокис и ако това не е резултат от дейността на Ротор, на какво се дължи? Не ви ли хрумва, че е възможно на този свят да съществува извънземна форма на живот.

— Точно *това* предположих аз — каза Джарлоу.

Уендел каза:

— Това е първото предположение, което трябва да направим. Местната растителност фотосинтезира. Това нито за миг не означава, че роторианците се намират на този свят или, че изобщо някога са достигнали тази система.

Фишър изглеждаше ядосан.

— Е, Капитане — каза той с подчертана официалност — трябва да кажа, че не означава също и че роторианците *не* се намират на този свят, нито че *не* са достигнали тази система. Ако на планетата има растителност, това означава само, че не е било необходимо тераформиране и роторианците са могли направо да се заселят.

— Не знам — каза Бланковиц — Според мен, малко вероятно е растителност, развивала се на непозната планета, да е хранителна за хората, съмнявам се, че хората изобщо ще могат да я смелят или че ще могат да я усвоят, дори и храносмилането им да я понесе. Дори бих казала, че е много вероятно да е отровна. А ако съществува растителност, сигурно съществува и животински свят, а ние не знаем какво може да следва от това.

— Дори и така да е — каза Фишър — роторианците може да са направили ограждение на известна площ от земята, да са унищожили местните форми на живот в него и да са засели свои растения. Предполагам, че тази не местна растителност, ако така искате да я нарека, с годините ще се размножи.

— Предположение, направено върху предположение — промърмори Уендел.

— Във всеки случай — продължи Фишър — е напълно безполезно да седим тук и да измисляме сценарии, когато е логично да

изследваме света възможно най-подробно и отколкото може по-близо. Дори от повърхността му, ако това изглежда приемливо.

Шао-Ли Уу каза с изненадваща твърдост:

— Аз съм напълно съгласен.

— Аз съм биофизик — каза Бланковиц — и ако на планетата има живот, ние трябва да я изследваме независимо какво друго има или няма на нея.

Уендел ги изгледа поред и леко изчервена отвърна:

— Предполагам, че трябва.

84.

— Колкото повече се приближаваме — каза Теса Уендел — и колкото повече информация събираме, толкова по-объркано става всичко. Няма спор, че това явно е един мъртъв свят. На нощното полукълбо не се вижда никакво осветление; няма и следа от растителност или от някаква форма на живот.

— Никакви *видими* следи — каза спокойно Джарлоу — но *нещо* трябва да става, за да поддържа кислорода в атмосферата. Тъй като не съм химик, не мога да се сетя за никакъв химически процес, който да свърши работа. Някой може ли?

Почти без да изчака отговор, той продължи.

— Всъщност дълбоко се съмнявам, че дори един химик може да даде химическо обяснение. Ако има кислород, то той трябва да е образуван от биологичен процес. Ние просто не познаваме друг начин.

— Казвайки това, ние съдим от собствения си опит — отвърна Уендел — една-единствена атмосфера, съдържаща кислород — този на Земята. Някой ден може би ще ни се присмеят. Може да се окаже, че в Галактиката е пълно с кислородни атмосфери, които нямат нищо общо с наличието на живот и ние ще влезем в историята като попаднали в затруднение единствено заради опитът си с една необикновена планета, чийто източник на кислород е биологичен.

— Не — каза ядно Джарлоу — Не можете да се измъкнете с това, Капитане. Можете да измисляте всякакви сценарии, но не може да очаквате природните закони да се променят за ваше удобство. Ако смятате, че има небιологичен източник на кислород в атмосферата, трябва да предложите някакъв механизъм.

— Но — отвърна Уендел — в светлината, отразена от този свят, няма и следа от хлорофил.

— Защо е необходимо да има? — попита Джарлоу. — Има възможност под селективния натиск на светлината от Червеното Джудже да се е развила някаква видоизменена молекула. Може ли да изложи една теория?

— Да, моля — каза язвително Уендел. — Изглежда нищо друго не правиш.

— Много добре. Единственото, което знаем е, че сушата на този свят изглежда напълно лишена от живот. Това нищо не означава, допреди четиристотин милиона години сушата на Земята е била също толкова гола, но планетата е имала кислородна атмосфера и е изобилствала с живот. Той включва и водораслите или съответните микроскопични растения, които идеално служат като фабрики за кислород. Водораслите произвеждат 80% от кислорода, който отива в атмосферата на Земята всяка година. Това не обяснява ли всичко? Обяснява наличието на кислород в атмосферата, а също и очевидната липса на живот на сушата. Това означава още, че можем спокойно да изследваме планетата, като се приземим на голата повърхност и започнем да изучаваме морето с апаратурата, с която разполагаме, като оставим детайлите за някоя по-нататъшна подходящо оборудвана експедиция.

— Да, но хората са сухоземни животни. Ако Ротор беше стигнал до тази система, те със сигурност щяха да опитат да колонизират сушата, а от такъв опит няма и следа. Наистина ли е необходимо по-нататъшното изследване на този свят? — попита Капитанът.

— О, да — включи се в разговора Шао-Ли Уу. — Не можем да се върнем с голи предположения. Нужни са ни факти. Може би ни очакват изненади.

— Така ли мислиш? — попита Уендел и в гласа ѝ се усети раздражение.

— Няма значение какво мисля. Можем ли да се върнем на Земята и да им кажем, че без да проверяваме, сме били сигурни, че не ни очакват изненади? Това няма да е много разумно.

— Струва ми се — каза Уендел — че доста драстично си променил мнението си. *Ти* беше готов да се върнеш, без дори да се доближиш до Звездата Съсед.

— Доколкото си спомням — каза Шао-Ли Уу — мнението ми беше променено. Във всеки случай, при тези обстоятелства трябва да направим изследвания. Знаем, Капитане, че съществува известно изкушение да се възползваме от възможността да посетим още няколко звездни системи, но сега когато пред нас стои един явно обитаем свят, ние трябва да се върнем на Земята с максимално количество

информация за нещо, което може да се окаже много по-важно за нашата планета в чисто практически смисъл, отколкото какъвто и да е каталог от информация, касаещ по-близките звезди. Освен това — и той посочи към илюминатора с почти изненадано изражение — аз *искам* да огледам този свят по-отблизо. Имам чувството, че той е съвсем безопасен.

— Имаш чувството — каза язвително Уендел.

— Имам право на интуиция, нали Капитане?

Мери Бланковиц каза с дрезгав глас:

— Аз също имам интуиция, Капитане, и се тревожа.

Уендел погледна младата жена изненадано.

— Плачете ли, Бланковиц?

— Не, не, Капитане. Просто съм много разстроена.

— Защо?

— Използвах НД.

— Невронния детектор? Върху този празен свят? Защо?

Бланковиц отговори.

— Защото *дойдох* за да го използвам. Защото това е моята задача.

— А резултатите са отрицателни — каза Уендел. — Съжалявам, Бланковиц, но ако посетим и други звездни системи, ще ти се отвори нова възможност.

— Точно там е въпросът, Капитане. Резултатите *не* са отрицателни. Засякох разум и точно затова съм разстроена. Това е абсурд и не знам къде е грешката.

— Може би уредът не работи — каза Джарлоу. — Толкова е нов, че няма да е чудно, ако се окаже неблагоприятен.

— Но защо не работи? Дали невронният детектор отчита нашето присъствие? Или просто ми дава фалшиво потвърждение? Проверих го. Щитът функционира отлично, а ако потвърждението е фалшиво, би трябвало да го получавам и от други обекти. Когато го насоча към газовия гигант или към звездата Съсед или към произволни точки в пространството, няма и следа от потвърждение, но щом премине през спътника, отчита положителен резултат.

— Искаш да кажеш — каза Уендел — че на този свят, където ние не откриваме живот, ти засичаш разум?

— Сигналят е съвсем слаб. Едва доловим.

Крайл Фишър каза:

— Какво ще кажете за идеята на Джарлоу, Капитане? Ако в океана има живот, който ние не можем да доловим, защото водата не е прозрачна, все пак може да съществува разумен живот и може би *това* е засякла Бланковиц.

— Фишър е прав — каза Шао-Ли. — В крайна сметка живота в океана — колкото и развит разум да има — е малко вероятно да е технически развит. Във водата не може да има огън. Живот, който не е технически развит, не се открива много лесно и въпреки това може да е разумен. А един биологичен вид, с колкото и развит разум да е, е безопасен, ако не е технически развит особено, ако не може да напусне водата, а ние останем на сушата. Това само прави нещата по-интересни и нашето изследване — по-наложително.

— Всички говорите толкова бързо и непрестанно, че не ми давате възможност да се изкажа — намеси се Бланковиц раздразнено. — Всички грешите. Ако ставаше дума за разум във водата, щях да получавам положителен сигнал само от океаните. А аз го получавам *отвсякъде*, почти равномерно. Както от сушата, така и от морето. Изобщо не разбирам това.

— И сушата ли? — попита Уендел с явно недоверие. — В такъв случай *трябва* да има някаква грешка.

— Но никъде не отривам грешка! — каза Бланковиц. — Точно това ме разстройва. Просто не разбирам. — После, сякаш да се оправдае тя добави. — Сигналът, разбира се е съвсем слаб, но го има.

— Мисля, че имам обяснение — каза Фишър.

Всички впериха погледи в него и той започна да се защитава.

— Може и да не съм учен, но това не означава, че не мога да видя нещо очевидно. В морето има разум, но не можем да го видим, защото е скрит под водата. Добре, това е логично. Но на сушата също има разум. Той също е скрит. Намира се под земята.

— Под *земята*? — избухна Джарлоу. — Защо ще е под земята? Не открихме нищо нито във въздуха, нито в температурата, нито никъде другаде. От какво ще се крият?

— Първо, от светлината — каза Фишър твърдо. — Говоря за роторианците. Представете си, че *са* колонизирали планетата. Защо ще искат да останат под червената светлина на Звездата Съсед, светлина, под която роторианските им растения няма да виреят и под която те самите ще уният? Под земята те могат да използват изкуствено

осветление и те и техните растения ще се чувстват по-добре. Освен това...

Той спря и Уендел каза:

— Продължавай. Какво друго?

— Ами, трябва да разберете роторианците. Те живеят от вътрешната страна на своя свят. Така са свикнали и това смятат за нормално. Не биха се чувствали добре на повърхността. С времето биха заживели под нея.

— Значи предполагаш, че невронния детектор на Бланковиц отчита присъствието на човешки същества под повърхността на планетата? — каза Уендел.

— Да. Защо не? Почвеният пласт между техните пещерни галерии и повърхността отслабва сигнала, който невронния детектор отчита.

— Но сигналът, който Бланковиц отчита, е почти равномерен както над сушата, така и над водата — каза Уендел.

— Над цялата планета. Съвсем равномерен е — каза Бланковиц.

— Добре — каза Фишър. — Местен разум в морето, роторианци под земята. Защо не?

— Почакайте — каза Джарлоу. — Бланковиц получава сигнал отвсякъде. Нали?

— Отвсякъде. Засякох някои по-силни и по-слаби места, но сигналът е толкова слаб, че не мога да бъде съвсем сигурна. Със сигурност изглежда, че по цялата планета има някакъв разум.

— Предполагам, че е възможно в морето, но на сушата? Смятате ли, че роторианците, за тринадесет години, за *тринадесет* години са успели да прокопаят мрежа от тунели под повърхността на целия този свят. Ако получавате сигнал от един или дори два района, простиращи се на съвсем малка част от повърхността, бих приел възможността роторианците да живеят в дупки. Но под цялата повърхност? Моля ви! Тези ги разправайте на леля ми Тили.

— Да разбирам ли, Хенри — каза Уендел, — че намекваш, че под цялата повърхност има извънземен разум?

— Не виждам до какво друго заключение можем да стигнем, освен ако не искаме да приемем, че уредът на Бланковиц е абсолютно безполезен — каза Джарлоу.

— В такъв случай — каза Уендел — се питам дали е безопасно да кацнем и да изследваме. Извънземният разум не е непременно дружелюбен, а „Свръхсветлинен“ не е оборудван за водене на война.

— Мисля, че не можем да се откажем — каза Шао-Ли Уу. — Трябва да разберем що за разумен живот има тук и как може да се намеси, ако изобщо, в евентуалните ни планове да евакуираме Земята и да дойдем тук.

— Има едно място, където сигналът е съвсем малко по-силен от другаде — каза Бланковиц. — Да се опитам ли да го намеря отново?

— Опитай — каза Уендел. — Можем внимателно да изследваме околността му и тогава да решим дали да кацнем или не.

— Сигурен съм, че това ще бъде съвсем безопасно — каза спокойно Шао-Ли Уу.

Уендел се навъси.

85.

Странното в Солтейд Левърет според Дженъс Пит беше, че на него му харесваше в астероидния пояс. Явно имаше хора, на които празнотата доставяше истинско удоволствие и които обичаха неживата природа.

— Не че не обичам хората — обясняваше Левърет. — Мога да получа всичко, което ми е нужно от тях, по холовизията — да разговарям с тях, да ги слушам, да се смея с тях. Мога да направя всичко, освен да ги докосна или да ги помириша, но на кого му е притрябвало това? Освен това в астероидния пояс строим пет Колонии и аз мога да посетя която и да е от тях и да се наситя на хора, както и да ги помириша, ако това ще ми достави удоволствие.

А когато дойдеше на Ротор — метрополисът, както той настояваше да го нарича — се оглеждаше като че ли сякаш очакваше хората да се скупчат около него.

Дори и столовете гледаше с подозрение и сядаше на тях със странично плъзване сякаш се надяваше да изтрие аурата, която предишният задник е оставил на тях.

Дженъс Пит винаги го беше смятал за идеалния Изпълнителен Губернатор по Астероидния проект. Този пост на практика му даваше свобода на действие във всичко, свързано с външния пояс на Системата на Немезида. Това включваше не само новостроящите се колонии, но и самата Скенер Служба.

Бяха обядвали насаме в апартамента на Пит, тъй като Солтейд по-скоро би останал гладен, отколкото да обядва в трапезария, достъпна за обществото (което можеше да представлява дори само трети човек, който той не познава). Всъщност Пит се изненада донякъде и Левърет се съгласи да обядват с него.

Пит го огледа небрежно. Левърет беше сух и жилест, източения му жилав вид създаваше впечатлението, че никога не е бил млад, нищо че ще остарее. Очите му бяха бледо сини, а косата бледо руса.

— Кога за последен път беше на Ротор, Солтейд? — попита Пит.

— Преди около две години и намирам, че не е любезно от твоя страна да ме подлагаш на това.

— Защо, какво съм направил? Не съм те викал, но след като си тук, стари приятелю, ти си добре дошъл.

— По-добре да ме беше извикал. Какво е това съобщение, което си изпратил и в което казваш да не те безпокоят с дреболии. Да не си станал толкова голям, че искаш само големи неща?

Усмивката на Пит стана напрегната:

— Не разбирам за какво говориш, Солтейд.

— Изготвиха ти един доклад. Открили слаб източник на радиация, идваща отвън — една от твоите специални забележки да не те занимават.

— А, това ли! — (Пит си спомни. Това беше онзи момент на самосъжаление и раздразнение. Нямаше ли право от време на време да се нервира?). — Ами твоите хора търсят Колонии. Те трябва да ме занимават с дреболии.

— Ако такова е отношението ти, добре. Но ето, че те откриха нещо, което не е Колония и за което не искат да ти докладват. Докладваха на мен и ме помолиха да го доведа до твоето знание, въпреки нареждането ти да не бъдеш занимаван с дреболии. Те смятат, че е моя работа да се оправя с теб, но аз предпочитам да не го правя, Дженъс. Да не си започнал да ставаш свадлив на стари години?

— Престани да дрънкаш, Солтейд. Какво ти докладваха? — попита Пит.

— Забелязали са кораб.

— Какво искаш да каже — кораб? Не е ли Колония?

Левърет вдигна възлестата си лапа:

— Не е Колония. Казах кораб.

— Не разбирам.

— Какво има за разбиране? Компютър ли ти е нужен? Ако е така, ето ти го там. Корабът е машина, която се движи през пространството с екипаж на борда.

— Колко голям?

— Предполагам, че би могъл да носи пет-шест души.

— Тогава сигурно е от нашите.

— Не е. Всеки един от нашите се води на отчет. Този просто не е роторианско производство. От Скенер Службата може да не са искали

да говорят с теб за това, но са свършили малко работа самостоятелно. Нито един компютър в цялата система не е използван за конструирането на кораб като този, а никой не би могъл да построи такъв кораб без да използва компютър на някой етап от работата.

— И ти смяташ?

— Че това не е роториански кораб. Идва от другаде. Докато съществуваше и най-малкото съмнение, че този кораб може да е построен от нас, моите момчета мълчаха и не те безпокояха според инструкциите ти. Когато се оказа, че със сигурност не е от нашите, те докладвах на мен и ми казаха, че трябва да бъдеш уведомен, но че те няма да направят това. Знаеш ли, Дженъс, от един момент нататък мачкането на хора може да има обратен ефект.

— Млъкни — каза Пит сърдито. — Как може да не е роториански? Откъде ще е дошъл?

— Предполагам, че трябва да идва от Слънчевата Система.

— Невъзможно! Кораб с размерите, които ми описа, с пет-шест души на борда, не може да е стигнал до тук от Слънчевата Система. Дори да са открили хиперпространствения метод, а това е напълно вероятно, пет-шест души, затворени на тясно повече от две години, не биха преживяли пътуването. Може да има няколко образцови екипажа, добре тренирани и невероятно подходящи за задачата, които биха могли да извършат пътуването и да запазят поне отчасти здравия си разум, но никой в Слънчевата Система не би поел риска. Нищо, освен цяла Колония, цял един самостоятелен свят, населен с хора, привикнали с него по рождение, не би могъл да предприеме междузвездно пътуване и да го доведе до успешен край.

— Въпреки това — каза Левърет — тук има малък кораб не роторианско производство. Това е факт и вярвай ми, нямаш друг избор, освен да го приемеш. *Ти* откъде казваш, че е дошъл? Най-близката звезда е Слънцето — също факт. Ако не идва от Слънчевата система, тогава идва от някоя друга звездна система и пътуването е продължило много повече от две години и нещо. Ако две години и нещо са невъзможен срок, всеки друг е напълно невъзможен.

— Представи си, че изобщо не е от човешки произход — каза Пит — че съществуват други форми на живот с друга психика, която може да понесе продължителни пътувания в затворено пространство.

— Или че са хора с такъв ръст — и Левърет разтвори палеца и показалеца си на четвърт инч — и че този кораб за тях е Колония. Да — но не е така. Не са извънземни. Не са джудженца. Корабът не е роториански, но е с човешки произход. Според нас извънземните трябва да изглеждат съвсем различно от хората и да строят съвсем различни кораби от тези на хората. Този кораб има човешки произход до серийния код на външната му страна, който е отбелязан със земната азбука.

— Това не ми го каза!

— Не смятах, че е нужно да го казвам.

— Може да е с човешки произход — каза Пит — но може да е автоматизиран. Може на борда да има работи.

— Може — каза Левърет. — В такъв случай да го унищожим ли? Ако на борда няма хора, не възникват проблеми от нравствен характер. Разрушаваш нечия собственост, но в края на краищата те нарушават териториални граници.

— Обмислям това — каза Пит.

Левърет широко се усмихна:

— Недей! Този кораб не е прекарал повече от две години в пътуване през космическото пространство.

— Какво искаш да кажеш?

— Забравил ли си състоянието, в което се намираше Ротор, когато пристигнахме тук? Ние пътувахме повече от две години и през половината от това време се намирахме в нормалното пространство като се движехме със скорост, много близка до тази на светлината. При тази скорост повърхностният слой на Ротор беше ожулен от сблъсък с атоми, молекули и пращинки. Доколкото си спомням, имаше доста лъскане и ремонти. Не помниш ли?

— А този кораб? — попита Пит без да си прави труда да отговори.

— Толкова е лъскав, все едно е изминал не повече от няколко милиона километра при нормална скорост.

— Това е невъзможно. Не ме занимавай с тези игри.

— Не е невъзможно. Те наистина са изминали само няколко милиона километра с нормална скорост. Останалата част от пътя — хиперпространство.

— За какво говориш? — търпението на Пит се изчерпваше.

— Свръхсветлинен полет. Успели са.

— Това е теоретически невъзможно.

— Така ли? Е, ако можеш да измислиш някакво друго обяснение за всичко това, давай.

Пит го зяпна с отворена уста:

— Но...

— Знам. Физиците казват, че е невъзможно, но така или иначе те са успели. Сега нека ти кажа нещо. Ако имат свръхсветлинен полет, трябва да имат свръхсветлинна комуникация. В такъв случай Слънчевата Система знае, че са тук и знае какво става. Ако ние унищожим кораба, Слънчевата Система ще разбере това и не след дълго от космоса ще се появи цяла флотилия от такива кораби, които ще започнат да ни обстрелват.

— Ти какво би направил тогава? — Пит откри, че временно е изгубил способността си да мисли.

— Какво друго можем да направим, освен да ги посрещнем дружелюбно, да разберем какво представляват, кои са, какво правят и какво искат? Според мен те възнамеряват да кацнат на Еритро. Ние също ще трябва да кацнем там и да разговаряме с тях.

— На Еритро?

— Ако те са на Еритро, Дженъс, къде искаш да отидем ние? Трябва да се срещнем с тях там. Трябва да се възползваме от тази възможност.

Пит усети, че мозъчният му механизъм отново заработи.

— След като смяташ това за необходимо — каза той — би ли искал да го направиш? С кораб и екипаж, разбира се.

— Искаш да кажеш без теб?

— Като Губернатор? Не мога да сляза да посрещна някакъв непознат кораб.

— Под достойнството на заеманата длъжност. Разбирам. Значи аз трябва да се срещна с извънземните, или джудженцата, или роботите, или каквото ще е, без теб?

— Аз, разбира се, ще поддържам постоянна връзка, Солтейд. Аудиовизуална.

— От разстояние.

— Да, но в крайна сметка една успешно изпълнена от теб мисия ще бъде подходящо възнаградена.

— Така ли? В такъв случай, Пит... — Левърет погледна замислено.

Пит почака, след което каза:

— Ще назовеш ли цена?

— Ще *предлож*а цена. Ако искаш да се срещна с този кораб на Еритро, тогава аз искам Еритро.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам Еритро за свой дом. Омръзнаха ми астероидите. Омръзна ми сканирането. Омръзнаха ми *хората*. Стига ми толкова. Искам един празен свят. Искам да си построя хубаво жилище, да взимам храна и каквото ми трябва от Купола, да си имам собствена ферма със свои животни, ако мога да ги придумам да се развиват добре.

— Откога желаеш това?

— Не знам. Назряваше в мен. А откак дойдох тук и хубаво отгледах Ротор с тълпите и шума му, Еритро ми изглежда по-хубав от когато и да било.

— Ставате двама — намръщи се Пит. — Ти си същия като онова лудо момиче.

— Какво лудо момиче?

— Дъщерята на Юджиния Инсиня. Предполагам познаваш Инсиня.

— Астрономът? Разбира се. Не съм виждал дъщеря й.

— Съвсем луда. Искане да остане на Еритро.

— Не намирам това за лудост. Смятам го за много разумно. Всъщност, ако тя иска да остане на Еритро, бих могъл да изтърпя една жена...

Пит вдигна пръст:

— Казах „момиче“.

— На колко години е?

— На петнадесет.

— О? Е, ще порасне. За съжаление, аз също.

— Тя не е от твоите ослепителни красавици, Левърет.

— И аз не съм. Казах ти условието си.

— Искаш го официално записано в компютъра?

— Това е само една формалност, а, Дженъс?

Пит не се усмихна.

— Много добре. Ще се опитаме да видим къде се приземява този кораб и ще те подготвим за Еритро.

ТРИДЕСЕТ И ШЕСТ СРЕЩА

Юджиния Инсиня каза полуучудено, полунедоволно:

— Тази сутрин Марлейна пееше. Някаква песен за „У дома, у дома, в звездите, където всички светове са весели и свободни“.

— Знам тази песен — кимна Дженар. — Бих ти я изпял, но пея фалшиво.

Току-що бяха приключили с обяда. Сега обядваха заедно всеки ден, нещо, което Дженар очакваше с тихо задоволство, въпреки че темата на разговор неизменно беше Марлейна и въпреки, че Дженар чувстваше, че може би Инсиня се обръща към него единствено от отчаяние, тъй като не може да разговаря свободно на тази тема с никой друг.

Това не го интересуваше. Независимо от причината...

— Не я бях чувала да пее — каза Инсиня. — Винаги съм мислила, че не може. Всъщност тя има приятен алт.

— Това трябва да е знак, че сега тя е щастлива, или развълнувана, или доволна, или нещо хубаво. Юджиния. Аз имам чувството, че е намерила своето място във Вселената, открила е смисъла на своя живот. Не на всеки човек е писано да го открие. Повечето от нас, Юджиния, се влачат напред и търсят смисълът на живота си, не го намират и свършват някъде между страшното отчаяние и тихото примирение. Самият аз спадам към тихо примирилите се.

Инсиня успя да се усмихне.

— Подозирам, че не мислиш същото и за мен.

— Не си страшно отчаяна, Юджиния, но си склонна да водиш загубени битки.

Тя сведе поглед.

— Имаш предвид Крайл?

— Ако така мислиш, значи него имаш предвид — каза Дженар. — Но всъщност имах предвид Марлейна. Тя вече е излизала около една дузина пъти. Страхотно ѝ харесва. Това я прави щастлива, а ти

продължаваш да седиш тук и да се опитваш да надвиеш ужаса. Какво те притеснява, Юджиния?

Юджиния замълча замислено, докато си играеше с вилицата в чинията си. После каза:

— Чувството за загуба. Не е честно. Крайл направи своя избор и аз го загубих. Марлейна направи своя избор и аз я губя, ако не заради Епидемията, то заради Еритро.

— Знам. — Той посегна към ръката ѝ и тя разсеяно я постави в неговата.

— Тя все повече и повече иска да бъде навън и по-малко да бъде с нас. След време ще намери начин да заживее навън и ще се връща все по-рядко и пак ще си отива.

— Сигурно си права, но целият живот е симфония от последователни загуби. Загубваш младостта си, родителите си, любовта си, приятелите, удобствата, здравето, а накрая и живота си. Да отричаш загубата означава така или иначе да загубиш всичко, като освен това загубиш хладнокръвието и душевното си спокойствие.

— Тя никога не е била щастливо дете, Сийвър.

— Себе си ли обвиняваш за това?

— Можех да проявя повече разбиране.

— Никога не е късно да започне човек. Марлейна искаше цял свят и сега го има. Искаше да превърне една своя способност, която винаги ѝ е тежала, в начин за директно общуване с друг разум, и успя. Би ли я принудила да се откаже от това? Би ли избегнала загубата на нейното повече или по-малко продължително присъствие, като ѝ причиниш по-голяма загуба, отколкото някой от нас може да си представи — да не може истински да използва своя необикновен мозък?

Въпреки че очите ѝ бяха плувнали в сълзи, Инсиня успя да се засмее.

— Можеш да придумаш заек да излезе от дупката си, Сийвър.

— Така ли? Моите думи никога не са имали успеха, който имаше мълчанието на Крайл.

— И други неща оказаха влияние — каза Инсиня. — Няма значение — свъси вежди тя. — Сега ти си тук, Сийвър, и си ми голяма утеха.

Дженар опечалено каза:

— Най-сигурният признак, че съм достигнал възрастта си е, че ме утешава фактът, че те утешавам. Огънят е затихнал, когато искаме не друго, а утеха.

— В това със сигурност няма нищо лошо.

— Абсолютно нищо лошо. Предполагам, че съществуват много двойки, преминали през бурната страст и обредите на екстаза, без да искат да намерят утеха един в друг и може би накрая те са готови да разменят всичко това за утеха. Не знам. Тихите победи са *толкова* тихи. Съществени, но пренебрегвани.

— Като теб ли, бедни ми Сийвър?

— Виж, Юджиния, през целия си живот се опитвам да избегна капана на самосъжалението и сега ти не трябва да ме примамваш в него, само за да ме гледаш как страдам.

— О, Сийвър, не искам да гледам как страдаш.

— Ето, точно това исках да чуя. Виждаш ли колко съм умен. Но, знаеш ли, ако имаш нужда от заместител на Марлейна, аз с радост ще бъда на разположение, когато се нуждаеш от утеха. Дори цял един свят само за мен не би ме изкушил да те оставя, ако ти не желаеш това.

Тя стисна ръката му.

— Аз не те заслужавам, Сийвър.

— Не използвай това като довод да се разделим, Юджиния. Аз имам желание да се жертвам за теб и ти не бива да ми пречиш да направя такава върховна саможертва.

— Не намери ли някоя по-достойна?

— Не съм търсил. Нито пък съм усетил сред жените на Ротор някаква голяма нужда от мен. Освен това, какво бих правил с по-подходящ обект? Колко отегчително би било да се предложи като достойно заслужен подарък. Колко по-романтично е да бъдеш незаслужен подарък, дар от небето.

— Да бъдеш богоподобен в своето благоволение към недостойните.

Дженар закима оживено.

— Това ми хареса. Да. Да. Точно този образ ми допада.

Инсиня отново се засмя. Този път по-непринудено.

— Ти също си луд. Знаеш ли, не бях забелязвала това.

— Аз имам скрити дълбини. Когато ме опознаеш по-добре, без да бързаш, разбира се...

Острият звън на факса го прекъсна.

— Виждаш ли, Юджиния. Стигам до момента, в който ти си готова да се разтопиш в обятията ми — дори не помня как го направих — и ни прекъсват. Ох! — Внезапно гласът му коренно се промени. — Известието е от Солтейд Левърет.

— Кой е той?

— Не го познаваш. Почти никой не го познава. Не съм срещал по-голям отшелник от него. Работи в астероидния пояс, защото там му харесва. Не съм виждал стария безделник от години. Не знам защо казах „стар“, след като е на моите години.

Освен това е запечатано. Може да се отвори само с моите отпечатъци на пръстите. Това означава, че е толкова секретно, че се налага да те помоля да излезеш, преди да го отворя.

Инсиня рязко се изправи, но Дженар ѝ направи знак да седне:

— Не ставай глупава, Юджиния. Секретността е просто болест на бюрокрацията. Аз не ѝ обръщам внимание.

Той натисна листа с единия си палец, а другия постави на определеното място и буквите започнаха да се появяват. Дженар каза:

— Винаги съм мислил, че ако човек няма палци...

И след това млъкна.

Без да продума, той ѝ подаде бележката.

— Имам ли право да чета това?

Дженар поклати глава.

— Разбира се, че не, но кой го е грижа? Прочети го.

Тя го прочете почти с един поглед и вдигна очи.

— Непознат кораб се готви да кацне тук.

— Поне така пише — кимна Дженар.

— Ами Марлейна? Тя е навън — каза обезумяла Инсиня.

— Еритро ще я пази.

— Откъде знаеш? На този кораб може да има извънземни. Истински извънземни. Нечовеци. Това нещо на Еритро може да няма влияние над тях.

— Ние сме извънземни за Еритро, но въпреки това той лесно може да ни контролира.

— Трябва да изляза.

— Каква полза...

— Трябва да бъда с нея. Ела с мен. Помогни ми. Ще я върнем в Купола.

— Ако това са всемогъщи и враждебни похитители, няма да сме в безопасност в...

— О, Сийвър, сега ли е времето да се разсъждава? Моля те. Трябва да отида при дъщеря си!

87.

Бяха направили снимки и сега ги изучаваха. Теса Уендел поклати глава.

— Невероятно. Целият свят е абсолютно пуст. С изключение на това.

— Разум навсякъде — каза Мери Бланковиц, сбърчила чело. — Сега, когато се доближихме толкова, това е безспорно. Пуст или не, разум има.

— Но е най-силен при онзи купол. Нали?

— Най-силен, Капитане. Най-лесно забележим, и най-познат. Извън купола има известна разлика и не съм сигурна какво означава това.

— Никога не сме експериментирали с друг високоразвит разум, освен човешкия — каза Шао-Ли Уу — така че, разбира се...

Шао-Ли Уу се обърна към него.

— Ти си на мнение, че разумът извън купола не е човешки?

— След като се съгласихме, че за тринадесет години хората не може да са се заровили навсякъде под земята, какъв друг извод можем да си направим?

— А куполът? Той човешки ли е?

— Това е нещо съвсем различно и не зависи от плексоните на Бланковиц. Там се виждат астрономически уреди — каза Шао-Ли Уу — Куполът или част от него е астрономическа обсерватория.

— Не може ли и извънземните да бъдат астрономи? — попита Дженар малко язвително.

— Разбира се — каза Шао-Ли Уу — но ще имат свои уреди. Когато видях нещо, което ми прилича на инфрачервен компютъризиран скенер, точно какъвто бях видял на Земята... Нека да го погледнем така. Да забравим за произхода на разума. Виждам уреди, които или са произведени на Слънчевата Система, или са конструирани по проекти, изготвени на Слънчевата Система. Това е безспорно. Не мога да допусна, че извънземни са конструирали такива уреди, без да са влизали в контакт с човешки същества.

— Много добре — каза Уендел. — Съгласна съм с теб, Шао-Ли Уу. Каквото и да има на този свят, под този купол има, или е имало човешки същества.

Крайл Фишър каза троснато.

— Не казвай просто „човешки същества“, Капитане. Там има роторианци. Не е възможно да има други човешки същества на този свят, като изключим себе си.

— Това също остава без отговор — каза Шао-Ли Уу.

— Този купол е толкова малък — каза Бланковиц. — На Ротор трябва да е имало десетки хиляди души.

— Шестдесет хиляди — промълви Фишър.

— Невъзможно е всички да се поберат в този купол.

— Може да има и други куполи — каза Фишър. — Можем да направим хиляда обиколки около този свят и пак да не забележим много неща.

— Това е единственото място, където изглежда има разлика във вида на плексоните. Ако съществуваха и други такива куполи, щях да забележа някой от тях, сигурна съм — каза Бланковиц.

— Има и друга вероятност — каза Фишър. — Това, което виждаме, да е малка част от цялостна структура, простираща се на мили под повърхността, откъде можем да знаем.

— Роторианците са дошли с Колония — каза Шао-Ли Уу — Колонията може би все още съществува. Може да има и много други. Този купол може да е само аванпост.

— Не видяхме Колония — каза Джарлоу.

— Не сме *търсили* — каза Шао-Ли Уу — Съсредоточихме вниманието си изцяло върху този свят.

— Не открих разум никъде, освен на този свят — каза Бланковиц.

— Ти също не си търсила — каза Шао-Ли Уу. — Наистина ще е необходимо да претърсим цялото небе, за да открием една или две Колонии, но след като регистрира плексони на този свят, не потърси другаде.

— Ако мислиш, че е необходимо, ще го направя.

Уендел вдигна ръка.

— Ако съществуват Колонии, защо те не са ни забелязали? Не сме се опитвали да прикрием отделяната от кораба ни енергия. В края

на краищата бяхме доста сигурни, че тази звездна система е необитавана.

— Те може да са били също толкова уверени, Капитане — каза Шао-Ли Уу. — Те също не са ни търсили, затова сме се промъкнали край тях. Или, ако са ни засекли, може би се чудят кои или какво сме и се колебаят какво действие да предприемат, както и ние. Това, което искам да кажа, обаче е, че знаем едно място на този голям спътник, където трябва да има човешки същества и мисля, че трябва да слезем и да влезем в контакт с тях.

— Мислиш ли, че това ще е безопасно? — попита Бланковиц.

— Предполагам, че да — каза твърдо Шао-Ли Уу. — Не могат да ни застрелят току-тъй. В крайна сметка ще искат да узнаят нещо повече за нас, преди да го направят. Освен това, абсолютно нищо няма да постигнем, ако останем тук и правим догадки, а трябва да се върнем и да разкажем какво сме открили. Земята ще изпрати тук цяла флотилия от свръхсветлинни кораби, но няма да ни бъде благодарна, ако се върнем с минимално количество информация. Ще влезем в историята като експедицията, която се уплашила и избягала.

Той се усмихна мило.

— Както виждате, Капитане, научих нещо от Фишър.

— Значи мислиш, че сега трябва да кацнем и да установим контакт — каза Уендел.

— Точно така — отвърна Шао-Ли Уу.

— А ти, Бланковиц?

— Аз съм любопитна. Не за купола, за евентуалният извънземен живот. Бих искала да узная нещо и за него.

— Джарлоу?

— Бих искал да имаме подходящо оръжие или хиперкомуникация. Ако бъдем унищожени, Земята няма да научи нищо, абсолютно нищо, като резултат от нашето пътуване. Тогава тук може да дойде някой друг, също толкова неподготвен и несигурен като нас. Но, ако оцелеем след този контакт, ще се върнем с важна информация. Предполагам, че трябва да рискуваме.

Фишър каза тихо:

— Ще поискаш ли и моето мнение, Капитане?

— Предполагам, че искаш да кацнем, за да видиш роторианците.

— Точно така. Затова може ли да предложи... Нека да кацнем колкото се може по-тихо и незабелязано, и аз ще сляза от кораба на разузнаване. Ако стане нещо, ме оставяте, отлитате и се връщате на Земята. Без мен може, но корабът трябва да се върне.

Лицето на Уендел изглеждаше обтегнато и тя веднага попита:

— Защо ти?

— Защото поне познавам роторианците и защото... искам.

— Аз също — каза Шао-Ли Уу. — Трябва да бъда с теб.

— Защо да рискуваме двама? — попита Фишър.

— Защото за двама е по-безопасно. Защото при евентуален конфликт единия може да избяга, докато другия задържа нападателя. И най-вече, защото, както сам казваш, ти познаваш роторианците. Твоята преценка може да е субективна.

— В такъв случай — каза Уендел — ще кацнем. Фишър и Шао-Ли Уу ще слязат от кораба. Ако по някое време между Фишър и Шао-Ли Уу възникне спор относно начинът на действие, Шао-Ли Уу ще взема решения.

— Защо? — попита възмутено Фишър.

— Шао-Ли Уу каза, че познаваш роторианците и твоите решения могат да бъдат субективни — отвърна Уендел с твърд поглед — и аз съм съгласна с него.

Марлейна беше щастлива. Чувстваше се обгърната от нежни ръце, пазена, закриляна. Виждаше червеникавата светлина на Немезида и усещаше вятъра по лицето си. Можеше да наблюдава как облаците частично, а от време на време цялостно закриват големият глобус на Немезида, така че притъмняваше и светлината ставаше сивкава.

Но в сиво тя виждаше също така добре, както и в червено, като различаваше отсенки и нюанси, които образуваха омайващи шарки. И въпреки, че вятърът захладняваше когато светлината на Немезида се скриеше, тя не усещаше студ. Сякаш Еритро усилваше зрението ѝ, сякаш затопляше въздуха около нея, когато беше необходимо, сякаш изцяло се грижеше за нея.

Освен това тя можеше да разговаря с Еритро. Беше решила да мисли, че клетките, от които се състоеше животът на Еритро, *са* иначе? Поотделно клетките бяха просто клетки, също толкова примитивни, всъщност много по-примитивни от клетките в нейното тяло — единствено взети заедно, всички прокариотни клетки образуваха един организъм, който обгръщаше планетата с милиони милиарди микроскопични взаимно свързани части, които така изпълваха и проникваха, и *обгръщаха* планетата, все едно че *са* самата планета.

Колко странно — помисли Марлейна. Сигурно преди идването на Ротор тази гигантска форма на живот никога не е знаела, че съществува друг живот, освен нея.

Не беше задължително нейните въпроси и чувства да съществуват изцяло в мислите ѝ. Понякога Еритро се надигаше пред очите ѝ като тънка струя сив пушек и се материализираше в подобна на привидение човешка фигура с трептящи контури. Това винаги предизвикваше усещането за движение. Марлейна не го виждаше, но беше сигурна в чувството си, че всеки миг милиони невидими клетки напускат местата си и моментално биват заместени от други. Някоя прокариотна клетка не можеше да съществува дълго извън водната си обвивка, така че всяка една присъстваше във фигурата за съвсем

кратко време, но самата фигура оставаше докато пожелае, без да загубва образа си.

Еритро повече не прие формата на Ориел. Беше подразбрал, без да му се казва, че това предизвика смущение. Сега видът му беше неутрален, като понякога се променяше леко, според капризите в мислите на Марлейна. Еритро умееше да долавя тънките промени в модела на мисълта ѝ по-добре от самата нея — реши тя и фигурата се приспособяваше като за момент заприличваше повече на някоя фигура от съзнанието ѝ, но когато тя се опитваше да се съсредоточи и да я идентифицира, фигурата леко се преобразяваше в нещо друго. От време на време тя успяваше да долови извивката на скулата на майка си, големият нос на чичо Сийвър, отделни черти на момичетата и момчетата, които познаваше от училище.

Това беше една симфония от взаимодействие. Не толкова разговор помежду им, колкото мисловен балет, който тя не можеше да опише, нещо безкрайно успокояващо, безкрайно многообразие — отчасти променящ се вид — отчасти променяш се глас — отчасти променяща се мисъл.

Това беше разговор в толкова много измерения, че мисълта да се върне към общуване, състоящо се единствено от думи, я караше да се чувства куха, безжизнена. Нейната дарба да чете езика ка жестовете разцъфна в нещо, което никога преди това не си беше представяла. Мислите можеха да бъдат обменени много по-бързо и дълбоко, отколкото посредством грубата недодялана реч.

Еритро ѝ обясняваше — по-скоро я изпълваше — с шокът от срещата с друг разум. *Разуми*. Множествено число. Един повече лесно можеше да бъде уловен. Друг свят. Друг разум. Но да се срещнеш с *много* разуми, трупаци се един връз друг, всеки различен, застъпващи се в малко пространство. Немислимо.

Мислите, които просмукваха съзнанието на Марлейна, както се изразяваше Еритро, можеха да бъдат изразени с думи отвлечено и недостатъчно. Тези думи бяха заливани, давени в емоциите, чувствата и невронните вибрации, които разчупваха Еритро, прегрупирайки представите.

Той беше експериментирал с различните разуми — беше ги усетил. Но не в смисъла, който хората биха вложили в тази дума, а със съвсем различен, застъпен съвсем бегло това понятие. И някои от тези

разуми рухваха, разстройваха се, ставаха отблъскващи. Еритро беше престанал хаотично да усеща разуми, а издирваше такива, които ще издържат на контакта.

— И намери мен? — попита Марлейна.

— Намерих теб.

— Но защо? Защо си ме търсил — попита тя разпалено.

Фигурата потрепери и стана по-замъглена.

— Просто за да те намеря.

Това не беше отговор.

— Защо искаш да бъда с теб?

Фигурата започна да избледнява и мисълта премина съвсем бързо:

— Просто за да бъдеш с мен.

След което изчезна.

Само образът изчезна. Марлейна все още усещаше закрилата, топлата прегръдка. Но защо изчезна? Да не го беше огорчила с въпроса си?

Тя чу шум.

Лесно е да се изредят шумовете на един празен свят, тъй като не са много. Има шум от течаща вода и по-мекият стон на вятъра. Имаше шумове, които можеш да предскажеш и които самият ти предизвикваш — направената стъпка, шумоленето на дрехите ти или свистенето на дъха ти.

Това, което Марлейна чу, не спадаше към тях и тя се обърна по посока на звука. Над оголените скали вляво от нея се показва главата на мъж.

Първата ѝ мисъл, разбира се, беше, че това е някой от Купола, който е дошъл, за да я прибере и тя усети прилив на гняв. Защо продължаваха да я търсят? От сега нататък ще откаже да носи вълнови емитер и тогава няма да имат друг начин да я намерят, освен ако не търсят напосоки.

Но лицето не ѝ беше познато, а беше сигурна, че вече е виждала всички от Купола. Може да не знаеше имената им или нещо за тях, но когато срещнеше някой от Купола, щеше да познае лицето му.

Не беше виждала това непознато лице в Купола.

Очите му се бяха вторачили в нея. Устата беше леко отворена сякаш човекът дишаше тежко. А след това този някой прехвърли

възвишението и се затича към нея.

Тя се обърна към него — протекцията, която усещаше около себе си, беше силна. Не изпитваше страх.

Той спря на десет крачки, вторачен в нея, приведен напред сякаш бе достигнал непреодолима бариера, което му пречеше да продължи.

Накрая, той каза със сподавен глас:

— Роузан!

89.

Марлейна го наблюдаваше внимателно. Микродвиженията му бяха нетърпеливи и излъчваха чувство за собственост: притежание, близост, моя, моя, моя.

Тя направи крачка назад. Как беше възможно това? Защо той...

Някакъв избледнял спомен за холоизображение, което беше видяла веднъж като малка...

Накрая тя не можеше повече да отрича. Колкото и невъзможно да звучеше, колкото и невероятно...

Тя се сгуши в защитната завивка и каза:

— Татко?

Той се втурна към нея, сякаш искаше да я сграбчи в прегръдките си и тя отново отстъпи назад. Той спря, олюля се и сложи ръка на челото си, сякаш за да пропъди замайването.

— Марлейн, — каза той — Исках да кажа Марлейн.

Марлейна забеляза, че го произнесе неправилно. Две срички. Но това беше нормално. Откъде можеше той да знае?

Появи се още един човек и застана до него. Той беше с черна права коса, широко лице, тесни очи и жълтеникав тен. Марлейна никога не беше виждала човек с подобни черти. Тя зяпна и трябваше да направи усилие да си затвори устата.

Вторият човек каза на първия с мек и недоверчив глас:

— Това ли е *дъщеря ти*, Фишър?

Марлейна се ококори. Фишър! Значи това *беше* баща й.

Баща й не отмести поглед от нея.

— Да.

Другият продължи с още по-мек глас:

— При първото раздаване на картите, Фишър? Идваш тук и първият човек, когото срещаш, е дъщеря ти?

Фишър сякаш направи опит да откъсне очи от дъщеря си, но не успя.

— Мисля, че да, Шао-Ли Уу, Марлейн, твоята фамилия е Фишър, нали? Майка ти е Юджиния Инсиня? Така ли е? Аз се казвам Крайл

Фишър и съм твоят баща.

Той протегна ръка към нея.

Марлейна добре разбираше, че копнежът, изписан по лицето на баща ѝ е съвсем искрен, но тя отново отстъпи назад и каза хладно:

— Как така си тук?

— Дойдох от Земята, за да те намеря. Да те *намеря*. След толкова години.

— Защо си искал да ме намериш? Ти си ме оставил когато съм била бебе.

— Тогава това се налагаше, но винаги съм възнамерявал да се върна за теб.

Тогава се намеси друг глас — суров и безчувствен — и каза:

— Значи си се върнал за Марлейна? За нищо друго?

Юджиния Инсиня стоеше бледа с почти безцветни устни и треперещи ръце. Зад нея стоеше Сийвър Дженар, който изглеждаше учуден, но остана по-назад. Нито един от двамата не носеше предпазен костюм.

Инсиня каза с бърз, почти истеричен глас:

— Помислих, че ще бъдат хора от някоя Колония, хора от Слънчевата Система. Помислих, че може да е някаква извънземна форма на живот. Прехвърлих всички възможности, които ми дойдоха на ум и между всички мисли, които се струпаха в главата ми, когато ми казаха, че някакъв непознат кораб за миг не ми хрумна, че Крайл Фишър може да се връща. И то за Марлейна.

— Дойдох с други и с важна мисия. Това е Шао-Ли Уу. Мой спътник. И... И...

— И се срещнахме. Минавало ли ти е през ум, че може да ме срещнеш? Или мислиш единствено за Марлейна? Каква е важната ти мисия? Да намериш Марлейна?

— Не. Това не е мисията. Просто моето желание.

— А аз?

Фишър сведе поглед.

— Дойдох за Марлейна.

— Дойде за нея? За да я вземеш?

— Мислех... — започна Фишър, но думите му заседнаха.

Шао-Ли Уу го наблюдаваше учудено. Дженар се намръщи, ядосано замислен.

Инсиня се обърна към дъщеря си:

— Марлейна, би ли отишла където и да било с този човек?

— Никъде с никого няма да ходя, мамо — каза тихо Марлейна.

— Ето ти отговора, Крайл — каза Инсиня — Не можеш да ме изоставиш с едногодишно дете и да се върнеш след петнадесет години, за да кажеш „между другото, сега аз ще я поема“. И да не помислиш за мен. Тя е твоя дъщеря биологично, но само толкова. Тя е моя по правото на петнадесет години любов и грижи.

— Няма смисъл да се карате за мен, мамо — каза Марлейна.

Шао-Ли Уу пристъпи напред.

— Извинете. Аз бях представен, но на мен никой не ми беше представен. Вие сте, госпожо?

— Юджиния Инсиня Фишър — тя посочи Фишър — негова жена — някога.

— А това е дъщеря ви, госпожо?

— Да. Това е Марлейна Фишър.

Шао-Ли Уу кимна леко.

— А този господин?

— Аз съм Сийвър Дженар — каза Дженар — Комендант на Купола, който виждате на хоризонта, зад мен.

— Добре, Коменданте, бих искал да разговарям с вас. Съжалявам, че както изглежда, тук има семейна разправа, но това няма нищо общо с нашата мисия.

— И каква точно е вашата мисия? — изръмжа още един нов глас. Към тях се приближаваше човек с побеляла коса, с уста, обърната надолу, в краищата ѝ с нещо, което много приличаше на оръжие в ръка.

— Здравей, Сийвър — каза той, когато мина покрай Дженар.

Дженар изглеждаше изненадан.

— Солтейд. Защо си тук?

— Представям Губернатора на Ротор, Дженъс Пит. Повтарям въпроса си към Вас, сър. Каква е мисията ви? И как се казвате?

— Името си поне — каза Шао-Ли Уу — мога лесно да ви кажа. Казвам се Д-р Шао-Ли Уу. А вие, сър?

— Солтейд Левърет.

— Привет. Идваме в мир — каза Шао-Ли Уу, като поглеждаше към оръжието.

— Надявам се — каза строго Левърет. — С мен има шест кораба, които държат вашият кораб на мушка.

— Наистина ли? — каза Шао-Ли Уу — Този малък Купол? С Флотилия?

— Този малък купол е само аванпост — каза Левърет. — Флотилията е с мен. Не се надявайте, че блъфирам.

— Ще приема думите Ви за истина — каза Шао-Ли Уу. — Но нашият малък кораб идва от Земята. Той е със възможности за свръхсветлинно летене. Разбирате ли ме? Пътуване със скорост, по-голяма от тази на светлината.

— Разбирам ви.

Внезапно Дженар каза.

— Истината ли казва д-р Шао-Ли Уу, Марлейна?

— Да, чичо Сийвър — отвърна Марлейна.

— Интересно — промърмори Дженар.

— Радвам се, че думите ми бяха потвърдени от тази млада дама — каза спокойно Шао-Ли Уу. — Да разбирам ли, че тя е експертът по свръхсветлинни полети на Ротор?

— Не е необходимо да разбирате нещо — каза Левърет нетърпеливо. — Защо сте тук? Не сме ви канили.

— Вероятно. Не знаехме, че някой тук ще има нещо против нашето идване. Но аз ви съветвам да не ставате раздражителен без повод. При първата погрешна стъпка от ваша страна, нашият кораб ще изчезне в хиперпространството.

— Не е сигурен в това — каза Марлейна.

Шао-Ли Уу се намръщи.

— Достатъчно съм сигурен. А дори и да успеете да унищожите кораба, нашата база на Земята знае къде се намираме и поддържа непрекъснатата връзка. Ако нещо се случи с нас, следващата експедиция ще бъде от петдесет бойни кораба. Недейте да рискувате, сър.

— Това не е вярно — каза Марлейна.

— Кое не е вярно, Марлейна? — попита Дженар.

— Когато каза, че базата на Земята знае къде се намират, това не беше вярно и той го знаеше.

— Добре. Солтейд, тези хора не разполагат с хиперкомуникация — каза Дженар.

Изражението на Шао-Ли Уу остана непроменено.

— Нима се доверявате на предположенията на една тийнейджърка?

— Това не са предположения. Това е истината, Солтейд. По-късно ще ти обясня. Разчитай на думата ми.

Внезапно Марлейна каза:

— Попитайте баща ми. Той ще ви каже.

Тя не разбираше напълно откъде баща ѝ ще знае за нейната дарба — със сигурност не я бе притежавала или поне не я бе показвала, когато е била на една година, но ѝ беше ясно, че той разбира. Въпреки, че останалите не виждаха това, то ѝ се набиваше в очите.

— Няма смисъл, Шао-Ли Уу — каза Фишър. — Ние сме прозрачни за Марлейна.

За пръв път хладнокръвието на Шао-Ли Уу изглежда го напусна. Той се навъси и каза язвително:

— Откъде знаеш каквото и да е за това момиче, дори да ти е дъщеря? Не си я виждал откакто е била бебе.

— Някога имах по-малка сестра — тихо каза Фишър.

Внезапно оживен, Дженаар каза:

— Значи се предава в рода. Интересно, Юджиния, д-р Шао-Ли Уу, както виждате тук имаме средство, което не позволява да се блъфира. Нека в такъв случай да говорим открито. Защо сте дошли на тази планета?

— За да спасим Слънчевата Система. Попитайте младата дама — след като тя е вашият абсолютен авторитет — дали *този* пъти казвам истината.

— Разбира се, че казвате истината, д-р Шао-Ли Уу. Ние знаем за опасността. Майка ми я откри.

— Ние също я открихме, млада госпожице, без никаква помощ от страна на майка ви.

Солтейд Левърет гледаше ту към единия, ту към другия и накрая каза:

— Може ли да попитам за какво става дума?

— Вярвай ми, Солтейд, Дженъс Пит знае всичко това — каза Дженаар. — Съжалявам, че не ти е казал, но ако влезеш във връзка с него сега, ще го направи. Кажи му, че си имаме работа с хора, които

умеят да пътуват по-бързо от светлината и че може би ще успеем да се споразумеем.

90.

Четиримата седяха в дома на Сийвър Дженар в Купола и Дженар се опитваше да не се отдаде на чувството, че това е историческо събитие.

Това беше първият пример за междузвездни преговори в човешката история. Дори и никой от четиримата да не беше известен с нищо друго, това беше достатъчно имената им да отекнат по коридорите на Галактическата история.

Двама на двама.

Шао-Ли Уу и *Крайл Фишър* представляваха Слънчевата Система (всъщност Земята, а кой би помислил, че упадъчната Земя ще представлява Слънчевата Система, че те ще открият свръхсветлинния полет вместо някой от съвременните жизнени Колонии).

Шао-Ли Уу беше приказлив и говореше с намеци. Той беше математик, но явно притежаваше практическа находчивост. Фишър, от друга страна (Дженар все още не можеше да свикне с мисълта, че наистина го вижда отново) седеше мълчаливо, потънал в мисли и почти не взимаше участие.

От страната на Дженар беше Солтейд Левърет — недоверчив и неспокоен от това, че се намира в толкова близък контакт с трима души наведнъж, но твърд — липсваше му словоохотливостта на Шао-Ли Уу, но въпреки това не му беше трудно да се изразява ясно.

Що се отнася до Дженар, и той мълчеше като Фишър, но изчакваше останалите трима да решат въпроса — тъй като той знаеше нещо, което те не знаеха.

Бяха изминали часове и вече беше паднала нощ. Бяха им донесли обяда, а след това и вечерята. Бяха правили почивки, за да разсеят напрежението и по време на една от тях Дженар излезе, за да види Юджиния Инсиня и Марлейна.

— Не върви зле — каза Дженар. — И двете страни могат да спечелят много.

— А Крайл? — попита нервно Инсиня. — Повдигна ли въпроса за Марлейна?

— Наистина, Юджиния, това не е темата на разговора и той не е повдигал въпроса за нея. Мисля, че е много нещастен.

— Би трябвало да бъде — каза Инсиня с горчивина.

Дженар се поколеба.

— Ти какво мислиш, Марлейна?

Марлейна го погледна с тъмните си непроницаеми очи.

— Аз съм над това, чичо Сийвър.

— Това е малко коравосърдечно — промълви Сийвър.

Но Инсиня му се сопна.

— А защо да не е? Изоставена като бебе.

— Не съм коравосърдечна — каза замислено Марлейна. — Ако мога да помогна да се успокои, ще го направя. Но моето място не е при него. Нито пък при теб, мамо. Съжалявам, но моето място е на Еритро. Чичо Сийвър, нали *ще* ми кажеш какво решение сте взели?

— Нали ти обещах.

— Важно е.

— Знам.

— Би трябвало да дойда като представител на Еритро.

— Предполагам, че Еритро присъства, но ти ще се включиш преди да свършим. Дори аз да не ти го гарантирах, мисля че Еритро ще се погрижи за това.

След това той се върна, за да продължи разговора.

Шао-Ли Уу се беше облегал назад, а по проникателното му лице нямаше и следа от умора.

— Нека обобщя — каза той. — Ако оставим настрана съществуването на свръхсветлинен полет, тази звезда Съсед — ще я наричам Немезида като вас — е най-близката звезда до Слънчевата Система, така че всеки кораб, тръгнал към звездите, първо ще спре тук. Когато обаче цялото човечество разполага със свръхсветлинен полет, разстоянието вече няма да е пречка и хората няма да търсят най-близката, а най-удобната звезда. Ще се търсят звезди, подобни на Слънцето, около които обикаля поне една планета, подобна на Земята. Немезида тогава ще остане настрана.

Тогава вече няма да е нужно Ротор да издига в култ секретността, както е правил досега, за да избегне идването на други и да запази тази звездна система за себе си. Тази система не само ще бъде нежелана от другите Колонии, но и самият Ротор може вече да не я иска. Той може

да пожелае да издири звезди от Слънчев тип. Такива звезди има с милиарди по страничните рамене на Галактиката.

За да се сдобие Ротор със свръхсветлинен полет, може да ви хрумне да насочите срещу мен оръжие и да поискате да ви кажа всичко, което знам. Аз съм математик, при това теоретик, и информацията, която имам е ограничена. Дори и да плените кораба ни, ще научите много малко от него. Това, което трябва да направите, е да изпратите делегация от учени и инженери на Земята, където ще могат да получат подходящо обучение.

В замяна ние искаме този свят, който вие наричате Еритро. Доколкото разбирам, вие не живеете на него, освен в този Купол, който използвате за астрономически и други проучвания. Вие живеете в Колонии.

Докато Колониите на Слънчевата Система могат да се отразят в търсене на планета от Слънчев тип, хората от Земята не могат. Там има осем милиарда души, които трябва да бъдат евакуирани за няколко хиляди години и колкото повече Немезида се приближава към Слънчевата Система, толкова по-лесно ще става Еритро да служи като временна станция, на която да настаняваме земляни, докато намерим светове, подобни на Земята, на която да ги прехвърлим.

Ще се върнем на Земята с избран от вас роторианец, който да послужи за доказателство, че сме били тук. Ще бъдат построени повече кораби и те ще се върнат — можете да бъдете сигурни, че ще се върнем, защото Еритро ни е необходим. Тогава ще вземем вашите учени, които ще изучат техниката на свръхсветлинния полет, техника, която ще предоставим на останалите Колонии. Достатъчно ясно ли обобщих решенията, до които стигнахме?

— Не е толкова просто — каза Левърет. — Еритро ще трябва да се тераформира, ако трябва да издържа значителен брой земляни.

— Да, аз пропуснах подробностите — каза Шао-Ли Уу. — Те също ще трябва да се вземат предвид, но не от нас.

— Вярно е, че Губернаторът Пит и Съветът ще трябва да вземат решения от името на Ротор.

— А Световният Конгрес от името на Земята. Но като се има предвид в каква опасност се намираме, не очаквам да ни създадат проблеми.

— Ще ни трябват гаранции. Доколко можем да се доверим на Земята?

— Почти толкова, колкото Земята може да се довери на Ротор, предполагам. Осигуряването на гаранции може да отнеме година. Или пет години. Или десет. При всички положения построяването на подходящ брой кораби за начало ще отнеме години, но ние имаме програма, която би трябвало да трае няколко хиляди години и която ще приключи с наложителното изселване на Земята и с началото на колонизирането на Галактиката.

— Ако приемем, че няма да се наложи да съперничим с други форми на разум — изръмжа Левърет.

— Хипотеза, която можем да приемем до доказване на противното. Това остава за в бъдеще. Сега ще се консултирате ли със своя Губернатор? Ще изберете ли роторианец, който да ни придружи, за да можем да тръгнем колкото е възможно по-скоро?

Сега Фишър се наведе напред.

— Може ли да предложи дъщеря ми Марлейна да бъде човекът, който...

Но Дженар не го остави да довърши изречението.

— Съжалявам, Крайл. Вече се консултирах с нея. Тя няма да напусне този свят.

— Ако майка ѝ тръгне с нея, тогава...

— Не, Крайл. Това няма нищо общо с майка ѝ. Дори и да искаше Юджиния да се върне при теб и тя да вземеше решение да тръгне с теб, Марлейна пак би останала на Еритро. И ако ти решиш да останеш тук, за да бъдеш с нея, това също няма да ти помогне, ти вече си я загубил, както и майка ѝ.

Фишър каза гневно:

— Тя е още дете. Не може да взима такива решения.

— За твое съжаление и за съжаление на майка ѝ, и на всички нас тук, а може би и на цялото човечество, тя *може* да взима такива решения. Всъщност аз ѝ обещах, че когато тук приключим, а смятам, че вече приключихме, ще я запознаем с решенията си.

— Това положително не е необходимо — каза Шао-Ли Уу.

— Хайде, Сийвър — каза Левърет — не е нужно да искаме разрешение от едно малко момиче.

— Моля Ви да ме изслушате — каза Сийвър — Нужно е и трябва да се обърнем към нея. Разрешете ми един експеримент. Аз предлагам Марлейна да дойде тук, за да ѝ кажем какво сме решили. Ако някой от вас намира, че това не желателно, нека да излезе, нека стане и излезе.

— Мисля, че здравият разум те е напуснал, Сийвър — каза Левърет. — Нямам намерение да си играя на игрички с една тийнейджърка. Ще говоря с Пит. Къде си държите преподавателя?

Той се изправи и почти мигновено залитна и падна.

Шао-Ли Уу се надигна уплашено.

— Г-н Левърет...

Левърет се претърколи и вдигна ръка.

— Някой да ми помогне да стане.

Дженар му помогна да се изправи и да седне отново на стола си.

— Какво стана? — попита той.

— Не съм сигурен — отвърна Левърет. — Получих ужасно главоболие, което трая само миг.

— И не успя да излезеш от стаята. — Дженар се обърна към Шао-Ли Уу. — След като не смятате, че е нужно да се видим с Марлейна бихте ли излезли от стаята?

Много внимателно, без да премества поглед от Дженар, Шао-Ли Уу стана бавно от стола си, трепна и отново седна.

Той каза учтиво:

— Може би е по-добре да се видим с младата дама.

— Налага се — каза Дженар. — На този свят поне желанията на тази млада дама са закон.

91.

— Не! — каза Марлейна така силно, че прозвуча почти като писък. — Не можете да направите това!

— Какво не можем да направим? — попита Левърет и белите му вежди се свиха към бръчката помежду им.

— Да използвате Еритро за временна станция... или за каквото и да е.

Левърет я гледаше гневно и устните му се разтеглиха сякаш се канеше да каже нещо, но Шао-Ли Уу се намеси.

— Защо не, млада госпожице? Това е един празен и неизползван свят.

— Не е празен. Не е неизползван, чичо Сийвър, *кажи* им.

Дженар каза:

— Това, което Марлейна иска да каже е, че Еритро се обитава от безброй много фотосинтезиращи прокариотни клетки. Това е причината в атмосферата му да има кислород.

— Много хубаво — каза Шао-Ли Уу. — Какво променя това?

Дженар се покашля.

— Взети поотделно, клетките са съвсем примитивни, малко над нивото на вирусите, но стана ясно, че те не могат да бъдат разглеждани поотделно. Взети заедно, те образуват невероятно сложен организъм. Те опасват цялата планета.

— Организъм? — Шао-Ли Уу запази учтивия тон.

— Цялостен организъм, който Марлейна нарича с името на планетата, тъй като те са така тясно свързани.

— Сериозно ли говорите? — каза Шао-Ли Уу. — Откъде знаете за този организъм?

— Предимно от Марлейна.

— От тази млада дама — каза Шао-Ли Уу — която може да е... истеричка?

Дженар вдигна пръст.

— Не казвайте срещу нея нищо сериозно. Не съм сигурен дали Еритро — организъмът — има чувство за хумор. Знаем *предимно* от

Марлейна, но не само от нея. Когато Солтейд Левърет стана, за да излезе, беше съборен. Когато вие се изправихте преди малко, може би също, за да си тръгнете, явно не се почувствахте добре. Това са реакциите на Еритро. Той закриля Марлейна, като влияе директно върху съзнанието ни. В ранните ни дни на този свят той непреднамерено причини малка епидемия от психически заболявания, която ние нарекохме Епидемията на Еритро. Боя се, че ако пожелае, може да предизвика непоправими психически увреждания и ако пожелае, може да убива. *Моля* ви, да не подлагате това на проверка.

Фишър каза:

— Искаш да кажеш, че не Марлейна е...

— Не, Крайл, Марлейна има определени способности, но не такива, че да причинява болка. Еритро е опасният.

— Как можем да го направим безопасен? — попита Фишър.

— Като начало, ако слушаме учтиво Марлейна. Освен това нека аз разговарям с нея. Еритро поне ме познава. И можете да ми вярвате като казвам, че искам Земята да се спаси. Нямам желание да причинявам смъртта на милиарди хора.

Той се обърна към Марлейна.

— Нали разбираш, Марлейна, че Земята е в опасност? Майка ти ти показва, че с приближаването си Немезида може да унищожи Земята.

— Знам *това*, чичо Сийвър — каза Марлейна с отчаян глас. — Но Еритро принадлежи на себе си.

— Може би иска да бъде споделен, Марлейна. Той позволява на Купола да остане на планетата. Ние изглежда не му пречим.

— Но в Купола няма и хиляда души, а и те *стоят* в Купола — Еритро няма нищо против Купола, защото това му позволява да изследва човешкия разум.

— Когато земляните дойдат, ще има още по-голяма възможност.

— Осем милиарда?

— Не, не всичките осем милиарда. Те ще се заселват тук за кратко, след което ще продължават наникъде. Само част от населението ще се намира тук наведнъж.

— Това ще бъдат милиони хора. Сигурна съм. Не можеше да ги наблъска всичките в един купол и да им доставяте храна и вода, и всичко необходимо. Ще трябва да ги разположите по Еритро и да го тераформирате. Еритро няма да го понесе. Той ще трябва да се защити.

— Сигурна ли си?

— Ще трябва да го направи. Ти не би ли?

— Това ще означава смърт за милиарди хора.

— Аз не мога да променя това. — Тя стисна устни, след това добави — Има друг начин.

Левърет каза грубо:

— За какво говори това момиче? Какъв друг начин?

Марлейна хвърли един поглед по посока на Левърет, след което се обърна към Дженар.

— Аз не знам — Еритро знае. Поне — поне казва, че знанието за него е тук, но той не може да го обясни.

Дженар вдигна и двете си ръце, за да възпре евентуалния порой от въпроси.

— Нека аз да говоря.

След това каза много тихо.

— Марлейна, бъди спокойна. Безсмислено е да се притесняваш за Еритро. Знаеш, че той може да се защитава от всичко. Кажете ми какво имаш предвид като казваш, че Еритро не може да го обясни.

Марлейна дишаше тежко и се задъхваше.

— Еритро знае, че знанието е тук, но той няма човешкия опит, човешката наука, човешки начини на мислене. Той не го разбира.

— Знанието е в главата на някой от нас?

— Да, чичо Сийвър.

— Не може ли да сондира съзнанията ни?

— Ще ги нарани. Може да сондира *мое* съзнание без да го нарани.

— Надявам се — каза Дженар — но в теб ли е знанието?

— Разбира се, че не. Но той може да използва *мое* съзнание като сонда към останалите. Твоето. На баща ми. Всички.

— Това безопасно ли е?

— Еритро смята, че е безопасно, но... о, чичо Сийвър, страх ме е.

— Това несъмнено е лудост — каза Шао-Ли Уу и Дженар сложи пръст на устните си.

Фишър беше на крака.

— Марлейна, не трябва...

Дженар му махна яростно с ръка.

— Нищо не можеш да направиш, Крайл. Милиарди хора са подложени на риск — през цялото време говорим за това и трябва да позволим на този организъм да направи каквото може. Марлейна.

Очите на Марлейна бяха обърнати нагоре. Тя изглеждаше в транс.

— Чичо Сийвър — каза тя — дръж ме.

Залитайки, почти падайки, тя се приближи към Дженар, който я хвана здраво.

— Марлейна... Успокой се... Всичко ще бъде наред.

Той седна внимателно на стола с неподвижното ѝ тяло в ръце.

92.

Приличаше на тиха светлинна експлозия, която заличи света. Нищо не съществуваше отвъд себе си.

Дженар дори не осъзнаваше, че е Дженар. И личността не съществуваше. Съществуваше единствено една безкрайно сложна сияйна мъглявина, която се разпростираше и се разделяше на тънки снопове, поемащи в себе си нейната безкрайна сложност. Завъртя се, отдалечи се и след това се разгърна като се приближи отново. Това се повтаряше, хипнотизираше, като нещо безкрайно, което винаги е съществувало и ще съществува.

Безкрайно падаща в някакъв отвор, който с приближаването си се разширяваше без да става по-широк. Непрекъснато изменение, което не води до промяна. Малки взривове, разгръщащи се в нова сложност.

Отново и отново. Без звук. Без чувство. Без образ дори. Съзнание за нещо със свойствата на светлина, което не е светлина. Това беше разумът, разбиращ себе си. Това беше самосъзнаването на съзнанието.

След това болезнено — ако във Вселената съществуваше болка — и с ридание — ако във Вселената съществуваше звук — започна да избледнява и да се върти, и да се изтегля все по-бързо и по-бързо докато се превърна в точка светлина, която проблесна и изчезна.

93.

Съществуването на Вселената беше натрапчиво.

Шао-Ли Уу се протегна и каза:

— Някой друг изпита ли същото?

Фишър кимна.

Левърет каза:

— Е, аз повярвах. Ако това е лудост, тогава всички сме луди.

Но Дженар все още държеше Марлейна и се бе навел над нея. Тя дишаше неравномерно.

— Марлейна, Марлейна.

Фишър се бе изправил с усилие.

— Добре ли е тя?

— Не знам — промълви Дженар. — Жива е, но това не е достатъчно.

Тя отвори очи. Беше вперила в Дженар празен, неவிждащ поглед.

— Марлейна — отчаяно пошепна Дженар.

— Чичо Сийвър — тихо отвърна тя.

Дженар отпусна дъха си. Поне го беше познала.

— Не мърдай — каза той. — Почакай докато всичко премине.

— То вече премина. Толкова се радвам, че свърши.

— А ти добре ли си?

Тя замълча за миг, след това каза:

— Да, чувствам се добре. Еритро казва, че съм добре.

— Откри ли скритото знание, което трябва да имаме? — попита Шао-Ли Уу.

— Да, Д-р Шао-Ли Уу, открих го. — Тя прокара ръка по влажното си чело. — Всъщност вие сте този, в когото се намира.

— Аз? — каза Шао-Ли Уу разпалено. — Какво е то?

— Аз не го разбирам — каза Марлейна. — Може би вие ще го разберете, ако ви го опиша.

— Какво да ми опишеш?

— Нещо, свързано с гравитация, която отблъсква вместо да привлича.

— Да, гравитационното отблъскване — каза Шао-Ли Уу. — Това е свързано със свръхсветлинния полет. — Той пое дълбоко дъх и тялото му се изпъна. — Аз направих това откритие.

— В такъв случай — каза Марлейна — ако преминете близо до Немезида със свръхсветлинна скорост, ще има гравитационно отблъскване. Колкото по-бързо прелетите, толкова по-силно ще бъде отблъскването.

— Да, корабът ще бъде отблъснат.

— А Немезида няма ли да бъде отблъсната в обратна посока?

— Да, обратно пропорционално на масата, но преместването на Немезида ще бъде неизмеримо малко.

— А ако това се повтаря стотици години?

— Преместването на Немезида пак ще е съвсем малко.

— Но пътят ѝ ще се измени леко и с изминаването на светлинните години разстоянието ще се увеличи и може би Немезида ще премине достатъчно далече от Земята, за да не я унищожи.

Уендел каза:

— Ами...

— Може ли да се направи нещо такова? — попита Левърет.

— Бихме могли да опитаме. Един астероид, който се движи с нормална скорост, преминава в хиперпространството за една тримилionна част от секундата, след което се появява обратно в пространството на хиляди мили. Астероидите могат да обикалят около Немезида и винаги да преминават в хиперпространството от едната ѝ страна. — За момент той потъна в размисъл. След това, сякаш да се защити, каза: — Сигурно и сам щях да се сетя за това след известно време.

— Заслугата и така е твоя. В края на краищата Марлейна взе идеята от теб — каза Дженар.

Той се обърна към останалите трима и каза:

— Е, господа, освен ако нещо не се обърка, нека забравим за възможността да използваме Еритро като временна станция, която той и без друго не би допуснал. Няма да е необходимо да се занимаваме с евакуирането на Земята, ако се научим да използваме гравитационното отблъскване правилно и пълноценно. Мисля, че положението значително се подобри благодарение на Марлейна.

— Чичо Сийвър — каза Марлейна.

— Да, скъпа.

— Много ми се спи.

94.

Теса Уендел погледна Крайл Фишър сериозно.

— През цялото време си повтарям „Ти се върна“. Някак си не вярвах, че ще се върнеш, щом разбрах, че си намерил роторианците.

— Марлейна беше първият човек — съвсем първият човек, когото видях.

Той стоеше загледан в нищото и Уендел го остави на мира. Той трябваше да премисли всичко. Имаха достатъчно много неща, над които да помислят.

Щяха да вземат и един човек от Ротор: Рене Д'Обисон, неврофизик. Преди двадесет години тя беше работила в една болница на Земята. Със сигурност щеше да има хора, които я помнят и ще я познаят. Сигурно имаше архиви, които да послужат за нейното идентифициране. И тя щеше да е живото доказателство за това, което са направили.

Шао-Ли Уу също се беше променил. Той беше пълен с планове как да се използва гравитационното отблъскване, за да отклони движението на Звездата Съсед. Сега той я наричаше Немезида, но ако успееше да изготви план за да я отмести дори съвсем малко, тя може би нямаше вече да бъде Земната Немезида.

Шао-Ли Уу беше станал по-скромен. Не искаше за себе си признанието за това откритие и Уендел намираще това за абсолютно невероятно. Той твърдеше, че проектът е бил изработен на конференция и отказваше да каже нещо повече.

Освен това, той беше твърдо решен да се върне в системата на Немезида — не само за да ръководи проекта. Той искаше да бъде там. „Ако трябва, ще отида пеша“ — казваше той.

Уендел усети, че Фишър я гледа леко намръщен.

— Защо не вярваше, че ще се върна, Теса?

Тя реши да бъде делова.

— Жена ти е по-млада от мен, Крайл и не би пустила дъщеря ти. Бях сигурна в това. И като знам колко отчаяно искаше да бъдеш с дъщеря си, си помислих...

— Че ще остана с Юджиния, защото това е единствения начин?

— Нещо такава.

Фишър поклати глава.

— Това нямаше да стане независимо от всичко. Отначало я помислих за Роузан — сестра ми. Най-вече заради очите, а и в други неща приличаше на Роузан. Но тя беше много повече от Роузан. Теса, тя не беше човек, не е човек. По-късно ще ти обясня. Аз...

Той поклати глава.

— Нищо, Крайл — каза Уендел. — Ще ми обясниш, когато пожелаеш.

— Това не беше напразно. Видях я. Жива е. Добре е. И в края на краищата предполагам, че не съм искал нищо повече. Някак си след преживяното Марлейна стана... просто Марлейна. До края на живота си, Теса, искам единствено *теб*.

— Примиряваш се с това, което имаш, а, Крайл?

— А това е нещо прекрасно, Теса. Ще се разведа официално. Ще се ожена за теб официално. Ще оставя Ротор и Немезида на Шао-Ли Уу, а ние с теб можем да останем на Земята или на която Колония пожелаеш. Ще имаме добри пенсии и можем да оставим Галактиката и нейните проблеми на други. Ние направихме достатъчно, Теса. Ако, разбира се, това е и твое желание.

— Нямам търпение, Крайл.

Един час по-късно те все още стояха прегърнати.

95.

— Толкова се радвам, че не бях там — каза Юджиния Инсиня. — През цялото време мисля за това. Бедната ми Марлейна. Сигурно много се е страхувала.

— Да, така е. Но тя успя, направи възможно спасяването на Земята. Сега вече дори Пит не може да направи нищо. В известен смисъл цялата му досегашна работа изгуби смисъла си. Не само, че няма смисъл в целият му проект за тайно изграждане на нова цивилизация, но се налага да ръководи проекта за спасяването на Земята. *Налага* му се. Ротор вече не е тайна. Може да бъде достигнат по всяко време и всяка част от човечеството, на Земята или не, ще се обърне срещу нас, ако не се присъединим отново към човешкия род. Това нямаше да стане без Марлейна.

Инсиня не мислеше за значимото. Тя каза:

— Но когато беше уплашена, наистина уплашена, тя се обърна към теб, не към Крайл.

— Да.

— И *ти* я държа, а не Крайл.

— Да, но Юджиния, недей да търсиш в това нещо тайнствено. Тя ме познава, а не познава Крайл.

— Ти винаги ще дадеш разумно обяснение, Сийвър. Такъв си. Но аз се радвам, че се е обърнала към теб. Той не я заслужава.

— Съгласен съм. Той не я заслужава. А сега, моля те, Юджиния, престани. Крайл си заминава. Никога няма да се върне. Видя дъщеря си. Видя как тя предложи начин да бъде спасена Земята. Аз не го виня за това и ти не би трябвало да го виниш. Така че, ако нямаш нищо против, ще сменя темата. Знаеш ли, че Рене Д'Обисон заминава с тях?

— Да. Всички говорят за това. Някак си не ми липсва. Никога не съм намирала, че харесва Марлейна.

— Същото може да се каже и за теб понякога. Това е голямо нещо за Рене. След като разбра, че така наречената Епидемия на Еритро не е достойно поле за изследване, работата й тук бе разбита, но

на Земята тя може да представи съвременните мозъчни скенери и да води чудесен професионален живот.

— Добре. Радвам се за нея.

— Но Шао-Ли Уу ще се върне. Много умен човек. Всъщност неговият мозък подаде решението. Знаеш ли, сигурен съм, че когато се върне, за да работи над Ефекта на Отблъскването, истинското му желание ще бъде да остане на Еритро. Организмът Еритро го е избрал както е избрал Марлейна. А още по-странното е, че според мен е избрал и Левърет.

— Според теб на какъв принцип подбира, Сийвър?

— Имаш предвид защо взима Шао-Ли Уу, а не Крайл? Защо взима Левърет, а не мен?

— Е, разбирам, че Шао-Ли Уу е много по-умен човек от Крайл, но, Сийвър, ти си *много* по-добър от Левърет. Не че бих искала да те загубя.

— Благодаря. Предполагам, че организмът на Еритро има свои собствени критерии. Дори мисля, че имам някаква представа какви може да са те.

— Наистина ли?

— Да. Когато сондирах съзнанието ми, това означаваше, че самият организъм Еритро влиза в нас чрез Марлейна. Предполагам, че съм се докоснал до мислите му. Не съзнателно, разбира се, но когато всичко свърши, аз сякаш знаех неща, които преди това не знаех. Марлейна има особен талант, който ѝ дава възможност да общува с организма, както и той да използва мозъка ѝ като сонда за други мозъци, но според мен, това е чисто практическо преимущество. Той я е избрал заради нещо по-необикновено.

— Какво може да е то?

— Представи си, Юджиния, че си конец. Как би се почувствала, ако внезапно и най-неочаквано видиш парче връв? Представи си, че си кръг. Как би се почувствала, ако срещнеш шарена сфера? Еритро познава само един вид разум — своя собствен. Той е огромен, но толкова скучен. Той е това, което е, само защото е изграден от билиони и билиони клетъчни единици, хлабаво свързани помежду си.

Тогава той срещнал човешките мозъци, в които клетъчните единици са сравнително малко на брой, но с огромен брой връзки помежду им — безкрайна сложност. Връв вместо конец. Трябва да е

бил завладян от съвършената му красота. Трябва да е сметнал, че мозъкът на Марлейна е най-красив от всички. Затова се е спрял на нея. Ти не би ли направила същото, ако имаше възможност да се сдобиеш с оригинален Рембранд или Ван Гог? Затова я е защитавал така страстно. Ти не би ли защитавала едно велико произведение на изкуството? И въпреки това се изложи на риск в името на човечеството. Беше тежко за Марлейна, но доста благородно от страна на организма.

Както и да е, това е моята теория за организма на Еритро. Смятам, че е познавал не изкуството, колекционер на красиви съзнания.

Инсиня се засмя.

— По този признак излиза, че Шао-Ли Уу и Левърет имат много красиво съзнание.

— Според Еритро сигурно е така. И той ще продължи да колекционира, когато пристигнат учените от Земята. Накрая сигурно ще събере група хора, различни от останалите. Групата на Еритро. Може би ще им помогне да си намерят нов дом в Космоса и накрая в Галактиката, може би ще има два вида светове — световите на земяните и световите на по-способните пионери, истинските косможители. Чудя се какво ще излезе от това. Бъдещето положително ще е в техни ръце. Донякъде съжалявам за това.

— Не говори за това — каза настоятелно Юджиния. — Остави хората на бъдещето да се справят с него каквото дойде. В момента ние с теб сме човешки същества, съдещи един за друг по човешки стандарти.

Дженар се усмихна радостно и приятното му обикновено лице се озари.

— Това ме радва, защото смятам, че твоето съзнание е красиво и може би ти смяташ, че моето е също толкова красиво.

— О, Сийвър, винаги съм смятала така. Винаги.

Усмивката на Дженар сякаш помръкна.

— Но има и други видове красота, знам.

— За мен вече няма. В теб има всички видове красота. Сийвър, двамата с теб си загубихме сутринта. Но остава следобедът.

— В такъв случай какво повече бих могъл да желая, Юджиния? Сутринта е добре загубена — щом ще прекараме следобед заедно.

Ръцете им се докоснаха.

ЕПИЛОГ

Дженъс Пит отново седеше сам, затворен в себе си.

Червеното Джудже вече не беше машина за смърт. Беше просто едно червено джудже, което трябваше да бъде преместено настрана от едно човечество, станало по-дръзко отвсякога и чиято сила непрекъснато растеше.

Но Немезида все още съществуваше, въпреки че вече не беше в тази звезда.

Милиарди години животът на Земята е съществувал изолирано, осъществявал е своят отделен експеримент, издигал се е и е затъвал, процъфтявал е и е понасял огромни загуби. Може би съществуваха и други светове, на които има живот и всеки един от тях е съществувал изолирано милиарди години.

Всички експерименти, или почти всички, в крайна сметка се оказаха провал. Един или два бяха успешни и те струваха колкото всички останали.

Но това беше само при условие, че Вселената е достатъчно голяма, за да бъдат изолирани всички експерименти.

Ако Ротор — техният Ноев Ковчег — беше изолиран като Земята и Слънчевата Система, той може би щеше да е успешният експеримент.

Но сега...

Той стисна юмруци от яд... и отчаяние. Защото знаеше, че човечеството ще се придвижва от звезда на звезда със същата лекота, с която се бе придвижвало от континент на континент, а преди това от област в област. Никаква изолираност, никакви самостоятелни експерименти. *Неговият* велик експеримент беше разкрит и обречен.

Същата анархия, същият упадък, същото безразсъдно късогледо мислене, все същото културно и социално неравенство ще продължи да тържествува — из цялата Галактика.

Какво ще има сега? Галактически империи? Всички грехове и цялото безразсъдство ще преминат от един свят в милиони светове?

Всички неволи и трудности ще достигнат ужасяващи размери?

Кой ще успее да намери смисъл в една Галактика, когато никой не успя да намери смисъла в един единствен свят? Кой ще се научи да тълкува тенденциите и да предвижда бъдещето на цяла Галактика, пъкаща от човечество?

Немезида наистина бе дошла.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.